Bartłomiej Maliszewski

Gramatyka z kulturą

Przez osoby

Ilustrowała Katarzyna Wójcik

Bartłomiej Maliszewski

Gramatyka z kulturą

Przez osoby

NARODOWA AGENCJA WYMIANY AKADEMICKIEJ

UMCS
CENTRUM JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ DLA POLONII I CUDZOZIEMCÓW

Ilustrowała: Katarzyna Wójcik

Lublin 2023

© Copyright by Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2023

ISBN: 978-83-960300-3-0

Seria wydawnicza: *Polski z Kulturą*

Zbiór zadań *Gramatyka z kulturą. Przez osoby* powstał jako część międzynarodowego projektu *Gramatyka z kulturą – webinaria i zadania* realizowanego w ramach *Programu Promocja Języka Polskiego* Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (BJP/PJP/2022/1/00017).

Beneficjentem Projektu jest Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a Partnerami są: Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku oraz Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mohyły w Mikołajowie.

Kierownik Projektu: dr hab. Bartłomiej Maliszewski (CJKP UMCS)

Koordynatorzy Projektu: doc. Julia Wasejko (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku), mgr Aleksandra Cybulska (Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mohyły w Mikołajowie)

Obsługa Projektu: mgr Katarzyna Dejnek (UMCS, Zespół ds. Projektów Edukacyjnych), mgr Magdalena Kusyk (UMCS, Zespół ds. Projektów Edukacyjnych), mgr Ewa Sawicka (CJKP UMCS)

Autor ćwiczeń: Bartłomiej Maliszewski (CJKP UMCS)

Opracowanie graficzne, ilustracje i skład: Katarzyna Wójcik

Recenzja: dr hab. Agata Małyska, prof. UMCS

Korekta: dr Magdalena Rumińska

Fotografie: Marta Gołębiowska, Jarosław Guz, Jakub Plis, Bartłomiej Maliszewski, wikipedia.org, pixabay.com

Niniejsza publikacja jest przeznaczona do bezpłatnego pobierania w formie pliku PDF.

Spis treści

Wstęp 5

O inspiracjach 6

I. Już jest czas teraźniejszy!

Skąd jesteś? 7

Czym się zajmujesz? 9

Co robisz? 21

Jak spędzasz dzień? 33

Czy wszystko już wiesz, umiesz, rozumiesz? 44

Miksujemy, ćwiczymy i powtarzamy! 47

II. Tego trzeba się (na)uczyć - pary aspektowe 61

III. Tu byłem! - czas przeszły (niedokonany i dokonany) 75

IV. Tu będzie czas przyszły (złożony i prosty) 111

V. Formy z "się"? Robi się! 139

VI. Poćwiczmy wreszcie tryb rozkazujący! 147

VII. Może poćwiczylibyśmy tryb warunkowy? 167

VIII. Mówią, że tu jest mowa zależna 187

IX. Często używane imiesłowy 197

X. I strona bierna zostanie przez nas zrobiona! 203

XI. Pomyślano i o formach nieosobowych 207

XII. Czasowniki oraz ich (dobrzy) sąsiedzi 213

Klucz 227

Wstęp

Niniejsza publikacja stanowi kontynuację popularnego zbioru ćwiczeń: *Gramatyka z kulturą. Przez przypadki* (wydanie elektroniczne, Lublin 2020) i powstała z myślą o licznych osobach z Ukrainy, które uczą się języka polskiego na poziomie B1. Dość rozbudowany jest więc zasób zagadnień z zakresu fleksji oraz składni werbalnej i bogaty jest zasób wykorzystywanego słownictwa.

Prezentowane tu ćwiczenia służą trzem głównym celom. Pierwszym z nich jest powtarzanie wybranych form gramatycznych (zwłaszcza tych, które są przedmiotem częstych interferencji z języków wschodniosłowiańskich). Drugim celem jest utrwalanie znajomości leksyki odnoszącej się do codziennych czynności. Trzecim celem jest zaś przekazywanie elementów wiedzy o Polsce, a także zachęcanie odbiorców do dalszego poznawania polskiej kultury oraz przyrody.

Przy nauczaniu języka – w tym i gramatyki – bardzo ważna jest dbałość o atrakcyjność ćwiczeń oraz ich przemyślany układ. Każdy z rozdziałów wyróżnia się więc bogatą szatą graficzną, a także przejrzystą strukturą, której schemat wyznacza niezbywalna triada: *prezentacja – informacja – transformacja*. Na początku są przedstawiane formy, które wprowadzają w określony temat gramatyczny, potem następuje ich zwięzłe zestawienie i pojawiają się tabelki do uzupełnienia, a na końcu są dłuższe ćwiczenia, które polegają na transformacji leksemów podawanych w ramkach bądź nawiasach.

Wraz z kolejnymi częściami rozdziałów nieco się zwiększa stopień trudności tekstów oraz związanych z nimi zadań, które łączą sprawdzanie kompetencji gramatycznej z testowaniem sprawności rozumienia tekstu czytanego. Serię ćwiczeń gramatycznych powinien kończyć etap produkcji językowej – niezbędną rzeczą jest więc powrót do popularnych podręczników kursowych, w których nie brakuje ciekawych zadań służących rozwijaniu sprawności mówienia i pisania.

Niniejsza publikacja jest dość obszerna, więc należy z niej korzystać jak ze szwedzkiego stołu – wybierając poszczególne ćwiczenia (zależnie od doświadczanych potrzeb oraz upodobań) i unikając poczucia przesytu.

Przedstawiane tu rozdziały spotkały się z pozytywną oceną osób z Ukrainy, które uczestniczyły w Projekcie: *Gramatyka z kulturą – webinaria i zadania*. Mamy więc nadzieję, że i kolejni odbiorcy będą chętnie korzystać z naszego zbioru ćwiczeń, a także będą polecać go innym. To nic nie kosztuje!

Bartłomiej Maliszewski - słowa i Katarzyna Wójcik - obrazy

O ~~innowacjach~~ inspiracjach

Przy publikowaniu kolejnych materiałów dydaktycznych często jest podkreślany ich nowatorski charakter. Chciałbym jednak odstąpić od tego schematu i nie pisać o metodycznych innowacjach, ale o swoich inspiracjach, których owocem jest właśnie *Gramatyka z kulturą*.

Pierwszym źródłem inspiracji były zajęcia, które od lat prowadzę w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS w Lublinie. Bardzo cenne były również doświadczenia z lektoratów języka polskiego, które miałem okazję prowadzić za wschodnią granicą. Znajomość potrzeb, zainteresowań oraz problemów wschodnich Słowian, uczących się polskiego, stanowiła impuls do tworzenia poszczególnych ćwiczeń, a także wywierała nieustanny wpływ na ich treść oraz formę.

Drugim źródłem inspiracji były publikacje glottodydaktyczne, konferencje oraz warsztaty metodyczne. Szczególnie dużo zawdzięczam tu dawnym szkoleniom dla autorów zadań do testów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego (pod przewodnictwem Profesora Władysława Miodunki). To właśnie tam uczyłem się układania zadań, często słysząc postulat, aby testowanie znajomości języka polskiego – w tym i gramatyki – łączyć z promocją polskiej kultury.

Trzecim źródłem inspiracji były materiały do nauki języka polskiego jako obcego. Nie sposób wyliczyć tu wszystkich materiałów, które wpłynęły na kształt *Gramatyki z kulturą*, więc ograniczę się do tych, które były dla mnie najważniejsze. Na pierwszym miejscu chciałbym wymienić podręczniki z serii ***Hurra!!! Po polsku***, które od lat stanowią wzorzec nauczania języka polskiego w podejściu komunikacyjnym (z naciskiem na przekazywanie wiedzy realioznawczej oraz rozwój kompetencji kulturowej). Kolejną publikacją, o której chciałbym wspomnieć, jest zbiór ćwiczeń ***Ten, ta, to***, z którego regularnie korzystam przy nauczaniu trudniejszych form gramatycznych, doceniając lekkość oraz atrakcyjność ich ujęcia. W pierwszych rozdziałach *Gramatyki z kulturą* uwidaczniają się też wpływy podręcznika ***Czas na czasownik***, skąd zaczerpnąłem ciekawy pomysł, by następujące po sobie ćwiczenia poświęcić czasownikom kolejnych koniugacji, czyniąc z nich osnowę tekstów, które przedstawiają realia życia codziennego i nieraz wnoszą elementy humoru. Bardzo ważne były też dla mnie podręczniki z serii ***Język polski bez granic***, które są pełne pomysłowych i różnorodnych ćwiczeń przeznaczonych dla uczniów ze Wschodu. Dobrze widocznym atutem tej serii jest jej atrakcyjna szata graficzna, która – dzięki nadzwyczajnej pracy Katarzyny Wójcik – stała się także wizualnym wyróżnikiem *Gramatyki z kulturą*.

Czwartym źródłem inspiracji były zaś liczne sytuacje z życia codziennego oraz autentyczne przekazy językowe. Choć teksty, będące osnową ćwiczeń językowych, są najczęściej preparowane i powstawały z potrzeb dydaktycznych, to jednak odwołują się do określonych realiów oraz dobrze znanych form gatunkowych.

Same inspiracje nie wystarczyłyby jednak do wydania bezpłatnie dostępnego zbioru ćwiczeń. Dziękuję więc wszystkim osobom, które umożliwiły mi osiągnięcie tego celu, akceptując oraz wspierając założenia Projektu: *Gramatyka z kulturą – webinaria i zadania* (realizowanego w ramach Programu Promocji Języka Polskiego NAWA).

Bartłomiej Maliszewski

Rozdział I

TO JEST CZAS TERAŹNIEJSZY

SKĄD JESTEŚ?

CZASOWNIK „BYĆ”

1 **Połącz pytania i odpowiedzi.**

0	**– *Cześć. Jestem Pola, a ty?***
1	– Skąd jesteś?
2	– Czy jesteś studentką?
3	– Który raz jesteś w Polsce?
4	– A jak długo tu jesteś?
5	– Czy język polski jest dla ciebie trudny?
6	– Jaka jest twoja metoda nauki?
7	– A jakie jest twoje hobby?
8	– Z kim tu jesteś?
9	– Jesteście razem na kursie polskiego?
10	– A czy lekcje są ciekawe?

A	– Nie, jestem uczennicą.
B	– Miesiąc.
C	– Ważne jest to, żeby dużo czytać i mówić.
D	– Z Ukrainy.
E	– Języki obce i koszykówka.
F	– Tak, ale jesteśmy w różnych grupach.
G	– Nie, jest dość łatwy.
H	**– *Olga.***
I	– Tak, są bardzo interesujące.
J	– Pierwszy.
K	– Z rodziną.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
H										

2 **Uzupełnij tabelkę pytaniami z ramki.**

~~*Skąd jesteś?*~~ Skąd jesteście? Skąd pani jest? Skąd pan jest?
Skąd państwo są? Skąd panowie są? Skąd panie są?

nieoficjalnie	**oficjalnie**		
Skąd jesteś? 0	 1	Jestem z Polski.	
	 2	Jestem z Ukrainy.	
..... 3	 4	Jesteśmy z Polski i z Ukrainy.	
	 5		
	 6		

3 **Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.**

BYĆ

(ja)	*jestem*	(my)	*jesteśmy*
(ty)	*jesteś*	(wy)	*jesteście*
(on) (ona) (ono)	*jest*	(oni) (one)	*są*

A. – Cześć. *Jestem* (być)[0] Ania.

– Natalia. Miło mi! A skąd ..... (być)[1]?

– Z Ukrainy. A ty?

– Z Polski.

B. – Skąd państwo ..... (być)[2]?

– ..... (być)[3] z Włodawy.

– A gdzie to ..... (być)?[4]

– Niedaleko Białorusi i Ukrainy.

C. – Czy to krzesło ..... (być)[5] wolne?

– Niestety, nie. Ale tam ..... (być)[6] miejsca.

D. – Przepraszam państwa, gdzie ..... (być)[7] dworzec kolejowy?

– Nie wiemy, nie ..... (być)[8] stąd.

E. – Dzieci, czy ..... (być)[9] głodne?

– A co ..... (być)[10] do jedzenia?

– ..... (Być)[11] placki ziemniaczane!

F. – Dlaczego ..... (być)[12] taka smutna?

– Nie ..... (być)[13] smutna, tylko zmęczona.

– No tak, ... (być)[14] już bardzo późno.

0-*E*

1-....

2-....

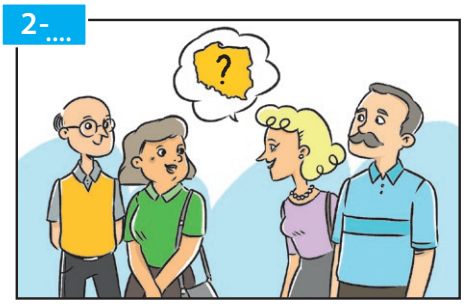

3-....

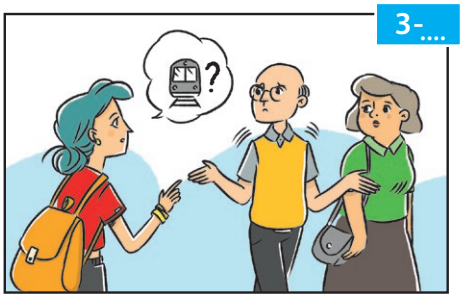

4-....

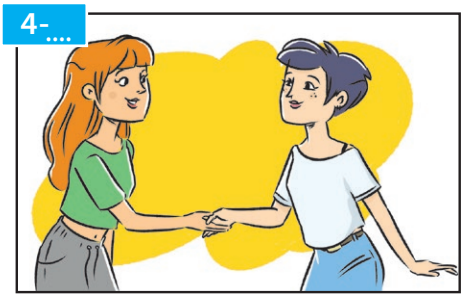

5-....

CZYM SIĘ ZAJMUJESZ?

KONIUGACJA -Ę, -ESZ

1a **Moje życie codzienne. Połącz słowa z obrazkami.**

Znowu...

0. ***wstaję o siódmej***
1. biorę prysznic
2. myję zęby
3. czeszę się
4. gotuję wodę
5. piję herbatę z cytryną
6. idę / biegnę na przystanek
7. jadę autobusem
8. zajmuję się nauką
9. idę do sklepu
10. wydaję pieniądze
11. niosę / wiozę zakupy
12. gotuję obiad
13. piekę ciasto
14. rysuję albo maluję
15. piorę albo prasuję
16. pracuję w ogrodzie
17. spaceruję z psem
18. piszę maile
19. kąpię się
20. planuję kolejny dzień
21. kładę się spać

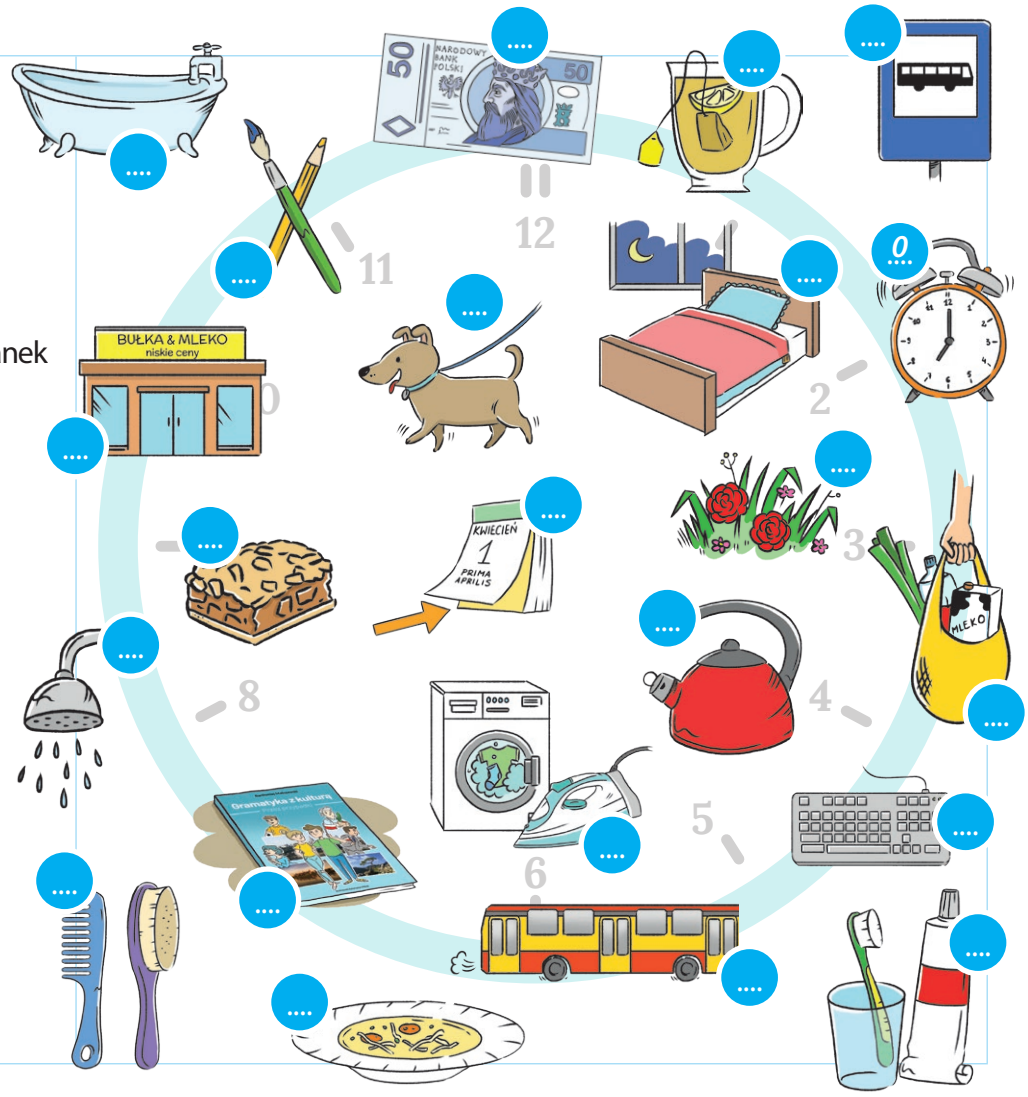

1b **Moje życie codzienne. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Rano wstaję o (pierwszej, ***siódmej***, jedenastej)[0] i idę do łazienki. Tam biorę szybki (prysznic, ręcznik, grzebień)[1], a potem myję zęby i czeszę się przed (lustrem, łóżkiem, biurkiem)[2]. Po śniadaniu biegnę na (dworzec, peron, przystanek)[3], a potem jadę autobusem na uniwersytet. Tam przez kilka godzin zajmuję się (nauką, sztuką, piłką)[4], a po zajęciach idę do (sklepu, pokoju, magazynu)[5] na małe zakupy. Po południu pracuję przy (biurku, łóżku, lusterku)[6], bo projektuję (strony, karty, teksty)[7] internetowe. Ale nie żyję tylko w wirtualnym (gabinecie, mieście, świecie)[8] i nie zaniedbuję domowych (porządków, warunków, obowiązków)[9]. Często gotuję, piekę, piorę, prasuję, a kiedy jest (piękna, brzydka, zła)[10] pogoda, to pracuję w ogrodzie. I wcale nie żartuję ani nie kłamię! Po prostu jestem bardzo aktywną osobą.

1c **Co robisz codziennie? Wymień jak najwięcej czasowników z poprzednich ćwiczeń bez zaglądania do nich.**

2a **Znajdź 12 czasowników (poziomo → i pionowo ↓)**

P	I	O	R	Ę	W	I	O	Z	Ę
L	E	W	Ę	N	M	E	S	Ę	T
A	B	I	I	I	O	T	Ę	D	A
P	I	E	D	E	Ż	J	A	D	Ę
I	E	Z	Z	S	E	E	A	O	M
E	R	I	I	I	S	D	I	D	Ę
R	Z	E	E	E	Z	Z	M	Ę	B
Z	E	S	S	S	B	I	O	R	Ę
E	S	Z	Z	Z	Ę	E	O	W	O
S	Z	S	N	I	O	S	Ę	Ę	L
Z	B	M	O	G	Ę	Z	P	A	T

2b **Jakie tu są pary?**

0. *piorę* – *pierzesz*

1. ..... – .....

2. ..... – .....

3. ..... – .....

4. ..... – .....

5. ..... – .....

6. ..... – .....

3 **Połącz pytania i odpowiedzi.**

0	**– *O której zwykle wstajesz?***
1	– Co pijesz na śniadanie?
2	– Co często gotujesz na obiad?
3	– Co zwykle pieczesz na deser?
4	– Kiedy kładziesz się spać?
5	– Co studiujesz?
6	– Czy bierzesz stypendium naukowe?
7	– Na co zwykle wydajesz pieniądze?
8	– Czym się interesujesz?
9	– Jak często podróżujesz?
10	– Kim chcesz być?

A	– Dwa razy w roku.
B	– Zupę ogórkową.
C	– Ekonomię.
D	**– *O siódmej.***
E	– Niestety, nie.
F	– Znanym ekonomistą.
G	– Herbatę z cytryną i imbirem.
H	– Przed północą.
I	– Sportem, ekonomią i samochodami.
J	– Różne ciasta z owocami.
K	– Na jedzenie, ubrania i podróże.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D										

4 **Czym on(a) się zajmuje? Połącz kolumny.**

0	***sprzedawca / sprzedawczyni***
1	klient / klientka
2	student / studentka
3	fryzjer / fryzjerka
4	aktor / aktorka
5	urzędnik / urzędniczka
6	ratownik / ratowniczka
7	kucharz / kucharka
8	dziennikarz / dziennikarka
9	poeta / poetka
10	krawiec / krawcowa

A	posługuje się igłą i nożyczkami, szyje ubrania
B	gotuje i piecze, realizuje zamówienia
C	pracuje przy biurku, posługuje się pieczątką
D	pisze i publikuje wiersze
E	wydaje pieniądze, kupuje towary, bierze kredyty
F	przekazuje informacje, zadaje pytania, pisze artykuły
G	dostaje oceny, zdaje egzaminy, chce mieć dobry zawód
H	szybko reaguje, niesie pomoc, ratuje życie
I	***pracuje w sklepie, obsługuje klientów, sprzedaje***
J	udaje kogoś innego, występuje na ekranie i na scenie
K	posługuje się grzebieniem i nożyczkami, czesze i strzyże

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I										

5 Czym się posługujemy? Połącz kolumny.

0	***piszemy***
1	jedziemy
2	płyniemy
3	kierujemy się
4	rysujemy
5	malujemy
6	myjemy włosy
7	myjemy zęby
8	czeszemy się
9	szyjemy
10	prasujemy
11	wiążemy
12	kopiemy

A	szamponem
B	***długopisem***
C	sznurkiem
D	żelazkiem
E	łopatą
F	taksówką
G	igłą i nicią
H	pastą i szczoteczką
I	kajakiem, łódką albo żaglówką
J	mapą i GPS-em
K	grzebieniem albo szczotką
L	pędzlem i farbami
Ł	ołówkiem albo kredkami

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B												

6 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	***– Czym się interesujecie?***
1	– Co chcecie studiować?
2	– Kiedy się denerwujecie?
3	– Kiedy zdajecie egzaminy?
4	– Czego teraz potrzebujecie?
5	– Dokąd jedziecie na wakacje?
6	– A czym podróżujecie?
7	– Gdzie nocujecie?
8	– Co bierzecie ze sobą?

A	– Odpoczynku.
B	– W maju i w czerwcu.
C	– Nad jezioro.
D	***– Sztuką.***
E	– Pociągiem.
F	– Przed egzaminami.
G	– Pod namiotem.
H	– Torby i plecaki.
I	– Architekturę.

0	1	2	3	4	5	6	7	8
D								

7 Gdy są już wakacje… Zaznacz poprawną odpowiedź.

0. Oni jadą na

a) Śląsk.
b) ***Mazury***.
c) Podhale.

1. Oni biorą

a) torby.
b) plecaki.
c) walizki.

2. Oni nocują pod

a) dachem.
b) namiotem.
c) parasolem.

3. One płyną

a) żaglówką.
b) łódką.
c) kajakiem

4. One pieką

a) rybki.
b) parówki.
c) kiełbaski.

5. One piszą

a) życzenia.
b) ogłoszenia.
c) pozdrowienia.

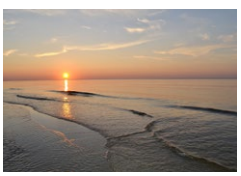

8a **Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.**

Koniugacja I (-ę, -esz)

IŚĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	*idę*	my	*idziemy*
ty	*idziesz*	wy	*idziecie*
on, ona, ono	*idzie*	oni, one	*idą*

Uwaga!
brać – biorę, bierzesz
prać – piorę, pierzesz
nieść – niosę, niesiesz
wieźć – wiozę, wieziesz
jechać – jadę, jedziesz

żyć – 1. *żyję*, 2. *żyjesz*	czuć – 1. *czujesz*, 2. *czujesz*	lać – 1. *leję*, 2. *lejesz*
tyć – 1. ..., 2. ...	żuć – 1. ..., 2. ...	siać – 1. ..., 2. ...
wyć – 1. ..., 2. ...	kłuć – 1. ..., 2. ...	grzać – 1. ..., 2. ...
szyć – 1. ..., 2. ...	psuć – 1. ..., 2. ...	śmiać się – 1. ..., 2. ...
biec / biegnąć – 1. *biegnę*, 2. *biegniesz*	łapać – 1. *łapię*, 2. *łapiesz*	łamać – 1. *łamię*, 2. *łamiesz*
płynąć – 1. ..., 2. ...	sypać – 1. ..., 2. ...	kłamać – 1. ..., 2. ...
moknąć – 1. ..., 2. ...	kopać – 1. ..., 2. ...	płakać – 1. *płaczę*, 2. *płaczesz*
marznąć – 1. ..., 2. ...	kąpać się – 1. ..., 2. ...	skakać – 1. ..., 2. ...
iść – 1. *idę*, 2. *idziesz*	móc – 1. *mogę*, 2. *możesz*	pisać – 1. *piszę*, 2. *piszesz*
kłaść – 1. ..., 2. ...	strzyc – 1. ..., 2. ...	czesać się – 1. ..., 2. ...
brać – 1. *biorę*, 2. *bierzesz*	tłuc – 1. *tłukę*, 2. *tłuczesz*	mazać – 1. *mażę*, 2. *mażesz*
prać – 1. ..., 2. ...	piec – 1. ..., 2. ...	wiązać – 1. ..., 2. ...
da~~wać~~ + **j** – 1. *daję*, 2. *dajesz*	oczeki~~wać~~ + **uj** – 1. *oczekuję*, 2. *oczekujesz*	dzięk~~ować~~ + **uj** – 1. *dziękuję*, 2. *dziękujesz*
wsta**wać** – 1. ..., 2. ...	poszuki**wać** – 1. ..., 2. ...	studi**ować** – 1. ..., 2. ...
dosta**wać** – 1. ..., 2. ...	obiec~~ywać~~ + **uj** – 1. *obiecuję*, 2. *obiecujesz*	prac**ować** – 1. ..., 2. ...
sprzeda**wać** – 1. ..., 2. ...	podpis**ywać** – 1. ..., 2. ...	kup**ować** – 1. ..., 2. ...

8b **Podpisz rysunki czasownikami I koniugacji (-ę, -esz). Czy pamiętasz, jak się one odmieniają?**

0. ...*tyć – chudnąć*...
1. wstawać – kłaść się
2. nieść – wieźć
3. wiązać – szyć
4. iść – biec
5. brać – dawać
6. czesać – strzyc
7. kopać – siać
8. mazać – pisać
9. śmiać się – płakać
10. kupować – sprzedawać
11. dodawać – odejmować

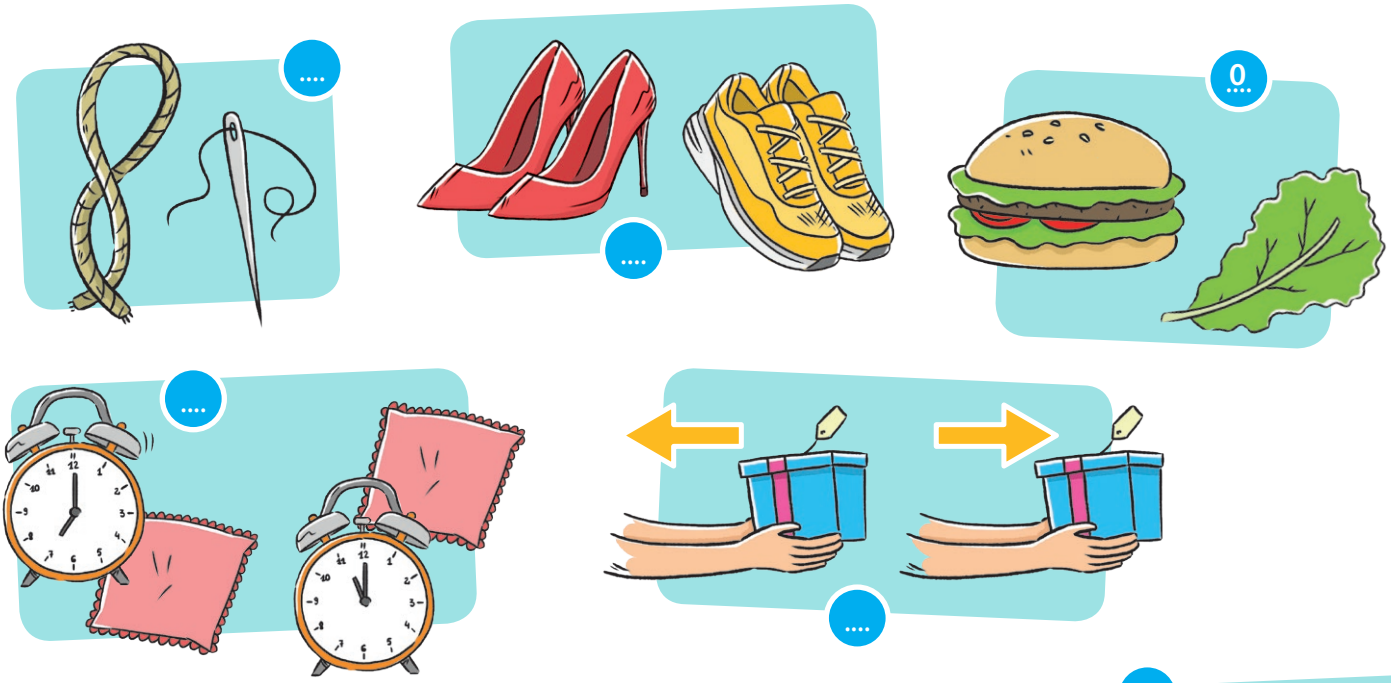

9 **Na podstawie słów z ramki i obrazka napisz, co robisz o tej godzinie.**

pić herbatę	~~wstawać~~	gotować obiad	piec pizzę	pracować przy biurku
pisać test	jechać autobusem	iść na zakupy		

O siódmej – *wstaję*[0]

O ósmej – .....[1]

O dziesiątej – .....[2]

O jedenastej – .....[3]

O drugiej – .....[4]

O trzeciej – .....[5]

O czwartej – .....[6]

O szóstej – .....[7]

10 **Uzupełnij tekst odpowiednim słowem.**

Mój zwykły dzień? *Wstaję*[0] wcześnie rano i .....[1] do łazienki. Tam .....[2] prysznic, ...[3] zęby i .....[4] grzebieniem lubi szczotką. Po śniadaniu .....[5] autobusem do szkoły i tam przez kilka godzin .....[6] nauką. Po południu i wieczorem trochę .....[7] albo .....[8], bo mam talent plastyczny. To są moje rysunki i obrazy!

11 **Czym się zajmujesz?**

Gotuję.[0]

.....[1]

.....[2]

.....[3]

.....[4]

.....[5]

.....[6]

.....[7]

12a **Czym on / ona się zajmuje? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

Michał:

czuć się	piec	nieść	~~pracować~~	dekorować

Pracuję[0] jako cukiernik. .....[1] torty na zamówienie, ...[2] je różnymi życzeniami, a potem ostrożnie .....[3] do lodówki. .....[4] trochę jak artysta, bo moje ciasta to takie małe dzieła sztuki!

Barbara:

oczekiwać	występować	zadawać	otrzymywać

Jestem dziennikarką i często .....[5] przed kamerą. Jestem bardzo poważna – nieraz .....[6] trudne pytania i .....[7] mądrych odpowiedzi, ale nie zawsze je .....[8].

Adam:

pokazywać	sprzedawać	brać	malować

Moja praca? Rano .....[9] pędzel i farby, a potem godzinami .....[10] obrazy. Kiedy są już gotowe, to .....[11] je w Internecie i .....[12] za rozsądną cenę.

Elżbieta:

dostawać	studiować	zdawać	chcieć

Od dwóch lat .....[13] prawo. Nie jest lekko, ale na szczęście .....[14] wszystkie egzaminy i .....[15] dobre oceny. A kim .....[16] być po studiach? Panią sędzią!

Magdalena:

móc	podejmować	pić	jechać

Właśnie .....[17] do pracy. A kim jestem? Urzędniczką. Moja praca jest bardzo odpowiedzialna, bo codziennie .....[18] ważne decyzje. To nie jest tak, że tylko .....[19] kawę przed komputerem, choć rzeczywiście nie .....[20] bez niej żyć.

12b **Kto to jest? Napisz, jak mają na imię te osoby i powiedz, czym się zajmują.**

Elżbieta[0] .....[1] .....[2] .....[3] .....[4]

13 Odpowiedz na pytania.

0. – Czym się zajmujesz? – *Zajmuję się nauką i sztuką.*

1. – O której zwykle kładziesz się spać? .....

2. – O której zwykle wstajesz? .....

3. – Co zazwyczaj pijesz na śniadanie? .....

4. – Co zwykle gotujesz? .....

5. – Co często pieczesz? .....

6. – Jak często żujesz gumę? .....

7. – Jakie prezenty zazwyczaj dostajesz? .....

8. – Co bierzesz ze sobą, gdy idziesz do sklepu? .....

9. – Z kim podróżujesz? .....

10. – Jakie pamiątki kupujesz? .....

11. – Czym się interesujesz? .....

12. – Kim chcesz być? .....

14 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

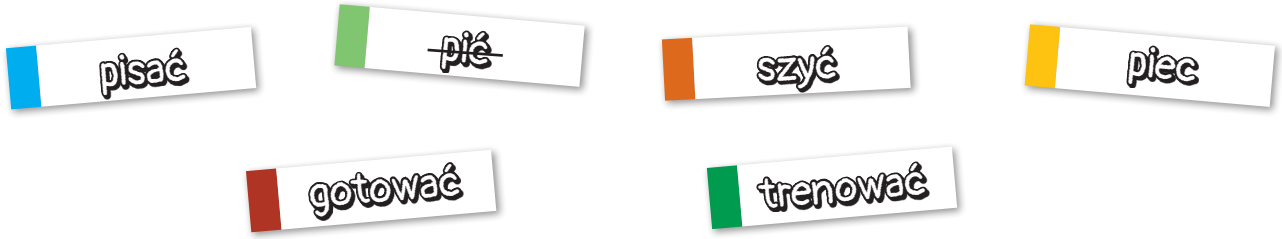

pytanie nieoficjalne, forma „ty”	pytanie oficjalne, forma „pan / pani”	odpowiedź
– *Co pijesz?* [0]	– *Co pan(i) pije?* [0]	– Herbatę z cytryną.
– .....?[1]	– .....?[2]	– Zupę pomidorową.
– .....?[3]	– .....?[4]	– Szarlotkę.
– .....?[5]	– .....?[6]	– Koszykówkę.
– .....?[7]	– .....?[8]	– Buty i ubrania.
– .....?[9]	– .....?[10]	– Pozdrowienia.

15a Czym one się zajmują? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

Wrocław to miasto krasnali – w różnych miejscach znajdujemy ich małe figury. A oto kilka z nich.

0. Krasnal **Programista** nie ..... ***rozstaje się*** ..... (rozstawać się)[0] z komputerem. Często ..... (instalować)[1] nowe programy i ..... (kasować)[2] stare. W wolnym czasie ..... (pisać)[3] maile do znajomych i ..... (chatować)[4].

1. Motocyklista dostojnie ..... (jechać)[5] swoim chopperem i nigdy nie ..... (łamać)[6] przepisów. Nikogo ze sobą nie ..... (wieźć)[7], ale jest towarzyski i ..... (pokazywać)[8] przyjazne gesty.

2. Krasnal **Piernikarz** jest wyjątkowo słodki – ..... (piec)[9] smaczne pierniki, a potem ..... (kłaść)[10] je na tacę i ..... (częstować)[11] nimi przechodniów. Ale czy ktoś je ..... (brać)[12]?

3. Ciężarowiec ciągle ..... (trenować)[13], ... (bić)[14] kolejne rekordy i ..... (chcieć)[15] być jeszcze silniejszy. To prawdziwy sportowiec, który nie ..... (poddawać się)[16] bez walki.

4. Krasnal **Vincent** ..... (posługiwać się)[17] farbami i pędzlem. Bez przerwy coś ..... (malować)[18], ale swoich obrazów nie ..... (sprzedawać)[19].

5. Pracz ..... (znajdować się)[20] nad Odrą, gdzie ..... (prać)[21] swoje ubrania. Przy okazji ..... (obserwować)[22] poziom rzeki.

6. Krasnal **Suwenirek** ..... (kupować)[23] różne pamiątki i z uśmiechem ..... (dawać)[24] je w prezencie. Ciekawe, co ..... (kryć się)[25] w środku jego pudełka.

7. Podróżnik ..... (iść)[26] powoli, bo ..... (nieść)[27] ciężką walizkę. Ciekawe, dokąd tym razem ..... (podróżować)[28]?

15b Co to za krasnale? Podpisz obrazki.

A – .....

B – .....

C – .....

D – .....

E – .....

F – .....

G – .....

H – .....

Fot. Marta Gołębiowska, Fot. Wikipedia, Pnapora - Praca własna

16 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

móc	brać	~~chcieć~~	jechać	poszukiwać	pokonywać	wpisywać	wydawać	startować
lądować	wynajmować	gotować	publikować	fotografować	nocować	kupować		

Podróżujemy!

Już od dzieciństwa ***chcemy***[0] poznawać nowe miejsca. Czasem podróżujemy wirtualnie – .....[1] do Internetu nazwy różnych krajów i .....[2] informacji na ich temat, pięknych fotografii oraz ciekawych filmów. Ale to nie to samo, co prawdziwa podróż, kiedy wszystko .....[3] zobaczyć na własne oczy. Wtedy to my .....[4] znane zabytki oraz niezwykłe krajobrazy i to swoje zdjęcia .....[5] w Internecie.

Podróże są małe i duże☺. Czasem .....[6] ze sobą niewielkie plecaki i .....[7] na krótką wycieczkę (rowerem, samochodem, autobusem lub pociągiem). A innym razem .....[8] bilety na samolot i w krótkim czasie .....[9] wielkie odległości – .....[10] z jednego kontynentu, a .....[11] na drugim. To naprawdę niezwykłe!

A gdzie .....[12]? Różnie! Czasem pod namiotem i sami .....[13] jedzenie na ognisku, a innym razem .....[14] dużo pieniędzy i .....[15] elegancki apartament w drogim hotelu. Ale czy warto? Jaka jest wasza opinia?

17 **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

pytanie nieoficjalne, forma „wy”	pytanie oficjalne, forma „państwo”	odpowiedź
– ***Dokąd jedziecie?***[0]	– ***Dokąd państwo jadą?***[0]	– Do Warszawy.
– .....?[1]	– .....?[2]	– Plecaki i walizki.
– .....?[3]	– .....?[4]	– Z przyjaciółmi.
– .....?[5]	– .....?[6]	– W hotelu.

18 **Na podstawie poniższych obrazków opowiedz, dokąd oni jadą, czym podróżują, co ze sobą biorą, gdzie nocują?**

19a **Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem.**

Nowa wiadomość

Od: | Tomek@pozdrowieniazpolski.pl

Do: | Ania@pozdrowieniazpolski.pl

Temat: Wakacje na Mazurach

2 załączniki

Cześć, Aniu!

Co u Ciebie? Jak ***się czujesz*** (Ty-czuć się)[0]? Mam nadzieję, że już nie ..... (Ty-chorować)[1] i wszystko jest w porządku.

A co u mnie? Jestem teraz z kolegami na Mazurach. Gdy jest słońce, to ..... (my-skakać)[2] do wody i ..... (my-kąpać się)[3] w jeziorze albo ..... (my-wynajmować)[4] kajaki i ..... (my-płynąć)[5] na drugi brzeg. To świetny relaks!

..... (My-Żyć)[6] skromnie, bez żadnych luksusów. ..... (My-Nocować)[7] pod namiotem, więc jest trochę niewygodnie. Mrówki nas ..... (gryźć)[8], komary ..... (kłuć)[9], ale ..... (my-dawać)[10] sobie radę! Najważniejsze, że nie ..... (my-marznąć)[11] i nie ..... (my-moknąć)[12].

..... (My-Gotować)[13] na ognisku i często ..... (my-piec)[14] ziemniaki – ..... (one-smakować)[15] naprawdę wspaniale, a poza tym ładnie ..... (pachnąć)[16] dymem.

Nie ..... (ja-potrzebować)[17] wiele do szczęścia. ..... (Ja-Żałować)[18] tylko, że czas tak szybko ..... (biegnąć)[19]. Dni ..... (stawać się)[20] coraz krótsze, pogoda już trochę ..... (psuć się)[21] i czuć, że ..... (iść)[22] jesień.

..... (Ja-Całować)[23] Cię mocno!

Tomek

19b **Na podstawie tekstu i obrazków powiedz, czym Tomek i jego koledzy zajmują się na Mazurach. (Postaraj się używać słów z tekstu).**

20 **Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.**

A. – Czy ***chcesz*** (ty-chcieć)[0] jechać w góry?
– Pewnie, że..... (ja-chcieć)[1],
ale nie ..... (ja-móc)[2].
– To szkoda!
– Też ..... (ja-żałować)[3].

B. – Cześć. Dokąd ..... (ty-iść)[4]?
– ..... (Ja-Iść)[5] do babci.
– A co jej ..... (ty-nieść)[6]?
– ..... (Ja-Nieść)[7] koszyk z zakupami.

C. – Dzień dobry. Dokąd pan ..... (jechać)[8]?
– ..... (Ja-Jechać)[9] do Warszawy.
– A co pan ..... (wieźć)[10]?
– ..... (Ja-Wieźć)[11] tylko rzeczy osobiste.

D. – Co ..... (my-brać)[12] do picia?
– Może espresso?
– O tej porze już nie ..... (ja-pić)[13] kawy.
– W takim razie ..... (ja-proponować)[14] herbatę.

E. – Au! Moja noga! Nie ..... (ja-móc)[15] wstać!
– No tak. Najpierw ..... (ty-skakać)[16],
a potem ..... (ty-płakać)[17].
– A ty tylko ..... (śmiać się)[18]. Co za ludzie!

F. – Co tak ładnie ..... (pachnąć)[19]?
– Właśnie ..... (ja-piec)[20] sernik.
– Już ..... (ja-czuć)[21], że jest pyszny!

G. – Czas na porządki! Ja ..... (prać)[22] firanki,
a ty ..... (myć)[23] okna.
– Przecież wszystko jest czyste!
– Chyba ..... (żartować)[24]. No już!
..... (My-Brać się)[25] do roboty!

0-*D*

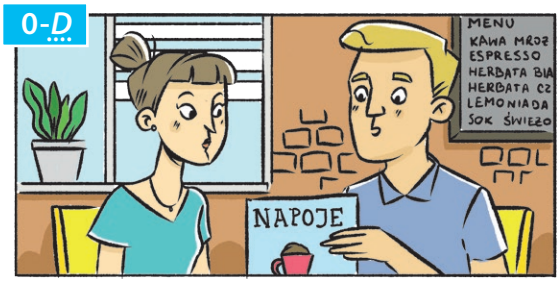

1-....

2-....

3-....

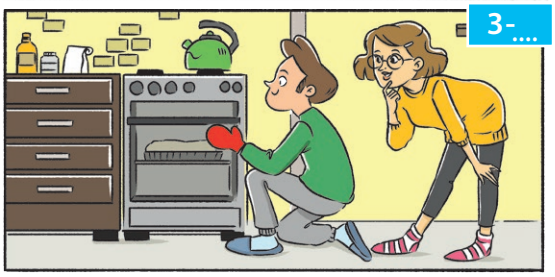

4-....

5-....

6-....

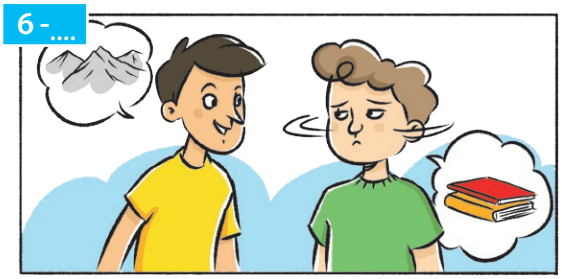

CO ROBISZ?

KONIUGACJA -Ę, -ISZ (-YSZ)

1a **Moje życie codzienne. Połącz słowa z obrazkami.**

Znowu...

0. ***budzę się***
1. ścielę łóżko
2. wchodzę do łazienki
3. wchodzę do kuchni
4. karmię kota
5. smażę jajecznicę
6. kroję chleb
7. parzę i słodzę herbatę
8. czyszczę buty
9. wychodzę z domu
10. spieszę się na autobus
11. stoję na przystanku
12. kończę pracę
13. robię obiad
14. siedzę przy kominku
15. dzwonię do znajomych
16. uczę się polskiego
17. bawię się z kotem
18. wynoszę śmieci
19. gaszę światło
20. myślę o kolejnym dniu
21. śpię i śnię

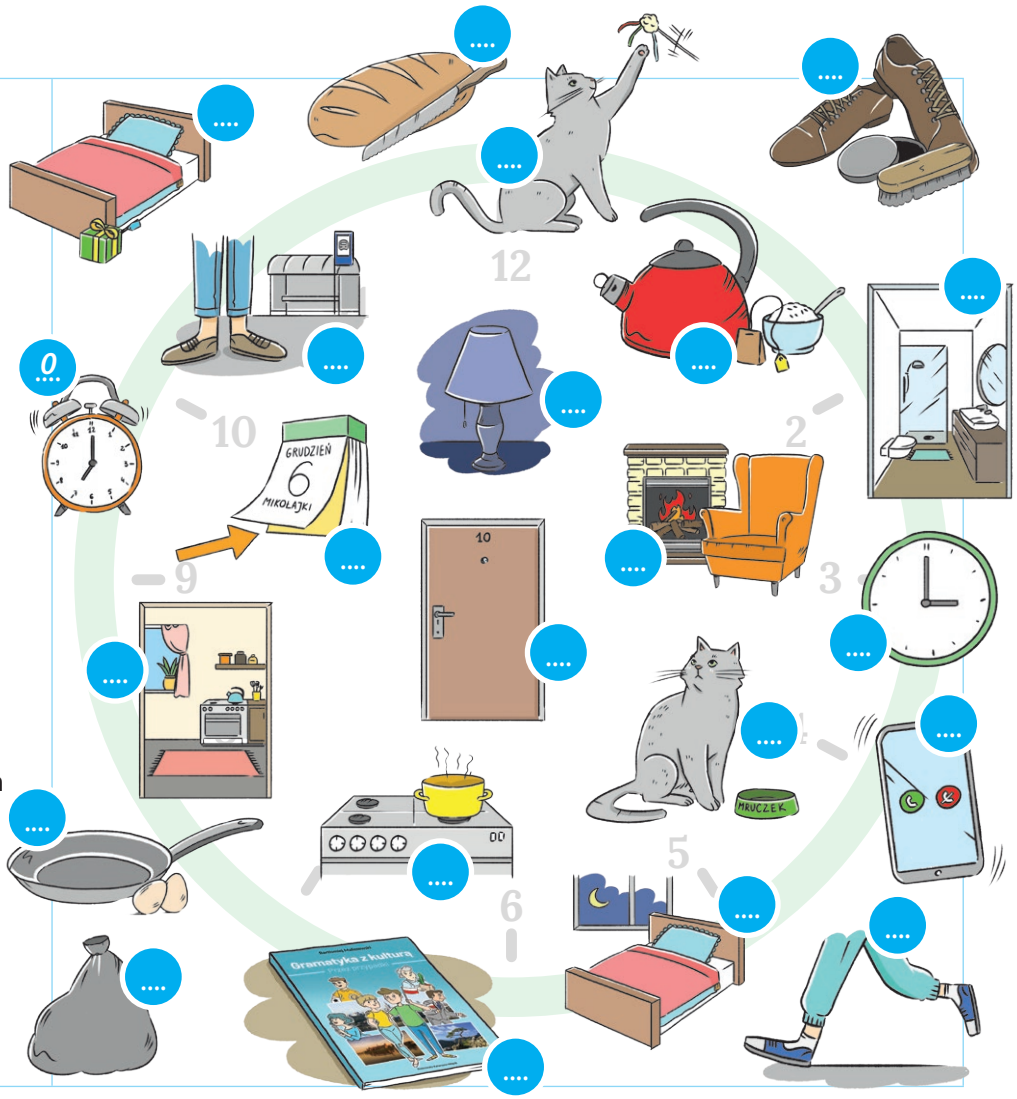

1b **Moje życie codzienne. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Rano budzę się o (pierwszej, ***siódmej***, jedenastej)[0], ale jeszcze przez chwilę leżę w (łóżku, fotelu, biurku)[1], bo bardzo lubię spać. Na śniadanie często (marzę, smażę, wożę)[2] jajecznicę, kroję chleb i robię sobie kanapki z (piłką, bułką, szynką)[3]. Przed ósmą wychodzę z domu, a potem stoję na (rynku, dworcu, przystanku)[4]. Na zajęcia jeżdżę tramwajem, bo wtedy nie muszę stać w (korku, kubku, garnku)[5]. Po południu robię zakupy i spieszę się na obiad. Zimą lubię siedzieć przy (biurku, łóżku, kominku)[6], gdzie pali się mały ogień. Wiosną często siedzę przed domem i (patrzę, widzę, myślę)[7], jak przyroda budzi się do życia. A wieczorami uczę się (polski, polskiego, polskiemu)[8] i ćwiczę gramatykę. Cieszę się, że już dobrze mówię po polsku i (marzę, wierzę, uczę)[9] o tym, żeby nie robić (każdych, nijakich, żadnych)[10] błędów. Ale czy to jest możliwe? Czasem w to wierzę, a czasem w to wątpię.

1c **Co zwykle robisz? Wymień jak najwięcej czasowników z poprzednich ćwiczeń bez zaglądania do nich.**

2a Znajdź 12 czasowników (poziomo → i pionowo ↓)

S	T	O	J	Ę	W	O	Ż	Ę	M
A	S	I	C	H	O	D	Z	Ę	U
S	I	E	D	Z	Ę	Ę	I	C	S
T	E	I	W	T	I	S	P	H	I
O	D	N	O	K	N	Ę	R	O	S
I	Z	I	Z	R	Z	Ę	O	D	Z
S	I	S	I	O	M	U	S	Z	Ę
Z	S	Z	S	I	D	Z	I	I	Ś
E	Z	T	Z	S	W	Ę	S	S	T
P	R	O	S	Z	Ę	O	Z	Z	A
K	R	O	J	Ę	N	O	S	I	Ę

2b Jakie tu są pary?

0. *stoję* – *stoisz*

1. ..... – .....

2. ..... – .....

3. ..... – .....

4. ..... – .....

5. ..... – .....

6. ..... – .....

3 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	***– Co musisz robić?***
1	– Czego się uczysz?
2	– Jak często się uczysz?
3	– Kiedy kończysz lekcje?
4	– Dokąd często chodzisz?
5	– Kiedy chodzisz spać?
6	– Jak długo śpisz?
7	– Co najbardziej lubisz robić?
8	– O czym myślisz? O czym marzysz?
9	– Dokąd jeździsz na wakacje?
10	– Czym tam jeździsz?

A	– Polskiego.
B	– Do kina, na fitness albo na dyskotekę.
C	– Nad morze lub w góry.
D	– Pociągiem lub samochodem.
E	– Przed północą.
F	– Po południu.
G	– O dalekich podróżach.
H	– Siedem godzin. Czasem osiem.
I	***– Uczyć się.***
J	– Codziennie
K	– Jeździć na rowerze, tańczyć, marzyć.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I										

4 Co on(a) robi? Połącz kolumny.

0	***lekarz / lekarka***
1	pacjent / pacjentka
2	kelner / kelnerka
3	klient / klientka
4	nauczyciel / nauczycielka
5	uczeń / uczennica
6	narciarz / narciarka
7	łyżwiarz / łyżwiarka
8	słuchacz / słuchaczka
9	listonosz / listonoszka
10	władca / władczyni
11	mistrz / mistrzyni
12	pieszy / piesza

A	nosi tacę, przynosi dania i rachunek
B	uczy, stoi przy tablicy, siedzi za biurkiem
C	lubi zimę, nosi kask, jeździ po śniegu
D	***leczy, nosi fartuch, robi zastrzyki***
E	nosi koronę, siedzi na tronie, rządzi
F	chodzi do sklepu, robi zakupy, płaci kartą lub gotówką
G	lubi zimę, jeździ po lodowisku, czasem i tańczy
H	chodzi na różne kursy i wykłady
I	stoi na podium, cieszy się z pierwszego miejsca
J	niczym nie jeździ, chodzi po ulicy
K	uczy się, siedzi w ławce, myśli nad zadaniami
L	leczy się, leży w łóżku, mierzy sobie temperaturę
Ł	nosi dużą torbę, dzwoni do drzwi / do domofonu

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
D												

5 Czym się posługujemy? Połącz kolumny.

0	***jeździmy***
1	lecimy
2	płacimy
3	świecimy
4	kręcimy
5	kroimy
6	słodzimy
7	łowimy
8	palimy
9	gasimy
10	czyścimy buty
11	robimy zdjęcia
12	mierzymy długość

A	nożem
B	balonem
C	***samochodem***
D	linijką
E	latarką
F	kierownicą
G	drewnem albo węglem
H	telefonem albo aparatem
I	cukrem albo miodem
J	wędką albo siecią
K	szczotką i pastą
L	kartą albo gotówką
Ł	wodą i piaskiem

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
C												

6 Co musicie robić? Co lubicie robić? Połącz kolumny.

0	***– Co musicie robić?***
1	– O której przychodzicie do szkoły?
2	– O której kończycie lekcje?
3	– Co robicie po południu?
4	– A dokąd wychodzicie wieczorem?
5	– Jakie filmy lubicie?
6	– Najbardziej cenicie komedie?
7	– A jak często chodzicie do kina?
8	– Myślicie o karierze aktorskiej?

A	– Siedzimy w domu.
B	– Na imprezę albo do kina.
C	– Raz na tydzień.
D	– Piętnaście po ósmej.
E	– Ze szczęśliwym zakończeniem.
F	***– Chodzić do szkoły.***
G	– Zwykle o drugiej.
H	– Nie, nawet o niej nie śnimy!
I	– Tak, wolimy wesołe historie.

0	1	2	3	4	5	6	7	8
F								

7 Co oni / one robią?

0. One chodzą do
a) pracy.
b) ***szkoły***.
c) przedszkola.

1. Oni stoją na
a) rynku.
b) dworcu.
c) przystanku.

2. Oni siedzą przy
a) biurku.
b) stoliku.
c) kominku.

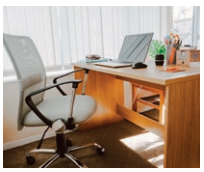

3. Oni jeżdżą na
a) łyżwach.
b) nartach.
c) sankach.

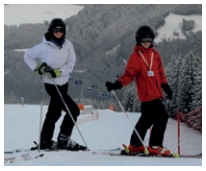

4. Oni noszą
a) kask.
b) czapkę.
c) kapelusz.

5. One lepią
a) barana.
b) bałwana.
c) Batmana.

8a **Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.**

Koniugacja II (-ę, -isz)
po *-cz, -sz, -rz, -ż* (-ę, -ysz)

CHODZIĆ				TAŃCZYĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga		liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	***chodzę***	my	***chodzimy***	ja	***tańczę***	my	***tańczymy***
ty	***chodzisz***	wy	***chodzicie***	ty	***tańczysz***	wy	***tańczycie***
on, ona, ono	***chodzi***	oni, one	***chodzą***	on, ona, ono	***tańczy***	oni, one	***tańczą***

Uwaga!
spać – śpię, śpisz
stać – stoję, stoisz
nosić – noszę, nosisz
wozić – wożę, wozisz
jeździć – jeżdżę, jeździsz

robić – 1. ***robię***, 2. ***robisz***	mówić – 1. ***mówię***, 2. ***mówisz***	dzwonić – 1. ***dzwonię***, 2. ***dzwonisz***
lubić – 1. ..., 2. ...	łowić – 1. ..., 2. ...	tęsknić – 1. ..., 2. ...
lepić – 1. ***lepię***, 2. ***lepisz***	bawić się – 1. ..., 2. ...	bronić – 1. ..., 2. ...
wątpić – 1. ..., 2. ...	martwić się – 1. ..., 2. ...	czynić – 1. ..., 2. ...
myśleć – 1. ***myślę***, 2. ***myślisz***	lecieć – 1. ***lecę***, 2. ***lecisz***	chodzić – 1. ***chodzę***, 2. ***chodzisz***
woleć – 1. ..., 2. ...	płacić – 1. ..., 2. ...	siedzieć – 1. ..., 2. ...
dzielić – 1. ..., 2. ...	tracić – 1. ..., 2. ...	widzieć – 1. ..., 2. ...
chwalić – 1. ..., 2. ...	kłócić się – 1. ..., 2. ...	budzić się – 1. ..., 2. ...
stać – 1. ***stoję***, 2. ***stoisz***	jeździć – 1. ***jeżdżę***, 2. ***jeździsz***	prosić – 1. ***proszę***, 2. ***prosisz***
bać się – 1. ..., 2. ...	czyścić – 1. ***czyszczę***, 2. ***czyścisz***	nosić – 1. ..., 2. ...
kroić – 1. ..., 2. ...	zazdrościć – 1. ..., 2. ...	gasić – 1. ..., 2. ...
stroić się – 1. ..., 2. ...	złościć się – 1. ..., 2. ...	musieć – 1. ..., 2. ...
leczyć – 1. ***leczę***, 2. ***leczysz***	patrzeć – 1. ***patrzę***, 2. ***patrzysz***	leżeć – 1. ***leżę***, 2. ***leżysz***
życzyć – 1. ..., 2. ...	marzyć – 1. ..., 2. ...	smażyć – 1. ..., 2. ...
tłumaczyć – 1. ..., 2. ...	mierzyć – 1. ..., 2. ...	mnożyć – 1. ..., 2. ...
uczyć się – 1. ..., 2. ...	wierzyć – 1. ..., 2. ...	skarżyć się – 1. ..., 2. ...

8b **Podpisz rysunki czasownikami II koniugacji (-ę, -isz / -ysz). Czy pamiętasz, jak się one odmieniają?**

0. *chwalić – skarżyć się*
1. leżeć – siedzieć
2. chodzić – jeździć
3. nosić – wozić
4. wchodzić – wychodzić
5. słodzić – solić
6. mnożyć – dzielić
7. widzieć – słyszeć
8. mówić – milczeć
9. palić – gasić
10. brudzić – czyścić
11. martwić się – cieszyć się

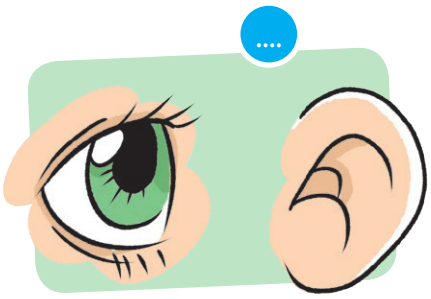
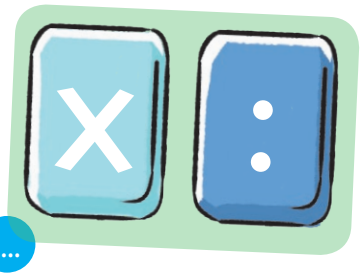

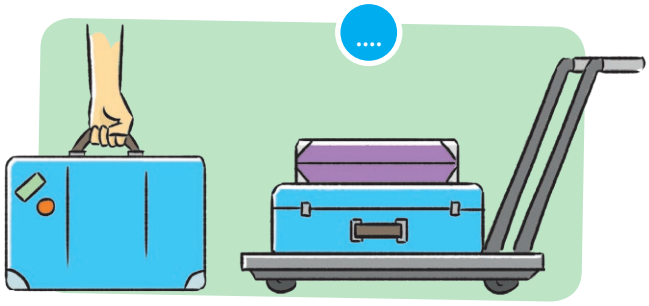
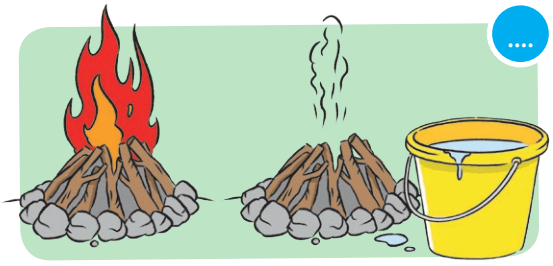

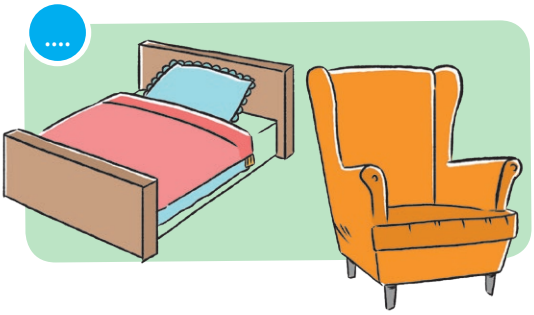
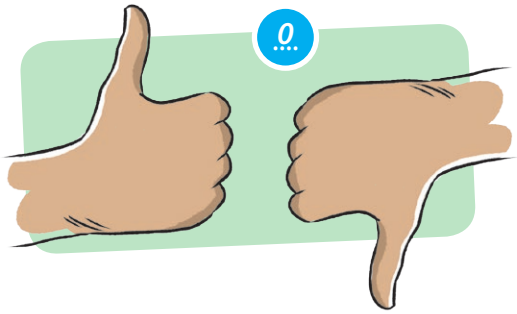
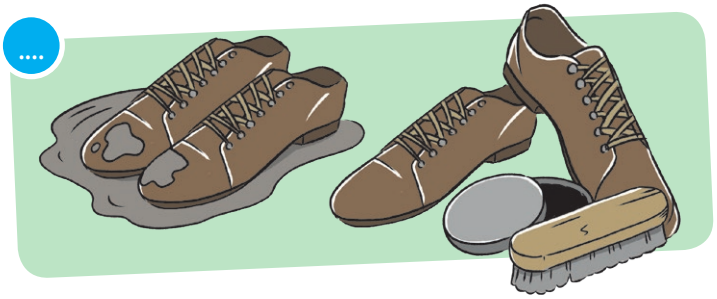

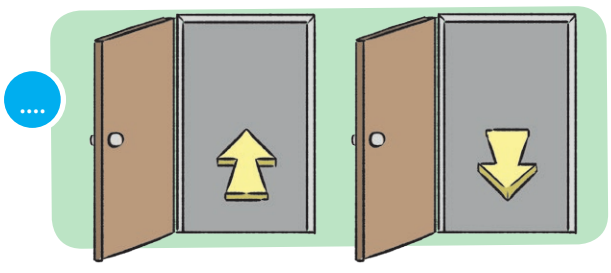

9 **Na podstawie słów z ramki i obrazka napisz, co robisz o tej godzinie.**

robić zakupy ~~budzić się~~ ćwiczyć na siłowni smażyć jajecznicę jeździć rowerem uczyć się polskiego kroić warzywa na sałatkę

O siódmej – ***budzę się*** [0]

O ósmej – ..... [1]

Od dziewiątej – ..... [2]

O pierwszej – ..... [3]

O drugiej – ..... [4]

O trzeciej – ..... [5]

O piątej – ..... [6]

10 **Uzupełnij tekst odpowiednim słowem.**

robić mówić kroić chodzić wychodzić ~~budzić się~~ jeździć słodzić leżeć siedzieć musieć woleć kończyć męczyć się ćwiczyć stać

Mój zwykły dzień? ***Budzę się*** [0] dość wcześnie rano, ale jeszcze przez chwilę .....[1] w łóżku, bo nie lubię się spieszyć. W końcu się podnoszę, bo mój kot głośno mruczy i miauczy mi do ucha. On ciągle życzy sobie czegoś do jedzenia, a ja .....[2] go ciągle karmić.

Sam też jestem głodny, więc na śniadanie .....[3] sobie pyszne kanapki. Ostrożnie .....[4] chleb, ser, szynkę, pomidory i gotowe! Potem parzę czarną herbatę i .....[5] ją łyżeczką cukru albo miodu. Po śniadaniu jeszcze przez chwilę .....[6] przy stole (bo nie lubię się spieszyć) i około ósmej .....[7] z domu.

Na uniwersytet zwykle .....[8] tramwajem, bo wtedy nigdy nie .....[9] w korku. Po południu .....[10] zajęcia na uczelni i już jestem wolny. Wieczorami .....[11] jeszcze z kolegami na siłownię, ale nie .....[12] dużo, bo szybko .....[13]. Lubię sport, ale bez przesady! Zdecydowanie .....[14] siedzieć przy kominku albo leżeć na kanapie. Często .....[15], że jestem podobny do swojego kota i on chyba też to widzi. Dużo nas łączy!

11 **Co robisz codziennie?**

Leżę. [0] ..... [1] ..... [2] ..... [3] ..... [4]

12a **Co oni robią? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

tęsknić	wozić	musieć	~~jeździć~~	dzwonić

Tomasz:

Jestem kierowcą. ***Jeżdżę***[0] ciężarówką i .....[1] różne towary za granicę. Moja praca nie jest lekka. Cały czas .....[2] patrzeć na drogę, a poza tym bardzo .....[3] za rodziną. Często .....[4] do domu, żeby usłyszeć głos żony, córki i synka.

cieszyć się	leczyć	martwić się	tłumaczyć

Katarzyna:

Jestem pediatrą – .....[5] małe dzieci i .....[6] ich rodzicom, co muszą robić. .....[7] stanem zdrowia swoich pacjentów, ale .....[8], że jestem przy nich i służę im swoją wiedzą.

chodzić	ćwiczyć	uczyć się	marzyć

Julia:

Od sześciu lat .....[9] do szkoły muzycznej i .....[10] gry na pianinie. Ciągle .....[11] o pracy w filharmonii, więc godzinami .....[12] swoją technikę. Praktyka czyni mistrza!

smażyć	czyścić	kroić	służyć

Jacek:

Jestem pomocnikiem kucharza. Co robię? .....[13] owoce i warzywa albo .....[14] mięso na patelni. A pod koniec pracy .....[15] sprzęty kuchenne. Zawsze .....[16] pomocą – taka moja rola.

znosić	siedzieć	robić	jeździć

Ryszard:

Jestem już emerytem, ale to nie znaczy, że ciągle .....[17] w domu przed telewizorem. Nie .....[18] bezczynności! Często .....[19] z żoną na wycieczki i .....[20] zdjęcia – to moje nowe hobby.

12b **Kto to jest? Napisz, jak mają na imię te osoby i powiedz, czym się zajmują.**

Tomasz[0] .....[1] .....[2] .....[3] .....[4]

13 **Odpowiedz na pytania.**

0. – Jakie potrawy lubisz? – *Lubię placki ziemniaczane, naleśniki z jabłkami, pierogi z mięsem.*

1. – Jak długo śpisz? .....

2. – Jak często chodzisz do kina? .....

3. – Dokąd zwykle jeździsz na wakacje? .....

4. – Do kogo często dzwonisz? .....

5. – Czego zwykle życzysz (sobie i innym)? .....

6. – Jakich języków się uczysz? .....

7. – Co lubisz robić? .....

8. – O co zwykle prosisz? .....

9. – Jak często robisz zakupy? .....

10. – Jakie ubrania nosisz latem / zimą? .....

11. – Czym zwykle jeździsz? .....

12. – Za kim / za czym tęsknisz? .....

13. – O czym marzysz? .....

14. – Co musisz robić? .....

14 **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

pytanie nieoficjalne, forma „ty”	pytanie oficjalne, forma „pan / pani”	odpowiedź
– *Czego się uczysz?* 0	– *Czego pan(i) się uczy?* 0	– Polskiego.
– 1	– 2	– Na kurs językowy.
– 3	– 4	– Książki i zeszyty.
– 5	– 6	– Polską gramatykę.
– 7	– 8	– Za przyjaciółmi.
– 9	– 10	– O podróżach.

15a **Co one robią? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

Wrocław to miasto krasnali – w różnych miejscach widzimy ich małe figury.
A oto kilka z nich.

tłumaczyć ~~*prowadzić*~~ bać się dzielić się uczyć

0. Krasnal **Instruktorek** ……***prowadzi***……[0] kursy prawa jazdy. ……[1] przepisów drogowych, ……[2] swoim bogatym doświadczeniem i cierpliwie ……[3] uczniom ich błędy. Z takim instruktorem nawet początkujący kierowca nie ……[4] jeździć!

bronić nosić wierzyć służyć

1. Adwokatek ……[5] ze sobą ważne dokumenty. Zawsze ……[6] pomocą i dzielnie ……[7] swoich klientów, choć nie zawsze ……[8] w ich niewinność.

troszczyć się musieć patrzeć jeździć

2. Krasnal **Rowerzysta** nigdy nie ……[9] stać w korkach. ……[10] rowerem, bo tak jest szybko, tanio i ekologicznie. Uważnie ……[11] na drogę, ponieważ ……[12] o swoje bezpieczeństwo.

cieszyć się tulić siedzieć leczyć

3. Weterynarz ……[13] na dużym kamieniu i ……[14] do siebie kota oraz psa. Od lat ……[15] małe zwierzęta domowe i ……[16] wśród nich wielkim zaufaniem.

zazdrościć lubić spać leżeć

4. Leniuch nie ……[17] chodzić do pracy. Ciągle tylko ……[18] pod palmą, a teraz chyba ……[19]. Czy ktoś mu ……[20] takiego życia?

stać roznosić woleć męczyć

5. Krasnal **Listonosz** ……[21] na skrzynce pocztowej. Codziennie ……[22] listy oraz paczki. Ta praca trochę go ……[23], ale ……[24] ją od siedzenia za biurkiem.

15b **Co to za krasnale? Podpisz obrazki.**

A – …… B – …… C – …… D – …… E – …… F – ……

Fot. Marta Gołębiowska, Fot. Wikipedia, Pnapora - Praca własna

16 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

robić	bawić się	lepić	jeździć	chodzić	obchodzić	tęsknić	dzielić się
kłócić się	widzieć	patrzeć	siedzieć	~~wolеć~~	musieć	życzyć	

Lubimy zimę!

Zwykle ...*wolimy*...[0] lato niż zimę i trudno się temu dziwić. Ale zima też jest piękna! Często cieszymy się jak dzieci, gdy za oknem .....[1] pierwszy śnieg. Kiedy jest go dużo, to .....[2] wielkiego bałwana i .....[3] sobie z nim zdjęcia, którymi potem się chwalimy w Internecie.

To właśnie zimą Święty Mikołaj przynosi nam prezenty i to zimą .....[4] Wigilię. W tym wyjątkowym dniu, pełnym ciepła i miłości, nigdy nie .....[5] ze sobą. A gdy na niebie świeci się pierwsza gwiazda, gromadzimy się przy stole. Na początku wspólnie się modlimy, ...[6] opłatkiem, ...[7] sobie wszystkiego najlepszego, a po kolacji nucimy znane kolędy.

Tydzień później (w ostatnią noc roku) .....[8] na imprezy sylwestrowe i .....[9] dosłownie wszędzie – w domach, restauracjach, a nawet na ulicach. Zawsze, gdy nadchodzi Nowy Rok, z optymizmem i nadzieją .....[10] w przyszłość.

Ale to jeszcze nie wszystko, bo zimą są też ferie. Wtedy nie .....[11] chodzić na zajęcia. A co robimy? Często .....[12] na nartach czy łyżwach albo po prostu .....[13] w domu, leżymy pod ciepłym kocem i czasem trochę .....[14] za lekcjami języka polskiego.

17 **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

jeździć | tęsknić | marzyć | ~~uczyć się~~

pytanie nieoficjalne, forma „wy”	pytanie oficjalne, forma „państwo”	odpowiedź
– *Czego się uczycie?* [0]	– *Czego państwo się uczą?* [0]	– Polskiego.
– .....[1]	– .....[2]	– O feriach.
– .....[3]	– .....[4]	– Za górami.
– .....[5]	– .....[6]	– W Tatry.

18 **Na podstawie poniższych obrazków opowiedz, dokąd oni chodzą, gdzie oni siedzą, czego się uczą, za czym tęsknią, o czym myślą, o czym marzą?**

19a **Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem.**

Nowa wiadomość

Od: | Ania@pozdrowieniazpolski.pl

Do: | Tomek@pozdrowieniazpolski.pl

Temat: Ferie w Tatrach

2 załączniki

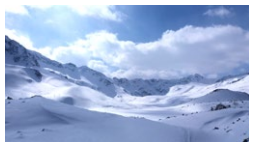

Cześć, Tomek!

Co u Ciebie? Co ***robisz*** (Ty-robić)[0] w ferie? Ja i Beata jesteśmy w Tatrach i ..... (my-uczyć się)[1] jeździć na nartach! Z dnia na dzień ..... (my-czynić)[2] duże postępy. Instruktorka często nas ..... (chwalić)[3] i bardzo nas to ..... (cieszyć)[4].

Trochę szkoda, że dni są takie krótkie i słońce tak szybko ..... (zachodzić)[5], ale w długie, zimowe wieczory wcale się nie ..... (my-nudzić)[6]. Jeśli jest ładna pogoda, to ..... (my-chodzić)[7] na spacery, a gdy jest silny wiatr i mróz, to ..... (my-siedzieć)[8] w przytulnej restauracji, ... (my-patrzeć)[9] na ogień, który wesoło ..... (tańczyć)[10] w kominku, ... (my-prosić)[11] kelnera o gorące dania i już wcale nie ..... (my-myśleć)[12] o zimnie.

Bardzo ..... (ja-lubić)[13] ferie w górach. Wszędzie ..... (leżeć)[14] śnieg, który przyjemnie ..... (skrzypieć)[15] pod ciężkimi butami. Dzieci często ..... (lepić)[16] bałwana, ... (jeździć)[17] na sankach, łyżwach i nartach, a czasem ..... (bawić się)[18] śnieżkami. A dorośli często ..... (marudzić)[19], że jest zimno i ..... (skarżyć się)[20], że jest ślisko, ale chyba też ..... (lubić)[21] zimę, choć głośno tego nie ..... (mówić)[22].

A Ty? Czy ..... (tęsknić)[23] za wiosną? A może jednak ..... (Ty-woleć)[24] zimę?

Buziaki!

Ania

19b **Na podstawie tekstu i obrazków powiedz, co dzieci i dorośli robią zimą.**

20 **Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.**

A. – Dokąd tak ***się spieszysz*** (ty-spieszyć się)[0]?
– Na lekcję! Nie ..... (ty-słyszeć)[1] dzwonka?
– Ale to mój telefon tak ..... (dzwonić)[2]!

B. – Dlaczego nie ..... (ty-nosić)[3] okularów?
– Nie ..... (ja-nosić)[4], bo nie ..... (ja-musieć)[5].
Wszystko ..... (ja-widzieć)[6] bez nich!
– To dlaczego ciągle ..... (ty-mrużyć)[7] oczy,
gdy ..... (ty-patrzeć)[8] na tablicę?

C. – Co tak ..... (ty-siedzieć)[9]
i ..... (ty-milczeć)[10]?
– Bo mało ..... (ja-mówić)[11],
a dużo ..... (ja-myśleć)[12].
– A ja odwrotnie!
– To nie ..... (ja-zazdrościć)[13].

D. – Co to za hałas? Co tak ..... (skrzypieć)[14]?
– Sąsiad ..... (uczyć się)[15] gry na skrzypcach.
– I nie ..... (boleć)[16] cię uszy od tego hałasu?
– Oj, dobrze, że chłopak ..... (ćwiczyć)[17].
Praktyka ..... (czynić)[18] mistrza!
– A ja w to ..... (wątpić)[19].

E. – Dlaczego nie ..... (wy-tańczyć)[20]?
– Bo nie ..... (my-lubić)[21] takiej muzyki.
– A jaką muzykę ..... (wy-woleć)[22]?
– Latynoską! Przy niej nikt nie ..... (siedzieć)[23]?
i nikt nie ..... (stać)[24].

F. – ..... (Ja-Prosić)[25] o ciszę! Dzieci już
..... (spać)[26], a wy ..... (krzyczeć)[27]!
– Dobrze, już ..... (my-kończyć)[28] tę imprezę.
– I całe szczęście!

G. – Co tak ..... (stroić się)[29]?
– Bo w sylwestra każdy ..... (musieć)[30] błyszczeć!
– Ale sylwester jest dopiero pojutrze!

0-C

1-....

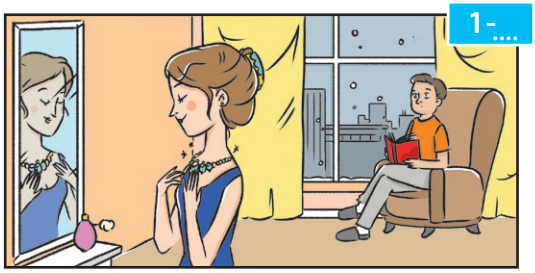

2-....

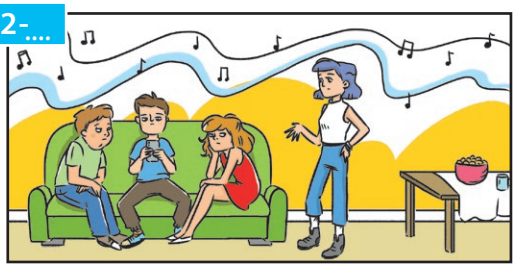

3-....

4-....

5-....

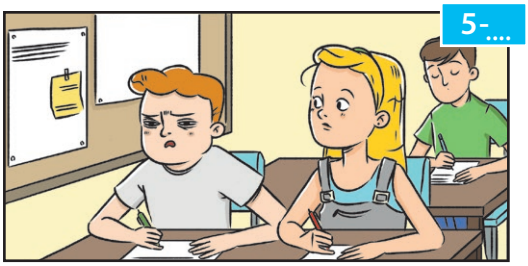

6-....

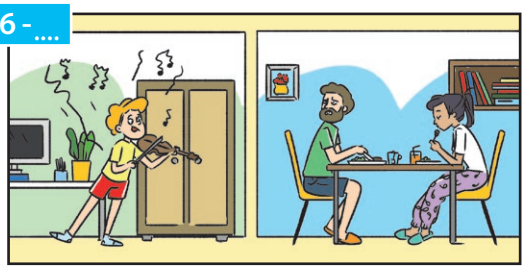

JAK SPĘDZASZ DZIEŃ?

KONIUGACJA -AM, -ASZ

1a **Moje życie codzienne. Połącz słowa z obrazkami.**

Znowu...

0. ***wyłączam budzik***
1. odsłaniam okna
2. korzystam z łazienki
3. ubieram się
4. otwieram i zamykam lodówkę
5. zakładam buty
6. czekam na autobus
7. wsiadam do autobusu
8. wysiadam z autobusu
9. odbieram i wysyłam maile
10. rozmawiam przez telefon
11. wracam do domu
12. słucham muzyki
13. oglądam seriale
14. gram na konsoli
15. zamawiam pizzę
16. zmywam naczynia
17. zamiatam podłogę
18. sprzątam i odkurzam pokój
19. podlewam kwiaty
20. wyrzucam śmieci
21. biegam po parku
22. czytam książkę
23. nastawiam budzik
24. wyłączam światło
25. powoli zasypiam

1b **Moje życie codzienne. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Moje życie codzienne? Na początku wyłączam (czas, zegar, ***budzik***)[0], odsłaniam okna i sprawdzam, jaka jest pogoda. Potem korzystam z łazienki, szybko się ubieram i siadam do (śniadanie, śniadania, śniadaniu)[1]. Na przystanku czekam na (samochód, autobus, pociąg)[2], a jeśli nie mam czasu, to zamawiam taksówkę. W pracy odpowiadam na maile, a także rozmawiam przez telefon z (klientami, sąsiadami, rodzicami)[3]. Po południu wracam do domu i w końcu mam czas dla (siebie, sobie, sobą)[4]. Słucham muzyki, czytam książkę, a czasem oglądam (telewizor, telewizja, telewizję)[5] i narzekam, że nic tam nie ma. Wieczorem sprzątam (mieszkanie, śniadanie, pływanie)[6], zamiatam podłogę, odkurzam (ściany, dywany, bałwany)[7], zmywam (ubrania, naczynia, ćwiczenia)[8], podlewam kwiaty, wyrzucam (sieci, śmieci, części)[9], bo dbam o (porządek, porządku, porządki)[10]. Bałagan bardzo mi przeszkadza i działa mi na nerwy! A kiedy jest czysto, to jestem spokojny i łatwo zasypiam.

1c **Jak spędzasz zwykły dzień? Wymień jak najwięcej czasowników z poprzednich ćwiczeń bez zaglądania do nich.**

2a Znajdź 12 czasowników (poziomo → i pionowo ↓)

P	O	M	A	G	A	M	O	Z	O
R	T	W	Ł	Ą	C	Z	A	M	P
Z	W	Y	S	I	A	D	A	M	O
E	S	Ł	U	C	H	A	M	M	W
S	I	Ą	C	S	I	S	W	Y	I
Z	A	C	H	T	W	I	E	R	A
K	D	Z	A	M	Y	K	A	M	D
A	A	A	M	M	S	D	P	P	A
D	M	M	O	T	I	S	O	Y	M
Z	B	I	E	R	A	M	L	T	P
A	W	Y	R	Z	U	C	A	M	Y
M	O	T	W	I	E	R	A	M	T
S	P	O	Z	N	M	T	A	W	A
O	D	P	O	W	I	A	D	A	M

2b Jakie tu są antonimy?

0. *pomagam* ≠ *przeszkadzam*

1. ..... ≠ .....

2. ..... ≠ .....

3. ..... ≠ .....

4. ..... ≠ .....

5. ..... ≠ .....

6. ..... ≠ .....

3 Połącz pytania i odpowiedzi.

0	***– Jaki sport uprawiasz?***
1	– Jak często pływasz?
2	– Jakiej muzyki słuchasz?
3	– Z czego codziennie korzystasz?
4	– Co często czytasz?
5	– O co dbasz?
6	– Na co często narzekasz?
7	– Jakie programy oglądasz?
8	– Jakie znasz języki obce?
9	– Jakie pamiątki zbierasz?
10	– Na czym grasz?

A	– Z Internetu.
B	– Różnej! Klasycznej i rockowej.
C	– Teleturnieje.
D	– Książki historyczne.
E	– Magnesy na lodówkę.
F	– Angielski, włoski i hiszpański.
G	***– Siatkówkę, koszykówkę i pływanie.***
H	– O dobrą formę.
I	– Na pianinie i gitarze.
J	– Raz na tydzień.
K	– Na pogodę. Ciągle pada i pada.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
G										

4 Na czym polega jego / jej praca? Połącz kolumny.

0	***sprzedawca / sprzedawczyni***
1	aktor / aktorka
2	kelner / kelnerka
3	konduktor / konduktorka
4	nauczyciel / nauczycielka
5	lekarz / lekarka
6	koszykarz / koszykarka
7	piosenkarz / piosenkarka
8	dziennikarz / dziennikarka
9	bibliotekarz / bibliotekarka
10	rolnik / rolniczka
11	przewodnik / przewodniczka
12	himalaista / himalaistka

A	pyta, co podać; poleca różne dania
B	śpiewa, nagrywa płyty i teledyski
C	sprawdza bilety, pomaga pasażerom
D	opowiada o zabytkach, oprowadza wycieczki
E	wypożycza książki, pomaga czytelnikom
F	zabiera głos, rozmawia z gwiazdami
G	gra na scenie lub w filmie, zdobywa Oscara
H	wspina się, zdobywa szczyty (i sławę)
I	***otwiera i zamyka sklep, pomaga klientom***
J	mieszka na wsi, uprawia ziemię
K	ma gabinet, bada pacjentów, stawia diagnozę
L	uprawia sport, biega, rzuca, zdobywa punkty
Ł	dba o uczniów, poprawia błędy, stawia oceny

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I												

5 Połącz kolumny.

0	***latamy***
1	pływamy
2	klikamy
3	nagrywamy
4	wysyłamy
5	otwieramy
6	rzucamy
7	uderzamy
8	obieramy
9	mieszamy
10	polewamy
11	doprawiamy
12	zmieniamy kanały

A	sosem
B	mailem
C	pilotem
D	kluczem
E	***samolotem***
F	nożykiem
G	statkiem
H	młotkiem
I	piłką
J	łyżką
K	kamerą
L	myszką
Ł	solą i pieprzem

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
E												

6 Połącz kolumny.

0	**–** ***Jak odpoczywacie?***
1	– Uprawiacie sport?
2	– I to nazywacie aktywnym odpoczynkiem?
3	– Pewnie, że nie macie.
4	– A gracie w prawdziwą piłkę?
5	– Czy pamiętacie, jak ona wygląda?

A	– Tak. Gramy w piłkę na konsoli.
B	– A my uważamy inaczej.
C	**–** ***Aktywnie!***
D	– Nie, nawet jej nie mamy.
E	– Tak samo jak na ekranie.
F	– Tak, a nie mamy racji?

0	1	2	3	4	5
C					

7 Jak oni / one spędzają czas? Zaznacz poprawną odpowiedź.

0. Oni czekają na
a) ***pociąg***.
b) tramwaj.
c) taksówkę.

3. One siadają pod
a) oknem.
b) dachem.
c) parasolem.

1. Oni zwiedzają
a) Gdańsk.
b) Kraków.
c) Warszawę.

4. One zamawiają
a) pierogi.
b) placki.
c) naleśniki.

2. One oglądają
a) rzeźby.
b) obrazy.
c) rysunki.

5. One zostawiają
a) podatek.
b) napiwek.
c) sam rachunek.

8a **Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.**

Koniugacja III (-am, -asz)

BIEGAĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	*biegam*	my	*biegamy*
ty	*biegasz*	wy	*biegacie*
on, ona, ono	*biega*	oni, one	*biegają*

LATAĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja		my	
ty		wy	
on, ona, ono		oni, one	

PŁYWAĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja		my	
ty		wy	
on, ona, ono		oni, one	

8b **Podpisz rysunki czasownikami III koniugacji (-am, -asz). Czy pamiętasz, jak się one odmieniają?**

0. *pytać – odpowiadać*
1. otwierać – zamykać
2. włączać – wyłączać
3. oglądać – słuchać
4. zasłaniać – odsłaniać
5. wygrywać – przegrywać
6. wsiadać – wysiadać
7. trzymać – puszczać
8. zostawiać – zabierać

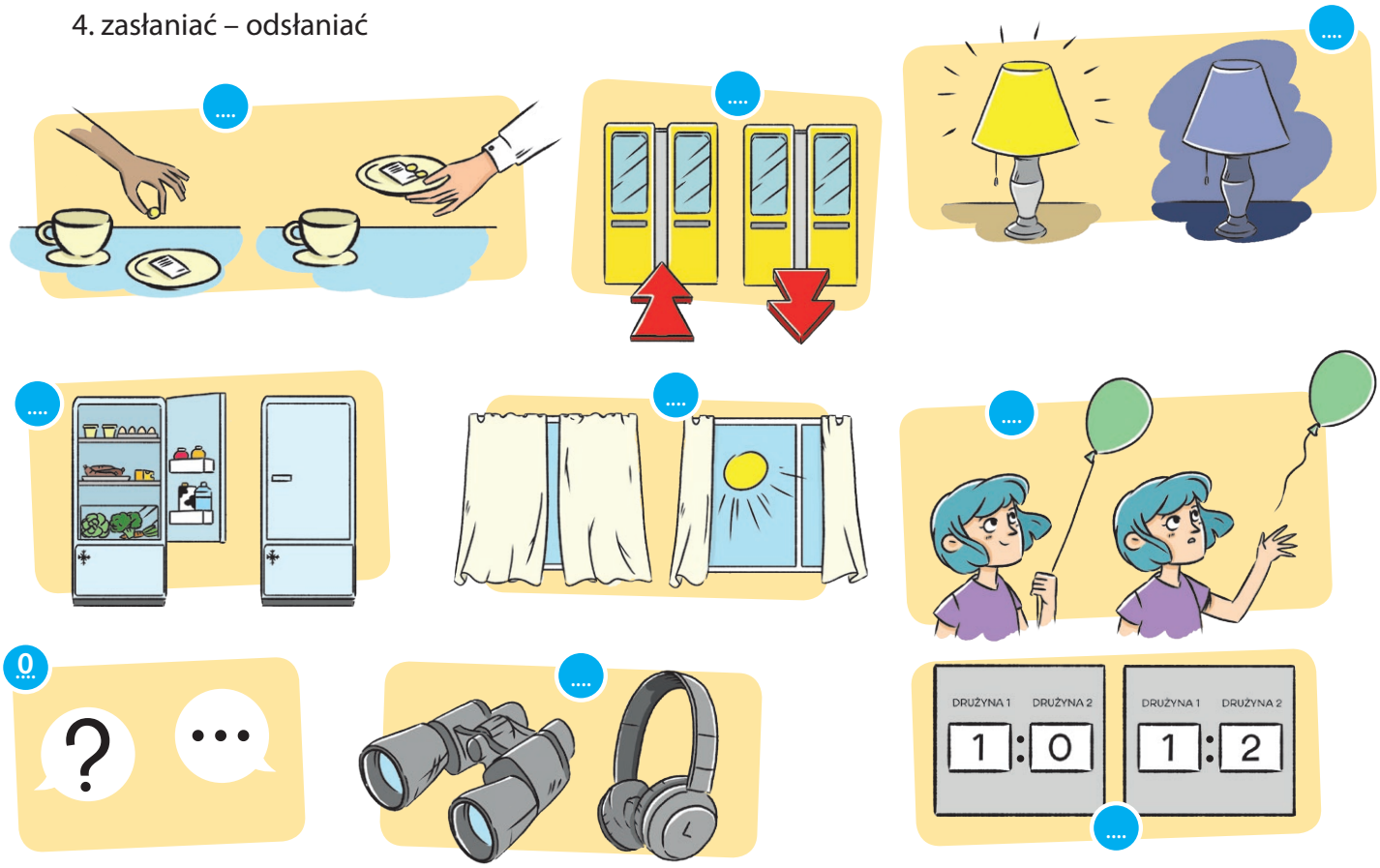

9 **Na podstawie słów z ramki i obrazka napisz, jak spędzasz swój dzień.**

sprzątać i odkurzać pokój ~~zaczynać nowy dzień~~ mieć lekcje podlewać kwiaty
wracać do domu odpoczywać grać w koszykówkę

O siódmej – *zaczynam nowy dzień* [0]
Od ósmej – ..... [1]
O dwunastej – ..... [2]
O pierwszej – ..... [3]
O trzeciej – ..... [4]
O piątej – ..... [5]
O szóstej – ..... [6]

10 **Uzupełnij tekst odpowiednim słowem.**

wracać korzystać zakładać zabierać uprawiać ~~wyłączać~~
biegać szukać słuchać włączać czytać uwielbiać grać
oglądać siadać wsiadać wybiegać odpowiadać czekać

Mój zwykły dzień? Najpierw *wyłączam* [0] budzik, ... [1] z łazienki, szybko się ubieram, a potem ..... [2] do śniadania. O ósmej szybko ..... [3] z domu na przystanek i przez chwilę ..... [4] na autobus. Potem ..... [5] tylnymi drzwiami, a kiedy jest mało ludzi, to ..... [6] wolnego miejsca (najlepiej przy oknie).

Na zajęciach uważnie ..... [7] nauczycieli i chętnie ..... [8] na ich pytania, bo jestem osobą aktywną i często ..... [9] głos. Po południu ..... [10] do domu i mam trochę czasu dla siebie. Wtedy ..... [11] muzykę i sam trochę ..... [12] na gitarze elektrycznej. To moje nowe hobby (które niezbyt się podoba moim sąsiadom).

A jak spędzam wieczory? Jesienią i zimą zwykle ..... [13] książki albo ..... [14] filmy oraz seriale. Wiosną i latem często ..... [15] sport. ..... [16] koszulkę, szorty, wygodne buty i przez godzinę ..... [17] po parku. ..... [18] aktywnie odpoczywać, gdy jest ładna pogoda.

11 **Jak odpoczywasz?**

Gram w piłkę. [0]

..... [1]

..... [2]

..... [3]

..... [4]

..... [5]

..... [6]

..... [7]

12a **Na czym polega ich praca? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

udzielać narzekać uwielbiać ~~wypożyczać~~ zachęcać

Anna:

Jestem bibliotekarką. ……*Wypożyczam*……[0] książki i ……[1] informacji na ich temat. Od dzieciństwa ……[2] literaturę i gorąco ……[3] do jej czytania. A teraz często ……[4], że ludzie oglądają filmy, słuchają audiobooków, a coraz mniej czytają i powoli zapominają, jak wyglądają książki.

pytać badać mieć rozmawiać

Michał:

Jestem lekarzem i ……[5] swój prywatny gabinet. Tam ……[6] z pacjentami, ……[7], co im dolega, a potem ich ……[8]. Każdemu staram się pomagać, choć nie zawsze jest to łatwe.

zdobywać uprawiać rzucać biegać

Renata:

Od kilku lat ……[9] koszykówkę. Szybko ……[10] po parkiecie i często ……[11] do kosza. Oczywiście, nie zawsze trafiam, ale i tak ……[12] dużo punktów dla swojej drużyny.

unikać dbać spędzać wybierać

Maciej:

Jako dietetyk bardzo ……[13] o siebie i o swoich pacjentów. Zawsze ……[14] świeże produkty, ……[15] sztucznych konserwantów i często ……[16] czas na siłowni. Zalecam to również swoim pacjentom!

zabierać opowiadać znać odpowiadać

Julia:

Jestem przewodniczką – ……[17] turystów na niezwykły spacer śladami historii. Najpierw dużo ……[18] o różnych miejscach i zabytkach, a potem ……[19] na pytania. Ale nie na wszystko ……[20] odpowiedź. Każde miasto ma swoje tajemnice!

12b **Kto to jest? Napisz, jak mają na imię te osoby i powiedz, czym się zajmują.**

……*Anna*……[0] ……[1] ……[2] ……[3] ……[4]

13 Odpowiedz na pytania.

0. – Gdzie spędzasz wakacje? ***– Nad Bałtykiem.***

1. – Czego słuchasz? .....
2. – Czego unikasz? .....
3. – Z czego codziennie korzystasz? .....
4. – Co uwielbiasz? .....
5. – Co teraz masz na sobie? .....
6. – Co zabierasz ze sobą w podróż? .....
7. – Co często zwiedzasz? .....
8. – O kogo / o co dbasz? .....
9. – Na co często narzekasz? .....
10. – Jaki sport uprawiasz? .....
11. – Jakie języki znasz? .....
12. – Jakie programy oglądasz? .....
13. – Jakie dania polecasz? .....
14. – Z kim często rozmawiasz / z kim często się spotykasz? .....

14 Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

słuchać · śpiewać · rozmawiać · czytać · ~~zwiedzać~~ · oglądać

pytanie nieoficjalne, forma „ty”	pytanie oficjalne, forma „pan / pani”	odpowiedź
– ***Co zwiedzasz?*** 0	– ***Co pan(i) zwiedza?*** 0	– Muzeum.
– 1	– 2	– Muzyki klasycznej.
– 3	– 4	– Polską piosenkę.
– 5	– 6	– Obrazy.
– 7	– 8	– Opowiadania.
– 9	– 10	– Z artystami.

15a **Jak spędzają czas wrocławskie krasnale? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

Wrocław to miasto krasnali – w różnych miejscach spotykamy ich małe figury.
A oto kilka z nich.

wypłacać zmieniać ~~korzystać~~ zdradzać sprawdzać

0. Krasnal **Bankuś** często ……***korzysta***……[0] z bankomatu i ……[1] z niego pieniądze. Jest bardzo ostrożny, więc codziennie ……[2] stan konta, a co miesiąc ……[3] swój numer PIN. I oczywiście nikomu go nie ……[4]. To tajemnica!

mieć dbać badać wyglądać

1. Krasnal **Eskulapek** jest lekarzem. Choć ……[5] dużo pracy, to nie ……[6] na zmęczonego. Z życzliwym uśmiechem ……[7] swoich pacjentów i ……[8] o ich zdrowie.

słuchać znać się przemawiać czytać

2. Paragrafek świetnie ……[9] na prawie, bo często ……[10] różne kodeksy i podręczniki. Pięknie ……[11], ale czy ktoś go ……[12]?

przyglądać się wybierać się sprawdzać ufać

3. Krasnal **Ceneusz** ……[13] z wózkiem na zakupy. Uważnie ……[14] różnym produktom, ……[15] ich ceny i nie ……[16] żadnym reklamom. I ma rację!

zastanawiać się znać opierać się trzymać

4. Matematyk ……[17] o grube podręczniki. W jednej ręce ……[18] otwartą książkę, a w drugiej ołówek. Ciągle ……[19] nad trudnym zadaniem. A może już ……[20] jego rozwiązanie?

witać uśmiechać się poprawiać rozkładać

5. Krasnal **Serdeczniś** jest bardzo gościnny. Życzliwie ……[21] do każdego i szeroko ……[22] ramiona. W taki sposób ……[23] wszystkich turystów i od razu ……[24] im humor.

15b **Co to za krasnale? Podpisz obrazki.**

A – …… B – …… C – …… D – …… E – …… F – ***0***

Fot. Marta Gołębiowska, Fot. Wikipedia, Pnapora - Praca własna

16 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

zdobywać zapraszać wspominać czekać opalać się przyglądać się
podziwiać wracać opowiadać grać wyjeżdżać rozmawiać
~~*nazywać*~~ pływać zakładać

Uwielbiamy majówkę!

Na początku maja są dni wolne od nauki i pracy. Ten wyjątkowy czas ***nazywamy***[0] majówką i urządzamy wtedy różne imprezy oraz wycieczki. Często ……[1] za miasto (rowerem, samochodem, autobusem lub pociągiem) i ……[2] nad wodą (rzeką, jeziorem, zalewem, morzem). Ale jeszcze nie ……[3], bo woda jest za zimna!

Świetnym pomysłem jest też wyjazd w góry – ……[4] wygodne buty i ……[5] różne szczyty, a stamtąd ……[6] piękne widoki.

Majówka to także imprezy na świeżym powietrzu. Często ……[7] swoich znajomych na grilla i ……[8] z nimi na różne tematy – ……[9] dawne czasy albo ……[10] o naszych planach na wakacje. Potem dla zabawy i dla zdrowia ……[11] w badmintona, siatkówkę, piłkę nożną, a jeśli nie mamy siły, to ……[12], jak grają inni.

Niestety, majówka szybko mija, więc po paru dniach tej świątecznej przerwy ……[13] do codziennych obowiązków i z niecierpliwością ……[14] na lato.

17 **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

grać ~~wyjeżdżać~~ urządzać zabierać wracać

pytanie nieoficjalne, forma „wy”	pytanie oficjalne, forma „państwo”	odpowiedź
– ***Dokąd wyjeżdżacie?***[0]	– ***Dokąd państwo wyjeżdżają?***[0]	– Nad jezioro.
– ……[1]	– ……[2]	– Mały piknik.
– ……[3]	– ……[4]	– Plecak i koszyk.
– ……[5]	– ……[6]	– W badmintona.
– ……[7]	– ……[8]	– Wieczorem.

18 **Na podstawie poniższych obrazków opowiedz, jak oni spędzają czas nad jeziorem.**

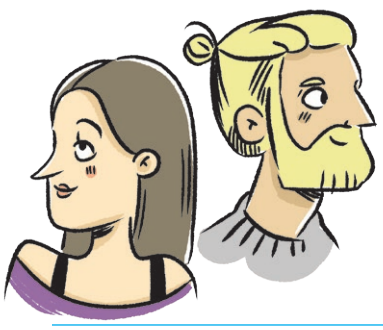

19a **Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem.**

Nowa wiadomość

Od: | Karolina@pozdrowieniazpolski.pl

Do: | Michał@pozdrowieniazpolski

Temat: Majówka za miastem

3 załączniki

Cześć,

co u Ciebie? Jak ***spędzasz*** (Ty-spędzać)[0] majówkę? ..... (Ja-Mieć)[1] nadzieję, że też ..... (Ty-korzystać)[2] z pięknej pogody!

A ja teraz ..... (odpoczywać)[3] na wsi. Jest cudownie! Ptaki bez przerwy ..... (śpiewać)[4], ale mnie to nie ..... (przeszkadzać)[5]. Gdy ..... (ja-słuchać)[6] tego koncertu, to ..... (ja-zapominać)[7] o codziennych problemach i od razu ..... (poprawiać)[8] mi się humor. Taka muzyka najlepiej ..... (wpływać)[9] na mój nastrój!

Poza tym ..... (ja-dbać)[10] o swoją formę fizyczną. Jeśli nie ..... (padać)[11], to ..... (ja-biegać)[12] po lesie albo ..... (ja-wsiadać)[13] na swój stary rower, który wciąż świetnie ..... (wyglądać)[14] i ..... (mieć)[15] swój styl!

Wieczorem też jest miło, bo ..... (ja-urządzać)[16] kolację przy grillu i ..... (ja-zapraszać)[17] na nią swoje koleżanki i swoich kolegów. Często ..... (my-spotykać)[18] się ze sobą i dużo ..... (my-rozmawiać)[19] na aktualne tematy albo ..... (my-wspominać)[20] dawne czasy. Kiedy ..... (ja-oglądać)[21] stare fotografie, to trochę ..... (ja-narzekać)[22], że czas tak szybko ..... (mijać)[23]. Ale piękne wspomnienia ciągle ..... (trwać)[24]!

..... (Ja-Pozdrawiać)[25] Cię gorąco i niecierpliwie ..... (czekać)[26] na Twój mail!

Karolina

19b **Na podstawie tekstu i obrazków powiedz, jak Karolina spędza majówkę.**

20 **Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.**

A. – *Przepraszam* (ja-przepraszać)[0], czy nie ..... (ja-przeszkadzać)?[1]

– Ale skąd! Właśnie ..... (my-czekać)[2] na gości. ..... (My-Zapraszać)[3] do środka!

B. – Co państwo ..... (zamawiać)[4]?

– A co pan ..... (polecać)[5]?

– ..... (My-Mieć)[6] pyszne naleśniki z jabłkami.

– O, to świetnie! ..... (Ja-Uwielbiać)[7] je!

C. – Na kogo ..... (wy-czekać)[8]?

– Na Łukasza. Jak zwykle ..... (spóźniać się)[9] i ..... (uważać)[10], że wszystko jest w porządku.

D. – Na którym przystanku ..... (my-wysiadać)[11]?

– Właśnie to ..... (ja-sprawdzać)[12] w aplikacji.

– I co?

– I nic. Ta aplikacja znowu nie ..... (działać)[13].

– To po co z niej ..... (ty-korzystać)[14]?

E. – Co za pogoda! Znowu ..... (padać)[15] deszcz!

– Wy ciągle ..... (narzekać)[16], a ja ..... (podziwiać)[17] tęczę. Jest naprawdę piękna!

F. – Świetnie pani ..... (wyglądać)[18] w tych okularach!

– Są bardzo ładne, ale za drogie!

– Za drogie? ..... (Ja-Zapewniać)[19], że ta cena to okazja!

– Okazja? Co pan ..... (opowiadać)[20]?

G. – Co oni ..... (grać)[21] i ..... (śpiewać)[22]?

– „Hej, sokoły!" Nie ..... (ty-znać)[23] tej piosenki?

– Ach, tak! ..... (Ja-Pamiętać)[24] ją z kursu języka polskiego.

0-*C*

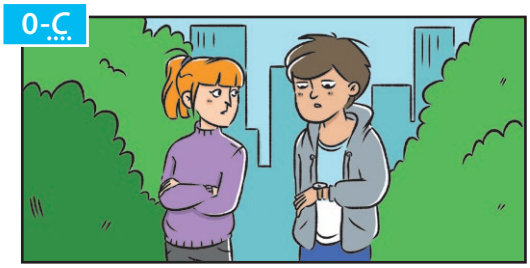

1-....

2-....

3-....

4-....

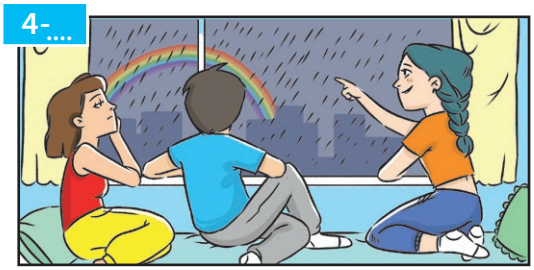

5-....

6-....

CZY TO WIESZ? CZY TO UMIESZ? CZY TO ROZUMIESZ?

KONIUGACJA -EM, -ESZ

1 **Czy wiesz, która odpowiedź jest poprawna?**

0. On je
a) żurek.
b) ***rosół***.
c) barszcz.

1. Oni jedzą
a) pierogi.
b) ciasto.
c) pieczywo.

2. Ona nie wie, gdzie jest
a) pałac.
b) zamek.
c) dworzec.

3. Oni nie wiedzą, gdzie jest
a) Gdańsk.
b) Lublin.
c) Szczecin.

4. Ona umie
a) rysować.
b) malować.
c) drukować.

5. Oni umieją grać w
a) piłkę.
b) siatkówkę.
c) koszykówkę.

6. On nie rozumie
a) nauki.
b) greki.
c) łaciny.

7. Oni nie rozumieją
a) obrazu.
b) spektaklu.
c) wystawy.

2 **Przeczytaj tekst i zdecyduj, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).**

Cześć, jestem Dima. Czy umiem mówić po polsku? Nie wiem. I tak, i nie. Dużo rozumiem, ale nie zawsze umiem powiedzieć to, co chcę. Zamiast powiedzieć, że *on jeszcze je*, to mówię, że *on jeszcze jest* albo że *on jeszcze jedzie*. A zamiast powiedzieć, że *oni jedzą*, to mówię, że *oni jadą*. Inni nie zawsze mnie rozumieją i nie zawsze wiedzą, co chcę powiedzieć. A ja wiem, że coś mówię źle, ale nie umiem tego powiedzieć dobrze. Czy mnie rozumiecie? Jestem pesymistą, więc śmiem w to wątpić. Ale może przynajmniej jedna osoba mnie rozumie i wie, co ja czuję, kiedy nie wiem tego, co inni wiedzą i kiedy nie rozumiem tego, co inni rozumieją. Śmiem twierdzić, że to koszmar!

Prawda (P) czy fałsz (F)?		**P**	**F**
0	***Dima wie, że rozumie więcej niż umie powiedzieć.***	*X*	
1	Dima nie zawsze wie, jak powiedzieć po polsku, że ktoś je.		
2	Dima wie, że nie wszyscy go rozumieją.		
3	Dima umie świetnie mówić po polsku.		
4	Dima śmie wątpić, że każdy rozumie jego sytuację.		

- On już jest?
- On już jedzie?
- On już je?

3 **Uzupełnij tabelkę zgodnie z podanymi przykładami.**

Koniugacja IV (-em, -esz)

WIEDZIEĆ, JEŚĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	*wiem*, *jem*	my	....., ...
ty	*wiesz*, ...	wy	....., ...
on, ona, ono	....., ...	oni, one	*wiedzą*, *jedzą*
UMIEĆ, ROZUMIEĆ, ŚMIEĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
ja	*umiem*, *rozumiem*, *śmiem*	my	....., ..., ...
ty	*umiesz*, ..., ...	wy	....., ..., ...
on, ona, ono	....., ..., ...	oni, one	*umieją*, *rozumieją*, *śmieją*

4 **Odpowiedz na pytania.**

0. Co zwykle jesz na śniadanie? – *Jem płatki z mlekiem.*

1. – Co je (a czego nie je) osoba, która jest na diecie? .....
2. – Co jemy, gdy jest gorąco? .....
3. – Co jedzą Polacy w Wigilię? .....
4. – Czy wiesz, czym jest Giewont? .....
5. – Kto wie o tobie najwięcej? .....
6. – Skąd wiemy o dawnych wydarzeniach? .....
7. – Czy naukowcy już wszystko wiedzą? .....
8. – Co umiesz robić? .....
9. – Kto umie cię słuchać? .....
10. – Czego nie umieją małe dzieci? .....
11. – Czy rozumiesz te wszystkie pytania? .....
12. – A czy osoby starsze rozumieją język młodzieży? .....

5 **Co on / ona je? Co oni / one jedzą?**

6 **Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.**

A. – Czy już wszystko ..*wiecie*.. (wy-wiedzieć)[0]
i ..... (wy-rozumieć)[1]?
– Tak! Już wszystko ..... (my-wiedzieć)[2]
i ..... (my-rozumieć)[3].
– A ja ..... (śmieć)[4] w to wątpić!
Nie ma ludzi, którzy wszystko ..... (wiedzieć)[5]
i wszystko ..... (rozumieć)[6].

B. – Czy ..... (ty-wiedzieć)[7], czyj to pomnik?
– Ja tego nie ..... (wiedzieć)[8],
ale nasza nauczycielka na pewno to ..... (wiedzieć)[9]
i zaraz nam ..... (powiedzieć)[10].

C. – Co dziś ..... (my-jeść)[11] na obiad?
– A co ..... (wy-umieć)[12] ugotować?
– Nic. Ale ..... (my-umieć)[13] zamówić pizzę!

D. – Czy państwo ..... (wiedzieć)[14], gdzie jest apteka?
– Niestety, nie ..... (wiedzieć)[15]. Nie jesteśmy stąd.

E. – To nieprawda! Jak pan ..... (śmieć)[16] tak mówić?
– A skąd pan ..... (wiedzieć)[17], że to nieprawda?

F. – Znowu ..... (ty-jeść)[18] pączka?
– Tak, ... (ja-jeść)[19]. Dziś jest tłusty czwartek,
więc wszyscy ..... (jeść)[20] smaczne pączki.
– Tak, ale ..... (ja-śmieć)[21] twierdzić,
że nikt ich nie ..... (jeść)[22] tyle, co ty!
– Bo ja jestem wyjątkowy!

G. – Ja ..... (umieć)[23] śpiewać,
a ty ..... (umieć)[24] grać na gitarze. Fajnie!
– A co ..... (ty-powiedzieć)[25] na wspólny występ?

0-*B*

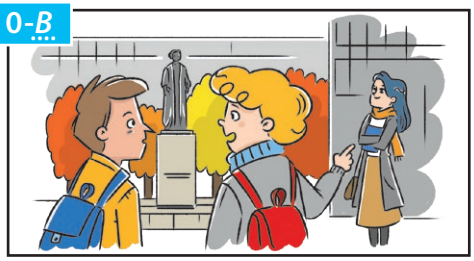

1-....

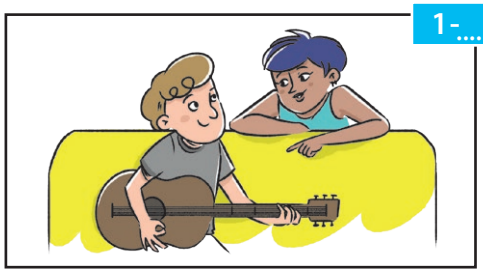

2-....

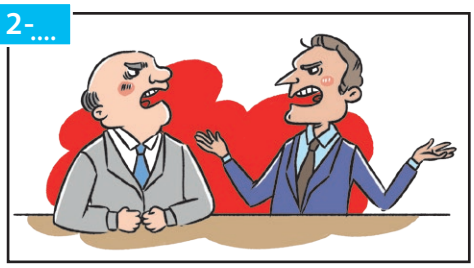

3-....

4-....

5-....

6-....

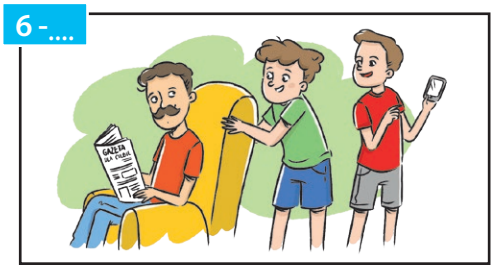

MIKSUJEMY, ĆWICZYMY I POWTARZAMY!

RÓŻNE KONIUGACJE

1 Co oni robią?

0. On
a) ***wstaje***.
b) śpi.
c) gra.

1. Ona
a) się czesze.
b) się cieszy.
c) się uśmiecha.

2. On
a) się kąpie.
b) się goli.
c) się ubiera.

3. Ona
a) gotuje.
b) smaży.
c) zmywa.

4. On
a) piecze ciasto.
b) kroi sernik.
c) otwiera piekarnik.

5. Ona
a) pije wodę.
b) słodzi herbatę.
c) miesza zupę.

6. On
a) pierze firanki.
b) czyści okulary.
c) odkurza dywany.

7. Ona
a) prasuje.
b) dzwoni.
c) sprząta.

8. On
a) pisze.
b) liczy.
c) czyta.

9. Ona
a) płacze.
b) płaci.
c) pływa.

10. On
a) maluje.
b) siedzi.
c) odpoczywa.

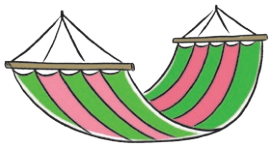

11. Ona
a) się kąpie.
b) się budzi.
c) się opala.

12. On
a) żartuje.
b) mówi poważnie.
c) przemawia.

13. Ona
a) szyje.
b) tańczy.
c) śpiewa.

14. On
a) pisze.
b) marzy.
c) zwiedza.

15. Ono
a) się śmieje.
b) się bawi.
c) gra.

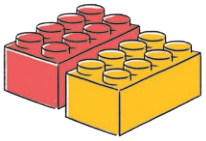

2a Kto to jest? Czy znacie te zawody?

0	U	R	Z	Ę	D	N	I	K	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									

0. pracuje przy biurku, podpisuje różne dokumenty, posługuje się pieczątką

1. nosi fartuch i maskę, prosi do gabinetu, leczy zęby (i mówi, żeby się nie bać)
2. przyjmuje zamówienia, posługuje się igłą i nożyczkami, szyje ubrania
3. łączy dźwięki, tworzy muzykę i budzi nią emocje
4. zajmuje się fryzurami (myje włosy, czesze, strzyże, farbuje, modeluje)
5. szybko reaguje, biegnie na pomoc, ratuje życie
6. siedzi, choć zarazem jeździ (a czasem stoi w korku), patrzy na drogę
7. dobrze zna historię, opowiada o zabytkach, oprowadza wycieczki
8. ma talent muzyczny, pięknie gra, uderza w białe i czarne klawisze
9. pięknie mówi i broni innych (choć nie zawsze wierzy w ich niewinność)
10. ładnie śpiewa, nagrywa płyty i teledyski, zdobywa sławę oraz nagrody
11. poznaje nowe miejsca, dużo podróżuje i często pisze o tym książki
12. umie nas zrozumieć i (zwykle) wie, co powiedzieć

2b Z jakim zawodami kojarzą ci się te przedmioty? Dlaczego?

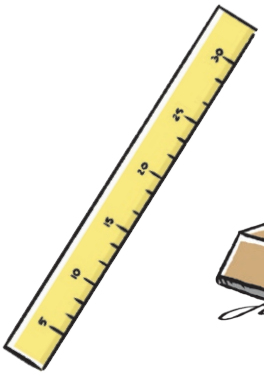

2c Kim chcesz być i dlaczego?

I -ę, -esz

ja	*idę*	my	*idziemy*
ty	*idziesz*	wy	*idziecie*
on ona ono	*idzie*	oni one	*idą*

spacer~~ować~~ – spacer+uj+…

ja	*spaceruję*	my	*spacerujemy*
ty	*spacerujesz*	wy	*spacerujecie*
on ona ono	*spaceruje*	oni one	*spacerują*

II -ę, -isz

ja	*chodzę*	my	*chodzimy*
ty	*chodzisz*	wy	*chodzicie*
on ona ono	*chodzi*	oni one	*chodzą*

-ę, -ysz (po *cz, sz, rz, ż*)

ja	*tańczę*	my	*tańczymy*
ty	*tańczysz*	wy	*tańczycie*
on ona ono	*tańczy*	oni one	*tańczą*

III -am, -asz

ja	*biegam*	my	*biegamy*
ty	*biegasz*	wy	*biegacie*
on ona ono	*biega*	oni one	*biegają*

ja	*latam*	my	*latamy*
ty	*latasz*	wy	*latacie*
on ona ono	*lata*	oni one	*latają*

IV -em, -esz

ja	*wiem* *jem*	my	*wiemy* *jemy*
ty	*wiesz* *jesz*	wy	*wiecie* *jecie*
on ona ono	*wie* *je*	oni one	*wiedzą* *jedzą*

ja	*umiem* *rozumiem*	my	*umiemy* *rozumiemy*
ty	*umiesz* *rozumiesz*	wy	*umiecie* *rozumiecie*
on ona ono	*umie* *rozumie*	oni one	*umieją* *rozumieją*

KONIUGACJA I **(-ę, -esz)** (przykłady)	**KONIUGACJA II** **(-ę, -isz / -ysz)** (przykłady)	**KONIUGACJA III** **(-am, -asz)** (przykłady)
chcieć, móc	myśleć, sądzić	nazywać się, przedstawiać się
iść, jechać	woleć, musieć	biegać, latać, pływać
nieść, wieźć	robić, czynić	sprzątać, odkurzać, zamiatać
biec (biegnąć), płynąć	widzieć, słyszeć	grać, śpiewać
myć, kąpać się	nosić, wozić	zakładać, przymierzać
moknąć, marznąć	chodzić, jeździć	oglądać, zwiedzać
czesać się, strzyc się	wisieć, stać	wspinać się, zdobywać
brać, łapać	siedzieć, leżeć	odpoczywać, opalać się
pić, pragnąć	spać, śnić, marzyć	wieszać, stawiać
piec, gotować	budzić się, golić się	trzymać, ściskać
czuć, pachnąć	kroić, smażyć	rzucać, trafiać
żuć, gryźć	liczyć, mierzyć	umawiać się, spotykać się
prać, prasować	ćwiczyć, tańczyć	spóźniać się, czekać
pisać, mazać	tłumaczyć, uczyć	wybierać, zamawiać
szyć, wiązać	piszczeć, krzyczeć	zachęcać, polecać
kopać, sypać	prosić, modlić się	zniechęcać, odradzać
kłamać, oszukiwać	tęsknić, dzwonić	zarabiać, oszczędzać
malować, rysować	bronić, chronić	pożyczać, korzystać
obiecywać, oczekiwać	gubić, tracić	sprawdzać, poprawiać
projektować, budować	marudzić, nudzić się	powtarzać, przypominać
wynajmować, nocować	złościć się, zazdrościć	zapraszać, uśmiechać się
gratulować, dziękować	świecić, błyszczeć	uwielbiać, kochać
tyć – chudnąć	słodzić – solić	witać – żegnać
kłaść się – wstawać	wchodzić – wychodzić	pytać – odpowiadać
dawać – dostawać	mówić – milczeć	słuchać – opowiadać
śmiać się – płakać	dzielić – łączyć	otwierać – zamykać
dodawać – odejmować	rządzić – służyć	pamiętać – zapominać
kupować – sprzedawać	kłócić się – godzić się	pozwalać – zabraniać
instalować – kasować	cieszyć się – martwić się	pomagać – przeszkadzać
startować – lądować	wierzyć – wątpić	wsiadać – wysiadać

3a **Moje miejsce pracy to… Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

pić	brać	obsługiwać	odpisywać	~~wykonywać~~

Jacek:

Moje miejsce pracy to biuro. ***Wykonuję***[0] tu różne obowiązki – ……[1] udział w ważnych spotkaniach, ……[2] klientów, ……[3] na ich maile, a podczas przerwy ……[4] małą kawę.

piec	podawać	gotować	przyjmować

Wojciech:

Moje miejsce pracy to kuchnia. To tutaj ……[5] zamówienia od kelnerów, ……[6] smaczne dania, a także ……[7] ciasta. Na końcu wszystko pięknie ……[8], bo ważny jest nie tylko smak, ale i wygląd.

stać	chodzić	siedzieć	patrzeć

Anna:

Moje miejsce pracy to sala szkolna. Zwykle ……[9] za biurkiem albo ……[10] przy tablicy, a czasem ……[11] między ławkami i ……[12], jak uczniowie radzą sobie z zadaniami.

bronić	bać się	wierzyć	służyć

Tomasz:

Moje miejsce pracy to kancelaria adwokacka. Zawsze ……[13] swoich klientów i ……[14] im swoimi radami. Jestem optymistą – mocno ……[15] w końcowy sukces i nie ……[16] trudnych spraw.

rozmawiać	słuchać	badać	pytać

Helena:

Moje miejsce pracy to gabinet lekarski. Najpierw ……[17] ze swoimi pacjentami – ……[18], co im dolega, uważnie ……[19] ich odpowiedzi, a potem każdego ……[20] i stawiam diagnozę.

3b **Kto tu pracuje i co on(a) robi? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

Jacek[0] ……[1] ……[2] ……[3] ……[4]

4 Dokończ zdania.

0. – Jeśli jestem chory / chora, to ***biorę lekarstwa, leżę w łóżku, oglądam filmy i seriale.***

1. – Jeśli jestem głodny / głodna, to .....

2. – Kiedy idę na zakupy, to .....

3. – Kiedy jadę w podróż, to .....

4. – Jeśli dużo pracuję, to .....

5. – Kiedy się spieszę, to .....

6. – Jeśli robię imprezę, to .....

7. – Kiedy widzę bałagan, to .....

8. – Jeśli dbam o dobrą kondycję, to .....

9. – Kiedy mam problem, to .....

10. – Jeśli czegoś nie wiem, to .....

5 Jak spędzasz wolny czas? Odpowiedz na pytania.

		TAK	NIE
0	***Czy zajmujesz się nauką?***	***X***	
1	Czy pracujesz w ogrodzie?		
2	Czy często spacerujesz?		
3	Czy często podróżujesz?		
4	Czy chodzisz na siłownię?		
5	Czy jeździsz na rowerze?		
6	Czy często tańczysz?		
7	Czy ładnie śpiewasz?		
8	Czy często biegasz?		
9	Czy często zwiedzasz zabytki?		
10	Czy umiesz malować?		
11	Czy umiesz jeździć na nartach?		
12	Czy umiesz pływać?		

Za każdą odpowiedź „TAK" zdobywasz 1 punkt.

Jeśli masz 5 punktów i więcej, to brawo! Odpoczywasz aktywnie!

Jeśli masz mniej punktów, to musisz dopisać jeszcze kilka pytań. ☺

6 Co wybierasz? Dlaczego? Czym się interesujesz? Co lubisz robić?

7a **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

potrzebować	~~pracować~~	kłaść się	brać się	
wstawać	czuć	iść	chcieć	móc

Jak ..*pracujemy*..[0]?

Praca zajmuje bardzo ważne miejsce w naszym życiu. Czasem pracujemy tak dużo, że .....[1] późno (przed północą), ...[2] wcześnie rano (przed siódmą), szybko .....[3] pod prysznic i znów .....[4] do roboty. Nie zawsze tego .....[5], ale przecież nie .....[6] zaniedbywać swoich obowiązków. To jednak niedobrze, gdy pracujemy za dużo i przez cały dzień .....[7] zmęczenie. To znak, że .....[8] snu i odpoczynku.

7b **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

jeździć	~~robić~~	prosić	wychodzić	
nudzić się	ćwiczyć	leżeć	woleć	musieć

Co ....*robimy*....[0] w wolnym czasie?

Czasem jesteśmy bardzo aktywni – .....[1] na siłowni albo .....[2] na rowerze (a zimą – na sankach, nartach lub łyżwach). Innym razem .....[3] siedzieć na ławce w parku, a czasem nawet nie .....[4] z domu – po prostu .....[5] w łóżku pod ciepłym kocem i .....[6] o święty spokój. Co jednak zrobić, gdy .....[7], a wolny czas wcale nie przynosi nam radości? Koniecznie .....[8] mieć jakieś hobby, bo bez niego życie traci smak!

7c **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

oglądać	~~odpoczywać~~	pływać	grać	
ograniczać	biegać	włączać	siadać	uprawiać

Jak ..*odpoczywamy*..[0]?

Przy odpoczynku biernym .....[1] naszą aktywność. Po prostu .....[2] na kanapie, ...[3] telewizor lub komputer i przez długi czas .....[4] filmy i seriale. Przy odpoczynku aktywnym .....[5] sport – .....[6] po parku, ...[7] w piłkę albo .....[8] na basenie. Różne formy odpoczynku są ważne i trzeba o nich pamiętać!

8a **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

móc	chcieć	czuć się	wykonywać	pracować	ścielić	wynosić
musieć	dbać	zmywać	~~odpoczywać~~	odkurzać	sprzątać	

Domowe obowiązki

W domu nie tylko ***odpoczywamy***[0], ale i ……[1]. Już od dzieciństwa ……[2] drobne obowiązki domowe. Rano – ……[3] łóżko, po posiłkach – ……[4] naczynia, a kiedy jest bałagan – ……[5] mieszkanie, ……[6] dywany i ……[7] śmieci.

Jeśli ……[8] o nasz dom, to dobrze w nim ……[9]. Nie ……[10] więc zapominać o domowych obowiązkach i ……[11] je codziennie wykonywać (choć nie zawsze tego ……[12]).

8b **Domowe obowiązki. Co robimy w domu?**

Ścielimy …… …… …… …… ……

łóżko. 0 …… 1 …… 2 …… 3 …… 4

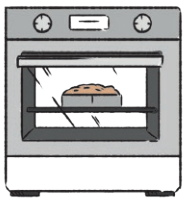

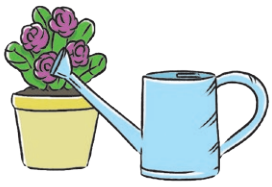

…… …… …… …… ……

…… 5 …… 6 …… 7 …… 8 …… 9

8c **Domowe przyjemności. Co robimy w domu?**

Siedzimy …… …… …… …… ……

przy kominku. 0 …… 1 …… 2 …… 3 …… 4

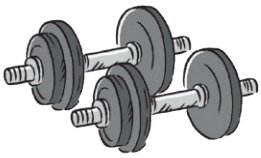

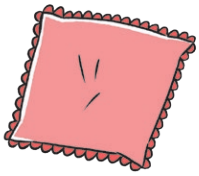

…… …… …… …… ……

…… 5 …… 6 …… 7 …… 8 …… 9

9 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

brać	jechać	czuć się	zostawać	~~lubić~~	musieć	patrzeć
spać	mieć	nastawiać	jeść			

Wakacje w domu?

Chyba wszyscy ***lubimy***[0] wakacje – czas letniego odpoczynku. Nawet jeśli nie ……[1] w góry czy nad morze, a po prostu ……[2] w domu, to i tak jest miło, bo nie ……[3] chodzić do szkoły czy do pracy. Nie ……[4] już budzika na siódmą rano, ……[5] dłużej niż zwykle, ……[6] późne śniadanie i nawet nie ……[7] na zegarek. Codziennie ……[8] czas, żeby czytać książki albo oglądać filmy i seriale. A wieczorem, przed snem, ……[9] długą kąpiel i ……[10] jak w SPA. Wakacje w domu też mogą być udane!

10 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Jedziemy na wakacje!

Gdy ***nadchodzi*** (nadchodzić)[0] lato, często ……. (my-słyszeć)[1] pytania: „Dokąd ……. (wy-jechać)[2] na wakacje?", „Dokąd ……. (wy-lecieć)[3] na urlop?", ale nie zawsze ……. (my-wiedzieć)[4], co odpowiedzieć, bo ciągle ……. (my-myśleć)[5], co wybrać.

Różne miejsca ……. (mieć)[6] swoje zalety i ……. (dawać)[7] możliwość ciekawych form odpoczynku. Nad morzem ……. (my-spacerować)[8] po plaży albo ……. (my-leżeć)[9] na niej i ……. (my-opalać się)[10]. Jeśli ……. (my-lubić)[11] aktywność fizyczną, to ……. (my-biegnąć)[12] do wody, ……. (my-kąpać się)[13] i ……. (my-pływać)[14]. Latem często też ……. (my-jeździć)[15] w góry, a tam ……. (my-zdobywać)[16] szczyty i ……. (my-czuć się)[17] jak w niebie. Jeśli ……. (my-woleć)[18] zwiedzać zabytki i ……. (my-chcieć)[19] poznawać lokalną kulturę, to ……. (my-brać)[20] ze sobą grube przewodniki i ……. (my-wybierać)[21] wakacje w dużych miastach.

A wy? Gdzie ……. (wy-woleć)[22] spędzać lato? W domu, nad wodą, w górach czy znanych miastach?

11 **Uzupełnij maile zgodnie z podanym przykładem.**

Nowa wiadomość

Cześć, Kasiu!

Serdeczne pozdrowienia znad Bałtyku! Jestem tu z koleżankami i ***czuję się*** (ja-czuć się)[0] świetnie!

Pogoda jest ładna, ale dość zmienna. Kiedy słońce mocno ..... (grzać)[1], szybko ..... (ja-brać)[2] leżak i ..... (ja-iść)[3] na plażę. Tam ..... (ja-znajdować)[4] spokojne miejsce, ... (ja-kłaść się)[5] wygodnie i ..... (ja-smarować)[6] ciało kremem do opalania. Dla ochłody ..... (ja-pić)[7] zimne napoje, a czasem ..... (ja-kryć się)[8] w cieniu albo ..... (ja-kąpać się)[9] w morzu, choć woda nie jest zbyt przyjemna. Trochę w niej ..... (ja-marznąć)[10] i nawet ..... (ja-dostawać)[11] gęsiej skórki, ale się nie poddaję. Kiedy jednak ..... (wiać)[12] wiatr i ..... (powstawać)[13] fale, to ..... (ja-rezygnować)[14] z morskiej kąpieli. Wtedy już tylko ..... (ja-spacerować)[15] brzegiem morza, a gdy jest zimno oraz deszczowo, to ..... (ja-zostawać)[16] w hotelu i ..... (ja-pisać)[17] właśnie maile z pozdrowieniami. ☺

A jak Twoje wakacje? Jestem bardzo ciekawa, gdzie teraz jesteś. Czy ..... (Ty-móc)[18] mi o tym napisać?

Buziaki!

Ania

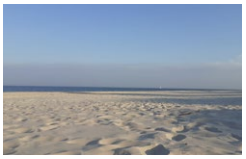

Nowa wiadomość

Cześć, Aniu!

Widzę (Ja-Widzieć)[0], że lubisz odpoczynek nad morzem, ale ja ..... (woleć)[1] góry. Gdy są wakacje, często ..... (ja-jeździć)[2] z przyjaciółmi w Tatry i teraz też tu z nimi jestem.

Pogoda jest świetna! Codziennie ..... (świecić)[3] słońce, więc nie ..... (ja-siedzieć)[4] w hotelu, tylko ..... (ja-chodzić)[5] po szlakach. Niektóre z nich są naprawdę trudne i trochę ..... (ja-bać się)[6] wysokich szczytów. Podobno do odważnych świat ..... (należeć)[7], ale ja jestem bardzo ostrożna i ..... (ja-troszczyć się)[8] o swoje bezpieczeństwo.

Czasem ..... (ja-walczyć)[9] nie tylko ze strachem, ale i zmęczeniem. Mało ..... (ja-spać)[10] i codziennie ..... (ja-nosić)[11] swój ciężki plecak. Nic dziwnego, że trochę ..... (boleć)[12] mnie nogi oraz plecy. Ale nie ..... (ja-zazdrościć)[13] Ci tego, że ..... (Ty-leżeć)[14] na plaży i nie ..... (Ty-martwić się)[15] takimi problemami. Bardzo lubię aktywny odpoczynek.

Po wakacjach ..... (my-musieć)[16] się umówić na jakąś wspólną wycieczkę rowerową. Co Ty na to?

Uściski!

Kasia

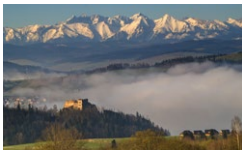

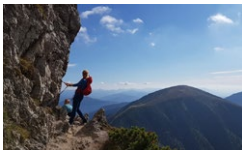

12 **Jak młodzież spędza wolny czas? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Jak młodzież ...*spędza*... (spędzać)[0] wolny czas? Dobrze ..... (my-wiedzieć)[1], że łatwy dostęp do Internetu nie ..... (służyć)[2] aktywności fizycznej. Bywa, że młodzi ludzie ciągle ..... (siedzieć)[3] przed komputerem, ... (oglądać)[4] filmy i ..... (jeść)[5] niezdrowe chipsy, ale na szczęście nie wszyscy (i nie zawsze) tak ..... (postępować)[6].

Młodzi ludzie wcale nie ..... (zapominać)[7] o aktywności fizycznej i ..... (dbać)[8] o dobrą kondycję. Często ..... (chodzić)[9] na basen, ... (ćwiczyć)[10] na siłowni, ... (biegać)[11] po parku i ..... (jeździć)[12] na wycieczki rowerowe.

Młodzież chętnie ..... (wybierać)[13] też zajęcia, które ..... (rozwijać)[14] umysł. Popularnością ..... (cieszyć się)[15] kursy języków obcych, zajęcia muzyczne, taneczne i plastyczne, a także kółka teatralne. Młodzi ludzie wiele ..... (umieć)[16], dużo ..... (wiedzieć)[17] i ..... (chcieć)[18] rozwijać swoje zainteresowania. I tak trzymać!

13 **Jak myślisz, czym interesują się te osoby? Jak wygląda ich zwykły dzień? Jak spędzają czas wolny? Dokąd jeżdżą na ferie albo na wakacje?**

A na koniec piosenka!

14a **Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.**

0	***Polska, Hiszpania***
1	piasek
2	mgła
3	noc, dzień
4	róża, stokrotka
5	pomarańcza, jabłko
6	powieki, oczy, usta
7	złoty, czerwony
8	okrągły, kwadratowy
9	słodki, słony, kwaśny
10	senny, zmęczony
11	lecz

A	ale
B	owoce
C	***kraje***
D	smaki
E	kolory
F	kwiaty
G	kształty
H	stany psychofizyczne
I	części doby
J	części ciała
K	jest tuż nad ziemią
L	jest na plaży i pod wodą

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
C											

14b **Jakie to słowo?**

0. pieska – ***piasek***

1. rajk – .....
2. witka – .....
3. małg – .....
4. rolko – .....
5. tłakszt – .....
6. maks – .....
7. atsu – .....
8. pikowie – .....
9. nesny – .....
10. grąkyło – .....
11. kisłod - .....

14c **Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.**

0	***przenosić***
1	kazać
2	grzać
3	bawić się
4	chłodzić
5	witać
6	pozwalać
7	żegnać
8	zabraniać
9	trwać

A	mówić *tak*, dawać zgodę
B	mówić *dzień dobry*
C	mówić, co trzeba robić; rozkazywać
D	mówić *do widzenia*
E	mówić *nie*, zakazywać
F	***zmieniać miejsce***
G	podwyższać temperaturę
H	być, pozostawać bez zmian
I	wesoło spędzać czas
J	obniżać temperaturę

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
F									

14d **Jakie tu są antonimy?**

WITAĆ — GRZAĆ — POZWALAĆ — ZABRANIAĆ — ŻEGNAĆ — CHŁODZIĆ

14e **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

móc	grzać	czuć się	~~przenosić~~	spać	wracać	trwać	słuchać

O piosence

Piosenka *España* ……***przenosi***……[0] nas na gorącą, hiszpańską plażę, gdzie ciągle ……[1] impreza. W jasną, białą noc ludzie wcale nie ……[2], bo wolą się bawić przy dźwiękach muzyki. Nad ranem wszyscy ……[3] senni i zmęczeni, lecz nie ……[4] do hotelu. Dlaczego? Bo słońce (czerwony, okrągły kwiat) już wschodzi, coraz mocniej ……[5] i nie pozwala spać. Trzeba dalej śpiewać! Trzeba dalej tańczyć! A my, kiedy ……[6] tej piosenki, ……[7] przez chwilę zapomnieć o swoich codziennych obowiązkach i poczuć się jak na wakacjach.

14f **Posłuchaj piosenki (możesz ją łatwo znaleźć w Internecie) i uzupełnij jej tekst.**

Zespół *Akurat*

España (Hiszpania)

Biała noc, a po niej
Pod powiekami piasek ……***mam***……[0]
I zmęczone ……[1]
Nowy dzień pożegnać ……[2]
Lecz w tej mgle ten ……[3]
Ten ……[4] nad tą wodą
Zabrania nam zmrużyć ……[5]
Zabrania pójść do ……[6] snów
Czerwony kwiat, ……[7] kwiat
……[8] śpiewać, tańczyć nam

Refren
Więc ……[9] i ……[10]
I ……[11] pomarańcze

Kod QR – piosenka „Espania" zespołu *Akurat*

14g **Jak spędzamy wolny czas latem i zimą?**

14h **Pomyśl, do jakiego kraju chcesz pojechać na wakacje albo na ferie. Napisz, jak ludzie tam żyją. Jakie ubrania noszą? Czym jeżdżą? Co piją? Co jedzą? Co zwykle robią? (Osoby z grupy muszą odgadnąć, o jakim kraju jest mowa).**

Ludzie w tym kraju ……
……
……

15 Które słowo tu nie pasuje?

A. Czasownikiem I koniugacji (-ę, -esz) nie jest:

0. ~~***grać***~~, pisać, rysować, malować
1. kłaść się, wstawać, pracować, odpoczywać
2. myć się, kąpać się, prać, zmywać
3. piec, smażyć, miksować, gotować
3. pić, jeść, żuć, gryźć
4. iść, chodzić, jechać, płynąć
5. brać, dawać, dostawać, zabierać
6. pisać, rysować, malować, śpiewać
7. chcieć, lecieć, nieść, wieźć
8. jechać, zwiedzać, poznawać, podróżować
9. obiecywać, podpisywać, wykonywać, zdobywać
10. kłamać, zapominać, oszukiwać, żartować

B. Czasownikiem II koniugacji (-ę, -isz / -ysz) nie jest:

0. widzieć, patrzeć, ~~***słuchać***~~, słyszeć
1. budzić się, myć się, golić się, uczyć się
2. iść, chodzić, jeździć, lecieć
3. myśleć, liczyć, mówić, pisać
4. żyć, tęsknić, wierzyć, tańczyć
5. lubić, woleć, chcieć, musieć
6. leżeć, siedzieć, stać, wstawać
7. szyć, lepić, łączyć, dzielić
8. marzyć, zasypiać, spać, śnić
9. myśleć, wiedzieć, mówić, milczeć
10. pić, słodzić, solić, kroić

C. Czasownikiem III koniugacji (-am, -asz) nie jest:

0. mieć, trzymać, ~~***dawać***~~, udzielać
1. prać, zmywać, sprzątać, odkurzać
2. biegać, pływać, jechać, latać
3. oglądać, odpoczywać, zasypiać, spać
4. brać, mieć, korzystać, używać
5. pisać, czytać, słuchać, opowiadać
6. grać, kąpać się, pływać, opalać się
7. znać, poznawać, pytać, odpowiadać
8. zarabiać, pożyczać, wypłacać, wydawać
9. rozmawiać, dyskutować, przemawiać, zapewniać
10. szukać, skakać, unikać, zamykać

Rozdział II

TEGO TRZEBA SIĘ (NA)UCZYĆ

PARY ASPEKTOWE, GRUPA I

1 **Czy umiesz (po)łączyć te słowa z obrazkami?**

0. ***myć / umyć kubek***

1. lepić / ulepić pierogi

2. smażyć / usmażyć naleśniki

3. gotować / ugotować rosół

4. piec / upiec szarlotkę

5. próbować / spróbować ciasta

6. chować / schować naczynia do szafki

7. ważyć / zważyć owoce

8. robić / zrobić gofry

9. jeść / zjeść deser

10. pić / wypić sok

11. mieszać / wymieszać składniki

12. mieszać / pomieszać zupę

13. kroić / pokroić cebulę

14. prosić / poprosić o sól

15. solić / posolić sałatkę

16. słodzić / posłodzić herbatę

17. smarować / posmarować chleb

18. zmywać / pozmywać naczynia

19. sprzątać / posprzątać kuchnię

20. karmić / nakarmić koty

21. uczyć się / nauczyć się gotowania

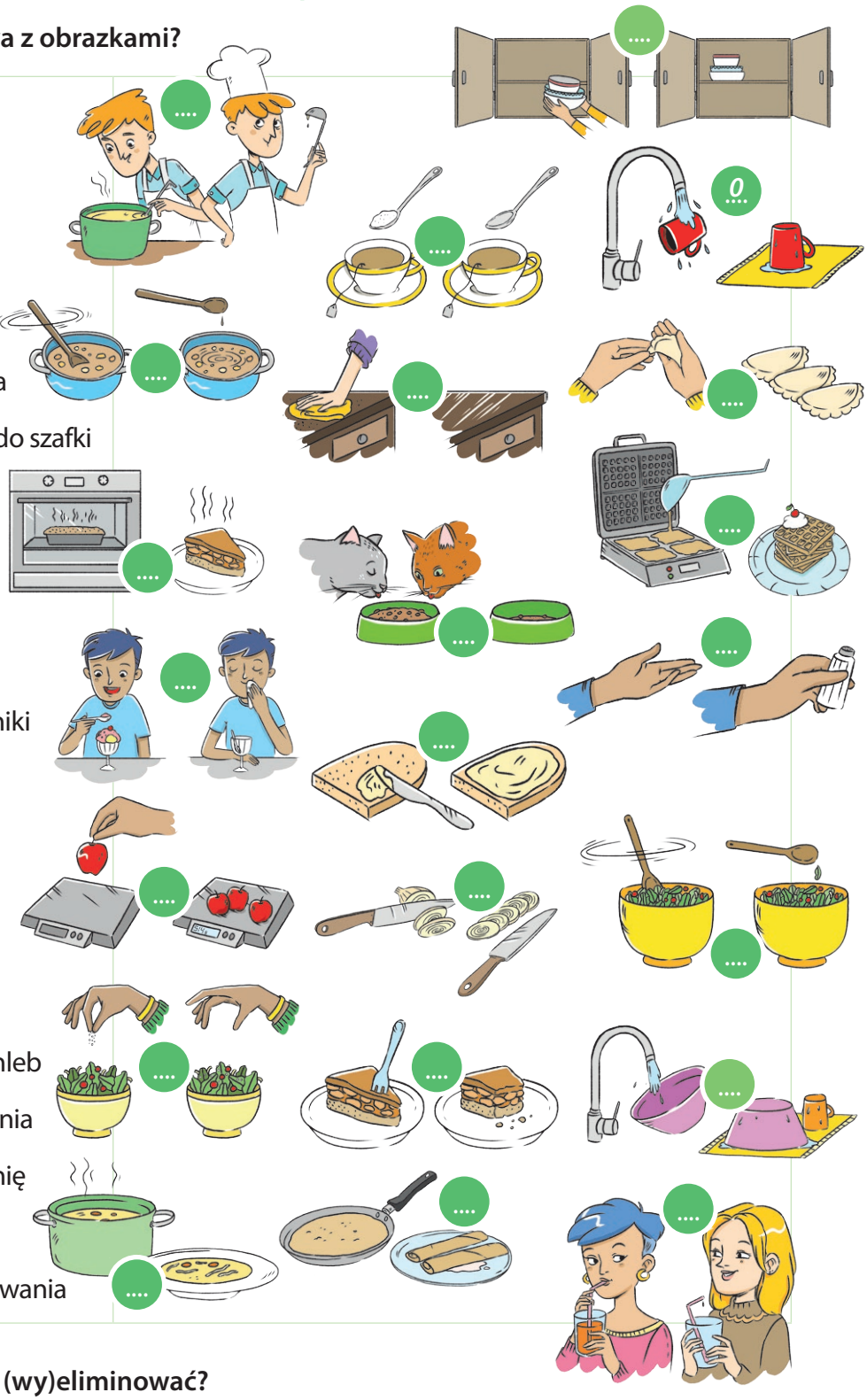

2 **Czy wiesz, które słowa trzeba (wy)eliminować?**

0. (po)smarować miodem, dżemem, ~~***sokiem***~~, masłem
1. (po)kroić cebulę, paprykę, cytrynę, sałatkę
2. (po)mieszać sos, zupę, łyżkę, herbatę
3. (po)zmywać kubki, talerze, szklanki, dania
4. (po)sprzątać pokój, kuchnię, okno, mieszkanie
5. (u)gotować frytki, ziemniaki, parówki, pierogi
6. (u)smażyć placki, przyprawy, naleśniki, kotlety
7. (u)piec sernik, rosół, pizzę, szarlotkę
8. (u)lepić cebulę, śnieżkę, bałwana, pierogi
9. (u)myć kubek, talerz, garnek, ciasto

3 **Czy wiesz, jak długo…**

parzyć herbatę liściastą? ***2-3 minuty*** .

gotować jajka na miękko? ..... .

smażyć grzyby? ..... .

piec szarlotkę? ..... .

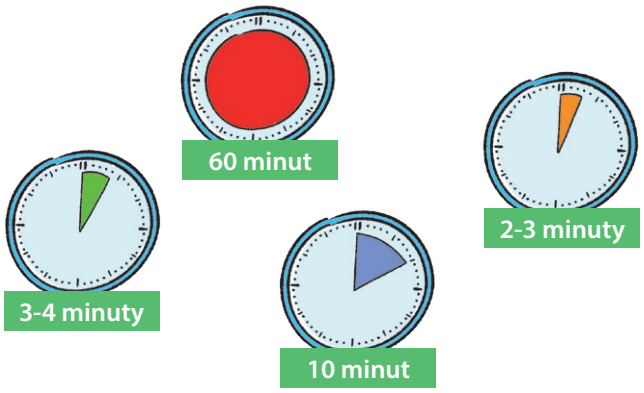

4a **Co umiesz… (+biernik)**

ugotować? ***Ryż, kaszę gryczaną,*** .

usmażyć? ..... .

upiec? ..... .

4b **Czego nie umiesz… (+dopełniacz)**

ugotować? ***Rosołu, zupy pomidorowej,*** .

usmażyć? ..... .

upiec? ..... .

5 **Co tu trzeba zrobić? Połączyć zdania!**

0	***Ale ta dynia jest wielka i ciężka!***
1	Masz ochotę na naleśniki?
2	To kawa z cukrem i mlekiem.
3	Ta herbata jest bardzo gorzka.
4	Ten kubek wcale nie jest czysty.
5	Jak oni robią tak pyszny sernik?
6	Ale wielki tort!
7	Te ziemniaki nie mają smaku.
8	Kot znowu jest głodny.
9	Widzisz ten bałagan?
10	Widzisz te brudne naczynia?

A	Musimy to wszystko posprzątać!
B	Trzeba go nakarmić.
C	Trzeba go dokładnie umyć.
D	Można go pokroić na sto porcji.
E	Trzeba ją pomieszać.
F	***Aż trudno ją zważyć!***
G	Warto ją posłodzić miodem.
H	Warto ich poprosić o przepis!
I	Musimy je pozmywać.
J	Można je łatwo usmażyć.
K	Trzeba je trochę posolić.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
F										

6 Co tu trzeba zrobić? Połączyć puzzle!

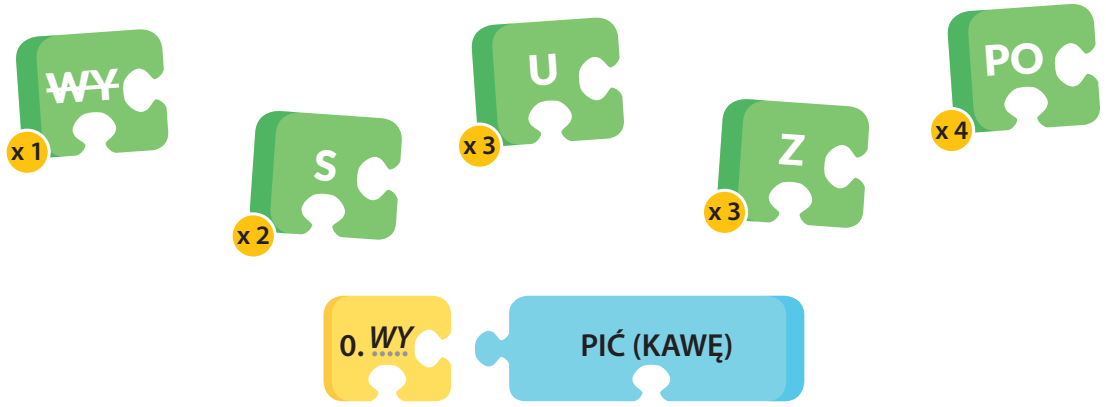

0. *WY* PIĆ (KAWĘ)

1. ..... WAŻYĆ (OWOCE)

2. ..... LEPIĆ (PIEROGI)

3. ..... JEŚĆ (ŚNIADANIE)

4. ..... GOTOWAĆ (ROSÓŁ)

5. ..... PRÓBOWAĆ (SZARLOTKI)

6. ..... SŁODZIĆ (HERBATĘ)

7. ..... ROBIĆ (SAŁATKĘ)

8. ..... SMAROWAĆ (MASŁEM)

9. ..... ZMYWAĆ (NACZYNIA)

10. ..... MYĆ (TALERZ)

11. ..... CHOWAĆ (KUBEK DO SZAFKI)

12. ..... SPRZĄTAĆ (KUCHNIĘ)

7 Czy wiesz, jak zrobić to ćwiczenie? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

rutyna, powtarzalna akcja	zmiana, konkretna akcja
Irek: Jestem pomocnikiem kucharza. Moja praca nie jest lekka. Muszę codziennie ***gotować***[0] ziemniaki i smażyć[1] kotlety. Muszę też dokładnie myć[2] warzywa, a potem kroić[3] je (w kostkę i na plasterki), żeby potem robić[4] z nich sałatki. Na deser muszę piec[5] różne ciasta, a wieczorami muszę jeszcze zmywać[6] sztućce i naczynia oraz sprzątać[7] kuchnię.	**Mirek:** Dziś mam dużo pracy w domu, bo przyjeżdżają do mnie goście. Muszę szybko ***ugotować***[0] ziemniaki i .....[1] kotlety. Muszę też dokładnie .....[2] pomidory, a potem .....[3] je na ładne plasterki, żeby .....[4] sałatkę. Na deser mogę .....[5] gofry, a wieczorem muszę .....[6] sztućce i naczynia oraz .....[7] kuchnię.

8a Czy wiesz, jak to połączyć?

0	***pisać / napisać***
1	uczyć się / nauczyć (się
2	strzyc się / ostrzyc się
3	kosić / skosić
4	pakować / spakować
5	gasić / zgasić
6	dbać / zadbać
7	dzwonić / zadzwonić
8	skanować / zeskanować
9	czytać / przeczytać
10	tłumaczyć / przetłumaczyć

A	wiersza na pamięć
B	u dobrego fryzjera
C	do kolegi / do koleżanki
D	wiersz na angielski
E	książkę na głos
F	starą fotografię
G	małą walizkę
H	o dobrą formę
I	trawę przed domem
J	***kartkę z życzeniami***
K	światło w garażu

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
J										

8b Czy wiesz, jak zrobić to ćwiczenie? Uzupełnij zdania czasownikami z ćwiczenia 8a.

Sabina:
– Pracuję jako fryzjerka. Od poniedziałku do piątku muszę ……***strzyc***……[0] swoje klientki, ale teraz to ja chcę się ……***ostrzyc***……[0], bo mam już za długie włosy.

Edyta:
– Dużo podróżuję, więc często muszę ……[1] swoje walizki. Teraz też muszę szybko je ……[2], bo za dwie godziny mam pociąg!

Adam:
– Jestem młodym dziennikarzem. Często muszę ……[3] artykuły do gazety, ale teraz chcę ……[4] życzenia dla babci, bo dziś ma imieniny.

Rafał:
– Pracuję jako strażak. Często muszę ……[5] pożary, ale teraz idę ……[6] światło w garażu, bo się tam niepotrzebnie pali.

Sylwia:
– Jestem lekarką. Muszę ciągle ……[7] o zdrowie swoich pacjentów, ale w końcu muszę ……[8] też o siebie. Ostatnio źle się czuję i jestem bardzo zmęczona.

Irena:
– Studiuję filologię słowiańską. Lubię ……[9] polską poezję na język ukraiński, a na środę muszę ……[10] ten wiersz Wisławy Szymborskiej. To nie jest łatwe zadanie!

Stanisław:
– Jestem już emerytem, więc mogę robić to, co chcę. A nie, przepraszam! Co tydzień muszę ……[11] trawę przed domem i właśnie dzisiaj muszę ją ……[12].

9 Czy wiesz, jak to (po)łączyć?

s- o- u- z- ze- na- wy- za- ~~po-~~ prze-

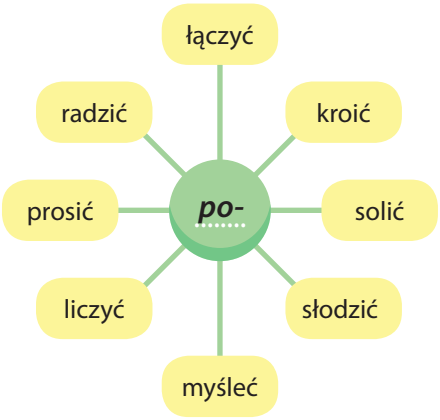

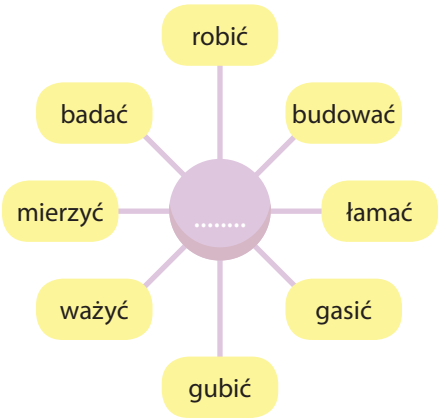

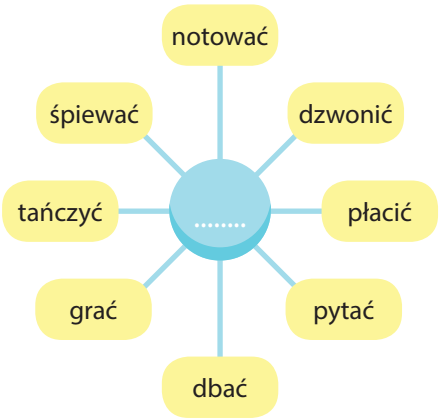

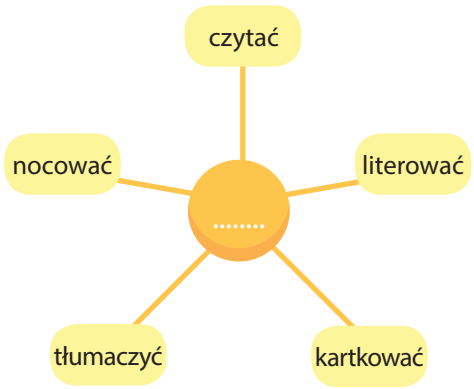

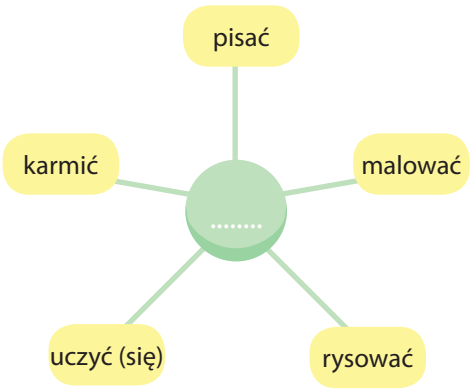

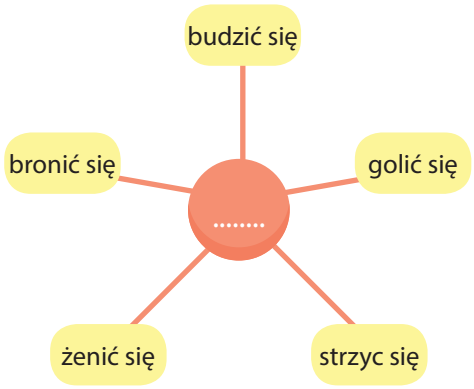

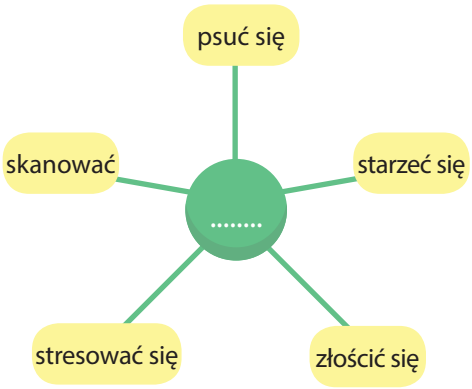

Uwaga! Różne znaczenia – różne prefiksy!

tłumaczyć	wytłumaczyć (reguły) 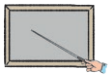	mieszać	pomieszać (herbatę)	malować	namalować (obraz)
	przetłumaczyć (na inny język)		wymieszać (składniki)		pomalować (pokój)

10 **Czy wiesz, jak (z)robić to ćwiczenie? Uzupełnij czasowniki odpowiednimi prefiksami.**

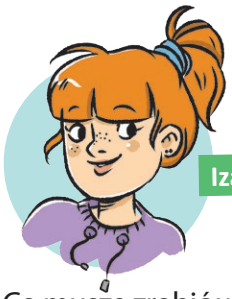

Iza, uczennica:

Co muszę zrobić w tym miesiącu?

– *prze*czytać[0] życiorys Adama Mickiewicza,

– ……uczyć się[1] na pamięć wiersza,

– ……malować[2] lub ……rysować[3] plakat szkolnego spektaklu,

– ……grać[4] małą rolę w tym spektaklu i ……radzić[5] sobie z tremą!

Eliza, projektantka mody:

Co muszę zrobić w tym roku?

– ……projektować[15] i ……szyć[16] piękne sukienki,

– ……rezerwować[17] studio fotograficzne i ……organizować[18] tam sesję zdjęciową,

– ……dbać[19] o dobrą promocję ubrań i ……kontaktować się[20] z agencją reklamową,

– ……wierzyć[21] w swój przyszły sukces!

Arek, historyk:

Co muszę dziś zrobić?

– ……golić się[6] i ……czesać[7],

– ……robić[8] sobie mocną kawę,

– ……jechać[9] do biblioteki uniwersyteckiej, żeby ……korzystać[10] z jej archiwum,

– ……skanować[11] i ……kopiować[12] stare zdjęcia oraz dokumenty,

– ……pisać[13] i ……drukować[14] krótki raport.

Marek, emeryt:

Co muszę dziś zrobić?

– ……dzwonić[22] do córki, wnuczki i wnuka, żeby ……pytać[23], co u nich słychać,

– ……smażyć[24] pyszne placki ziemniaczane,

– ……sprzątać[25] garaż i ……myć[26] samochód,

– ……płacić[27] rachunki za wodę, prąd i gaz,

– ……kosić[28] trawę przed domem,

– ……budować[29] i ……malować[30] karmnik.

11 **Dopisz prefiksy, a potem połącz je ze sobą i przeczytaj hasło (podpis do obrazka).**

_ _ rysować _kopiować _ _ skanować
_fotografować _ publikować _ _drukować

Puszczyk i uszatka to…

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ .

GRUPA II

1 **Czy wiesz, jak dopasować te słowa do obrazków?**

0. ***odsłaniać / odsłonić rolety***

1. odkręcać / odkręcić kran

2. podlewać / podlać kwiaty

3. kupować / kupić warzywa

4. obierać / obrać ziemniaki

5. podgrzewać / podgrzać kotlety

6. wyjmować / wyjąć talerze z szafki

7. wstawiać / wstawić naczynia do zmywarki

8. odrabiać / odrobić pracę domową

9. sprawdzać / sprawdzić pocztę

10. pobierać / pobrać pliki

11. uzupełniać / uzupełnić ankietę

12. wysyłać / wysłać list

13. zamawiać / zamówić pizzę

14. otwierać / otworzyć pudełko

15. odkurzać / odkurzyć dywan

16. zawieszać / zawiesić firanki

17. naprawiać / naprawić prysznic

18. nastawiać / nastawić budzik

19. podłączać / podłączyć ładowarkę

20. zasłaniać / zasłonić okna

21. zamykać / zamknąć bramę

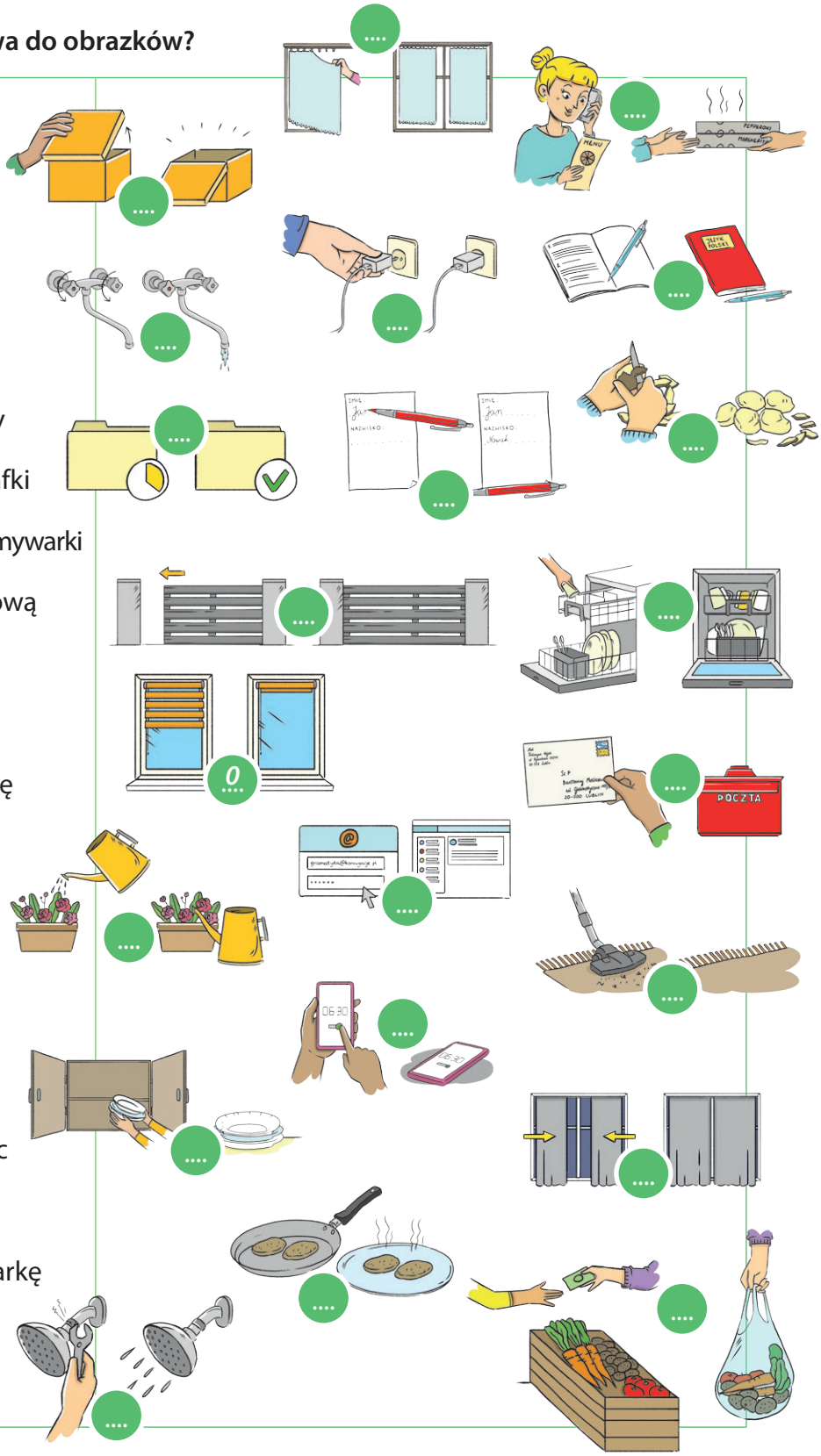

2 **Czy wiesz, które słowa trzeba tu wykreślać / wykreślić?**

0. zamawiać / zamówić	~~***list***~~, pizzę, szarlotkę, taksówkę
1. nastawiać / nastawić	budzik, czajnik, pudełko, radio
2. naprawiać / naprawić	kran, prysznic, rower, wiersz
3. otwierać / otworzyć	słoik, szklankę, puszkę, pudełko
4. wysyłać / wysłać	list, SMS, sukces, życzenia
5. uzupełniać / uzupełnić	bramę, listę, ankietę, tabelkę

3 **Czy wiesz, jakie litery trzeba tu wstawi(a)ć?**

0. odkręc **a** ć / odkręc **i** ć wodę
1. sprawdz _ ć / sprawdz _ ć pocztę
2. odkurz _ ć / odkurz _ ć dywan
3. podłącz _ ć / podłącz _ ć ładowarkę
4. zawie _ _ _ ć / zawie _ _ ć obraz
5. zamyk _ ć / zamk _ _ ć bramę

4 Czy wiesz, jak wykonać to ćwiczenie?

0	***Trochę tu duszno!***
1	Dobrze, że jesteś taki wysoki.
2	Wujek ma dziś urodziny.
3	Ten rower jest zepsuty.
4	Ta drukarka nie działa.
5	Ten rosół jest zimny.
6	Trochę tu ciemno!
7	Te kwiaty mają sucho.
8	Brama jest otwarta.

A	Możesz łatwo zawiesić firanki.
B	Trzeba go podgrzać.
C	Umiesz go naprawić?
D	Musimy wysłać mu życzenia.
E	Trzeba ją natychmiast zamknąć.
F	Trzeba ją podłączyć do komputera.
G	Trzeba je szybko podlać.
H	***Warto otworzyć okno.***
I	Warto odsłonić roletę.

0	1	2	3	4	5	6	7	8
H								

5 Czy wiesz, jakie słowa trzeba tu wstawi(a)ć? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

rutyna, powtarzalna akcja	**zmiana, konkretna akcja**
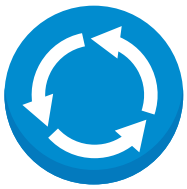	
Marcin: Lubię robić sałatki, choć nie jest to takie proste. Muszę sam ***kupować***[0] warzywa i uważnie wybierać[1] te, które są dobre oraz tanie. Potem muszę je długo myć pod kranem, obierać[2] i kroić. Na szczęście mam w tym dużą wprawę!	**Marian:** Dziś chcę zrobić sałatkę, choć nie jest to takie proste. Najpierw muszę ……***kupić***……[0] warzywa i uważnie ……[1] te, które są dobre oraz tanie. Potem muszę je dokładnie umyć pod kranem, ……[2] i pokroić. Niestety, nie mam w tym dużej wprawy.
Jarek: Lubię porządek, więc nie mogę zapominać o obowiązkach domowych. Codziennie muszę odkurzać[3] dywany, wyrzucać[4] śmieci, wstawiać[5] naczynia do zmywarki i włączać[6] ją, kiedy jest pełna.	**Jacek:** Nie lubię sprzątać, ale dzisiaj przyjeżdża do mnie koleżanka, więc muszę szybko ……[3] dywany, ……[4] śmieci, ……[5] naczynia do zmywarki i nie zapomnieć jej ……[6]!
Magda: Pracuję jako sekretarka, więc dużo czasu spędzam przy komputerze. Codziennie muszę sprawdzać[7] pocztę, wysyłać[8] maile, pobierać[9] ważne pliki i uzupełniać[10] różne tabelki.	**Marta:** Jestem bardzo aktywną osobą i nie lubię siedzieć przy komputerze, ale teraz muszę ……[7] pocztę, ……[8] maile, ……[9] ważne pliki i ……[10] tabelki.

6 Czy wiesz, jak uzupełni(a)ć tę tabelkę?

rzucać – *rzucić*	pożyczać – *pożyczyć*	wymyślać – *wymyślić*
zakręcać –	wyłączać –	opalać się –
polecać –	ograniczać –	ukrywać – *ukryć*
wypłacać –	wybaczać –	odkrywać –
zwiedzać – *zwiedzić*	uderzać – *uderzyć*	zdobywać –
sprawdzać –	odkurzać –	wybierać – *wybrać*
spędzać –	przymierzać –	ubierać się –
urządzać –	zdarzać się –	podgrzewać – *podgrzać*
spełniać – *spełnić*	odsłaniać – *odsłonić*	podlewać –
oceniać –	zasłaniać –	wysyłać – *wysłać*
zmieniać –	zabraniać –	spotykać się –
spóźniać się –	ochraniać –	przegrywać – *przegrać*
nastawiać – *nastawić*	zapraszać – *zaprosić*	wygrywać –
wstawiać –	przepraszać –	otrzymywać –
zostawiać –	ogłaszać –	zakazywać –
naprawiać –	zgłaszać –	zapisywać –
przeszkadzać – *przeszkodzić*	dotykać – *dotknąć*	dawać – *dać*
zgadzać się –	klikać –	zdawać –
wracać – *wrócić*	znikać –	dodawać –
skracać –	zamykać –	wstawać –
odrabiać – *odrobić*	zapominać – *zapomnieć*	dostawać –
zarabiać –	przypominać –	zostawać –

7 Czy wiesz, jakie słowo trzeba tu wstawić?

~~*zakręcić*~~ wstawić naprawić wyrzucić odsłonić podlać wyłączyć zamknąć

Ale tu nieporządek! Trzeba:

– *zakręcić*[0] kran,
– [1] piekarnik,
– [2] światło,
– [3] szafkę,
– [4] śmieci,
– [5] rolety,
– [6] kwiaty,
– [7] naczynia i sztućce do zmywarki.

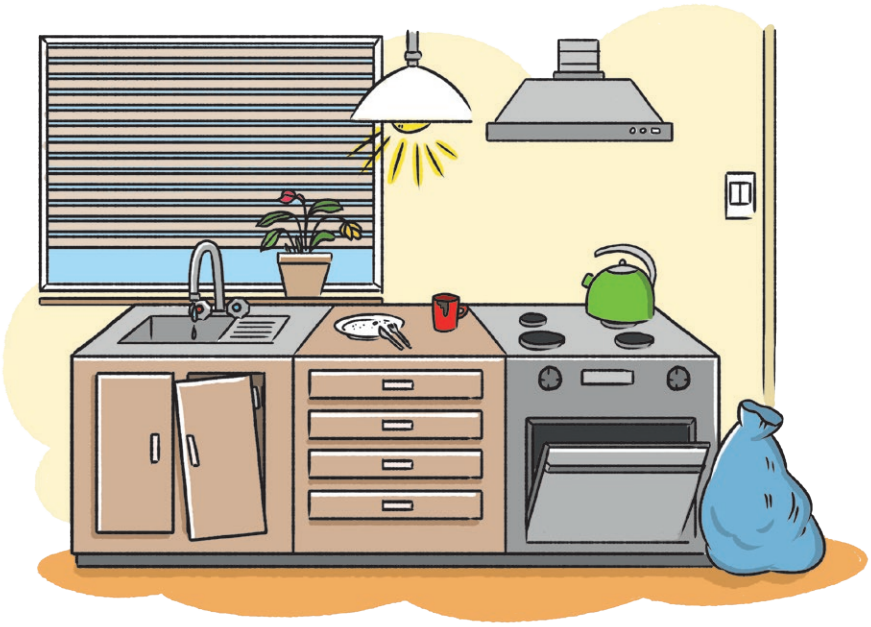

8a Czy wiesz, jak wykonać to ćwiczenie?

0	***spędzać / spędzić***
1	odkrywać / odkryć
2	urządzać / urządzić
3	zwiedzać / zwiedzić
4	odwiedzać / odwiedzić
5	opalać się / opalić się
6	wstawać / wstać
7	zdobywać / zdobyć
8	spotykać się / spotkać się

A	wysoki szczyt
B	***czas wolny***
C	babcię i dziadka
D	imprezę
E	nowe miejsca
F	kolejne muzea
G	nad rzeką
H	z przyjaciółmi
I	wcześnie rano

0	1	2	3	4	5	6	7	8
B								

8b Uzupełnij teksty czasownikami z ćwiczenia 8a.

W końcu weekend!

Dziennikarka Anna pyta mieszkańców Krakowa, jak lubią ***spędzać***[0] czas wolny i jak chcą ***spędzić***[0] weekend

Krzysztof: Od niedawna mieszkam w Krakowie i bardzo lubię .....[1] tu nowe miejsca. W tę sobotę chcę .....[2] jakąś świetną, ale tanią restaurację. Może pani wie, gdzie można ją znaleźć?

Justyna: Lubię jeździć w góry i uwielbiam .....[3] kolejne szczyty. W ten weekend chcę pojechać w Tatry, żeby .....[4] Giewont.

Agata: Interesuję się sztuką i uwielbiam .....[5] krakowskie zabytki oraz muzea. W ten weekend planuję .....[6] Dom Józefa Mehoffera, bo bardzo cenię tego artystę i jego obrazy.

Jaśmina: Kiedy świeci słońce, uwielbiam chodzić z przyjaciółkami nad Wisłę i godzinami .....[7]. W ten weekend też chcę pójść na miejską plażę, żeby ładnie .....[8]. Liczę na piękną, słoneczną pogodę!

Michał: Od poniedziałku do piątku muszę .....[9] wcześnie rano i chodzić do pracy, ale jutro jest sobota, więc mogę .....[10] o dziesiątej albo jeszcze później!

Natalia: Lubię .....[11] swoją babcię, która mieszka pod Krakowem. W ten weekend też chcę ją .....[12], bo mocno za nią tęsknię.

Jerzy: Jak spędzam czas wolny? Lubię .....[13] różne imprezy i w tę sobotę też planuję .....[14] małe przyjęcie. A z jakiej okazji? Po prostu uwielbiam .....[15] ze znajomymi i w ten weekend też chcę z nimi .....[16]!

GRUPA III

1 Czy umiesz odpowiedzieć na te pytania?

0. On chce wziąć
a) ślub.
b) ***urlop.***
c) prysznic.

5. On chce znaleźć
a) kamyk.
b) muszlę.
c) bursztyn.

1. Ona chce założyć
a) klapki.
b) szpilki.
c) tenisówki.

6. Ona chce zobaczyć
a) tęczę.
b) ulewę.
c) błyskawicę.

2. On chce rozłożyć
a) koc.
b) namiot.
c) parasol.

7. On chce odpowiedzieć na
a) list.
b) pytanie.
c) zaproszenie.

3. Ona chce wsiąść do
a) pociągu.
b) wagonu.
c) balonu.

8. Ona chce obejrzeć
a) obrazki.
b) znaczki.
c) zdjęcia.

4. On chce wysiąść z
a) łódki.
b) kajaka.
c) motorówki.

9. On chce jej powiedzieć:
a) „Lubię cię!”.
b) „Kocham cię!”.
c) „Pamiętam cię!”.

2a Czy umiesz znaleźć 12 czasowników? (poziomo → i pionowo ↓)

Z	N	A	J	D	O	W	A	Ć	P	L
N	S	P	A	W	B	I	C	W	E	Ś
A	P	O	W	I	E	D	Z	I	E	Ć
L	I	Ł	S	S	J	Z	O	D	R	M
E	E	O	I	K	R	I	B	Z	W	Ó
Ź	Ć	Ż	A	Ł	Z	E	A	E	S	W
Ć	W	Y	D	A	E	Ć	C	Ć	I	I
O	L	Ć	A	Ś	Ć	W	Z	I	Ą	Ć
B	R	A	Ć	Ć	O	Ł	Y	Ć	Ś	S
P	O	G	L	Ą	D	A	Ć	H	Ć	M

2b Jakie tu są pary?

0. *znajdować* – *znaleźć*

1. ..... – .....
2. ..... – .....
3. ..... – .....
4. ..... – .....
5. ..... – .....
6. ..... – .....

2c Jakie jest hasło?

~~k~~ iś=eź l=cz

Hasło: .....

3a Czy wiesz, jakie słowa trzeba znaleźć i jakie pary trzeba ułożyć?

położyć obejrzeć położyć wziąć ~~pójść~~ odpowiedzieć znaleźć
złożyć powiedzieć wysiąść założyć zobaczyć odpowiedzieć

0	**iść /** ***pójść***
1	brać / .....
2	kłaść / .....
3	wsiadać / .....
4	wysiadać / .....
5	składać / .....
6	zakładać / .....
7	znajdować / .....
8	widzieć / .....
9	oglądać / .....
10	mówić / .....
11	opowiadać / .....
12	odpowiadać / .....

A	do pociągu, łódki, auta
B	***do parku, kawiarni, kina***
C	z pociągu, łódki, auta
D	prysznic, kąpiel, ręcznik
E	dowcip, bajkę, historię
F	światło, słońce, tęczę
G	nową pracę, wolne miejsce
H	garnitur, buty, okulary
I	prezenty pod choinkę
J	gratulacje, życzenia, podziękowania
K	na różne pytania
L	obrazy, spektakle, kreskówki
Ł	„proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B												

3b Czy umiesz znaleźć odpowiednie słowa? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

rutyna, powtarzalna akcja	**zmiana, konkretna akcja**
Janek: Jak lubię odpoczywać? Lubię ***zakładać***[0] sportowe buty, brać[1] nieduży plecak, a potem wsiadać[2] na swój stary rower, znajdować[3] spokojne miejsce nad jeziorem, rozkładać[4] koc pod wielkim drzewem i kłaść się[5] w jego cieniu.	**Dorota:** Ja też chcę tak odpocząć! Chcę ***założyć***[0] sportowe buty, ...[1] nieduży plecak, a potem .....[2] na rower, ...[3] spokojne miejsce nad jeziorem, ...[4] koc pod wielkim drzewem i .....[5] w jego cieniu
Piotrek: Jak spędzam wieczory? Nie muszę odpowiadać[6] na to pytanie, bo to moja prywatna sprawa. Nie chcę mówić[7] o tym, że uwielbiam oglądać[8] bajki i kreskówki, choć mam już 17 lat.	**Milena:** Jak chcę spędzić ten wieczór? Nie umiem szybko .....[6] na to pytanie, bo jeszcze nie mam planów. Co więc mogę .....[7]? Już wiem! Chcę .....[8] jakąś polską komedię romantyczną.

Nie każdy czasownik ma swoją parę. Są też „single językowe”!
być, żyć, musieć, woleć, mieć, umieć, móc, potrafić, uważać, studiować, pracować, potrzebować

PARY ASPEKTOWE

GRUPA I (pary prefiksalne, przykłady)	GRUPA II (pary sufiksalne, przykłady)	GRUPA III (pary nieregularne, przykłady)
budzić się – **o**budzić się	zakręcać – zakręcić	brać – wziąć
gotować – **u**gotować	sprawdzać – sprawdzić	zakładać – założyć
próbować– **s**próbować	zmieniać – zmienić	siadać – siąść
robić – **z**robić	poprawiać – poprawić	kłaść (się) – położyć (się)
rysować – **na**rysować	włączać – włączyć	widzieć – zobaczyć
dzwonić – **za**dzwonić	odkurzać – odkurzyć	oglądać – obejrzeć
drukować – **wy**drukować	opalać się – opalić się	znajdować – znaleźć
liczyć – **po**liczyć	zamykać – zamknąć	mówić – powiedzieć
skanować – **ze**skanować	ubierać się – ubrać się	opowiadać – opowiedzieć
czytać – **prze**czytać	wstawać – wstać	odpowiadać – odpowiedzieć

KONTEKSTY I KONTRASTY

ASPEKT NIEDOKONANY	ASPEKT DOKONANY
a) robić coś nie do końca	**a) zrobić coś do końca**
b) proces *robić coś ciągle, bez przerwy, od rana do wieczora, przez cały dzień (tydzień, miesiąc, rok, dwa lata)* 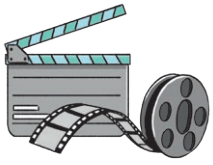	**b) moment** *zrobić coś szybko, nagle, natychmiast, w jednej chwili*
c) rutyna (powtarzalna akcja) *robić coś codziennie, często, rzadko, czasami, od czasu do czasu, raz na tydzień, raz na miesiąc, raz na rok, raz na dwa (trzy, cztery) lata*	**c) zmiana sytuacji (konkretna akcja)** *teraz, dzisiaj, jutro, w tę środę, w ten czwartek, w ten weekend, w tym tygodniu, w tym miesiącu, w tym roku*

4 Uzupełnij teksty czasownikami dokonanymi.

Elwira interesuje się historią i lubi: – ***czytać***[0] biografie znanych artystów i ***poznawać***[0] ich życie, – oglądać[1] filmy dokumentalne, – wypożyczać[2] książki z biblioteki, – zwiedzać[3] zabytki i muzea, – kupować[4] sobie różne pamiątki, – brać[5] udział w grach miejskich.	W tym tygodniu Elwira chce: – ……***przeczytać***……[0] biografię Jana Matejki i dobrze ……***poznać***……[0] jego życie, – ……[1] kolejny film dokumentalny, – ……[2] książki z biblioteki, – ……[3] Dom Jana Matejki, – ……[4] sobie nową pamiątkę, – ……[5] udział w grze miejskiej.
Jacek jest aktorem i lubi: – zmieniać[6] swój wygląd, – przymierzać[7] historyczne kostiumy, – uczyć się[8] tekstu na pamięć, – grać[9] na scenie, – dostawać[10] wielkie brawa.	W tym miesiącu Jacek chce: – ……[6] swój wygląd, – ……[7] historyczny kostium, – ……[8] tekstu na pamięć, – ……[9] na scenie, – ……[10] wielkie brawa.

5 Uzupełnij teksty czasownikami dokonanymi.

Przed Wielkanocą lubię ***malować***[0] pisanki, robić[1] wiosenne porządki, gotować[2] żurek i piec[3] świąteczne mazurki.	Już niedługo Wielkanoc, więc muszę ***pomalować***[0] pisanki, ……[1] wiosenne porządki, ……[2] żurek i ……[3] świąteczne mazurki.
Na początku maja lubię urządzać[4] grilla, zapraszać[5] na niego swoich znajomych i rozmawiać[6] z nimi na różne tematy.	Już niedługo majówka, więc chcę ……[4], grilla, ……[5] na niego swoich znajomych i ……[6] z nimi na różne tematy.
Wakacje wolę spędzać[7] w górach, bo lubię sprawdzać[8] swoją kondycję fizyczną i zdobywać[9] wysokie szczyty.	Te wakacje też zamierzam ……[7] w górach. Chcę ……[8] swoją kondycję fizyczną i ……[9] Rysy!
W jesienne wieczory lubię siadać[10] przy kominku, brać[11] na kolana kota, przymykać[12] oczy i słuchać[13] ciekawych audiobooków.	W ten jesienny wieczór też chcę ……[10] przy kominku, ……[11] na kolana kota, a potem ……[12] oczy i ……[13] ciekawego audiobooka.
Zawsze przed Wigilią lubię kupować[14] różne prezenty, wysyłać[15] kartki z życzeniami i ubierać[16] choinkę!	Niedługo Wigilia, więc już teraz muszę ……[14] różne prezenty i ……[15] kartki z życzeniami, a za tydzień muszę ……[16] choinkę.

6a Co musisz robić codziennie?

– ……

……

……

6b Co musisz zrobić jutro?

– ……

……

……

Rozdział III

TU BYŁEM! – CZAS PRZESZŁY (NIEDOKONANY I DOKONANY)

CO (Z)ROBIŁEŚ W ZESZŁYM ROKU?
CO (Z)ROBIŁAŚ W ZESZŁYM ROKU?

1a **Kamil wspomina zeszły rok. Połącz słowa z obrazkami.**

W zeszłym roku…

0. ***kupiłem sobie czarny garnitur i stylową muchę***

1. chodziłem na korepetycje
2. jeździłem na nartach
3. poszedłem na studniówkę
4. pojechałem do domu na święta
5. pływałem żaglówką
6. przeprowadziłem się do Warszawy
7. trochę podróżowałem
8. długo czekałem na wyniki
9. zachorowałem na grypę
10. zapisałem się na siłownię
11. poznałem nowych kolegów
12. zdawałem maturę

Galeria

.... W STYCZNIU

.... W LUTYM

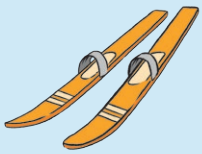

.... W MARCU

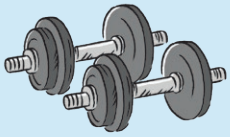

.... W KWIETNIU

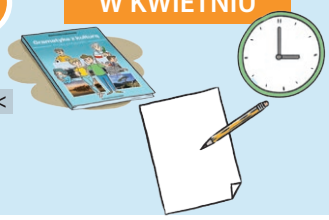

.... W MAJU

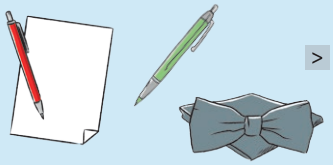

.... W CZERWCU

.... W LIPCU

.... W SIERPNIU

.... WE WRZEŚNIU

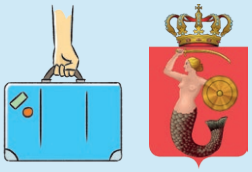

.... W PAŹDZIERNIKU

.... W LISTOPADZIE

.... W GRUDNIU

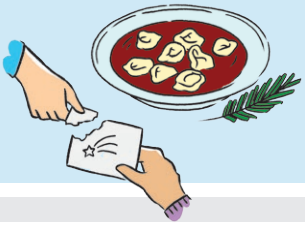

1b **Kamil wspomina na blogu zeszły rok. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Blog

Co robiłem w (byłym, ***zeszłym***, przeszłym)[0] roku? Pamiętam, że przed studniówką uczyłem się (tańczyć, nucić, śpiewać)[1] poloneza i kupiłem sobie czarny (kostium, garnitur, fartuch)[2] oraz stylową (bluzę, suknię, muchę)[3], bo chciałem elegancko wyglądać. W (ferie, wakacje, południe)[4] pojechałem na tydzień w góry i jeździłem tam na (rolkach, łyżwach, nartach)[5]. Wiosną dużo biegałem, a także zapisałem się na siłownię, żeby trochę poprawić swoją (kondycję, koncepcję, konstrukcję)[6]. Chodziłem też na dodatkowe lekcje, bo w (styczniu, maju, październiku)[7] zdawałem maturę. Na szczęście, dałem sobie z nią (rada, radę, radą)[8] i dostałem się na (naukę, zajęcia, studia)[9] do Warszawy!

A jak spędziłem (urlop, święta, wakacje)[10]? W lipcu trochę podróżowałem po Polsce i zwiedzałem piękne (sklepy, miasta, kraje)[11]. W sierpniu pojechałem z przyjaciółmi (na, w, do)[12] Mazury, gdzie odpoczywałem nad (jezioro, jeziora, jeziorem)[13] i po raz pierwszy pływałem (taksówką, ciężarówką, żaglówką)[14]. Na początku trochę się bałem, ale na zdjęciach tego nie (widać, widzieć, wiedzieć)[15].

We wrześniu przeprowadziłem się (w, z, do)[16] Warszawy. Poznałem tam nowych kolegów, ale czułem się trochę (samotny, senny, zmęczony)[17] bez rodziców i swoich starych znajomych. Często z nimi rozmawiałem (w, po, przez)[18] Internet i co dwa tygodnie jeździłem do domu na weekend. W listopadzie zachorowałem na (grypa, grypę, grypą)[19], ale na szczęście szybko wyzdrowiałem. Znowu chodziłem na (kursy, lekcje, zajęcia)[20], a pod koniec roku pojechałem do domu na święta!

1c **Przeczytaj komentarze internautów i zdecyduj, który jest pozytywny (+), który – neutralny (0), a który – negatywny (-).**

KOMENTARZE

Przykład: Ale tu nuda! Idę spać. *Anonim*	+	0	–	Masz naprawdę piękne wspomnienia! *Ola*	+	0	–
			X				
Ja też w tym roku pływałem żaglówką. *Igor*	+	0	–	Też mogę pisać taki blog, tylko po co? *Maruda*	+	0	–

1d **Kamil odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.**

0	***Z kim poszedłeś na studniówkę?***
1	Gdzie jeździłeś na nartach?
2	Jak często chodziłeś na siłownię?
3	Czy lubiłeś chodzić na korepetycje?
4	Z czego zdawałeś maturę?
5	Czy bardzo się stresowałeś przed egzaminami?
6	Jakie miasta zwiedzałeś w lipcu?
7	A czy sterowałeś żaglówką?
8	Dlaczego się przeprowadziłeś do Warszawy?
9	Jak długo chorowałeś na grypę?
10	Jakie prezenty dostałeś na gwiazdkę?

A	Nie, byłem na niej tylko pasażerem, ale i tak było super!
B	***Z koleżanką z klasy. Pamiętam, że wyglądała przepięknie!***
C	Najpierw pojechałem do Poznania, a potem do Gdańska.
D	Z przedmiotów obowiązkowych, a także z biologii i chemii.
E	W Sudetach. Bardzo lubię te góry i właśnie tam spędziłem ferie.
F	Tylko dwa razy w tygodniu. Niestety, nie zostałem kulturystą. :)
G	Bo lubię to miasto, dobrze je znam i chciałem tu studiować.
H	Tak, bo miałem dobre nauczycielki i chętnie z nimi rozmawiałem.
I	Ciepłą czapkę, szalik, sweter, a także perfumy oraz słodycze.
J	Trochę tak, choć starałem się zachować olimpijski spokój.
K	Cztery dni leżałem w łóżku, ale lekarstwa brałem przez tydzień.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B										

1e **Czy pamiętasz, co Kamil robił w zeszłym roku? Zaznacz poprawną odpowiedź.**

Kamil…

0. w styczniu kupił sobie
a) ***garnitur***.
b) zegarek.
c) samochód.

1. w lutym pojechał na narty w
a) Alpy.
b) Sudety.
c) Bieszczady.

2. w marcu zapisał się na
a) siłownię.
b) pływalnię.
c) kurs językowy.

3. w kwietniu często chodził na
a) spacery.
b) imprezy.
c) korepetycje.

4. w maju zdawał maturę z
a) chemii i biologii.
b) fizyki i chemii.
c) biologii i fizyki.

5. w czerwcu czekał na
a) nagrody.
b) wyniki.
c) wakacje.

6. w lipcu zwiedzał
a) znane zamki.
b) polskie miasta.
c) europejskie muzea.

7. w sierpniu pływał
a) łódką.
b) kajakiem.
c) żaglówką.

8. we wrześniu przeprowadził się
a) do Gdańska.
b) do stolicy.
c) za granicę.

9. w październiku tęsknił za
a) Warszawą.
b) wakacjami.
c) rodziną i znajomymi.

10. w listopadzie chorował na
a) grypę.
b) anginę.
c) anemię.

11. w grudniu dostał pod choinkę
a) białą koszulę.
b) ciepłą czapkę.
c) elegancką muchę.

1f Kamil wspomina na blogu zeszły weekend. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

kupiliśmy ~~spędziliśmy~~ słyszeliśmy chodziliśmy przestaliśmy znaliśmy
próbowaliśmy poznawaliśmy oglądaliśmy zwiedzaliśmy spacerowaliśmy

Blog

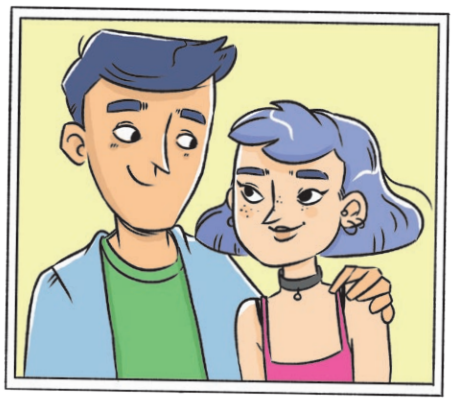

Co u mnie nowego? W piątek wieczorem przyjechała do mnie moja młodsza siostra, która bardzo chciała zobaczyć Warszawę i jej muzea. Weekend ***spędziliśmy***[0] więc razem i .....[1] w różne miejsca, o których nieraz .....[2] na lekcjach języka polskiego i historii. W sobotę .....[3] bilety do Muzeum Narodowego i przez pół dnia .....[4] wspaniałe obrazy. Galeria polskiego malarstwa była ogromna – .....[5] policzyć wszystkie dzieła, które .....[6] ze szkolnych podręczników i domowych albumów, ale szybko .....[7] liczyć, bo znudziła nas ta zabawa. Wieczorem .....[8] warszawskimi ulicami, a w niedzielę znowu .....[9] kolejne muzea i na nowo .....[10] historię Polski. To był bardzo udany weekend!

1g Kamil odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	***Ile zapłaciliście za bilety do Muzeum Narodowego?***
1	Ile czasu spędziliście w galerii polskiego malarstwa?
2	Czy widzieliście tam „Bitwę pod Grunwaldem”?
3	Czy byliście tylko w galerii polskiego malarstwa?
4	Gdzie byliście w niedzielę?
5	A zwiedzaliście też warszawską starówkę?

A	Nie wiem dokładnie, bo nie patrzyliśmy na zegarek, tylko oglądaliśmy obrazy.
B	W Muzeum Żydów Polskich i w Muzeum Powstania Warszawskiego.
C	***Już nie pamiętam ceny, ale można ją łatwo sprawdzić w Internecie.***
D	Oczywiście! Ale było tak zimno, że woleliśmy zwiedzać muzea!
E	Nie. Oglądaliśmy też obrazy włoskich oraz francuskich artystów.
F	Oczywiście! To tak wielki obraz, że trudno go nie zobaczyć.

0	1	2	3	4	5
C					

1h Prawda (P) czy fałsz (F)? Czy pamiętasz, co oni robili?

Kamil i jego siostra…	**P**	**F**
0	***zwiedzali muzea w weekend.***	*X*	
1	nie płacili za wstęp do Muzeum Narodowego.		
2	policzyli tam wszystkie znane obrazy.		
3	zobaczyli też „Bitwę pod Grunwaldem”.		
4	zwiedzili jeszcze inne muzea.		

Kod QR – Jan Matejko, „Bitwa pod Grunwaldem”

2a **Kamila wspomina zeszły rok. Połącz słowa z obrazkami.**

W zeszłym roku…

0. ***kupiłam sobie piękną suknię i gustowny naszyjnik***

1. chodziłam na lodowisko
2. obchodziłam swoje urodziny
3. poszłam na studniówkę
4. dużo podróżowałam
5. przeprowadziłam się do Krakowa
6. zapisałam się na kurs prawa jazdy
7. dużo się uczyłam
8. opalałam się nad Bałtykiem
9. wróciłam do domu na święta
10. zdawałam egzamin dojrzałości
11. poznałam nowe koleżanki
12. planowałam swoje wakacje

Galeria

.... **W STYCZNIU**

.... **W LUTYM**

.... **W MARCU**

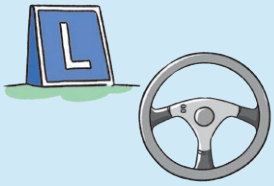

.... **W KWIETNIU**

.... **W MAJU**

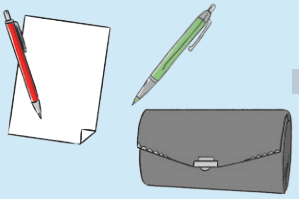

.... **W CZERWCU**

.... **W LIPCU**

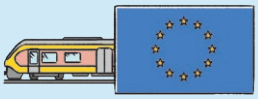

.... **W SIERPNIU**

.... **WE WRZEŚNIU**

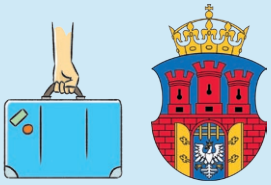

.... **W PAŹDZIERNIKU**

.... **W LISTOPADZIE**

.... **W GRUDNIU**

2b **Kamila wspomina na blogu zeszły rok. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Blog

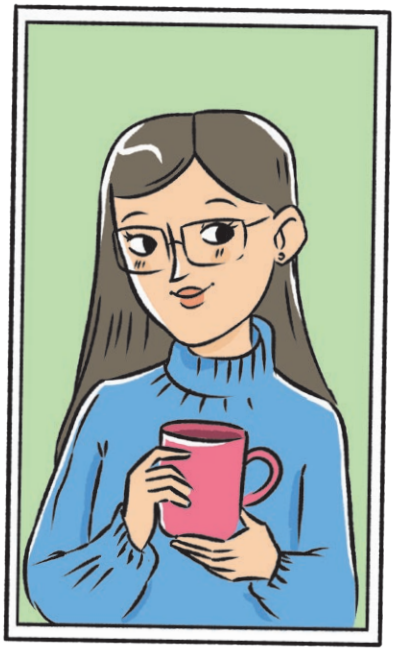

Co robiłam w (byłym, ***zeszłym***, przeszłym)[0] roku? Pamiętam, że przed studniówką kupiłam sobie piękną (suknię, bluzę, piłkę)[1] i gustowny (krawat, portfel, naszyjnik)[2], bo chciałam elegancko wyglądać. W ferie często chodziłam na (boisko, lodówkę, lodowisko)[3] i jeździłam na łyżwach. Wiosną zapisałam się na (kurs, naukę, szkołę)[4] prawa jazdy i pierwszy raz (chodziłam, kierowałam, prowadziłam)[5] samochodem. Na początku trochę się bałam, ale lubiłam siedzieć za (kierownikiem, kierowcą, kierownicą)[6] i z każdym dniem czułam się tam coraz lepiej. W kwietniu dużo się uczyłam, bo w maju zdawałam egzamin (dojrzałości, dorosłości, mądrości)[7]. Długo czekałam na (wybory, wyniki, wyjątki)[8] i bardzo się ucieszyłam, kiedy w końcu (one, ich, je)[9] dostałam!

A jak (brałam, spędziłam, przeprowadziłam)[10] wakacje? W lipcu (chodziłam, spacerowałam, zwiedzałam)[11] europejskie miasta. To była nie tylko wspaniała (chusteczka, ucieczka, wycieczka)[12], ale i świetna lekcja historii! W sierpniu pojechałam z przyjaciółkami nad (Bałtyk, Bałtykiem, Bałtyku)[13]. Pogoda była ładna, więc (bogato, dużo, bardzo)[14] czasu spędzałam na plaży – opalałam się, szukałam (kamyków, bursztynów, banknotów)[15], karmiłam mewy i chyba codziennie oglądałam zachody słońca!

We wrześniu przeprowadziłam się na (naukę, kurs, studia)[16] do Krakowa. Na początku czułam się trochę samotna, ale w październiku poznałam nowe (koleżankę, koleżanki, koleżanek)[17] i w listopadzie to (właśnie, obecnie, pewnie)[18] z nimi obchodziłam swoje dziewiętnaste urodziny. Miesiąc później pojechałam do domu na święta i (zobaczyłam się, widziałam, odwiedziłam)[19] z całą rodziną, za (jaką, którą, której)[20] tak bardzo tęskniłam!

2c **Przeczytaj komentarze internautów i zdecyduj, który jest pozytywny (+), który – neutralny (0), a który – negatywny (-).**

KOMENTARZE

	+	0	−
Przykład: I znowu nuda! Idę spać. *Anonim*			X
Szkoda czasu na takie blogi. *Mała Mi*			
Jak miło czytać takie wspomnienia! *Daria*			
Ja też w sierpniu odpoczywałam nad Bałtykiem. *Zosia*			

2d Kamila odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	***Z kim poszłaś na studniówkę?***
1	Jak często chodziłaś na lodowisko?
2	Czy chodziłaś na korepetycje?
3	Z czego zdawałaś maturę?
4	Jak długo czekałaś na wyniki?
5	A czy zdałaś egzamin na prawo jazdy?
6	Jakie miasta zwiedzałaś w lipcu?
7	Gdzie odpoczywałaś nad Bałtykiem?
8	Czy znalazłaś jakieś bursztyny?
9	Dlaczego się przeprowadziłaś do Krakowa?
10	Jakie prezenty dostałaś na urodziny?

A	Tak, brałam dodatkowe lekcje. Były bardzo pomocne!
B	Kwiaty, kosmetyki, słodycze i ciekawy przewodnik po Krakowie.
C	Ponad miesiąc. Przez ten czas bardzo się denerwowałam!
D	***Z kolegą. Pamiętam, że świetnie tańczył i był bardzo elegancki.***
E	Bo zawsze chciałam tu studiować – to cudowne miasto!
F	Niestety, nie. Znajdowałam tylko kolorowe kamyki, ale też były ładne!
G	Tak! Już mogę być kierowcą, ale jeszcze nie mam samochodu.
H	Z przedmiotów obowiązkowych oraz z geografii i historii.
I	Najpierw pojechałam do Pragi, a potem do Wiednia i Budapesztu.
J	Kiedy były ferie, to prawie codziennie. Uwielbiam łyżwy!
K	Byłam niedaleko Gdańska – tam są piękne lasy i plaże.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D										

2e Czy pamiętasz, co Kamila robiła w zeszłym roku? Zaznacz poprawną odpowiedź.

Kamila…

0. w styczniu kupiła sobie
a) kurtkę i szalik.
b) bluzkę i sweterek.
c) ***suknię i naszyjnik*.**

1. w lutym chodziła na
a) boisko.
b) ognisko.
c) lodowisko.

2. w marcu zapisała się na
a) kurs tańca.
b) kurs pływania.
c) kurs prawa jazdy.

3. w kwietniu dużo
a) się uczyła.
b) podróżowała.
c) imprezowała.

4. w maju zdawała maturę z
a) filozofii i historii.
b) historii i geografii.
c) filozofii i geografii.

5. w czerwcu myślała o
a) górach.
b) podróżach.
c) egzaminach.

6. w lipcu zwiedzała
a) polskie miasta.
b) nadmorskie kraje.
c) europejskie stolice.

7. w sierpniu opalała się nad
a) rzeką.
b) morzem.
c) jeziorem.

8. we wrześniu przeprowadziła się
a) do Krakowa.
b) do Gdańska.
c) za granicę.

9. w październiku poznała nowe
a) miejsca.
b) sąsiadki.
c) koleżanki.

10. w listopadzie dostała
a) listy.
b) paczki.
c) prezenty.

11. w grudniu zobaczyła się z
a) rodziną.
b) koleżanką.
c) przyjaciółmi.

2f Kamila wspomina na blogu zeszły weekend. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

posłuchałyśmy ~~*umówiłyśmy się*~~ robiłyśmy poprosiłyśmy zwiedziłyśmy poszłyśmy
kupiłyśmy spacerowałyśmy rozmawiałyśmy cieszyłyśmy się spotkałyśmy się

Blog

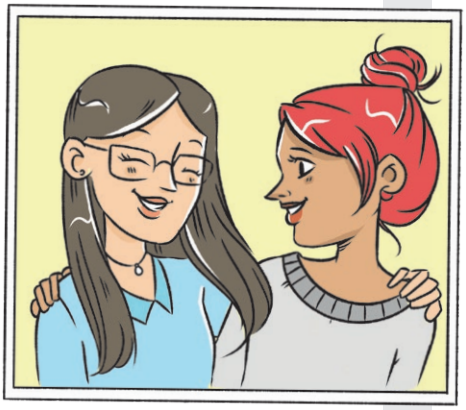

W zeszły weekend przyjechała do Krakowa moja przyjaciółka i ...***umówiłyśmy się***...[0] na wspólne zwiedzanie Starego Miasta. W sobotę rano .....[1] pod pomnikiem Adama Mickiewicza i najpierw .....[2] do pobliskiej kawiarni. Tam .....[3] kelnera o dwie porcje szarlotki oraz czajniczek gorącej herbaty i długo .....[4] o tym, co u nas słychać. Potem .....[5] kościół Mariacki z pięknym ołtarzem Wita Stwosza i .....[6] hejnału, którego melodia to taka „akustyczna wizytówka" Krakowa. W Sukiennicach .....[7] sobie parę drobiazgów, a potem długo .....[8] uliczkami Starego Miasta, ...[9] sobie zdjęcia telefonem i bardzo .....[10] z tego, że znowu byłyśmy razem!

2g Kamila odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	***W której kawiarni byłyście?***
1	Jaką herbatę zamówiłyście?
2	Czy płaciłyście za zwiedzanie kościoła Mariackiego?
3	Co kupiłyście w Sukiennicach?
4	A byłyście nad Wisłą?
5	Jak długo zwiedzałyście Kraków?

A	Tak. Musiałyśmy kupić dwa bilety, ale wcale nie były drogie.
B	***Już zapomniałam, jak się nazywała. Była niedaleko kościoła Mariackiego.***
C	Kolczyki i pierścionki z bursztynem. Bardzo nam się spodobały!
D	Prawie całą sobotę i pół niedzieli. Szkoda, że tak krótko!
E	Malinową. Miała cudowny aromat i ciekawy smak.
F	Oczywiście! Tam też byłyśmy, a na dowód mamy setki zdjęć!

0	1	2	3	4	5
B					

2h Prawda (P) czy fałsz (F)? Czy pamiętasz, co one robiły?

Kamila i jej przyjaciółka…	**P**	**F**
0	***zwiedzały Kraków w weekend.***	*X*	
1	umówiły się przed kawiarnią.		
2	zamówiły kawę i ciasto.		
3	widziały ołtarz Wita Stwosza.		
4	kupiły sobie biżuterię.		

Kod QR - ołtarz Wita Stwosza

CZAS PRZESZŁY – FORMY REGULARNE

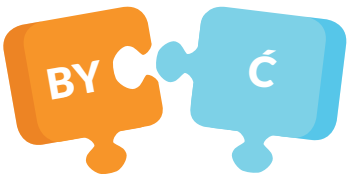

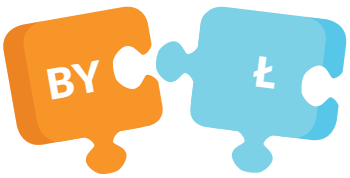

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
(ja) był+em (ty) był+eś (on) był	(ja) był+am (ty) był+aś (ona) był+a	(ono) był+o

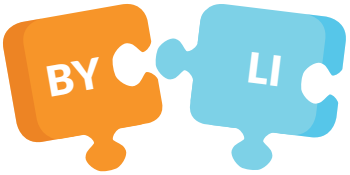

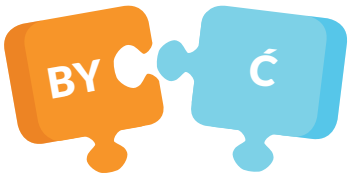

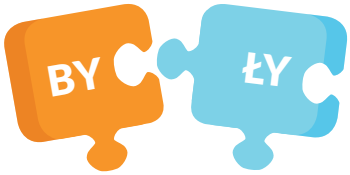

rodzaj męskoosobowy	rodzaj niemęskoosobowy
(my) byli+śmy (wy) byli+ście (oni) byli	(my) były+śmy (wy) były+ście (one) były

3 **Wpisz pytania do tabelki.**

Gdzie państwo byli? ~~*Gdzie byłeś?*~~ Gdzie byłyście? Gdzie pan był? Gdzie byłaś?
Gdzie byliście? Gdzie pani była? Gdzie panie były? Gdzie panowie byli?

nieoficjalnie	oficjalnie	
Gdzie byłeś? 0	 1	Byłem w Warszawie.
..... 2	 3	Byłam w Krakowie.
..... 4	 5	Byliśmy nad jeziorem.
	 6	Byliśmy nad morzem.
..... 7	 8	Byłyśmy za granicą.

4 **Uzupełnij tabelkę.**

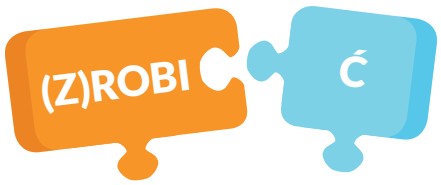

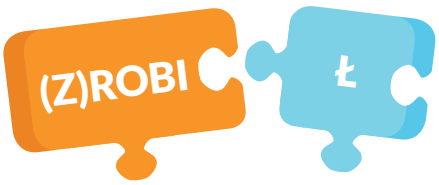

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
(ja)	(ja)	
(ty)	(ty)	
(on) ***robił***	(ona) ***robiła***	(ono) ***robiło***

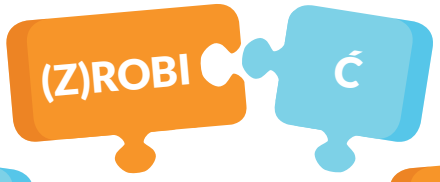

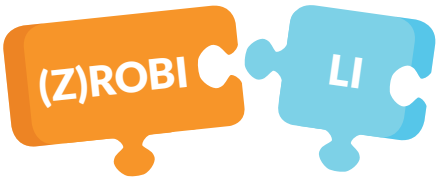

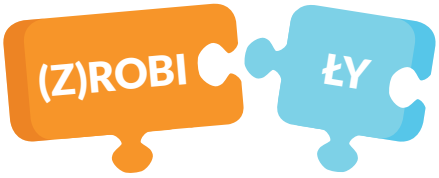

rodzaj męskoosobowy	rodzaj niemęskoosobowy
(my)	(my) .....
(wy)	(wy) .....
(oni) ***robili***	(one) ***robiły***

5 **Mój zeszły rok… Odpowiedz na pytania TAK albo NIE i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych osób.**

Uwaga!
*czas **przeszły***
*rok **zeszły***

czas przeszły niedokonany		
Czy w zeszłym roku często…	**TAK**	**NIE**
1. piłeś / piłaś zieloną herbatę?		
2. kupowałeś / kupowałaś pieczywo?		
3. dostawałeś / dostawałaś słodycze?		
4. śpiewałeś / śpiewałaś piosenki?		
5. czytałeś / czytałaś książki?		
6. zwiedzałeś / zwiedzałaś zabytki?		

czas przeszły dokonany		
Czy w zeszłym miesiącu…	**TAK**	**NIE**
1. wypiłeś / wypiłaś zieloną herbatę?		
2. kupiłeś / kupiłaś bagietkę?		
3. dostałeś / dostałaś czekoladę?		
4. zaśpiewałeś / zaśpiewałaś „Sto lat”?		
5. przeczytałeś / przeczytałaś powieść?		
6. zwiedziłeś / zwiedziłaś muzeum?		

Kiedy to było?

przed sekundą
przed minutą
przed chwilą (przed momentem)
dziesięć minut temu
pół godziny temu
godzinę temu
dwie (trzy, cztery) godziny temu
pięć (sześć, siedem) godzin temu

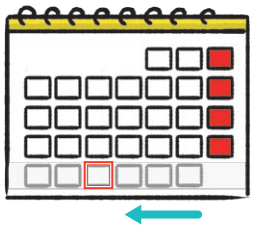

wczoraj
przedwczoraj
trzy (cztery) dni temu
pięć (sześć) dni temu
tydzień temu
dwa (trzy, cztery) tygodnie temu
w zeszłym tygodniu

miesiąc temu
dwa (trzy, cztery) miesiące temu
pięć miesięcy temu
pół roku temu
rok temu
dwa (trzy, cztery) lata temu
pięć (sześć, siedem) lat temu
w zeszłym roku

6a **Co wtedy robiłeś? Co wtedy robiłaś? Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Można wykorzystywać propozycje z „chmurki”).**

Przed chwilą ..... *piłem herbatę z cytryną* ..... .
albo:
Przed chwilą ..... *piłam herbatę z cytryną* ..... .

Godzinę temu ..... .
Wczoraj ..... .
Przedwczoraj ..... .
Trzy dni temu ..... .
Tydzień temu ..... .
W zeszłym roku często ..... .
W zeszłym roku rzadko ..... .

robić zakupy, kupować owoce i warzywa
smażyć naleśniki, lepić pierogi
obierać ziemniaki, gotować zupę, robić sałatkę
~~*pić herbatę z cytryną*~~, pić mleko z miodem
zmywać naczynia, robić pranie
sprzątać kuchnię, odkurzać pokój
odrabiać pracę domową, uczyć się nowych słówek
czytać książkę, pisać test, zdawać egzamin
spotykać się z kolegami / koleżankami
urządzać imprezę, zamawiać pizzę
składać życzenia, kupować prezenty
lepić bałwana, ubierać choinkę

6b **Co wtedy zrobiłeś? Co wtedy zrobiłaś? Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Można wykorzystywać propozycje z „chmurki”).**

Przed chwilą ..... *wypiłem herbatę z cytryną* ..... .
albo:
Przed chwilą ..... *wypiłam herbatę z cytryną* ..... .

Dzisiaj rano ..... .
Wczoraj wieczorem ..... .
W zeszłym tygodniu ..... .
Dwa tygodnie temu ..... .
W zeszłym miesiącu ..... .
Trzy miesiące temu ..... .
W zeszłym roku ..... .

zrobić zakupy, kupić owoce i warzywa
usmażyć naleśniki, ulepić pierogi
obrać ziemniaki, ugotować zupę, zrobić sałatkę
~~*wypić herbatę z cytryną*~~, wypić mleko z miodem
pozmywać naczynia, zrobić pranie
posprzątać kuchnię, odkurzyć pokój
odrobić pracę domową, nauczyć się nowych słówek
przeczytać książkę, napisać test, zdać egzamin
spotkać się z kolegami / koleżankami
urządzić imprezę, zamówić pizzę
złożyć życzenia, kupić prezenty,
ulepić bałwana, ubrać choinkę

7a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

www.naforumpopolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: zeszły weekend

0. Nauczycielka

Dzień dobry! Gdzie byliście w zeszły weekend? Robiliście coś ciekawego? Czy tylko spaliście i oglądaliście seriale?

1. Maksym

~~*obchodzić*~~ zmywać spędzać sprzątać dziękować

W zeszły piątek ***obchodziłem*** [0] swoje urodziny. Miło _____ [1] czas z przyjaciółmi i _____ [2] im za życzenia i prezenty. W sobotę już nie było tak różowo, bo przez pół dnia _____ [3] mieszkanie oraz _____ [4] naczynia.

2. Weronika

pytać rozmawiać oglądać słuchać

W zeszły weekend byłam u babci. Jak zwykle _____ [5] z nią na różne tematy – _____ [6] ją o dawne czasy, a potem _____ [7] jej ciekawych historii i _____ [8] jej stare zdjęcia. Moja babcia ma świetną pamięć i uwielbia wspominać swoją młodość.

3. Anna i Szymon

robić zwiedzać kupować spacerować

W zeszły weekend pojechaliśmy do Gdańska, a tam _____ [9] Drogą Królewską, _____ [10] zabytki Głównego Miasta, _____ [11] różne pamiątki i _____ [12] piękne zdjęcia!

4. Lena i Natalia

chodzić jeździć pływać grać

W zeszłą niedzielę pojechałyśmy nad jezioro. Woda była zimna, więc nie _____ [13], ale i tak było super. Często _____ [14] na spacery do lasu, _____ [15] na rowerze i _____ [16] ze sobą w badmintona.

7b Dopasuj numery postów do fotografii.

A -....

B -....

C -....

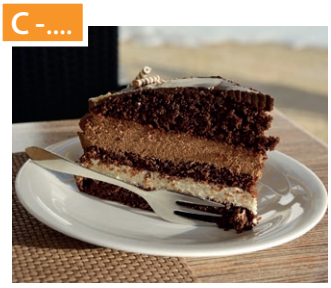

D -....

8a **Na podstawie obrazków opowiedz o tym, co się zmieniło. Co ludzie (mężczyźni, kobiety, dzieci) robili dawniej i co robią dziś.**

8b **Napisz, co ludzie (mężczyźni, kobiety, dzieci) robili dawniej, a co robią dziś.**

1. Dawniej mężczyźni ..... ,

a teraz ..... .

2. Dawniej kobiety ..... ,

a teraz ..... .

3. Dawniej dzieci ..... ,

a teraz ..... .

CZAS PRZESZŁY
czasownik „mieć” i przyjaciele

9 **Uzupełnij tabelki.**

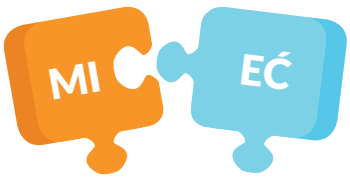

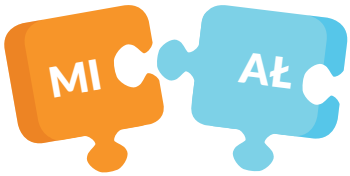

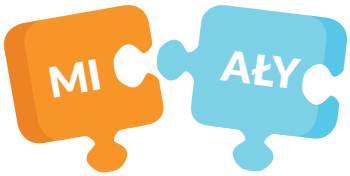

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki	rodzaj niemęskoosobowy
(ja)	(ja)		(my) .....
(ty)	(ty)		(wy) .....
(on) ***miał***	(ona) ***miała***	(ono) ***miało***	(one) ***miały***

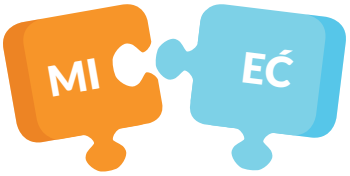

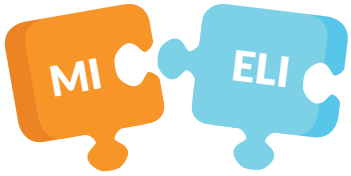

rodzaj męskoosobowy
(my) .....
(wy) .....
(oni) ***mieli***

10 **Uzupełnij zdania odpowiednim czasownikiem.**

0. Oni ***mieli*** czas w piątek wieczorem i one też ***miały*** czas w piątek wieczorem.

1. Oni chcieli iść z nimi do kina, ale one ..... iść na dyskotekę.
2. Oni woleli filmy i popcorn, ale one ..... taniec i muzykę.
3. Oni nie wiedzieli, co robić i one też nie ..... .
4. Oni siedzieli, milczeli i one też ....., ...
5. Oni długo myśleli, co wybrać i one też długo ..... .
6. W końcu oni powiedzieli, że chcą iść z nimi na dyskotekę, a one ....., że chcą iść z nimi do kina.

-EĆ

mieć

wisieć, lecieć

siedzieć, leżeć

słyszeć, widzieć

spojrzeć, obejrzeć

umieć, rozumieć

myśleć, zapomnieć

wiedzieć, powiedzieć

chcieć, musieć, woleć

milczeć, mruczeć, krzyczeć

11 **Uzupełnij dialogi odpowiednią literą ("a" albo "e") i dopasuj do nich obrazki.**

A. – Tu „ał”, a tu „el”. Czy to zrozumi..*e*..liście[0]?
– Tak, już to zrozumi.....liśmy[1]
i nieraz o tym słysz.....liśmy[2],
ale znów o tym zapomni.....liśmy[3].
– Tak właśnie myśl.....łam[4]!

B. – Czy widzi.....liście[5] gdzieś Mruczka?
– Tak, widzi.....liśmy[6] go niedawno. Najpierw
siedzi.....ł[7] pod oknem, potem leż.....ł[8]
mi na kolanach i głośno mrucz.....ł[9],
a gdzie teraz jest, tego nie wie nikt. Kici, kici!

C. – Czy słysz.....liście[10], że jutro nie ma chemii?
– Tak, już chyba każdy o tym słysz.....ł[11].
– A ja dopiero teraz się dowiedzi.....łem[12].

D. – Czy obejrz.....łyście[13] już cały serial?
– Nie, obejrz.....łyśmy[14] dopiero cztery odcinki!

E. – Czy państwo musi.....li[15] iść pieszo?
– Nie musi.....liśmy[16] iść pieszo, ale chci.....liśmy[17].
Żona wol.....ła[18] spacer i ja też chci.....łem[19] się przejść.

F. – Nie wiedzi.....łyśmy[20], że tak dobrze tańczysz!
– Teraz to nic takiego, ale kiedyś umi.....łem[21]
tańczyć breakdeance’a i byłem królem parkietu!
– Akurat!

G. – Ojej! A już myśl.....łam[22], że zapomni.....liście[23]
o moich urodzinach i mi.....łam[24] do was pretensje!
– Wcale nie zapomni.....liśmy[25]. Po prostu
chci.....liśmy[26] zrobić ci małą niespodziankę.

0-*A*

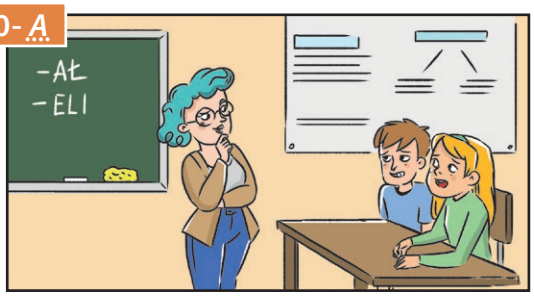

1-....

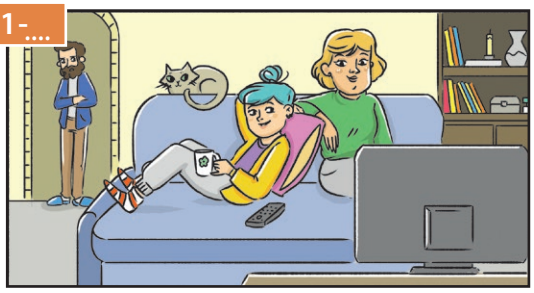

2-....

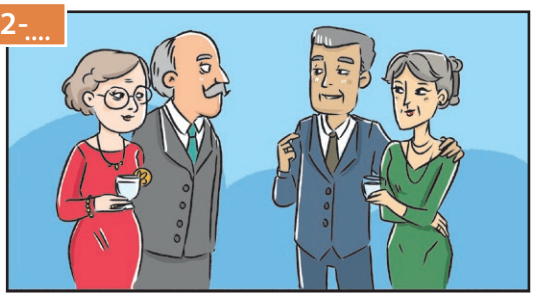

3-....

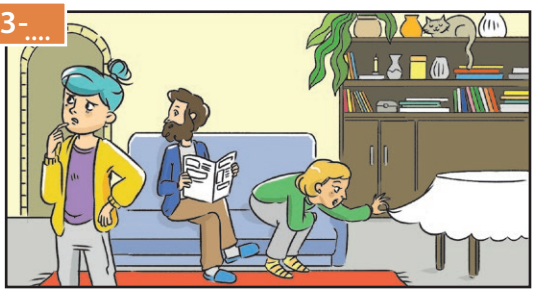

4-....

5-....

6-....

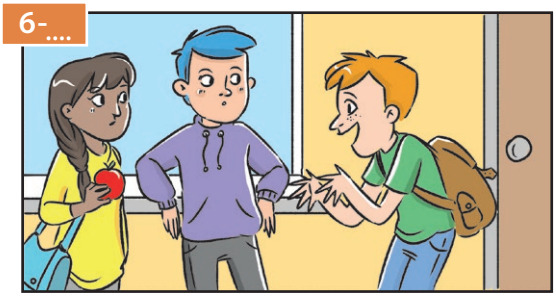

CZAS PRZESZŁY
czasownik „wziąć” i przyjaciele

12 **Uzupełnij tabelki.**

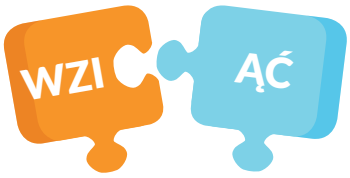

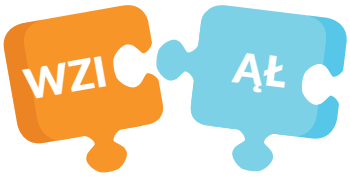

rodzaj męski
(ja) .....
(ty) .....
(on) ***wziął***

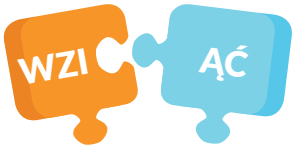

rodzaj żeński	rodzaj nijaki	rodzaj męskoosobowy	rodzaj niemęskoosobowy
(ja)		(my)	(my) .....
(ty)		(wy)	(wy) .....
(ona) ***wzięła***	(ono) ***wzięło***	(oni) ***wzięli***	(one) ***wzięły****

13 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Wiktor ***zdjął***[0] kurtkę, zajął[1] miejsce w samolocie i zapiął[2] pas. Potem wziął[3] plecak, rozpiął[4] go, sięgnął[5] do środka i wyjął[6] komórkę. Dotknął[7] ekranu, kliknął[8] link do „Gramatyki z kulturą”, zaczął[9] się uczyć czasu przeszłego, głośno westchnął[10], a potem zasnął[11]. Czas podróży szybko mu minął[12]!

Wiktoria też ***zdjęła***[0] kurtkę, ...[1] miejsce w samolocie i .....[2] pas. Potem .....[3] plecak, ...[4] go, ...[5] do środka i .....[6] komórkę. .....[7] ekranu, ...[8] link do „Gramatyki z kulturą”, ...[9] się uczyć czasu przeszłego, głośno .....[10], a potem .....[11]. Podróż szybko jej .....[12]!

- ĄĆ
wziąć
zdjąć, zająć
zapiąć, rozpiąć
sięgnąć, wyjąć
dotknąć, kliknąć
zacząć, zamknąć
westchnąć
zasnąć, minąć
uśmiechnąć się

Czy na końcu tej historii się uśmiechnąłeś? Czy na końcu tej historii się uśmiechnęłaś?	Tak ☺ ☐	Nie 😐 ☐

* **Uwaga!**
Piszemy: „wziąłem”, „wzięłam”, „wzięliśmy”, „wzięłyśmy”, ale zamiast „ą” czytamy „o”, a zamiast „ę” – „e”. Mówimy więc: [wziołem], [wzielam], [wzielismy], [wzielyśmy].

14a Połącz kolumny.

0	***wziąłem / wzięłam***
1	zdjąłem / zdjęłam
2	zająłem / zajęłam
3	zacząłem / zaczęłam
4	uśmiechnąłem się / uśmiechnęłam się
5	wynająłem / wynajęłam
6	sięgnąłem / sięgnęłam
7	zapiąłem / zapięłam
8	dotknąłem / dotknęłam
9	przystanąłem / przystanęłam
10	zamknąłem / zamknęłam

A	żeby chwilę porozmawiać
B	iść powoli
C	swojego czoła
D	do kieszeni po kluczyki
E	***torbę i plecak***
F	na widok sąsiada i sąsiadki
G	mieszkanie na cały rok
H	drzwi na klucz
I	kurtkę na wszystkie guziki
J	okulary i słuchawki
K	miejsce za kierownicą

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

14b Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

przystanąć sięgnąć zamknąć dotknąć ~~wziąć~~ zająć
wyjąć westchnąć zacząć zapiąć uśmiechnąć się

Adrianna ***wzięła*** [0] klucze od mieszkania, ... [1] drzwi na dwa zamki i ..... [2] powoli iść po schodach. ..... [3] z sympatią na widok swojego sąsiada i ..... [4], żeby chwilę z nim porozmawiać. Na ulicy ..... [5] do kieszeni, ... [6] kluczyki od samochodu, ... [7] miejsce za kierownicą, ... [8] pasy, a potem ..... [9] czoła i głośno ..... [10]: *Przecież dziś jest sobota i wcale nie muszę jechać do pracy!*

14c Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem.

~~wziąć~~ zamknąć zapiąć

– Czy ***wziąłeś*** [0] komórkę?	– Czy ***wzięłaś*** [0] komórkę?	– Czy ***wzięliście*** [0] komórki?
– Oczywiście, że ***wziąłem*** [0]!	– Oczywiście, że ***wzięłam*** [0]!	– Oczywiście, że ***wzięliśmy*** [0]!
– A czy ..... [1] drzwi?	– A czy ..... [5] drzwi?	– A czy ..... [9] drzwi?
– Jasne, że ..... [2].	– Jasne, że ..... [6].	– Jasne, że ..... [10].
– A czy ..... [3] pasy?	– A czy ..... [7] pasy?	– A czy ..... [11] pasy?
– Pewnie, że ..... [4].	– Pewnie, że ..... [8].	– Pewnie, że ..... [12].
– No to w drogę!	– No to w drogę!	– No to w drogę!

CZAS PRZESZŁY
czasownik „iść” i rodzina (część I)

15 **Uzupełnij tabelki.**

IŚĆ

rodzaj męski
(ja) .....
(ty) .....
(on) ***szedł***

iść – ***szedł***, ***szła***
pójść – ***poszedł***, ***poszła***
dojść – ***doszedł***, ***doszła***
wyjść – ***wyszedł***, ***wyszła***
przejść – ***przeszedł***, ***przeszła***
przyjść – ***przyszedł***, ***przyszła***

rodzaj żeński	rodzaj nijaki	rodzaj męskoosobowy	rodzaj niemęskoosobowy
(ja)		(my)	(my) .....
(ty)		(wy)	(wy) .....
(ona) ***szła***	(ono) ***szło***	(oni) ***szli***	(one) ***szły***

16 **Wpisz pytania do tabelki.**

Dokąd państwo poszli? ~~*Dokąd poszedłeś?*~~

Dokąd panie poszły? Dokąd panowie poszli? Dokąd poszłyście?

Dokąd poszłaś? Dokąd pani poszła? Dokąd poszliście? Dokąd pan poszedł?

nieoficjalnie	oficjalnie	
Dokąd poszedłeś? 0	 1	Poszedłem do domu.
..... 2	 3	Poszłam do akademika.
..... 4	 5	Poszliśmy na dworzec.
	 6	Poszliśmy na plażę.
..... 7	 8	Poszłyśmy nad Wisłę.

17 Odpowiedz na pytania.

0. Tomek poszedł na lekcje. Wyszedł z domu za dwadzieścia ósma, a przyszedł do szkoły za pięć ósma. Jak długo szedł?
Piętnaście minut.

1. Anna poszła na zajęcia. Wyszła z akademika dziesięć po ósmej, a przyszła na uniwersytet o wpół do dziewiątej. Jak długo szła?
.....

2. Oni poszli na pociąg. Wyszli z hotelu za dziesięć dziewiąta, a przyszli na dworzec o dziewiątej. Jak długo szli?
.....

3. One poszły na autobus. Wyszły z biura pięć po trzeciej, a przyszły na przystanek dziesięć po trzeciej. Jak długo szły?
.....

18a Skąd oni wyszli? Dokończ zdania i wykorzystaj słowa z ramki.

z pokoju | z domu | z gabinetu | ze sklepu | z sali | ~~z kuchni~~ | z łazienki | z restauracji

0. On *wyszedł z kuchni.*
1. Ona .....
2. Oni .....
3. One .....

4. On .....
5. Ona .....
6. Oni .....
7. One .....

18b Dokąd oni poszli? Dokończ zdania i wykorzystaj słowa z ramki.

do ogrodu | do kościoła | ~~do biura~~ | do muzeum | na dworzec | na targ | na pocztę | nad rzekę

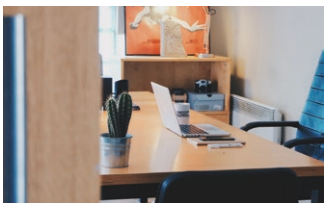

0. On *poszedł do biura.*
1. Ona .....
2. Oni .....
3. One .....

4. On .....
5. Ona .....
6. Oni .....
7. One .....

CZAS PRZESZŁY
czasownik „iść” i rodzina (część II)

19 **Uzupełnij tabelki.**

WEJŚĆ

rodzaj męski
(ja) .....
(ty) .....
(on) *wszedł*

wejść – *wszedł*, *weszła*
zejść – *zszedł*, *zeszła*
odejść – *odszedł*, *odeszła*
obejść – *obszedł*, *obeszła*
nadejść – *nadszedł*, *nadeszła*
podejść – *podszedł*, *podeszła*
rozejść się – *rozszedł się*, *rozeszła się*

rodzaj żeński	rodzaj nijaki	rodzaj męskoosobowy	rodzaj niemęskoosobowy
(ja)		(my)	(my) .....
(ty)		(wy)	(wy) .....
(ona) *weszła*	(ono) *weszło*	(oni) *weszli*	(one) *weszły*

20 **Uzupełnij zdania odpowiednim czasownikiem.**

ON	ONA	ONI
– *obszedł* [0] kościół Mariacki,	– *obeszła* [0] kościół Mariacki,	– *obeszli* [0] kościół Mariacki,
– .....[1] na wieżę,	– .....[6] na wieżę,	– .....[11] na wieżę,
– .....[2] do okna,	– .....[7] do okna,	– .....[12] do okna,
– .....[3] od okna,	– .....[8] od okna,	– .....[13] od okna,
– .....[4] z wieży,	– .....[9] z wieży,	– .....[14] z wieży,
gdy .....[5] deszcz.	gdy .....[10] burza.	gdy .....[15] inni ludzie.

21a **Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

www.naforumpopolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: zeszły tydzień

0. Nauczycielka

Dzień dobry! Gdzie byliście w zeszłym tygodniu? Dokąd i na co poszliście?

1. Michał

wejść wyjść ~~pójść~~ podejść przejść

Trzy dni temu ***poszedłem*** [0] do muzeum na wystawę malarstwa. Najpierw [1] przez bramki bezpieczeństwa, a potem [2] do kasy, żeby kupić bilet ulgowy i wziąć bezpłatną mapkę. W końcu [3] do pierwszej sali, a potem do drugiej, trzeciej, czwartej, piątej... To był prawdziwy labirynt! Kiedy [4] z muzeum, byłem bardzo zmęczony, ale cieszyłem się z tego, że zobaczyłem tak dużo pięknych obrazów.

2. Kasia

przyjść wyjść podejść obejść

W zeszłą sobotę poszłam z Łukaszem na spacer ulicami Krakowa. Umówiłam się z nim w samo południe pod pomnikiem Mickiewicza. Nie chciałam się spóźnić, więc [5] z domu o wpół do dwunastej i dość szybkim krokiem szłam na spotkanie. Kiedy [6] na rynek, właśnie zaczynał się hejnał. Szybko [7] pod pomnik, [8] go dookoła, ale Łukasza nigdzie nie było. Spóźnił się kilka minut, ale przeprosił i dał mi kwiaty. Dalej byłam na niego zła, ale już trochę mniej.

3. Lena i Igor

przyjść wyjść podejść odejść

W zeszły weekend poszliśmy do klubu na koncert rockowy. Chcieliśmy być blisko sceny i dlatego dość wcześnie [9] na miejsce. Ludzi było mało, więc [10] pod samą estradę, ale to nie był dobry pomysł. Kiedy koncert się zaczął, [11] od sceny, bo było tam za głośno, a potem [12] z tej imprezy, bo mieliśmy dość tego hałasu. Następnym razem idziemy do filharmonii!

4. Kalina i Julia

wejść dojść obejść przejść

W zeszłym tygodniu pojechałyśmy do Torunia i poszłyśmy zwiedzać Stare Miasto. Najpierw [13] przez Bramę Żeglarską, a potem długo spacerowałyśmy pięknymi ulicami o bogatej historii. Kiedy już [14] na rynek, zobaczyłyśmy zabytkowy ratusz – [15] go dookoła, a potem [16] do środka i kupiłyśmy bilety na wieżę, gdzie był taras widokowy. Długo wchodziłyśmy po schodach, ale było warto!

21b **Kto tam poszedł? Dopasuj numery postów do fotografii.**

A -....

B -....

C -....

D -....

CZAS PRZESZŁY
Uwaga na te czasowniki!

22 Uzupełnij tabelki.

MÓC

mogłeś mógł	mogłaś mogła	mogło
mogliście mogli	mogłyście mogły	

BIEC (POBIEC)

biegłeś biegł	biegłaś biegła	biegło
biegliście biegli	biegłyście biegły	

PIEC (UPIEC)

piekłem piekł	piekłam piekła	piekło
piekliśmy piekli	piekłyśmy piekły	

UCIEC

uciekłem uciekł	uciekłam uciekła	uciekło
uciekliśmy uciekli	uciekłyśmy uciekły	

KŁAŚĆ

kładłem kładłeś	kładłam kładłaś	kładło
kładliśmy kładliście	kładłyśmy kładłyście	

UPAŚĆ

upadłem upadłeś	upadłam upadłaś	upadło
upadliśmy upadliście	upadłyśmy upadłyście	

23a **Połącz kolumny.**

0	***mogłem / mogłam***
1	pomogłem / pomogłam
2	biegłem / biegłam
3	upiekłem / upiekłam
4	uciekłem / uciekłam
5	upadłem / upadłam
6	kładłem / kładłam
7	kładłem się / kładłam się

A	na chodnik
B	na przystanek
C	pyszne ciasto
D	szarlotkę na talerzyk
E	przed północą
F	przed wielką burzą
G	***pojechać rowerem***
H	mu / jej wstać

0	1	2	3	4	5	6	7
G							

23b **Uzupełnij historię zgodnie z podanym przykładem.**

móc pomóc biec podbiec upaść upiec uciec ~~kłaść się~~

Zwykle .....***kładłam się***.....[0] wcześnie, ale przedwczoraj położyłam się bardzo późno i to był początek moich problemów. Rano nie .....[1] wstać i tak długo leżałam w łóżku, że potem musiałam bardzo się spieszyć na autobus. Szybko szłam, a nawet .....[2], na przystanek i nie patrzyłam pod nogi. To był duży błąd… Nagle potknęłam się o krawężnik i .....[3] na chodnik. Auć! To bolało. Jakiś miły chłopak do mnie .....[4], zapytał, czy nic mi nie jest, a potem .....[5] mi wstać. Już tak bardzo nie bolało. Niestety, autobus mi .....[6], a miły chłopak sobie poszedł. Szkoda! To nie był dobry początek dnia.

Na szczęście wieczór był udany, bo .....[7] pyszną szarlotkę i zaprosiłam koleżanki na małą imprezę. Długo ze sobą rozmawiałyśmy, więc znowu położyłam się późno spać, ale tym razem już wstałam wcześnie, a na zajęcia pojechałam rowerem.

23c **Co się stało? Opowiedz tę historię na podstawie obrazków.**

CZAS PRZESZŁY
Uwaga na te czasowniki!

24 Uzupełnij tabelki.

NIEŚĆ

niosłeś niósł	niosłaś niosła	niosło	niosłyście niosły	nieśliście nieśli

WIEŹĆ

wiozłem wiózł	wiozłam wiozła	wiozło	wiozłyśmy wiozły	wieźliśmy wieźli

ZNALEŹĆ

znalazłeś znalazł	znalazłaś znalazła	znalazło	znalazłyście znalazły	znaleźliście znaleźli

WYNALEŹC

wynalazłem wynalazł	wynalazłam wynalazła	wynalazło	wynalazłyśmy wynalazły	wynaleźliśmy wynaleźli

JEŚĆ (ZJEŚĆ)

jadłeś jadł	jadłaś jadła	jadło	jadłyście jadły	jedliście jedli

SIĄŚĆ (USIĄŚĆ)

siadłem siadł	siadłam siadła	siadło	siadłyśmy siadły	siedliśmy siedli

25a Połącz kolumny.

0	***przynieśliśmy / przyniosłyśmy***
1	przywieźliśmy / przywiozłyśmy
2	znaleźliśmy / znalazłyśmy
3	wynaleźliśmy / wynalazłyśmy
4	jedliśmy / jadłyśmy
5	siedliśmy / siadłyśmy
6	wsiedliśmy / wsiadłyśmy
7	wysiedliśmy / wysiadłyśmy

A	z pociągu
B	do pociągu
C	nową metodę nauki
D	węgiel na zimę
E	przed telewizorem
F	***kwiaty i prezenty***
G	na plaży dwa małe bursztyny
H	pyszne pierogi z serem

0	1	2	3	4	5	6	7
F							

25b Uzupełnij dialogi telefoniczne zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

0. – Aniu, czy już ***zjadłaś*** (zjeść)[0] śniadanie?
– Tak, już ..... (zjeść)[1] płatki z mlekiem, ale babcia i dziadek nic nie ..... (jeść)[2], a tata ..... (zjeść)[3] tylko małą kanapkę!

1. – Wszystko w porządku? Już wsiadłaś do pociągu?
– Tak, już ..... (wsiąść)[4], ... (znaleźć)[5] swoje miejsce i czekam na odjazd.
– No to miłej podróży!

2. – Pojechałaś nad morze? A ..... (znaleźć)[6] bursztyny?
– Oczywiście, że ..... (znaleźć)[7], ale nie na plaży, tylko w sklepach z pamiątkami.

3. – Przyjechałeś wczoraj z Zakopanego? To może ..... (przywieźć)[8] oscypki?
– Jasne, że ..... (przywieźć)[9], ale już wszystkie ..... (zjeść)[10].

4. – Czy wróciliście z targu i ..... (przywieźć)[11] jabłka?
– Tak, już je ..... (przywieźć)[12] i ..... (zanieść)[13] do kuchni.

5. – Wiedziałyście, kto ..... (wynaleźć)[14] lampę naftową? Moje gratulacje!
– Nie wiedziałyśmy, ale szybko ..... (znaleźć)[15] tę informację w Wikipedii.

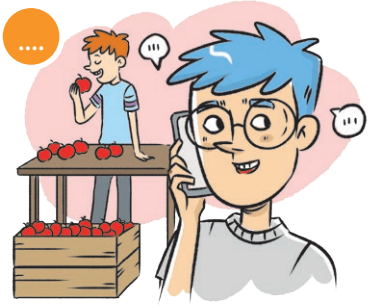

26a **Co się stało? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Gdzie jest nowa karma dla mojego psa? ***Przywiozłem*** (przywieźć)[0] ją dziś rano i ..... (zanieść)[1] do kuchni. Dobrze pamiętam, jak ..... (kłaść)[2] ją pod zlewem, a teraz jej nigdzie nie ma! Co ..... (móc)[3] się z nią stać? Przecież nikt jej nie ..... (ukraść)[4]! A może to mój pies ..... (wpaść)[5] do kuchni, ... (znaleźć)[6] tę paczkę i ją stąd ..... (wynieść)[7]? A może już ją otworzył, ... (siąść)[8] pod drzewem i wszystko ..... (zjeść)[9]? Właśnie, gdzie jest Reks? Dokąd on ..... (pobiec)[10]? Chyba naprawdę ..... (uciec)[11] z całą karmą! Jak on tak ..... (móc)[12]? Reeeeks!

26b **Co się stało? Opowiedz tę historię na podstawie obrazków.**

27 **Co on zjadł? Co ona zjadła? Co oni zjedli? Co one zjadły?**

28a **Kamil wspomina na blogu swój egzamin. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

~~być~~	wziąć	rozwiązywać	stresować się	stracić	uczyć się	zdać
czekać	czytać	zaznaczać	dostać	zrozumieć	móc	jeść	wejść

Blog

Ostatnio ...*byłem*...[0] bardzo zajęty, bo .....[1] do kolejnego egzaminu. Całymi godzinami .....[2] podręczniki oraz różne artykuły i notatki, a także .....[3] zadania, które nie zawsze były łatwe. I często .....[4] orzechy oraz czekoladę, żeby zachować dobrą kondycję i nie czuć zmęczenia.

Przed samym egzaminem mocno .....[5], choć zwykle jestem optymistą. Na szczęście, kiedy już .....[6] do sali, a potem .....[7] do ręki arkusz z pytaniami, stres minął. Zadania nie były trudne, więc spokojnie .....[8] kolejne odpowiedzi, a potem z lekką niecierpliwością .....[9] na wyniki.

Z egzaminu .....[10] czwórkę z plusem, więc się cieszę, bo to dobra ocena, ale trochę jestem zły, bo .....[11] dostać piątkę. Nie .....[12] dobrze jednego polecenia i przez to .....[13] kilka punktów. Trudno! Błędy to normalna rzecz. Ważne, że .....[14] ten egzamin i już mam ferie!

28b **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

Słowa do użycia:

czytać | ~~uczyć się~~ | rozwiązywać | czekać | nie zrozumieć | jeść

pytanie nieoficjalne, forma „ty”	pytanie oficjalne, forma „pan”	odpowiedź
– ...*Czego się uczyłeś?*...[0]	– ...*Czego pan się uczył?*...[0]	– Chemii.
– .....[1]	– .....[2]	– Podręczniki i artykuły.
– .....[3]	– .....[4]	– Różne zadania.
– .....[5]	– .....[6]	– Czekoladę z orzechami.
– .....[7]	– .....[8]	– Na wyniki.
– .....[9]	– .....[10]	– Jednego polecenia.

29a **Kamila wspomina na blogu swoją sesję. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

~~być~~	czuć	robić	dzwonić	wierzyć	cieszyć się	zdać	dostawać
spędzać	słuchać	czytać	myśleć	musieć	jeść	iść	

Blog

Przed feriami ***byłam***[0] bardzo zajęta, bo .....[1] uczyć się do egzaminów i naprawdę dużo czasu .....[2] nad książkami oraz notatkami z wykładów. Czasem kilka razy .....[3] tę samą stronę, żeby zapamiętać ważne informacje. Kiedy byłam już zmęczona, to .....[4] sobie małą przerwę, a wtedy .....[5] świeże albo suszone owoce, ...[6] polskiej muzyki, a jeśli była ładna pogoda, to .....[7] na krótki spacer.

Przed egzaminami zawsze .....[8] lekki stres (chyba nie można go się pozbyć), ale mocno .....[9] w siebie i byłam optymistką. A kiedy .....[10] piątkę albo czwórkę, to już nie .....[11] o tym, jak bardzo byłam zmęczona i zestresowana, tylko .....[12] jak dziecko. Od razu .....[13] do rodziców, żeby im powiedzieć, jak zdolną i pracowitą mają córkę.

PS Wczoraj .....[14] już ostatni egzamin, więc od dzisiaj mam ferie!

29b **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

Słowa do użycia:

dostać | ~~uczyć się~~ | dzwonić | słuchać | czytać | jeść

pytanie nieoficjalne, forma „ty”	pytanie oficjalne, forma „pani”	odpowiedź
– ***Czego się uczyłaś?***[0]	– ***Czego pani się uczyła?***[0]	– Biologii.
–[1]	–[2]	– Podręczniki i notatki.
–[3]	–[4]	– Polskiej muzyki.
–[5]	–[6]	– Suszone owoce.
–[7]	–[8]	– Dobrą ocenę.
–[9]	–[10]	– Do rodziców.

30a **Kamil wspomina na blogu swoje ferie. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

dojechać spakować kupić ~~postanowić~~ oglądać szukać rozmawiać
narzekać spotkać się musieć wyjąć znaleźć wsiąść wysiąść wejść

Blog

W ferie ja i moi przyjaciele ....*postanowiliśmy*....[0] pojechać w Sudety. Dość długo .....[1] przez Internet tanich noclegów, aż w końcu .....[2] niedrogi pensjonat niedaleko Karpacza. Zarezerwowaliśmy tam pokój trzyosobowy, a potem .....[3] bilety na pociąg. Dzień przed podróżą .....[4] z szaf swoje torby i plecaki, ...[5] wszystkie niezbędne rzeczy i następnego dnia .....[6] przed dworcem kolejowym.

Pociąg przyjechał punktualnie, więc szybko do niego .....[7] i zajęliśmy swoje miejsca. Podróż trwała długo – ponad sześć godzin, ale .....[8] na ciekawe tematy i .....[9] polskie komedie, więc nie było nudno. Kiedy .....[10] z pociągu, nasza podróż jeszcze się nie skończyła, bo .....[11] jeszcze jechać trzydzieści kilometrów autobusem. W końcu .....[12] do naszego pensjonatu i .....[13] do naszego pokoju. Nie wyglądał już tak pięknie jak w Internecie, ale nie .....[14], tylko cieszyliśmy się z tego, że jesteśmy w Sudetach!

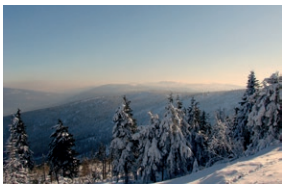

30b **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

Słowa do użycia:

wziąć ~~pojechać~~ podróżować kupić mieszkać oglądać

pytanie nieoficjalne, forma „wy”	pytanie oficjalne, forma „panowie”	odpowiedź
– *Dokąd pojechaliście?* [0]	– *Dokąd panowie pojechali?* [0]	– W Sudety.
– .....[1]	– .....[2]	– Bilety (w obie strony).
– .....[3]	– .....[4]	– Pociągiem i autobusem.
– .....[5]	– .....[6]	– Torby i plecaki.
– .....[7]	– .....[8]	– Polskie filmy.
– .....[9]	– .....[10]	– Niedaleko Karpacza.

31a Kamila wspomina na blogu swoje ferie. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

~~pojechać~~	przyjechać	planować	kupić	zadawać	sprawdzać	czytać
szukać	spotkać się	czekać	znaleźć	dowiedzieć się	wsiąść	wysiąść	pójść

Blog

W ferie ja i moje przyjaciółki ..... *pojechałyśmy* .....[0] do Wrocławia. Już od dawna .....[1] tę naszą zimową podróż. Bilety na pociąg .....[2] dwa miesiące temu, żeby skorzystać z promocyjnej ceny. Potem .....[3] niedrogiego hotelu w centrum miasta. Noclegi nie były tanie, ale tam też zdarzały się promocje. Codziennie .....[4] nowe oferty i w końcu .....[5] trzyosobowy pokój dosłownie za pół ceny!

Gdy nadszedł dzień podróży, ...[6] przed wejściem na dworzec, a potem .....[7] do pociągu i spokojnie .....[8] na jego odjazd. Podczas podróży .....[9] na głos różne informacje na temat Wrocławia, a potem .....[10] sobie pytania na jego temat. To była świetna zabawa, dzięki której .....[11] wielu ciekawych rzeczy.

Podróż minęła nam szybko, a gdy tylko .....[12] do Wrocławia i .....[13] z pociągu, od razu .....[14] zobaczyć jednego z dworcowych krasnali, który też podróżował i też miał walizkę na kółkach!

31b Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

Słowa do użycia:

wynająć | ~~pojechać~~ | podróżować | widzieć | czekać | spotkać się

pytanie nieoficjalne, forma „wy”	pytanie oficjalne, forma „panie”	odpowiedź
– ..... *Dokąd pojechałyście?* .....[0]	– ..... *Dokąd panie pojechały?* .....[0]	– Do Wrocławia.
– .....[1]	– .....[2]	– Pokój trzyosobowy.
– .....[3]	– .....[4]	– Pociągiem.
– .....[5]	– .....[6]	– Przed dworcem.
– .....[7]	– .....[8]	– Na odjazd.
– .....[9]	– .....[10]	– Figurkę krasnala.

32a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

www.naforumpopolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: Wasze ferie

0. Nauczycielka

Dzień dobry! Jak spędziliście ferie? Gdzie byliście? Co tam robiliście?

1. Krzysiek

~~zachorować~~ pić brać leżeć obejrzeć

Ferie w tym roku? Szkoda gadać! ***Zachorowałem***[0] na grypę i przez cały tydzień ____[1] w łóżku. Codziennie ____[2] lekarstwa, ____[3] gorącą herbatę z miodem i ____[4] aż trzy seriale.

2. Ewa

spać malować siedzieć jeść

Całe ferie spędziłam w domu, ale to nie znaczy, że ____[5] do południa, a wieczorami ____[6] przed telewizorem i ____[7] chipsy. Nic z tych rzeczy! Uwielbiam przyrodę i lubię rozwijać swój talent plastyczny, więc całymi dniami ____[8] zimowe pejzaże.

3. Monika i Maciej

chodzić jeździć narzekać jeść

W ferie pojechaliśmy w góry (w Bieszczady), a tam ____[9] na nartach, ____[10] na długie spacery i pierwszy raz ____[11] pierogi z kaszą gryczaną. Było fantastycznie, choć trochę ____[12], że czas tak szybko płynie!

4. Maria i Katia

spacerować mieszkać musieć pójść

W ferie pojechałyśmy do Poznania. Nie ____[13] rezerwować hotelu, bo ____[14] u naszej dobrej koleżanki, która była również naszą przewodniczką. Najpierw ____[15] na piękny rynek, a potem długo ____[16] ulicami miasta, które zimą wyglądało naprawdę wspaniale!

32b Dopasuj numery postów do fotografii.

A -....

B -....

C -....

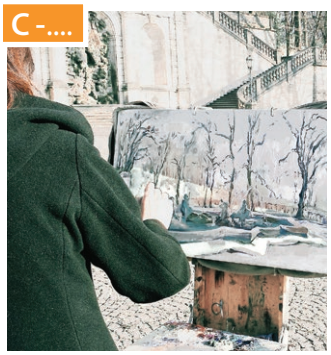

D -....

33 **Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem i ułóż zdjęcia zgodnie z kolejnością opisywanych faktów.**

Nowa wiadomość

Od: | Dominik@pozdrowieniazpolski.pl

Do: | Dominika@pozdrowieniazpolski.pl

Temat: Kazimierz jest piękny!

2 załączniki

Cześć, Dominika!

W ostatnim mailu ***pytałaś*** (Ty-pytać)[0] mnie, jak ***spędziłem*** (ja-spędzić)[0] ferie i co ciekawego ..... (ja-widzieć)[1]. Przyznam Ci się, że zwykle ..... (ja-siedzieć)[2] w domu i nie ..... (ja-chcieć)[3] nigdzie wychodzić. Ale ostatnio ..... (zadzwonić)[4] do mnie przyjaciele, którzy ..... (chcieć)[5] jechać na wycieczkę do Kazimierza Dolnego i ..... (zaproponować)[6] mi wspólny wyjazd. Dużo ..... (ja-słyszeć)[7] o tym miasteczku, ale jeszcze nigdy tam nie ..... (ja-być)[8], więc szybko ..... (odpowiedzieć)[9], że też chcę jechać!

Następnego dnia ..... (my-spotkać się)[10] na dworcu, ... (my-zająć)[11] miejsca w autobusie i już po dwóch godzinach ..... (my-być)[12] na miejscu. Najpierw ..... (my-pójść)[13] na kazimierski rynek i ..... (my-obejść)[14] go dookoła. ..... (Stać)[15] tam piękne kamienice, które dawno temu ..... (zbudować)[16] bogaci mieszkańcy Kazimierza. Potem ..... (my-wejść)[17] na Górę Trzech Krzyży i stamtąd ..... (my-oglądać)[18] panoramę miasta. Następnie ..... (my-zwiedzać)[19] ruiny zamku i zabytkową wieżę, a na końcu ..... (my-pójść)[20] nad Wisłę, która powoli ..... (płynąć)[21] w stronę naszej Warszawy.

Widoki ..... (być)[22] naprawdę przepiękne, więc ..... (ja-zrobić)[23] dużo zdjęć, a kilka z nich przysyłam Ci w załączniku.

A co u Ciebie? Gdzie ostatnio ..... (Ty-być)[24]? Co ciekawego ..... (Ty-widzieć)[25]?

Pozdrawiam Cię serdecznie!

Dominik

.... -A

0 -B

.... -C

.... -D

.... -E

.... -F

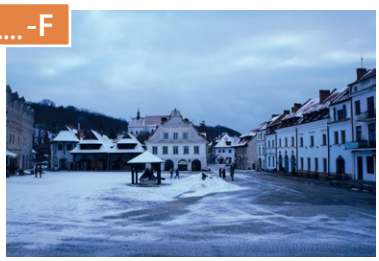

34 **Uzupełnij mail zgodnie z podanym przykładem i ułóż zdjęcia zgodnie z kolejnością opisywanych faktów.**

Nowa wiadomość

Od: | Dominika@pozdrowieniazpolski.pl

Do: | Dominik@pozdrowieniazpolski.pl

Temat: Świdnica też jest piękna!

2 załączniki

Cześć, Dominik!

Dziękuję Ci, że tak pięknie ....*odpowiedziałeś*... (Ty-odpowiedzieć)[0] na moje pytanie! Kiedy ....*czytałam*.. (ja-czytać)[0] Twój mail i ..... (ja-oglądać)[1] Twoje zdjęcia, ... (ja-przypomnieć)[2] sobie, że już to wszystko kiedyś ..... (ja-widzieć)[3]. Też ..... (ja-być)[4] w Kazimierzu, ale bardzo dawno temu – ..... (ja-móc)[5] mieć wtedy dziesięć lat. Pamiętam, że rodzice ..... (kupić)[6] mi na rynku wielkiego gofra, którego jednak nie ..... (ja-zjeść)[7] do końca, bo ..... (wypaść)[8] mi z rąk. Kiedy ..... (ja-zacząć)[9] płakać, tata szybko ..... (pobiec)[10] po następnego, a miła sprzedawczyni.....(uśmiechnąć się)[11] do mnie i.....(dać)[12] mi drugiego zupełnie za darmo. Takie są moje (słodkie) wspomnienia z Kazimierza.

A dokąd ostatnio ..... (ja-pojechać)[13]? Do Świdnicy! To takie niewielkie miasto niedaleko Wrocławia. Pewnie o nim ..... (Ty-słyszeć)[14], prawda? ..... (Ja-Zwiedzać)[15] to miasto razem ze swoją koleżanką, która też interesuje się historią. Najpierw ..... (my-wejść)[16] na wieżę ratuszową, potem ..... (my-obejść)[17] cały rynek z pięknymi kamienicami, a na końcu ..... (my-pójść)[18] do Kościoła Pokoju, którego wnętrze ..... (zrobić)[19] na nas wielkie wrażenie. Po wyjściu z kościoła ..... (my-postanowić)[20] odpocząć w pobliskiej kawiarni. ..... (My-Zająć)[21] wygodne miejsca przy oknie, a gdy kelner do nas ..... (podejść)[22] i ..... (przynieść)[23] nam kartę, długo nie ..... (my-wiedzieć)[24], co zamówić bo wszystkie ciasta ..... (wyglądać)[25] przepysznie!

W załączniku przysyłam Ci kilka zdjęć z tej pięknej wycieczki.

Pozdrawiam Cię serdecznie!

Dominika

....-A

Fot. Jakub Plis

0-B

Fot. Jakub Plis

....-C

....-D

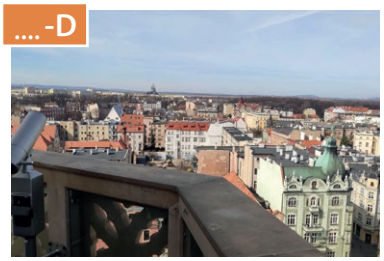

Fot. Jakub Plis

....-E

Fot. Jar.ciurus, Wikipedia

35 **W mailu do kolegi / do koleżanki napisz o swoich wakacjach i odpowiedz na te pytania:**

a) Dokąd pojechałeś / pojechałaś? Dokąd poleciałeś / poleciałaś?

b) Z kim podróżowałeś / podróżowałaś?

c) Jak długo trwała podróż?

d) Gdzie nocowałeś / nocowałaś? U rodziny? W hotelu? Pod namiotem?

e) Co często jadłeś / jadłaś? Czy próbowałeś / próbowałaś nowych dań?

f) Co zwiedziłeś / zwiedziłaś?

g) Jak jeszcze spędzałeś / spędzałaś czas wolny? Co robiłeś? Co robiłaś?

h) Co kupiłeś / kupiłaś sobie na pamiątkę?

i) Czy tęsknisz za tym miejscem?

Nowa wiadomość

Temat: Moje wakacje

Cześć,
dziękuję Ci za mail i za piękne zdjęcia. Cieszę się, że u Ciebie wszystko w porządku. A jak minęły mi wakacje?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pozdrawiam Cię serdecznie!

.....

A na koniec piosenka!

36a **Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.**

0	***szum***
1	skwer
2	wybrzeże
3	molo
4	zmierzch
5	kres

A	koniec, granica
B	teren nad morzem (lub oceanem)
C	***dźwięk morza, lasu, wiatru***
D	plac, na którym jest dużo zieleni
E	pomost nad morzem, miejsce spotkań i spacerów
F	późna pora dnia, kiedy robi się ciemno i już nadchodzi noc

0	1	2	3	4	5
C					

36b **Jakie to słowo?**

0. chzmierz – ***zmierzch***

1. olom – .....

2. umsz – .....

3. reks – .....

4. wreks – .....

5. brzeżewy – .....

36c **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

biegł zobaczył postanowił ~~*mieszkał*~~ nadszedł
była szła stała się poznali się śpiewały

O piosence

Jerzy Kossela – muzyk i autor słów do piosenki *Historia jednej znajomości* – ***mieszkał***[0] nad Bałtykiem. Pewnego dnia .....[1] na plaży bardzo ładną dziewczynę, która .....[2] brzegiem morza, a za nią .....[3] pies, który trzymał w zębach (w pysku) jakąś gazetę – być może „Głos Wybrzeża". To .....[4] piękna scena – zupełnie jak z filmu! Muzyk .....[5] zrobić z niej początek wakacyjnej historii – o tym, jak kobieta i mężczyzna .....[6] nad morzem, codziennie spędzali ze sobą czas, ale musieli się rozstać, gdy .....[7] koniec (kres) wakacji. *Historia pewnej znajomości* szybko .....[8] jednym z hitów *Czerwonych Gitar* i .....[9] ją także kolejne zespoły – na przykład *Myslovitz*.

Na podstawie informacji ze strony:
bibliotekapiosenki.pl/utwory/Historia_jednej_znajomosci

36d **Posłuchaj piosenki (możesz ją łatwo znaleźć w Internecie) i uzupełnij jej tekst.**

Oryginalne wykonanie: zespół *Czerwone Gitary*
Cover: zespół *Myslovitz*

Muzyka: *Krzysztof Klenczon*
Słowa: *Jerzy Kossela*

Historia jednej znajomości

Morza szum, ptaków śpiew,
złota ...***plaża***...[0] pośród drzew.
Wszystko to w letnie dni
przypomina Ciebie mi.

.....[1] przez skwer, z tyłu pies
„Głos Wybrzeża" w pysku niósł.
Wtedy to pierwszy raz
.....[2] do mnie się.

Odtąd już, dzień po dniu
.....[3] razem nam:
rano skwer, plaża lub
molo gdy .....[4] zmierzch.

Płynął czas, letni czas,
aż wakacji .....[5] kres.
Przyszedł dzień, w którym już
rozstać .....[6] się.

Kod QR – piosenka *Czerwonych Gitar* (1965 rok)

Kod QR – cover zespołu *Myslovitz* (1996 rok)

36e **Co było najpierw, a co było potem? Poukładaj obrazki zgodnie z kolejnością opisywanych zdarzeń i opowiedz historię jednej znajomości.**

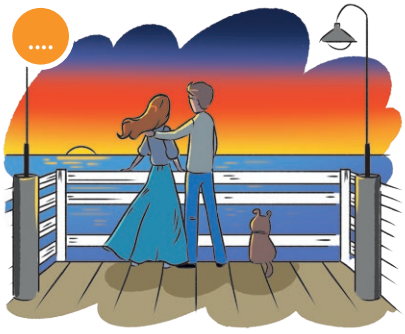

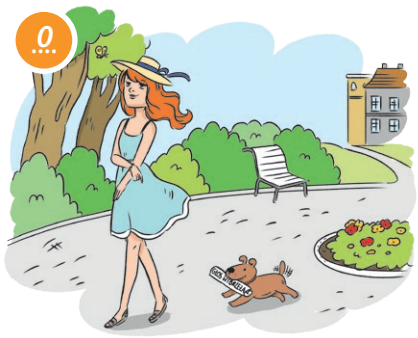

Rozdział IV

TU BĘDZIE CZAS PRZYSZŁY (ZŁOŻONY I PROSTY)

KIM BĘDZIESZ? CZASOWNIK „BYĆ”

1a **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

będę	będziesz	będzie	będziemy	~~*będziecie*~~	będą

– *Kim* ..... ***będziecie*** .....[0] *w przyszłości*? – często pytają nas nauczyciele. Wszyscy zwykle odpowiadają, że (oni) .....[1] prawnikami, lekarzami, ekonomistami i tak dalej, i tak dalej, ale ja nic nie mówię. – *No, kim* .....[2]? – dopytują mnie nauczyciele. – *Jak długo* (my) .....[3] *czekać na twoją odpowiedź*? A ja nic nie mówię, bo ciągle się nad nią zastanawiam. Może więc .....[4] filozofem, który nie .....[5] dawać prostych i szybkich odpowiedzi na tak trudne pytania?

1b **Wpisz pytania do tabelki.**

Kim państwo będą? ~~Kim będziesz?~~ Kim panie będą? Kim pan będzie?

Kim będziecie? Kim pani będzie? Kim panowie będą?

nieoficjalnie	oficjalnie		
..... ***Kim będziesz?*** .....[0]	.....[1]	Będę ekonomistą.	
	.....[2]	Będę dziennikarką.	
.....[3]	.....[4]	Będziemy lekarzami.	
	.....[5]	Będziemy prawniczkami.	
	.....[6]	Będziemy architektami.	

1c **Czym się oni interesują? Kim oni będą?**

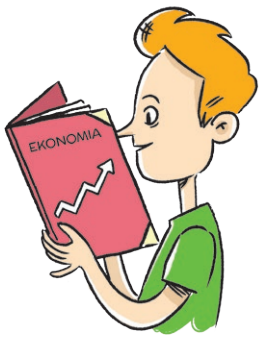

0a ***Ona się interesuje medycyną.***

0b ***Ona będzie lekarką.***

1a ..... 1b .....

2a ..... 2b .....

3a ..... 3b .....

2 Uzupełnij tabelkę.

(ja) ***będę***	(my) .....
(ty) ***będziesz***	(wy) .....
(on)	
(ona)	(oni) .....
(ono)	(one)

3 Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.

A. – Czy ***będziesz*** (być)[0] wolna w sobotę po południu?
– Niestety, nie. Wtedy ..... (być)[1] zajęta,
ale za to niedziela ..... (być)[2] dla nas!

B. – Już jedziesz? To świetnie! A o której ..... (być)[3]?
– Jeśli wszystko ..... (być)[4] w porządku,
to przed trzecią ..... (być)[5] na miejscu.

C. – Kiedy ..... (być)[6] egzamin?
– Jeszcze przed świętami.
– A kiedy ..... (być)[7] wyniki?
– Już po świętach.

D. – Czy pani ..... (być)[8] na tej konferencji?
– Tak, bo ..... (być)[9] tam ciekawe referaty.
– I ..... (być)[10] też przerwa na kawę i ciastka!

E. – Od wczoraj jesteście w Tatrach? To pięknie!
Długo tam ..... (być)[11]?
– Jeśli nie ..... (być)[12] deszczowo,
to ..... (być)[13] do niedzieli.

F. – Czy państwo ..... (być)[14] na całym festiwalu?
– Tak, ... (być)[15] tu od początku do końca,
bo to ..... (być)[16] pokaz wspaniałych filmów!

0 - *A*

1 - ....

2 - ....

3 - ....

4 - ....

5 - ....

CO TU BĘDZIEMY POZNAWAĆ?

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY

1a **Co będę robić w przyszłym roku? Połącz słowa z obrazkami.**

W przyszłym roku…

0. ***będę słuchać muzyki klasycznej***

1. będę chodzić na lodowisko
2. będę pływać kajakiem
3. będę się opalać nad jeziorem
4. będę zbierać grzyby
5. będę oglądać bociany
6. będę narzekać na komary
7. będę kupować prezenty na święta
8. będę karmić ptaki
9. będę malować pisanki
10. będę karmić wiewiórki
11. będę sadzić kwiaty
12. będę obchodzić urodziny

Kod QR – A. Vivaldi, "Cztery pory roku"

Wiosną	Latem	Jesienią	Zimą
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....

1b **Mój przyszły rok. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Co będę robić w (***przyszłym***, zeszłym, poprzednim)[0] roku? Pewnie to samo, co i w tym. Przed Wielkanocą będę robić wiosenne (pączki, początki, porządki)[1], choć nie lubię myć okien. Za to z przyjemnością będę malować (pisanki, piosenki pamiątki)[2] i wysyłać kartki ze świątecznymi (życzeniami, pozdrowieniami, gratulacjami)[3]. Latem będę często jeździć (w, na, nad)[4] jezioro, a tam będę się opalać, pływać (balonem, kajakiem, wózkiem)[5] i jak zwykle będę narzekać na (komar, komary, komarów)[6]. Jesienią będę spacerować po (las, lasu, lesie)[7], zbierać grzyby i robić bukiety z kolorowych (liść, liści, listów)[8]. Zimą będę karmić (ptak, ptaki, ptaków)[9], chodzić na lodowisko, kupować prezenty pod (choinkę, bombkę, gwiazdkę)[10] i oczywiście znów będę czekać na wiosnę!

2a Julia czatuje ze znajomymi. Połącz pytania i odpowiedzi.

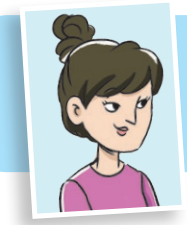

Julia
Kochani! Już niedługo będę studiować i bardzo się z tego cieszę!

0	***Gratulacje! A co będziesz studiować?***
1	A gdzie konkretnie będziesz studiować?
2	Będziesz mieszkać w akademiku?
3	Sama będziesz tam mieszkać?
4	Czy będziesz mieć dużo zajęć?
5	Będziesz dawać korepetycje?
6	A co będziesz robić po studiach?
7	A będziesz o nas pamiętać?

A	Dostałam się na Uniwersytet Jagielloński.
B	***Biologię. Od dawna się nią interesuję.***
C	Nie wiem. Może będę pracować w liceum?
D	Tak. Codziennie będę mieć ćwiczenia i wykłady.
E	Oczywiście! Będę do Was często dzwonić i pisać!
F	Na początku tak, ale będę szukać współlokatorki.
G	Nie, będę wynajmować małe mieszkanie.
H	Jeśli będę mieć na to czas, to bardzo chętnie!

0	1	2	3	4	5	6	7
B							

2b Prawda (P) czy fałsz (F)? Czy pamiętasz, co Julia będzie robić?

Julia…	**P**	**F**
0	***będzie studiować biologię.***	***X***	
1	będzie mieszkać w akademiku.		
2	będzie mieć dużo nauki.		
3	będzie chodzić na korepetycje.		
4	po studiach będzie pracować w laboratorium.		
5	będzie się kontaktować ze starymi znajomymi.		

3 Kim on(a) będzie? Co on(a) będzie robić? Połącz kolumny.

0	***Tomek będzie licealistą***
1	Ewa będzie studentką
2	Alina będzie piłkarką
3	Monika będzie pielęgniarką
4	Patrycja będzie dziennikarką
5	Wojciech będzie strażakiem
6	Konrad będzie kucharzem
7	Władysław będzie emerytem

A	i już nie będzie chodzić do pracy.
B	***i od września będzie chodzić do szkoły.***
C	i będzie nieść pomoc oraz gasić pożary.
D	i będzie zdobywać bramki (strzelać gole).
E	i od października będzie chodzić na zajęcia.
F	i będzie pisać artykuły oraz robić wywiady.
G	i będzie się opiekować pacjentami.
H	i będzie pracować w restauracji wegetariańskiej.

0	***B***
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

4 Czym ona będzie?

kijanka

żaba

gąsienica

motyl

5 **Kiedy będziemy to robić? Wykonaj zadanie zgodnie z podanym przykładem.**

Wiosną (21.03–21.06)	Latem (22.06–22.09)	Jesienią (23.09–21.12)	Zimą (22.12–20.03)

0. ~~***Będziemy słuchać śpiewu ptaków.***~~	X			
1. Będziemy obchodzić Wielkanoc.				
2. Będziemy obchodzić Wigilię.				
3. Będziemy spędzać majówkę.				
4. Będziemy zbierać kolorowe liście.				
5. Będziemy mieć ferie.				
6. Będziemy mieć wakacje.				
7. Będziemy sadzić kwiaty.				
8. Będziemy jeździć na nartach i na łyżwach.				
9. Często będziemy chodzić z parasolami.				
10. Będziemy lepić bałwana.				
11. Będziemy się opalać nad morzem.				
12. Znowu będziemy się uczyć.				

6 **Jak będziecie spędzać wakacje? Połącz kolumny?**

0	***Gdzie będziecie spędzać wakacje?***
1	Czym będziecie tam jechać?
2	Czym będziecie pływać?
3	Gdzie będziecie nocować?
4	Co będziecie jeść?
5	A czy będziecie łowić ryby?

A	Kanapki, frytki i ryby.
B	Kajakiem.
C	Pod namiotem.
D	Pociągiem.
E	Nie, będziemy je kupować.
F	***Jak zwykle na Mazurach.***

0	1	2	3	4	5
F					

7 **Gdy będą już wakacje… Zaznacz poprawną odpowiedź.**

0. Oni będą zwiedzać
a) Toruń.
b) Kraków.
c) ***Gdańsk***.

1. One będą kupować
a) kolczyki.
b) pierścionki.
c) bransoletki.

2. Oni będą grać w
a) koszykówkę.
b) siatkówkę.
c) piłkę ręczną.

3. Oni będą się bawić
a) łódką.
b) żmiją.
c) latawcem.

4. One będą zamawiać
a) lody.
b) gofry.
c) naleśniki.

5. One będą zbierać
a) butelki.
b) muszelki.
c) truskawki.

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY

TYLKO CZASOWNIKI NIEDOKONANE

W języku polskim czasowniki niedokonane mają dwa warianty czasu przyszłego[1]:

wariant pierwszy (bardzo łatwy)
czas przyszły czasownika ***być*** + bezokolicznik

(ja) **będę** czytać	(my) **będziemy** czytać
(ty) **będziesz** czytać	(wy) **będziecie** czytać
(on) **będzie** czytać (ona) **będzie** czytać (ono) **będzie** czytać	(oni) **będą** czytać (one) **będą** czytać

wariant drugi (łatwy)
czas przyszły czasownika ***być*** + forma czasownika taka sama jak w trzeciej osobie czasu przeszłego (zmieniamy rodzaj i liczbę)

(ja) **będę** czytał **będę** czytała	(my) **będziemy** czytali **będziemy** czytały
(ty) **będziesz** czytał **będziesz** czytała	(wy) **będziecie** czytali **będziecie** czytały
(on) **będzie** czytał (ona) **będzie** czytała (ono) **będzie** czytało	(oni) **będą** czytali (one) **będą** czytały

8 **Czy będziesz umiał / czy będziesz umiała zrobić to zadanie? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Daniel: Co będę dzisiaj ***robić***[0]? Przed południem będę się uczyć[1] polskiego, po południu będę jeździć[2] na rowerze, a wieczorem będę leżeć[3] ze zmęczenia.

Co będę dzisiaj ***robił***[0]? Przed południem będę .....[1] polskiego, po południu będę .....[2] na rowerze, a wieczorem będę .....[3] ze zmęczenia.

Maja: Co będę jutro robić? Od ósmej do trzeciej będę pracować[4] przy komputerze, a potem będę czytać[5] książkę i siedzieć[6] przy kominku.

Co będę jutro robiła? Od ósmej do trzeciej będę .....[4] przy komputerze, a potem będę .....[5] książkę i .....[6] przy kominku.

Sofia i Maks: Co będziemy robić podczas podróży? Będziemy słuchać[7] audiobooków po polsku. Mamy nadzieję, że wcale nie będziemy się nudzić[8] i wszystko będziemy rozumieć[9].

Co będziemy robili podczas podróży? Będziemy .....[7] audiobooków po polsku. Mamy nadzieję, że wcale nie będziemy .....[8] i wszystko będziemy .....[9].

Olga i Aga: Co będziemy robić w wakacje? Będziemy podróżować[10] z rodzicami, będziemy poznawać[11] nowe miejsca i kolejny raz będziemy lecieć[12] samolotem!

Co będziemy robiły w wakacje? Będziemy .....[10] z rodzicami, będziemy .....[11] nowe miejsca i kolejny raz będziemy .....[12] samolotem!

[1] Pierwszy wariant jest starszy i bardziej ekonomiczny, bo bezokolicznika używamy we wszystkich osobach i rodzajach, a jego postać jest krótsza od innych form używanych w rodzaju żeńskim (np. *będę czy-tać – będę czy-ta-ła*) oraz w liczbie mnogiej (*będziemy mó-wić – będziemy mó-wi-li*). Zaletą drugiego wariantu jest to, że przekazujemy tam więcej informacji, bo precyzujemy rodzaj gramatyczny. Dobrze jest używać obu wariantów i korzystać z bogactwa języka.

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY

czasowniki modalne: *móc, chcieć, musieć*

MÓC		CHCIEĆ		MUSIEĆ	
~~będę móc~~		~~będę chcieć~~		~~będę musieć~~	
będę mógł	**będziemy** mogli	**będę** chciał	**będziemy** chcieli	**będę** musiał	**będziemy** musieli
będę mogła	**będziemy** mogły	**będę** chciała	**będziemy** chciały	**będę** musiała	**będziemy** musiały
będziesz mógł	**będziecie** mogli	**będziesz** chciał	**będziecie** chcieli	**będziesz** musiał	**będziecie** musieli
będziesz mogła	**będziecie** mogły	**będziesz** chciała	**będziecie** chciały	**będziesz** musiała	**będziecie** musiały
będzie mógł	**będą** mogli	**będzie** chciał	**będą** chcieli	**będzie** musiał	**będą** musieli
będzie mogła	**będą** mogły	**będzie** chciała	**będą** chciały	**będzie** musiała	**będą** musiały
będzie mogło		**będzie** chciało		**będzie** musiało	

9 **Co oni będą chcieli / będą mogli / będą musieli robić, kiedy będą dorośli? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

Michał:
Gdy będę dorosły, ***będę chciał*** (chcieć)[0] mieć dobrą pracę, ale czy ..... (móc)[1] ją znaleźć? Na pewno ..... (musieć)[2] mieć trochę szczęścia.

Justyna:
Gdy będę dorosła, ... (chcieć)[3] mieć swój samochód, ale najpierw ..... (musieć)[4] zdać egzamin na prawo jazdy, a potem ..... (móc)[5] jeździć samochodem rodziców.

Sylwia i Patryk:
Kiedy będziemy dorośli, ... (móc)[6] głosować w wyborach. A na kogo ..... (chcieć)[7] oddać swój pierwszy głos? Trudno powiedzieć – najpierw ..... (musieć)[8] zobaczyć i posłuchać kandydatów.

Agata i Paulina:
Gdy będziemy dorosłe, nie ..... (musieć)[9] chodzić do szkoły, a kiedy po latach ..... (chcieć)[10] się spotkać z naszą klasą i naszymi nauczycielami, to ..... (móc)[11] przyjść na bal absolwentów. To będzie wyjątkowa impreza!

10a **Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

www.naforumpopolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: plany na przyszły rok

0. Nauczycielka

Dzień dobry! Macie już plany na kolejny rok? Co będziecie robić? Czego będziecie się uczyć?

1. Filip

móc ~~się uczyć~~ chodzić tłumaczyć słuchać

W kolejnym roku ***będę się uczyć*** [0] angielskiego. Trzy razy w tygodniu [1] na kurs językowy, a w domu często [2] starych, angielskich piosenek i [3] je na polski. Mam nadzieję, że w przyszłości [4] swobodnie mówić (oraz śpiewać) po angielsku!

2. Ilona

móc słuchać rozwijać pływać

W przyszłym roku będę się uczyć żeglarstwa. Najpierw [5] wykładów, a potem [6] żaglówką. Wiem, że na początku nie będzie łatwo, ale z każdą godziną [7] swoje umiejętności i mam nadzieję, że kiedyś [8] usłyszeć, że jestem świetną żeglarką!

3. Edyta i Rafał

chcieć wykonywać oglądać znać

Od stycznia będziemy się uczyć tańca towarzyskiego. Najpierw [9] filmiki dla początkujących i sami [10] proste ćwiczenia. A kiedy [11] rodzaje tańców oraz ich podstawowe kroki, to [12] pójść do szkoły tańca, żeby tam dalej się rozwijać.

4. Dominika i Matylda

musieć zajmować się projektować korzystać

W następnym roku będziemy się uczyć grafiki komputerowej. Na początku [13] z darmowych programów i [14] proste strony internetowe. Potem [15] animacjami, a na końcu [16] zdać egzamin praktyczny. Nie będzie lekko, ale będzie dobrze!

10b **Dopasuj numery postów do fotografii.**

....-A

....-B

....-C

....-D

CO TU POZNAMY?
CZAS PRZYSZŁY PROSTY

1a **Co będę robić w przyszłym roku? Połącz słowa z obrazkami.**

W przyszłym roku…

0. ***zdam egzamin certyfikatowy z języka polskiego***

1. wyjmę z szafy ciepłe ubrania
2. zapiszę się na siłownię
3. zbuduję karmnik
4. rozbiję namiot
5. pójdę na lodowisko
6. pójdę na grzyby
7. ugotuję zupę dyniową
8. upiekę ciasto z truskawkami
9. upiorę firanki i umyję okna
10. ulepię bałwana
11. pojadę w góry
12. pojadę na majówkę

Kod QR – testy certyfikatowe z języka polskiego

Wiosną	Latem	Jesienią	Zimą
....	.... 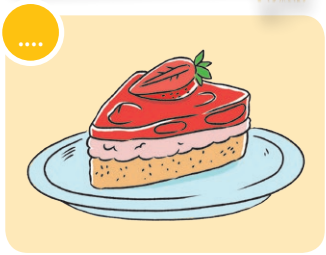	....	....
.... 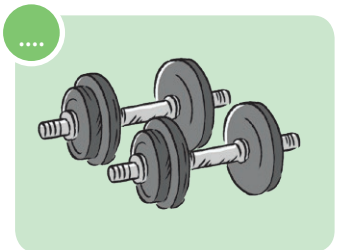	....	....	.... 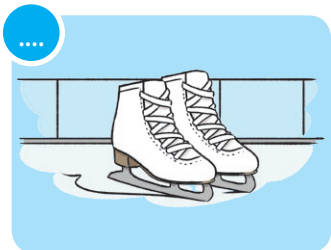
....	....	.... 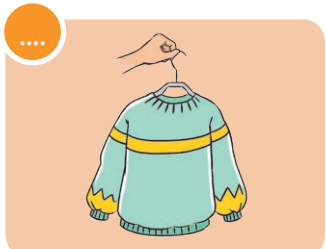	....

1b **Mój przyszły rok. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Co zrobię w (***przyszłym***, zeszłym, poprzednim)[0] roku? Wiosną dokładnie umyję okna i upiorę (pisanki, firanki, szklanki)[1], choć nie lubię robić porządków. Zadbam też o siebie – zapiszę się na (siłowni, siłownie, siłownię)[2] i zacznę regularnie (ćwiczyć, uprawiać, zajmować się)[3] sport. Latem pojadę w Tatry i tam (spełnię, spędzę, sprawdzę)[4] swoją kondycję. Mam nadzieję, że zdobędę kilka wysokich (szczytów, zeszytów, kredytów)[5] i nie padnę ze zmęczenia. Jesienią pojadę (w, na, nad)[6] Mazury i odwiedzę kolegę, (kto, jaki, który)[7] tam mieszka. Zimą wyjmę z szafy swoje stare (narty, łyżwy, sanki)[8] i pójdę na lodowisko, a jeśli będzie dużo (lodu, deszczu, śniegu)[9], to ulepię przed domem wielkiego (bociana, barana, bałwana)[10]. Może nawet zbuduję igloo, ale na pewno nie zamieszkam w nim na stałe.

2 **Co dziś mówią gwiazdy? Uzupełnij horoskop słowami z ramki.**

pójdziesz	~~znajdziesz~~	odpoczniesz
dostaniesz	wyjmiesz	spróbujesz
zapłacisz	podłączysz	obejrzysz
zdasz	poznasz	dowiesz się

Baran (21.03 - 19.04)
Będziesz dużo się uczyć i pracować, ale .....***znajdziesz***.....[0] czas na odpoczynek.

Byk (20.04 - 20.05)
Kiedy będzie świecić słońce, ...[1] na spacer do parku.

Bliźnięta (21.05 - 21.06)
Gdy będą wakacje, ...[2] od nauki i pracy.

Rak (22.06 - 22.07)
Gdy będziesz podróżować, ...[3] nowych ludzi i piękne miejsca.

Lew (23.07 - 22.08)
Kiedy będziesz za granicą, ...[4] nowych, smacznych dań.

Panna (23.08 - 22.09)
Jeśli będziesz się nudzić, ...[5] ciekawą komedię.

Waga (23.09 - 22.10)
Gdy będzie pochmurno i deszczowo, ...[6] z szafy parasol.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Wkrótce zrobisz duże zakupy i .....[7] za nie kartą.

Strzelec (22.11 - 21.12)
Już niedługo znowu .....[8] telefon do ładowarki.

Koziorożec (22.12 - 19.01)
Jeśli będziesz się dobrze uczyć, to .....[9] wszystkie egzaminy.

Wodnik (20.01 - 18.02)
Kiedy będziesz mieć urodziny, ...[10] życzenia i prezenty!

Ryby (19.02 - 20.03)
Gdy będziesz rozmawiać ze znajomymi, ...[11] co u nich słychać.

3 Co on / ona zrobi?

0. On
a) zaśnie.
b) ***wstanie***.
c) odpocznie.

1. Ona
a) się uczesze.
b) się ubierze.
c) się umaluje.

2. On
a) się obudzi.
b) się ogoli.
c) się opali.

3. Ona
a) zrobi kanapki.
b) podzieli owoce.
c) pokroi warzywa.

4. On
a) założy fartuch.
b) rozłoży obrus.
c) położy dywan.

5. Ona
a) otworzy lodówkę.
b) włączy mikrofalówkę.
c) wyłączy piekarnik.

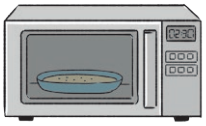

6. On
a) ugotuje rosół.
b) umyje kubek.
c) upiecze szarlotkę.

7. Ona
a) uprasuje bluzkę.
b) upierze koszulkę.
c) spakuje ubrania.

8. On
a) poczeka.
b) pozmywa.
c) posprząta.

9. Ona
a) policzy.
b) popatrzy.
c) pomnoży.

10. On
a) wpisze hasło.
b) pobierze pliki.
c) kliknie krzyżyk.

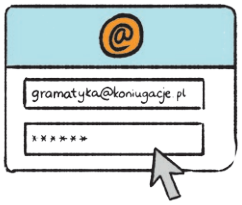

11. Ona
a) wyśle list.
b) napisze test.
c) dostanie paczkę.

12. On
a) przeczyta wiersz.
b) zagra poloneza.
c) zaśpiewa piosenkę.

13. Ona
a) znajdzie trasę.
b) pójdzie do kina.
c) pojedzie nad morze.

14. On
a) weźmie plecak.
b) spakuje torbę.
c) zabierze walizkę.

15. Ona
a) poprosi o kartę.
b) zamówi deser.
c) zostawi napiwek.

CZAS PRZYSZŁY PROSTY
tylko czasowniki dokonane

Czasowniki dokonane nie mają czasu teraźniejszego, więc kiedy zaczniemy je odmieniać, od razu otrzymamy formy czasu przyszłego.

4 **Uzupełnij tabelę zgodnie z podanymi przykładami.**

I koniugacja -e, -esz

wypić – 1. *wypiję*, 2. *wypijesz*	ukłuć – 1. *ukłuję*, 2. *ukłujesz*	wejść – 1. *wejdę*, 2. *wejdziesz*
rozbić – 1. ……, 2. ……	poczuć – 1. ……, 2. ……	wyjść – 1. ……, 2. ……
umyć się – 1. *umyję się*, 2. *umyjesz się*	zasiać – 1. *zasieję*, 2. *zasiejesz*	kliknąć – 1. *kliknę*, 2. *klikniesz*
przyszyć – 1. ……, 2. ……	podlać – 1. ……, 2. ……	zamknąć – 1. ……, 2. ……
stłuc – 1. *stłukę*, 2. *stłuczesz*	napisać – 1. *napiszę*, 2. *napiszesz*	uprać – 1. *upiorę*, 2. *upierzesz*
upiec – 1. ……, 2. ……	uczesać się – 1. ……, 2. ……	ubrać się – 1. ……, 2. ……
ostrzyc się – 1. *ostrzygę się*, 2. *ostrzyżesz się*	zawiązać – 1. *zawiążę*, 2. *zawiążesz*	ugot~~ować~~ + **uj** – 1. *ugotuję*, 2. *ugotujesz*
pomóc – 1. ……, 2. ……	pokazać – 1. ……, 2. ……	spróbo~~wać~~ – 1. ……, 2. ……

II koniugacja -e, -isz / -ysz (po *cz, sz, rz, ż*)

zrobić – 1. *zrobię*, 2. *zrobisz*	uzupełnić – 1. *uzupełnię*, 2. *uzupełnisz*	pomyśleć – 1. *pomyślę*, 2. *pomyślisz*
polubić – 1. ……, 2. ……	zadzwonić – 1. ……, 2. ……	podzielić – 1. ……, 2. ……
zamówić – 1. *zamówię*, 2. *zamówisz*	zapomnieć – 1. *zapomnę*, 2. *zapomnisz*	postać – 1. *postoję*, 2. *postoisz*
naprawić – 1. ……, 2. ……	przypomnieć – 1. ……, 2. ……	pokroić – 1. ……, 2. ……
zapłacić – 1. *zapłacę*, 2. *zapłacisz*	zgasić – 1. *zgaszę*, 2. *zgasisz*	otworzyć – 1. *otworzę*, 2. *otworzysz*
wrócić – 1. ……, 2. ……	poprosić – 1. ……, 2. ……	obejrzeć – 1. ……, 2. ……
obudzić się – 1. *obudzę się*, 2. *obudzisz się*	ucieszyć się – 1. *ucieszę się*, 2. *ucieszysz się*	zobaczyć – 1. *zobaczę*, 2. *zobaczysz*
zwiedzić – 1. ……, 2. ……	usłyszeć – 1. ……, 2. ……	nauczyć się – 1. ……, 2. ……

III koniugacja -am, -asz

przeczytać – 1. *przeczytam*, 2. *przeczytasz*
posłuchać – 1. ……, 2. ……
zagrać – 1. ……, 2. ……
zaśpiewać – 1. ……, 2. ……

IV koniugacja -em, -esz

zjeść – 1. *zjem*, 2. *zjesz*
zrozumieć – 1. ……, 2. ……
powiedzieć – 1. *powiem*, 2. *powiesz*
odpowiedzieć – 1. ……, 2. ……

I -ę, -esz

ja	upiek**ę**	my	upiecz**emy**
ty	upiecz**esz**	wy	upiecz**ecie**
on ona ono	upiecz**e**	oni one	upiek**ą**

ugot~~ować~~ – ugot+uj+…

ja	ugotuj**ę**	my	ugotuj**emy**
ty	ugotuj**esz**	wy	ugotuj**ecie**
on ona ono	ugotuj**e**	oni one	ugotuj**ą**

II -ę, -isz

ja	pokroj**ę**	my	pokro**imy**
ty	pokro**isz**	wy	pokro**icie**
on ona ono	pokro**i**	oni one	pokroj**ą**

-ę, -ysz (po *cz, sz, rz, ż*)

ja	usmaż**ę**	my	usmaż**ymy**
ty	usmaż**ysz**	wy	usmaż**ycie**
on ona ono	usmaż**y**	oni one	usmaż**ą**

III -am, -asz

ja	pomiesz**am**	my	pomiesz**amy**
ty	pomiesz**asz**	wy	pomiesz**acie**
on ona ono	pomiesz**a**	oni one	pomiesz**ają**

ja	pozmyw**am**	my	pozmyw**amy**
ty	pozmyw**asz**	wy	pozmyw**acie**
on ona ono	pozmyw**a**	oni one	pozmyw**ają**

IV -em, -esz

ja	zj**em**	my	zj**emy**
ty	zj**esz**	wy	zj**ecie**
on ona ono	zj**e**	oni one	zj**edzą**

ja	zrozumi**em**	my	zrozumi**emy**
ty	zrozumi**esz**	wy	zrozumi**ecie**
on ona ono	zrozumi**e**	oni one	zrozumi**ejĄ**

5 **Co <u>zrobię</u> najpierw, a co potem? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

ubrać się ~~*obudzić się*~~ uczesać się wstać umyć się

Obudzę się 0, ... 1, ... 2, ... 3, ... 4.

pozmywać usmażyć zjeść ugotować upiec

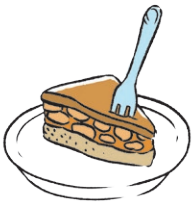

5 ....., 6 ....., 7 ....., 8 ....., 9 .....

pokroić spróbować wymieszać obrać posolić

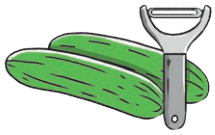

10 ....., 11 ....., 12 ....., 13 ....., 14 .....

uprasować powiesić uprać spakować przyszyć

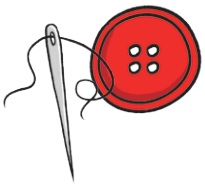

15 ....., 16 ....., 17 ....., 18 ....., 19 .....

narysować powiedzieć napisać pokazać namalować

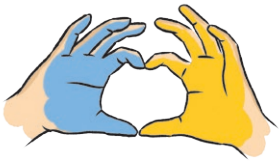
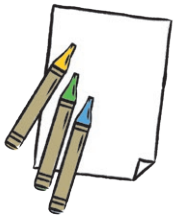
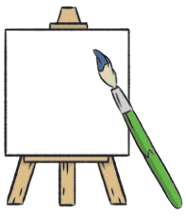

20 ....., 21 ....., 22 ....., 23 ....., 24 .....

CZAS PRZYSZŁY PROSTY
Uwaga na te czasowniki!

6 **Uzupełnij tabelki.**

siąść

ja	.....	my	*siądz**iemy***
ty	.....	wy	*siądz**iecie***
on ona ono	*siądz**ie***	oni one	*siąd**ą***

znaleźć

ja	.....	my	*znajdz**iemy***
ty	.....	wy	*znajdz**iecie***
on ona ono	*znajdz**ie***	oni one	*znajd**ą***

uciec

ja	.....	my	*ucieknie**my***
ty	.....	wy	*ucieknie**cie***
on ona ono	*ucieknie*	oni one	*uciekn**ą***

upaść

ja	.....	my	*upadnie**my***
ty	.....	wy	*upadnie**cie***
on ona ono	*upadnie*	oni one	*upadn**ą***

wstać

ja	.....	my	*wstanie**my***
ty	.....	wy	*wstanie**cie***
on ona ono	*wstanie*	oni one	*wstan**ą***

odpocząć

ja	.....	my	*odpocznie**my***
ty	.....	wy	*odpocznie**cie***
on ona ono	*odpocznie*	oni one	*odpoczn**ą***

zająć

ja	.....	my	*zajmie**my***
ty	.....	wy	*zajmie**cie***
on ona ono	*zajmie*	oni one	*zajm**ą***

wziąć

ja	.....	my	*weźmie**my***
ty	.....	wy	*weźmie**cie***
on ona ono	*weźmie*	oni one	*wezm**ą***

7a Uzupełnij wiersz zgodnie z podanym przykładem.

B. Maliszewski

Wielka podróż

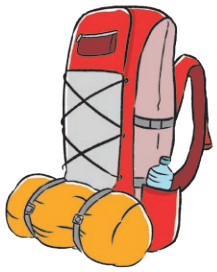

Gdy będzie za zimno, za ciemno, za nudno,
to wtedy ***ucieknę*** (uciec)[0] na wyspę bezludną.
..... (Wyjąć)[1] namiot z szafki, ... (wziąć)[2] trzy kanapki
i ..... (pójść)[3] do portu, skąd ruszają statki.

..... (Wsiąść)[4] i popłynę! Dokąd? Za horyzont,
gdzie kwiaty nie więdną, komary nie gryzą.
..... (Znaleźć)[5] małą wyspę – tam, na oceanie,
i gdy będzie miło, to ..... (zostać)[6] na niej.

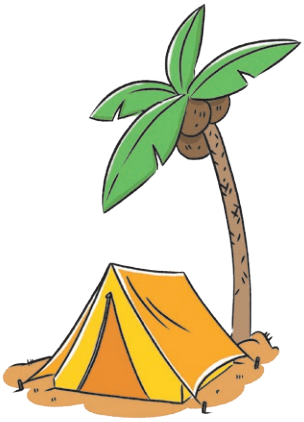

..... (Rozbić)[7] swój namiot pod palmą wysoką
albo trochę dalej, bo może spaść kokos.
..... (Odpocząć)[8] od szkoły, sportu i sprzątania,
będę spać, śnić, leżeć, czasem się opalać.

A co będzie potem? Pewnie szybko ..... (wrócić)[9],
bo z bezludnej wyspy także zechcę uciec.
A gdy tu przypłynę i dom swój ..... (zobaczyć)[10],
to będę już patrzeć na niego inaczej.

7b Co on / ona zrobi? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

pójść znaleźć wsiąść wziąć ~~wyjąć~~
odpocząć popłynąć wrócić rozbić

On / Ona ***wyjmie***[0] namiot z szafy, ...[1] trzy kanapki i .....[2] do portu, a tam .....[3] na statek i .....[4] nim bardzo daleko. W końcu .....[5] małą wyspę na wielkim oceanie – .....[6] namiot pod palmą, ...[7] od szkoły, sportu, sprzątania, ale potem szybko .....[8] do domu.

8a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem

Co jutro zrobisz?

Witek: pójść zająć kupić ~~zrobić~~ poczekać powiedzieć

Co jutro ***zrobię***[0]? To moja prywatna sprawa, ale dobrze – wszystko .....[1]. Wieczorem .....[2] na rynek, a tam przy Sukiennicach .....[3] bukiet pięknych róż, a później .....[4] mały stolik pod parasolem i .....[5] na koleżankę, z którą umówiłem się na randkę!

Wanda: wziąć wstać zdobyć wrócić sprawdzić

Jutro .....[6] wcześnie rano i .....[7] pogodę za oknem. Jeśli nie będzie pochmurno i deszczowo, to .....[8] swój plecak i pójdę w góry. Mam nadzieję, że .....[9] wysokie szczyty i jeszcze przed zachodem słońca .....[10] do pensjonatu – trochę zmęczona, ale szczęśliwa.

Łukasz: poczęstować wejść poprosić zwiedzić poszukać

Moje plany na jutro? Przed południem .....[11] Dom Mikołaja Kopernika, a później .....[12] na wieżę zabytkowego ratusza. Po południu .....[13] sklepu z piernikami, a tam .....[14] o wielką paczkę tych ciasteczek i .....[15] nimi swoich znajomych. Będzie miło!

Nadia: wypić zacząć pojechać wysiąść zjeść

Co jutro zrobię? Jak zwykle .....[16] dzień od zdrowego śniadania – .....[17] płatki kukurydziane z mlekiem i .....[18] szklankę świeżego soku. Potem .....[19] metrem do centrum, ...[20] na stacji *Świętokrzyska* i pójdę do Pałacu Kultury, ale wcale nie będę go zwiedzać, bo ja tam pracuję.

8b Czy wiesz, kto tam jest?

0

Witek

1

2

3

9a Co on / ona jutro zrobi? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

zalogować się ~~*wypić*~~ włączyć odpowiedzieć przeczytać

Grzegorz ***wypije***[0] poranną kawę, a potem .....[1] komputer i .....[2] do poczty służbowej. Uważnie .....[3] maile od mieszkańców miasta i – jeśli tylko będzie mógł – krótko .....[4] na ich pytania.

wstać zabrać pojechać zjeść

Sylwia .....[5] o wpół do siódmej. Na śniadanie .....[6] płatki owsiane z jogurtem truskawkowym, a później .....[7] telefon, plecak oraz klucze i .....[8] rowerem do szkoły.

zająć wsiąść pójść wysiąść

Paweł .....[9] rano na przystanek, a potem .....[10] do tramwaju, ...[11] miejsce przy oknie (jeśli tylko będzie wolne) i .....[12] przed centrum handlowym, w którym od roku pracuje.

wyjąć wejść zrobić pokroić

Michał .....[13] do kuchni, a potem .....[14] nóż z szuflady, ...[15] nim warzywa i .....[16] z nich pyszne sałatki.

zdobyć zacząć zagrać posłuchać

Irena .....[17] dzień od prostych ćwiczeń gimnastycznych, a potem .....[18] muzyki, żeby się trochę zrelaksować. Po południu .....[19] w ważnym meczu i ma nadzieję, że .....[20] w nim co najmniej jedną bramkę.

9b Kim oni są? Kim oni będą? Połącz kolumny nad podstawie informacji z ćwiczenia 9a.

0	***Grzegorz***
1	Sylwia
2	Paweł
3	Michał
4	Irena

A	jest młodym sprzedawcą, a za cztery lata będzie kierownikiem sklepu.
B	jest piłkarką, a za dwadzieścia lat będzie trenerką drużyny juniorek.
C	jest uczennicą, a za rok będzie studentką Uniwersytetu Rolniczego.
D	jest pomocnikiem kucharza, a za dziesięć lat będzie szefem kuchni.
E	***jest młodym urzędnikiem, a za trzydzieści lat będzie dyrektorem.***

0	1	2	3	4
E				

10a Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.

Kinga: – Idziecie do Pawła na urodziny? Może ***się złożymy*** (my-złożyć się)[0] na wspólny prezent?

Michał: – To świetny pomysł!

Magda: – Też jestem za! Ale co ..... (my-kupić)[1]?

Kinga: – Nie wiem. Myślałam, że to wy ..... (odpowiedzieć)[2] na to pytanie.

Magda: – Nie ma problemu. Na pewno zaraz coś ..... (my-wymyślić)[3].

Michał: – Paweł interesuje się malarstwem, więc może ..... (my-dać)[4] mu album z obrazami?

Kinga: – Nie wiem, czy to dobry pomysł. Album wygląda ładnie, ale Paweł raz go ..... (obejrzeć)[5], a potem ..... (postawić)[6] na półkę i szybko o nim ..... (zapomnieć)[7].

Magda: – To może ..... (my-poszukać)[8] ładnego obrazu? To będzie świetny prezent!

Kinga: – A ile za niego ..... (my-zapłacić)[9]? Czy nie ..... (my-zbankrutować)[10]?

Michał: – Ceny są różne, a wybór jest duży. Jeśli ..... (pójść)[11] do galerii, to na pewno ..... (my-znaleźć)[12] tam niewielki i niedrogi obraz.

Magda: – I sprzedawca ..... (pomóc)[13] nam coś wybrać, ... (doradzić)[14], ... (podpowiedzieć)[15], a może nawet ..... (dać)[16] zniżkę!

Kinga: – Gratuluję optymizmu! To ..... (my-zrobić)[17] tak: wy ..... (pojechać)[18] do centrum i ..... (zająć się)[19] szukaniem obrazu, a ja ..... (pójść)[20] na pocztę i ..... (wybrać)[21] ładną kartkę z życzeniami. Ej, co tak patrzycie? Tylko żartowałam! Wiadomo, że was nie ..... (ja-zostawić)[22] i ..... (ja-pojechać)[23] z wami. To będzie nasz wspólny prezent, więc razem go ..... (my-wybrać)[24]!

10b Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.

Słowa do użycia:

pytanie nieoficjalne, forma „wy”	pytanie oficjalne, forma „państwo”	odpowiedź
– ***Co kupicie?*** [0]	– ***Co państwo kupią?*** [0]	– Ładny prezent.
– ..... [1]	– ..... [2]	– Piękne życzenia.
– ..... [3]	– ..... [4]	– Z przyjaciółmi.
– ..... [5]	– ..... [6]	– Pysznego tortu!
– ..... [7]	– ..... [8]	– Za świetną imprezę.

CO BĘDZIEMY ŁĄCZYĆ? / CO POŁĄCZYMY?

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY I CZAS PRZYSZŁY PROSTY

1a **Mój przyszły tydzień. Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Co będę robić od poniedziałku do piątku?

pn.	wt.	śr.	cz.	pt.	sb.	ndz.
1	2	3	4	5	6	7

– ***będę wstawać***[0] *o siódmej,*
– *będę jeść*[1] *na śniadanie płatki owsiane,*
– *będę brać*[2] *kanapki do szkoły,*
– *będę odpowiadać*[3] *na pytania nauczycieli,*
– *będę rozwiązywać*[4] *różne zadania,*
– *będę czytać*[5] *podręczniki,*
– *będę pisać*[6] *sprawdziany,*
– *będę oglądać*[7] *filmy edukacyjne,*
– *będę się uczyć*[8] *polskiego,*

Co zrobię w sobotę?

pn.	wt.	śr.	cz.	pt.	sb.	ndz.
1	2	3	4	5	6	7

– ***wstanę***[0] *o dziewiątej,*
– ……[1] *na śniadanie naleśniki,*
– ……[2] *laptopa do łóżka,*
– ……[3] *na maile od znajomych,*
– ……[4] *quiz internetowy,*
– ……[5] *ciekawy artykuł,*
– ……[6] *krótki komentarz,*
– ……[7] *polską komedię,*
– ……[8] *nowych słówek.*

1b **Co będę robić w przyszłą niedzielę? Uzupełnij zdania słowami z ramki.**

~~*spać*~~ oglądać spędzać
czytać grać jeść

Co będę robić?
– ***Będę spać / Będę spał(a)***[0] do dziesiątej.
– ……[1] ciekawą powieść.
– ……[2] czas z rodziną.
– ……[3] lody i owoce.
– ……[4] w szachy z siostrą.
– ……[5] stare seriale.

1c **Co zrobię w przyszłą niedzielę? Uzupełnij zdania słowami z ramki.**

zaplanować ~~*wstać*~~ upiec
odwiedzić pójść spotkać się

Co zrobię?
– ***Wstanę***[0] o dziesiątej.
– ……[1] do kościoła na mszę.
– ……[2] smaczne ciasteczka.
– ……[3] babcię i dziadka.
– ……[4] z kolegami i koleżankami.
– ……[5] kolejny dzień.

Kiedy to będzie?

za sekundę, za minutę, za chwilę
za dwie (trzy, cztery) minuty
za pięć (dziesięć) minut
za pół godziny
za godzinę
za dwie (trzy, cztery) godziny
za pięć (sześć, siedem) godzin

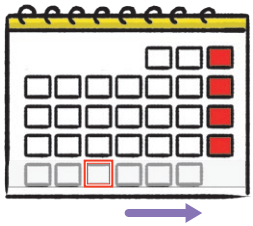

jutro
pojutrze
za trzy (cztery) dni
za pięć (sześć) dni
za tydzień
za dwa (trzy, cztery) tygodnie
w przyszłym (następnym) miesiącu

za miesiąc
za dwa (trzy, cztery) miesiące
za pięć miesięcy
za pół roku, za rok
za dwa (trzy, cztery) lata
za pięć, sześć, siedem lat
w przyszłym (następnym) roku

2a **Co wtedy <u>będziesz robić</u>? Odpowiedz na pytania. Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Warto wykorzystywać propozycje z „chmurki").**

Już za chwilę ***będę pić herbatę z cytryną*** .

Za godzinę ..... .

Za tydzień ..... .

Za dwa tygodnie ..... .

Za miesiąc ..... .

Za dwa miesiące ..... .

W przyszłym roku często ..... .

W przyszłym roku rzadko ..... .

robić zakupy, kupować owoce i warzywa
smażyć naleśniki, lepić pierogi
obierać ziemniaki, gotować zupę, robić sałatkę
~~*pić herbatę z cytryną*~~, pić mleko z miodem
zmywać naczynia, robić pranie
sprzątać kuchnię, odkurzać pokój
odrabiać pracę domową, uczyć się nowych słówek
czytać książkę, pisać test, zdawać egzamin
spotykać się z kolegami / koleżankami
urządzać imprezę, zamawiać pizzę
składać życzenia, kupować prezenty
lepić bałwana, ubierać choinkę

2b **Co wtedy <u>zrobisz?</u> Uwaga! Odpowiedzi nie mogą się powtarzać! (Można wykorzystać propozycje z „chmurki").**

Za chwilę ***wypiję herbatę z cytryną*** .

Za trzy godziny ..... .

Jutro ..... .

Pojutrze ..... .

Za trzy dni ..... .

Za tydzień ..... .

W przyszłym miesiącu ..... .

W przyszłym roku ..... .

zrobić zakupy, kupić owoce i warzywa
usmażyć naleśniki, ulepić pierogi
obrać ziemniaki, ugotować zupę, zrobić sałatkę
~~*wypić herbatę z cytryną*~~, wypić mleko z miodem
pozmywać naczynia, zrobić pranie
posprzątać kuchnię, odkurzyć pokój
odrobić pracę domową, nauczyć się nowych słówek
przeczytać książkę, napisać test, zdać egzamin
spotkać się z kolegami / koleżankami
urządzić imprezę, zamówić pizzę
złożyć życzenia, kupić prezenty,
ulepić bałwana, ubrać choinkę

3a **Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.**

– Cześć, Paweł! Co słychać?
– Cześć, Michał. U mnie w porządku, a co u ciebie?
– Wszystko świetnie, bo już niedługo weekend. Masz plany na sobotę?
– Pewnie ***zostanę*** (ja-zostać)[0] w domu i przez cały dzień ***będę odpoczywać*** (ja-odpoczywać)[0].
– Czyli ..... (ty-wstać)[1] o dziesiątej, a potem godzinami ..... (ty-grać)[2] na komputerze?
– Widzę, że dobrze mnie znasz. Może ..... (my-umówić się)[3] na grę online?
– A może ..... (my-wziąć)[4] rowery i ..... (my-pojechać)[5] nad zalew? Co ..... (ty-powiedzieć)[6] na taką wycieczkę?
– Czy ja wiem? Ostatnio jestem trochę zmęczony. Chyba jednak ..... (ja-wybrać)[7] dom i komputer.
– Ale gdy tylko ..... (ty-wsiąść)[8] na rower, od razu ..... (ty-poczuć się)[9] świetnie i ..... (ty-przestać)[10] narzekać na zmęczenie. ..... (My-odpocząć)[11] nad wodą, ... (my-wynająć)[12] kajaki, a potem ..... (my-zagrać)[13] w badmintona albo w siatkówkę plażową.
– W siatkówkę plażową? We dwóch?
– Oj, zapomniałem powiedzieć, że ..... (być)[14] jeszcze inne osoby.
– A kto jeszcze ..... (pojechać)[15]? Z kim rozmawiałeś?
– Z Magdą, Kingą i Tomkiem. Niestety, Tomek nie ..... (móc)[16] się przyłączyć, bo ma zepsuty rower i w weekend ..... (musieć)[17] go naprawiać, ale dziewczyny chętnie ..... (pojechać)[18] nad zalew.
– Taaak? To jednak masz rację. Nie warto siedzieć w domu. O której ..... (my-wyjechać)[19]?
– Myślę, że około dziesiątej, ale jeszcze ..... (ja-wysłać)[20] SMS do dziewczyn albo do nich ..... (ja-zadzwonić)[21], żeby się upewnić, czy ta godzina im odpowiada, a potem znowu ..... (ja-odezwać się)[22] do ciebie.
– Dobrze! To czekam na kolejny telefon.
– Będziemy w kontakcie. Na razie!

3b **Co oni zrobią? Co oni będą robić? Odpowiedz na te pytania na podstawie obrazków.**

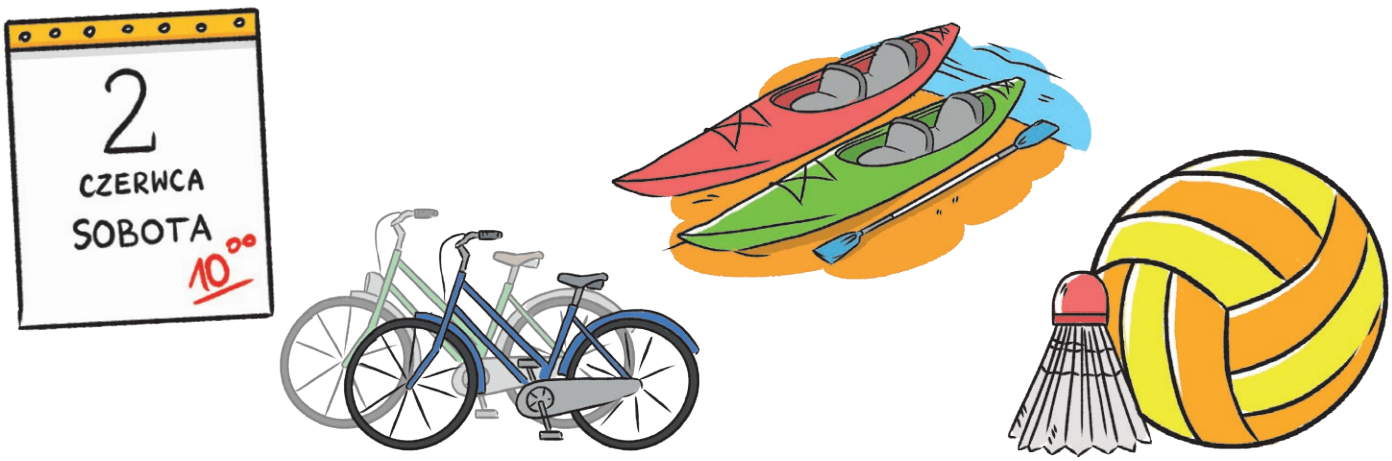

4 **Uzupełnij maile zgodnie z podanym przykładem.**

Nowa wiadomość

Od: | Lena@pozdrowieniazpolski.pl

Do: | Marta@pozdrowieniazpolski.pl

Temat: Poznam Poznań

3 załączniki

Droga Marto,

w ostatnim mailu pytałaś mnie o moje plany na początek lata, więc o wszystkim Ci teraz ***napiszę*** (ja-napisać)[0] i mam nadzieję, że nie ***będziesz się nudzić*** (Ty-nudzić się)[0], kiedy ..... (Ty-czytać)[1] tak długi mail. ☺

Gdy już wkrótce ..... (zacząć się)[2] wakacje, ... (ja-wziąć)[3] swój wielki plecak i ..... (ja-przyjechać)[4] na tydzień do Poznania, gdzie od roku mieszka moja ciocia. Cieszę się, że w końcu ją ..... (ja-odwiedzić)[5] i że razem z nią ..... (ja-zwiedzać)[6] to piękne miasto. Moja ciocia jest nauczycielką i bardzo interesuje się polską kulturą, więc na pewno ..... (ona-zabrać)[7] mnie do różnych muzeów i ..... (ona-pokazać)[8] mi wszystkie ważne zabytki. Na pewno ..... (my-zobaczyć)[9] słynny ratusz z koziołkami, ... (my-wejść)[10] do najstarszej w Polsce katedry, a w weekend ..... (my-pojechać)[11] na wycieczkę do Gniezna, gdzie ..... (my-zwiedzać)[12] kolejne zabytki. Myślę, że przez ten tydzień ..... (ja-dowiedzieć się)[13] więcej o historii Polski niż przez miesiąc w szkole!

Mam nadzieję, że razem z ciocią ..... (ja-móc)[14] też chodzić na różne koncerty rockowe. Co prawda ciocia powtarza, że jest na to za stara albo mówi, że nie ma czasu na głupoty, ale może ze mną ..... (ona-poczuć się)[15] jak nastolatka i ..... (ona-znaleźć)[16] czas, żeby chodzić na różne imprezy muzyczne. Bardzo na to liczę, ale jeszcze ..... (ja-musieć)[17] przekonać ciocię, że nie warto siedzieć wieczorami w domu.

A co u Ciebie? Masz już plany na lipiec? Dokąd ..... (Ty-pojechać)[18] i gdzie ..... (odpoczywać)[19]? A może też będziesz w Poznaniu i ..... (my-móc)[20] się umówić na jakiś koncert? Mam nadzieję, że szybko ..... (Ty-odpisać)[21] na mój mail i nie ..... (Ty-kazać)[22] mi długo czekać na odpowiedź. Dobrze wiesz, jak bardzo jestem niecierpliwa!

Pozdrawiam Cię serdecznie

Lena

5a Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

Szanowni Państwo!

Proszę o uwagę! Już niedługo ***dojedziemy*** (my-dojechać)[0] na parking i ***będziemy zwiedzać*** (zwiedzać)[0] Gniezno – pierwszą stolicę Polski. Pewnie znają Państwo program naszej wycieczki, ale na wszelki wypadek go ..... (ja-przypomnieć)[1] i ..... (ja-dodać)[2] jeszcze kilka drobnych informacji.

Gdy tylko ..... (my-wysiąść)[3] z autokaru, ... (my-przejść)[4] przez piękny ogród do zabytkowej archikatedry, gdzie ..... (my-obejrzeć)[5] słynne drzwi, które przedstawiają życie Świętego Wojciecha – patrona Polski. Tam ..... (ja-opowiedzieć)[6] Państwu jego historię, a później ..... (ja-sprawdzić)[7], czy Państwo uważnie mnie słuchali i ..... (ja-zadać)[8] kilka pytań. Kto dobrze ..... (odpowiedzieć)[9] choćby na jedno z nich, ten ..... (dostać)[10] ode mnie małą nagrodę. Co to będzie, ... (ja-powiedzieć)[11] później, bo nie chcę psuć niespodzianki.

Potem ..... (my-zobaczyć)[12] podziemia archikatedry, a następnie ..... (my-wejść)[13] na wieżę, skąd ..... (my-móc)[14] zobaczyć całe Gniezno. Mam nadzieję, że ..... (zrobić)[15] tam Państwo wspaniałe zdjęcia. Gdy już wszyscy ..... (my-zejść)[16] z wieży, ... (ja-dać)[17] Państwu czas wolny. Czy pół godziny ..... (wystarczyć)[18]? Słyszę, że tak!

Po trzydziestu minutach ..... (my-spotkać się)[19] więc pod archikatedrą, ale jeszcze nie ..... (my-wracać)[20] do naszego autokaru, bo ..... (ja-zabrać)[21] Państwa na długi spacer. Gniezno to nie tylko archikatedra, ale i inne zabytki, które też Państwu ..... (ja-pokazać)[22]. A teraz proszę się przygotować do wysiadania i nie zapomnieć telefonów oraz aparatów. Na pewno się przydadzą!

5b Na podstawie tekstów i fotografii opowiedz, co oni zrobią, co zwiedzą, co zobaczą?

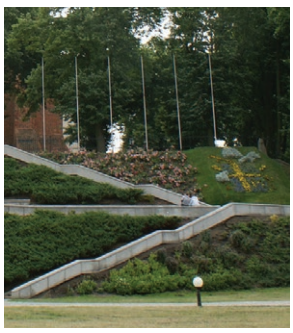

6a **Dokąd chcesz pojechać do Polski na weekend? Wybierz dowolne miejsce (np. Tatry, Mazury, Kraków), znajdź o nim informacje w Internecie i napisz:**

a) Czym tam pojedziesz / polecisz? Jak długo będziesz jechać / lecieć?

b) Dokąd będziesz chodzić? Co będziesz oglądać? Co będziesz zwiedzać?

c) Jak jeszcze będziesz spędzać czas wolny?

d) Co kupisz sobie na pamiątkę?

Uwaga! Nie można podawać nazwy tego miejsca, a osoby z grupy muszą odgadnąć, o jakim miejscu jest mowa!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6b **Do jakiego kraju chcesz pojechać na wakacje? Wybierz dowolne miejsce (np. Czechy, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Egipt), znajdź o nim informacje w Internecie i napisz:**

a) Czym tam pojedziesz / polecisz?

b) Co tam zobaczysz? Co zwiedzisz?

c) Co tam zamówisz? Co zjesz?

d) Jak jeszcze będziesz spędzać czas wolny?

e) Co kupisz sobie na pamiątkę?

Uwaga! Nie można podawać nazwy tego kraju, a osoby z grupy muszą odgadnąć, o jakim miejscu jest mowa!

.....

.....

.....

.....

.....

A na koniec piosenka!

7a **Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.**

0	***wręczyć***
1	spełnić
2	suszyć
3	parzyć
4	marzyć
5	zjeść

A	kawę
B	obiad
C	o miłości
D	marzenia
E	ubrania i włosy
F	***bukiet kwiatów***

0	1	2	3	4	5
F					

7b **Jakie to słowo?**

0. widrz – ***drzwi***

1. bioda – .....

2. wikat – .....

3. kietub – .....

4. łomiść – .....

5. rzamenie – .....

7c **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

nadejdzie przeszkodzi zaprosi zaśpiewa
będzie padać będzie czekał będzie szła
~~*będą*~~ wypiją będą mogły będą chcieli

O piosenkach

Jej piosenka o miłości i *Jego piosenka o miłości* mają tę samą muzykę oraz bardzo podobny tekst, który opowiada o prostym, pięknym marzeniu. To marzenie jest o tym, że ona i on ***będą***[0] razem i nic im w tym nie .....[1]. Nawet jeśli będzie bardzo brzydka pogoda – gdy .....[2] albo gdy .....[3] gęsta mgła, to oni i tak .....[4] się spotkać. Ona do niego .....[5], a on na nią .....[6] z bukietem pięknych kwiatów i .....[7] ją na gorącą kawę, którą razem .....[8]. Prawda, że to proste i piękne marzenie? W pierwszej piosence .....[9] o nim dziewczyna, a w drugiej – chłopak. A czy ich marzenia .....[10] się spełnić? Kto to wie…

7d **Rozwiąż rebus.**

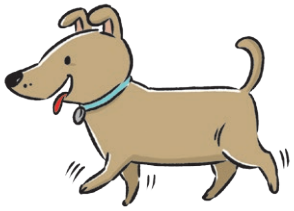

e=o

~~syr~~

O

ś

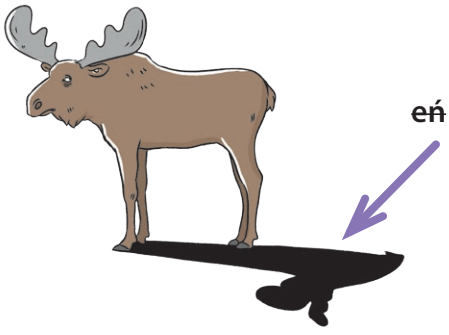

Hasło: .....

7e **Posłuchaj piosenek (możesz je łatwo znaleźć w Internecie) i uzupełnij ich tekst.**

Muzyka i tekst: *Piotr Banach*
Śpiew: *Magdalena "Dziun" Malicka*

Jej piosenka o miłości

Nawet jeśli ..... ***będzie padał*** .....[0] deszcz,
.....[1], żeby obiad z Tobą zjeść.
Nawet jeśli będzie gęsta mgła,
ja w tej mgle do Ciebie .....[2].

Bukiet pięknych kwiatów .....[3] mi,
gdy z mgły .....[4] wprost
na Twoje drzwi.
A gdy z deszczu .....[5],
w kuchni .....[6] kawy dwie.
.....[7] razem je.
Będzie pięknie jak we śnie.

Wiem, że to tylko marzenia.
Wiem, że nie do spełnienia,
a jednak chcę, by spełniły się.
Bardzo chcę!

Muzyka i tekst: *Piotr Banach*
Śpiew: *Piotr "Gutek" Gutkowski*

Jego piosenka o miłości

Nawet jeśli ..... ***będzie padał*** .....[0] deszcz,
.....[1], żeby obiad ze mną zjeść.
Nawet jeśli będzie gęsta mgła,
Ty w tej mgle do mnie .....[2].

Bukiet pięknych kwiatów .....[3] Ci,
gdy z mgły .....[4] wprost
na moje drzwi.
A gdy z deszczu .....[5],
w kuchni .....[6] kawy dwie.
Potem…
będzie pięknie jak we śnie.

Wiem, że to tylko marzenia.
Wiem, że nie do spełnienia,
a jednak chcę, by spełniły się.
Bardzo chcę!

7f **Na podstawie piosenek i obrazków powiedz, co oni będą robić / co oni zrobią.**

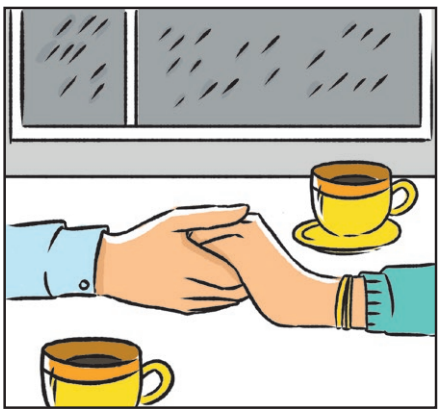

7g **Jak myślisz, co będzie ich czekać w dalekiej przyszłości? Czy wezmą ślub? Czy będą żyć ze sobą długo i szczęśliwie?**

8 Które słowo nie pasuje?

A. Czasownikiem I koniugacji (-ę, -esz) nie jest:

0. napisać, ~~***zaśpiewać***~~, narysować, namalować
1. obudzić się, umyć się, uczesać się, ubrać się
2. uprać, uprasować, powiesić, spakować
3. upiec, usmażyć, ugotować, spróbować
4. wybrać, wziąć, zjeść, wypić
5. pójść, pojechać, polecieć, popłynąć
6. kupić, zdobyć, znaleźć, dostać
7. ukłuć się, poczuć, krzyknąć, obejrzeć
8. wsiąść, przyjechać, wysiąść, spóźnić się
9. pomyśleć, zaprojektować, zbudować, pokazać
10. kliknąć, otworzyć, pobrać, zamknąć
11. upaść, pomóc, wstać, wrócić
12. uśmiechnąć się, przeprosić, podziękować, pogratulować

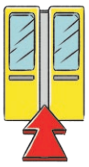

B. Czasownikiem II koniugacji (-ę, -isz / -ysz) nie jest:

0. zobaczyć, obejrzeć, popatrzeć, ~~***posłuchać***~~
1. obudzić się, umyć się, wysuszyć się, ogolić się
2. obrać, pokroić, usmażyć, posolić
3. otworzyć, pokazać, obejrzeć, kupić
4. poprosić, pożyczyć, dostać, zarobić
5. kupić, sprzedać, zapłacić, policzyć
6. położyć, zapomnieć, wrócić, zabrać
7. uszyć, ulepić, połączyć, podzielić
8. zrobić, zaparzyć, posłodzić, wypić
9. uzupełnić, zapisać, sprawdzić, przetłumaczyć
10. naprawić, zepsuć, włączyć, wyłączyć
11. zapalić, zgasić, otworzyć, zamknąć
12. zatęsknić, zadzwonić, umówić się, spotkać się

C. Czasownikiem III koniugacji (-am, -asz) nie jest:

0. posłuchać, przeczytać, ~~***sprawdzić***~~, poznać
1. dać, dostać, zatrzymać, sprzedać
2. pojechać, poczekać, spotkać się, porozmawiać
3. zadbać, podlać, posprzątać, pozmywać
4. zatańczyć, zagrać, zaśpiewać, posłuchać
5. dodać, pomieszać, spróbować, podać
6. przeczytać, posłuchać, zapisać, zapamiętać
7. zbadać, zapytać, poznać, ocenić
8. pobiegać, pojeździć, polatać, popływać
9. zostać, zaczekać, zatrzymać się, zamieszkać
10. powitać, poczęstować, porozmawiać, pożegnać

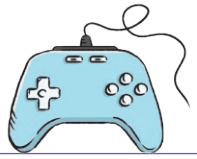

Rozdział V

FORMY Z „SIĘ”? ROBI SIĘ!

CZAS TERAŹNIEJSZY, PRZESZŁY, PRZYSZŁY

1a Co się robi na lekcjach? Połącz słowa z obrazkami.

Na lekcjach….

0. siedzi się w ławkach
1. czeka się na przerwę
2. korzysta się z podręczników
3. dostaje się stopnie
4. czyta się wiersze na głos
5. ogląda się prezentacje
6. robi się notatki w zeszytach
7. poznaje się pierwiastki chemiczne
8. zadaje się pytania
9. pisze się dyktanda
10. rozwiązuje się zadania
11. robi się doświadczenia
12. pisze się wypracowania
13. organizuje się gry oraz zabawy
14. występuje się w konkursach i zawodach

A-0….

B-….

C-….

D-….

E-….

F-….

6, 5, 4+, 3–, 2+, 1

G-….

H-….

I-….

J-….

U – Ó
RZ – Ż
CH– H

K-….

L-….

Au
Ag
Fe
C

Ł-….

M-….

2x +4y = 20

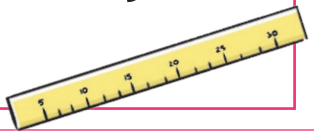

N-….

1b **Co się tu robi? Połącz kolumny.**

0	***Na lekcjach polskiego***	A	mówi się o znanych osobach, wydarzeniach i zabytkach.
1	Na lekcji historii	B	maluje się i rysuje, poznaje się kierunki artystyczne.
2	Na lekcji chemii	**C**	***dużo się czyta, mówi i pisze, poznaje się literaturę i język.***
3	Na lekcji biologii	D	dużo się liczy, rozwiązuje się zadania, podaje się wyniki.
4	Na lekcji geografii	E	odpoczywa się, wysyła się SMS-y, je się kanapki.
5	Na lekcji fizyki	F	robi się doświadczenia, poznaje się pierwiastki.
6	Na lekcji muzyki	G	dużo się biega, gra się w piłkę, koszykówkę lub siatkówkę.
7	Na lekcji plastyki	H	używa się atlasu i mapy, poznaje się różne miejsca.
8	Na lekcji matematyki	I	poznaje się budowę organizmów, używa się mikroskopu.
9	Na lekcji WF-u (wychowania fizycznego)	J	poznaje się nuty, gra się na instrumentach, słucha się piosenek i się je śpiewa (solo albo całą klasą), czasami się fałszuje.
10	Na przerwie	K	robi się doświadczenia, poznaje się zasady dynamiki.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C										

1c **Zaznacz odpowiednie słowo.**

Co się robi na lekcjach?

Na lekcjach nie siedzi się (***bezczynnie***, bezbłędnie, bezinteresownie)[0]. Słucha się nauczycieli i nauczycielek, rozmawia się z nimi na (różny, różni, różne)[1] tematy, a także prosi się ich o (pomoc, pomocy, pomocą)[2]. Na lekcjach często się ogląda krótkie filmiki oraz ciekawe (prezentację, prezentacje, prezentacji)[3]. Dużo się czyta – czasami na (głos, słuch, myśl)[4], a czasami po cichu. Oczywiście, często się też pisze i rozwiązuje (pytania, zdania, zadania)[5]. A jak się spędza czas na przerwach? To już zupełnie inny temat!

Co się robiło na lekcjach?

(Dawniej, obecnie, później)[6] w szkołach uczyło się też kaligrafii, czyli (sztuki, pracy, klasy)[7] pięknego pisania. Najpierw poznawało się różne style liter oraz ich (figurę, postawę, budowę)[8], a potem starannie się przepisywało pojedyncze słowa, a także całe (dania, zdania, zadania)[9]. W ten sposób kształtowało się nie tylko charakter (tekstu, listu, pisma)[10], ale i charakter uczniów.

Co się będzie robiło na lekcjach?

Jak będzie się uczyło (w, za, przez)[11] sto lat? Być może już nie będzie się chodziło (w, do, na)[12] szkoły. Lekcje będzie się prowadziło (w, po, przez)[13] Internet, a zadania będzie się rozwiązywało w różnych programach i aplikacjach. Nie będzie się (używało, korzystało, włączało)[14] długopisów, zeszytów oraz (papierowych, kartonowych, gazetowych)[15] podręczników. A jak będzie się zdawać maturę? Czas pokaże!

2 **Co się wtedy robi? Uzupełnij teksty wyrazami z ramki.**

pierze się	myje się	idzie się	siedzi się
~~sprząta się~~	słucha się	szuka się	

Początek wiosny to czas porządków – ***sprząta się***[0] całe mieszkanie, ...[1] wszystkie okna i .....[2] zasłony oraz firanki. Kiedy jest piękna pogoda, to zazwyczaj nie .....[3] w domu, tylko .....[4] na spacer do parku lub do ogrodu botanicznego, gdzie .....[5] pierwszych, wiosennych kwiatów i .....[6] śpiewu ptaków.

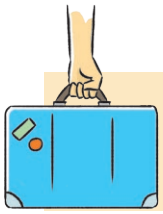

próbuje się	pakuje się	rusza się
rozmawia się	wysyła się	zwiedza się

Latem, gdy są wakacje, ...[7] torby, walizki oraz plecaki i .....[8] w podróż (autobusem, pociągiem lub samolotem). Na wakacjach .....[9] znane miasta i ich zabytki, ...[10] lokalnej kuchni, ...[11] z nowymi ludźmi, a do starych znajomych .....[12] SMS-y i kartki z pozdrowieniami.

dekoruje się	chodzi się	robi się
zbiera się	zapomina się	zakłada się

Jesienią .....[13] na spacery do lasu, bo drzewa wyglądają przepięknie. Z kolorowych liści .....[14] wspaniałe bukiety, którymi .....[15] mieszkania. Często też .....[16] grzyby i smaży się z nich pyszne sosy. Jesienią jest już trochę zimno, więc .....[17] ciepłe kurtki, czapki i szaliki, a gdy jest pochmurno, to nie .....[18] o parasolach!

bierze się	pije się	jeździ się
lepi się	ogląda się	rzuca się

Zimą, gdy jest dużo śniegu, ...[19] wielkiego bałwana i .....[20] śnieżkami (ale nie w przypadkowe osoby). Czasem .....[21] na nartach albo .....[22] w telewizji różne sporty zimowe. Często .....[23] gorącą herbatę z cytryną i imbirem, a także .....[24] witaminy, bo łatwo się przeziębić i zachorować.

Jak się tworzy formy z „się”?

Do formy 3. osoby liczby pojedynczej rodzaju nijakiego („*ono*”) dodajemy „się”: np. *pisało się, pisze się, będzie się pisać, napisało się, napisze się*.

Kiedy się ich używa?

Kiedy mówi się o powtarzalnych akcjach i nie mówi się, kto je wykonuje: np. *Dawniej często się czytało książki, a dziś często się słucha audiobooków*.

Gdy mówimy: „robi się”,
nie mówimy, kto to robi,
lecz to nie jest tajemnica,
tylko dobrze znany zwyczaj!

3 **Co zwykle się tam robi? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

W pokoju…

pracować ~~spać~~ odkurzać odpoczywać

śpi się 0,

1,

2,

3.

W kuchni…

piec gotować smażyć sprzątać

4,

5,

6,

7.

W kawiarni…

pić płacić zamawiać jeść

8,

9,

10,

11.

W szkole…

pisać liczyć siedzieć czytać

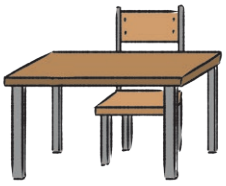

12,

13,

14,

15.

4 **Co się wtedy robi? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni dzień.**

A. ***tłusty czwartek***

częstować	~~*kupować*~~	jeść

Od rana do wieczora ***kupuje się***[0] smaczne pączki i ……[1] ich bardzo dużo, a także ……[2] nimi znajomych.

B. ……

iść	brać	zaczynać

W tym dniu ……[3] małe koszyki z jedzeniem i ……[4] z nimi do kościoła, a ksiądz święci te pokarmy, od których ……[5] śniadanie wielkanocne.

C. ……

dyskutować	dawać	składać

W tym dniu ……[6] paniom życzenia, ……[7] im kwiaty i prezenty, a także dużo ……[8] o (nie)równości płci.

D. ……

zachowywać	robić	mieć

Od rana ……[9] żarty innym osobom i ……[10] wielką ostrożność, bo nie ……[11] już pewności, co jest prawdą, a co nie.

Uwaga!
Nazwy dni świątecznych pisze się wielką literą (np. ***D**zień **D**ziecka*), a nazwy zabaw i zwyczajów pisze się małą literą (np. *walentynki, sylwester*).

E. ……

wstawać	szukać	zaglądać

Gdy ……[12] rano, to od razu ……[13] pod poduszkę albo pod łóżko i ……[14] tam prezentów od Świętego Mikołaja.

F. ……

patrzeć	siadać	czekać

Wieczorem ……[15] w niebo i ……[16] na pierwszą gwiazdkę, a potem ……[17] do świątecznego stołu.

G. ……

organizować	witać	żegnać

Wieczorem ……[18] imprezy, na których ……[19] stary rok i ……[20] nowy.

Święto Kobiet

Wielka Sobota

Wigilia

tłusty czwartek

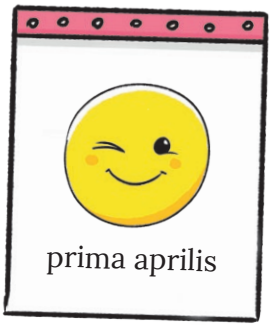
prima aprilis

mikołajki

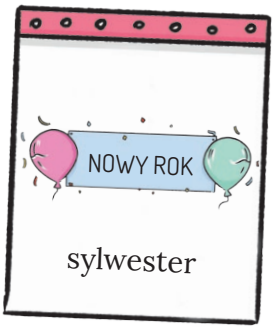

sylwester

5a **Czy wiesz, co znaczą te słowa? Połącz je z definicjami.**

1. wróżyć	**A.** osoba, która poznaje przyszłość i mówi o tym, co będzie
2. wróżba	**B.** poznawać przyszłość; mówić o tym, co będzie
3. wróżbita / wróżka	**C.** znak, który „mówi" o tym, co będzie

5b **Jak obchodzi(ło) się andrzejki? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Czy wiecie, jak dawniej ***obchodziło się*** (obchodzić)[0] andrzejki i co dziś ***robi się*** (robić)[0] wieczorem 29 listopada?

Kiedyś wróżby andrzejkowe ..... (organizować)[1] dla dziewczyn, które chciały się dowiedzieć, kim będzie ich przyszły mąż. Dawniej do tych wróżb ..... (podchodzić)[2] bardzo poważnie – z niecierpliwością ..... (czekać)[3] na wróżby, ... (patrzeć)[4] na nie z wielką uwagą i ..... (wierzyć)[5] w ich magiczną moc.

Dziś andrzejki ..... (organizować)[6] dalej, ale ..... (traktować)[7] je inaczej. To przede wszystkim zabawa, do której ..... (zapraszać)[8] też małe dzieci. Już nie ..... (wierzyć)[9] w to, co mówią andrzejkowe wróżby i nie ..... (czuć)[10] tak wielkich emocji jak kiedyś, ale ciągle ..... (pamiętać)[11] o dawnych zwyczajach. Wystarczy sprawdzić, jak dużo o andrzejkach ..... (pisać)[12] dziś w Internecie!

5c **Prawda (P) czy fałsz (F)?**

		P	F
0	***Andrzejki obchodzi się 29 listopada.***	*X*	
1	W andrzejki się wróżyło i dalej się wróży.		
2	Kiedyś wróżby andrzejkowe traktowało się z dystansem.		
3	Dawniej do wróżb andrzejkowych zapraszało się dzieci.		
4	Andrzejki traktuje się dziś jako okazję do wspólnej zabawy.		
5	O tradycjach andrzejkowych już się zapomina.		

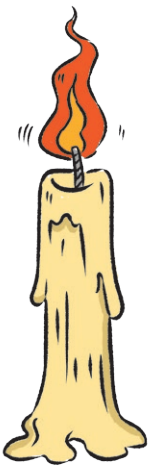

5d **Rozwiąż rebus.**

O **ch**

~~p~~ ~~a~~ e = ej ~~mi~~ e = ę s = mię

Hasło: ..... !

6 **Jak się wróży w andrzejki? Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni rysunek.**

0. Serca z imionami

pisać | odwracać | ~~wycinać~~ | przekłuwać | sprawdzać

Z papieru ***wycina się***[0] dwa duże serca. Na jednym .....[1] popularne imiona żeńskie, a na drugim – popularne imiona męskie. Potem .....[2] serca (tak, żeby imiona nie były widoczne) i .....[3] papier igłą lub szpilką. Potem .....[4], w jakie imię się trafiło. W ten sposób dziewczyna może poznać imię swojego przyszłego męża, a chłopak może poznać imię swojej przyszłej żony.

1. Lanie wosku

lać | wyjmować | myśleć | oglądać

To bardzo popularna wróżba andrzejkowa. Najpierw przez dziurkę od klucza .....[5] gorący wosk do miski z zimną wodą, a potem .....[6] z niej woskową figurę. Następnie .....[7] jej cień na ścianie – .....[8], co on przypomina i co może mówić o przyszłości.

2. Wróżba z butami

wykorzystywać | przenosić | powtarzać | układać

Do kolejnej wróżby .....[9] lewe buty uczestników zabawy. W jaki sposób? Na początku wszystkie buty .....[10] równo jeden za drugim (jak najdalej od progu drzwi). Potem ostatni but .....[11] na początek szeregu i wiele razy .....[12] tę czynność aż do momentu, kiedy jeden z butów „dojdzie" do progu pokoju. Wróżba mówi, że osoba, która jest właścicielem tego buta, pierwsza weźmie ślub.

3. Cztery filiżanki

kłaść | wybierać | zamieniać | zostawiać

Pod trzy filiżanki .....[13] obrączkę, monetę oraz listek, a czwartą filiżankę .....[14] pustą. Gdy wszystko jest już gotowe, ...[15] filiżanki miejscami, a potem .....[16] jedną z nich. Moneta wróży bogactwo, obrączka – ślub, listek – bycie singlem, a pusta filiżanka mówi, że w następnym roku nic się nie zmieni.

A-*0*

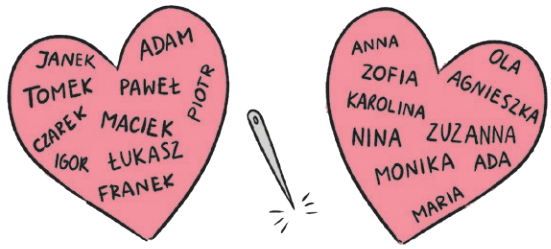

B-....

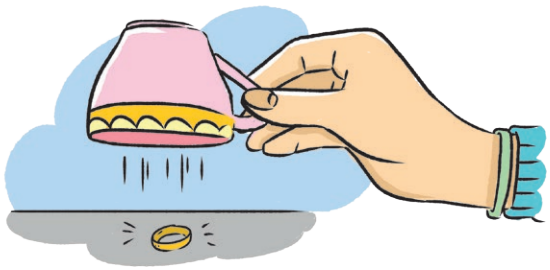

C-....

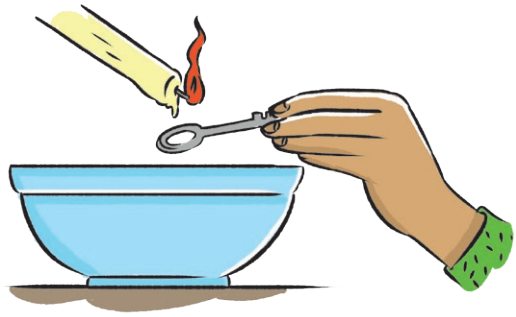

D-....

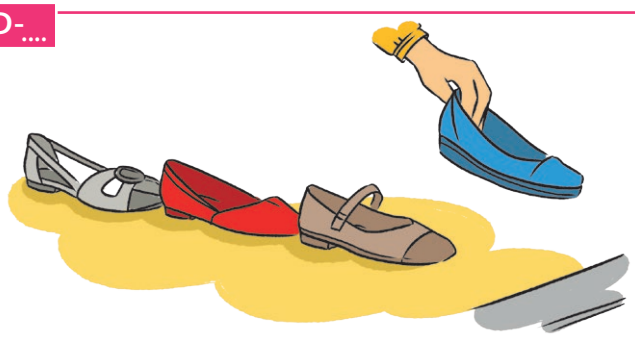

7a **Co się robiło dawniej? Co się robi teraz? Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni rysunek.**

iść	brać	prać	pisać	stać	płacić
nosić	jeździć	~~oglądać~~	korzystać	jeść	

0. Kiedyś zdjęcia ***oglądało się*** [0] w albumach, a dziś ***ogląda się*** [0] je zwykle na ekranach smartfonów.

1. Dawno temu ..... [1] gęsim piórem, a dziś ..... [2] długopisem.
2. Dawniej ..... [3] gotówką, a dzisiaj najczęściej ..... [4] kartą.
3. Dawno temu ..... [5] konno, a obecnie ..... [6] samochodami.
4. Kiedyś w podróż ..... [7] mapę, a dziś ..... [8] telefon z GPS-em.
5. Kiedyś ..... [9] w rzece, a w obecnych czasach ..... [10] w pralce.
6. Dawniej ..... [11] w kolejkach, a obecnie ..... [12] w korkach.
7. Dawniej ..... [13] zwykłe zupy, a dziś ..... [14] też zupy z proszku.
8. Kiedyś ..... [15] długie spódnice i spodnie, a dziś ..... [16] też krótkie.
9. Kiedyś ..... [17] z encyklopedii, a dziś często ..... [18] z Wikipedii.
10. Dawniej ..... [19] do krawca po garnitur, a dzisiaj ..... [20] do sklepu.

A-*0*

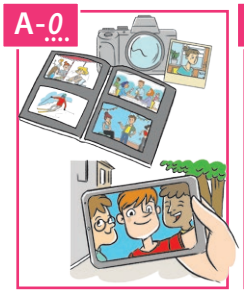

B-....

C-....

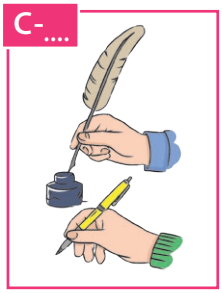

D-....

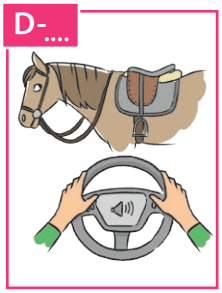

E-....

F-....

F-....

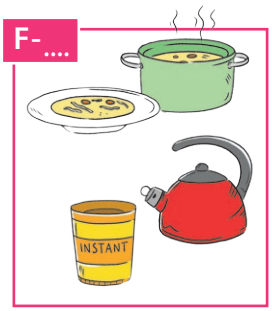

G-....

H-....

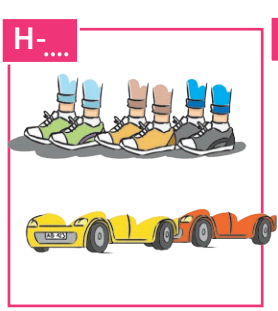

I-....

J-....

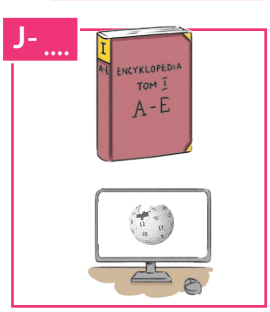

7b **Jak myślisz, co będzie się robiło (a czego nie będzie się robić) w dalekiej przyszłości?**

W dalekiej przyszłości będzie się budowało domy w kosmosie.

.....

.....

.....

Rozdział VI

POĆWICZMY WRESZCIE TRYB ROZKAZUJĄCY!

1 **Połącz hasła z odpowiednim rysunkiem!**

0. ***Oszczędzaj energię!***

1. Bierz prysznic zamiast kąpieli!

2. Gdy z kranu kapie woda – napraw go!

3. Zakręcaj wodę podczas mycia zębów!

4. Ustaw lodówkę trochę dalej od ściany!

5. Drzwi do lodówki otwieraj na krótko!

6. Gotuj tyle wody, ile potrzebujesz!

7. Używaj garnków z pokrywką!

8. Korzystaj ze zmywarki!

9. Włącz pralkę, kiedy będzie pełna!

10. Prasuj za jednym razem jak najwięcej ubrań!

11. Gaś niepotrzebne światło!

12. Wyciągaj z gniazdka nieużywaną ładowarkę!

13. Wykorzystuj światło dzienne!

14. Wybieraj transport publiczny!

15. Nie kupuj jednorazowych sztućców i naczyń!

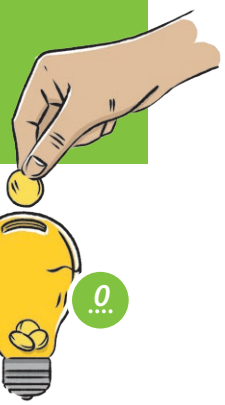

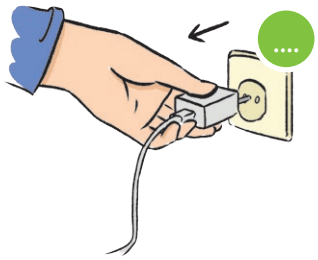

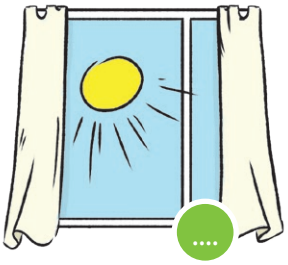
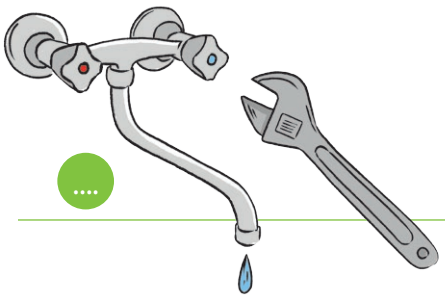

2 Połączmy kolumny!

0	***Bądźmy***	A	śmieci!
1	Chrońmy	B	prąd i wodę!
2	Dbajmy	C	naszą przyrodę!
3	Pamiętajmy	D	jednorazowych naczyń!
4	Korzystajmy	E	o środowisko!
5	Segregujmy	F	z transportu publicznego!
6	Oszczędzajmy	G	o dokarmianiu ptaków zimą!
7	Nie używajmy	**H**	***odpowiedzialni!***

0	1	2	3	4	5	6	7
H							

3 Rozwiążmy rebus!

sz=jmy

k=n a=ą

+etę!

Hasło: .....

4 Połączcie te zdania z odpowiednimi znakami zakazu!

Czego nie róbcie w lesie?

0. ***Nie niszczcie roślin!***
1. Nie hałasujcie!
2. Nie rozpalajcie ognisk!
3. Nie zostawiajcie śmieci!

A-....

B-....

C-*0*

D-....

Gramatyka w wierszykach

5 Niech słowa z ramki znajdą swoje miejsce w wierszu!

woda	~~słońce~~	wiatr	księżyc	pszczoły	drzewa	chmury

B. Maliszewski

Niech…

Niech ...***słońce***...[0] wstaje do pracy nad ranem,
a wieczorami niech kładzie się spać.
Niech .....[1] chudnie lub tyje na zmianę
i w chowanego od nowa niech gra.

Niech .....[2] szumi w potokach i rzekach,
i niech do rytmu kołysze się las.
Niech .....[3] wciąż wieje, bez przerwy ucieka,
i .....[4] także niech płyną jak czas.

Niech .....[5] dają nowe domy ptakom,
a wszystkim wokół – powietrze i cień.
Niech .....[6] pracują, dają życie kwiatom,
i niech przemija kolejny już dzień.

Tryb rozkazujący – reguły i konteksty

POMYŚLEĆ			
liczba pojedyncza		liczba mnoga	
(ja)	**niech pomyślę**	(my)	**pomyślmy**
(ty)	**pomyśl**	(wy)	**pomyślcie**
(on, ona, ono)	**niech pomyśli**	(oni, one)	**niech pomyślą**

Zapamiętaj!
będziesz – ***bądź!***
weźmiesz – ***weź!***
mają – ***miej!***
zrozumieją – ***zrozum!***

6 **Poznaj reguły trybu rozkazującego i uzupełnij tabelki.**

Wśród czasowników **I koniugacji** (-ę, -esz) oraz **II koniugacji** (-ę, -isz / -ysz) formy 2. os. l. poj. trybu rozkazującego tworzymy od formy 2 os. l. poj. czasu teraźniejszego: *piszesz*, *mówisz*.

I koniugacja (-ę, -esz)	II koniugacja (ę, -isz / -ysz)
(ty) **piszesz**	(ty) **mówisz**

Zwróć uwagę na miękkie spółgłoski!

Ć	Ń	Ś
pole**ci**sz – ***poleć!***	wsta**ni**esz – ***wstań!***	zanie**si**esz – ***zanieś!***
wró**ci**sz –	zosta**ni**esz –	przynie**si**esz –
zapła**ci**sz –	zadzwo**ni**sz –	zapro**si**sz –

Ź	DŹ
zawie**zi**esz – ***zawieź!***	pój**dzi**esz – ***pójdź!***
przywie**zi**esz –	poje**dzi**esz –
nie obra**zi**sz się – nie	znaj**dzi**esz –

Tu zrób „ó”!	Tu nie zapomnij o *-ij* / *-yj*!
zr**o**bisz – ***zrób!***	śpisz – ***śpij!***
zastan**o**wisz się –	wyślesz –
pom**o**żesz –	przerwiesz –
poł**o**żysz –	zajmiesz –
st**o**isz – ***stój!***	klikniesz –
pokr**o**isz –	obejrzysz –

Przy zbitce spółgłosek zwykle dopisujemy *-ij*: *zacznij*, *zamknij*, *zaśnij*, ale są też i takie formy, które nie mają tej cząstki: *pomyśl o tym czasem, ale nie martw się tym*!

Wśród czasowników **III koniugacji** (-am, -asz) oraz **IV koniugacji** (-em, -esz) formy 2. os. l. poj. trybu rozkazującego tworzymy od formy 3 os. l. mn. czasu teraźniejszego: *czytają*, *powiedzą*.

III koniugacja (-am, -asz)	IV koniugacja (-em, -esz)
(oni) **posłuchają** ► (ty) **posłuchaj!**	(oni) **powiedzą** ► (ty) **powiedz!**

przeczytają – ***przeczytaj!***	zjedzą – ***zjedz!***
zaśpiewają –	opowiedzą –
zapamiętają –	odpowiedzą –

W 1. os. l. mn. trybu rozkazującego używamy końcówki *-my*: *ucz+my się, powtórz+my, zapamiętaj+my,* a w 2. os. l. mn. trybu rozkazującego używamy końcówki *-cie*: *ucz+cie się, powtórz+cie, zapamiętaj+cie.*

(my)	**pisz+my!**	**mów+my!**	**posłuchaj+my!**	**powiedz+my!**
(wy)	**pisz+cie!**	**mów+cie!**	**posłuchaj+cie!**	**powiedz+cie!**

Zwróćcie uwagę na miękkie spółgłoski!

Ć	Ń	Ś
pole**ci**sz – 1. ***polećmy!***	wsta**ni**esz – 1. ***wstańmy!***	zanie**si**esz – 1. ***zanieśmy!***
2. ***polećcie!***	2. ***wstańcie!***	2. ***zanieście!***
wró**ci**sz – 1.	zadzwo**ni**sz – 1.	zapro**si**sz – 1. .....
2.	2.	2. .....

Ź	DŹ
zawie**zi**esz – 1. ***zawieźmy!***	pój**dzi**esz – 1. ***pójdźmy!***
2. ***zawieźcie!***	2. ***pójdźcie!***
odwie**zi**esz – 1.	poje**dzi**esz – 1. .....
2.	2. .....

Tu zróbcie „ó”!	Tu nie zapomnijcie o *-ij* / *-yj*!
z**ro**bisz – 1. ***zróbmy!***	klikniesz – 1. ***kliknijmy!***
2. ***zróbcie!***	2. ***kliknijcie!***
pomo**że**sz – 1.	uzupełnisz – 1. .....
2.	2. .....
pozwo**li**sz – 1.	obejrzysz – 1. .....
2.	2. .....

Przy 1. i 3. os. l. poj. oraz 3. os. l. mn. trybu rozkazującego używamy słowa **niech** oraz form czasu teraźniejszego albo przyszłego: *Niech już sam to zrobię!, Niech to zrobi ekspert!, Niech to zrobią eksperci!*

Trybu rozkazującego używamy:

– przy poleceniach, nakazach i zakazach: *Zrób to natychmiast! Nigdy tego nie rób!*
– przy ostrzeżeniach: *Patrz pod nogi i idź powoli, bo jest bardzo ślisko!*
– przy prośbach: *Poczekaj jeszcze chwilkę! Nie bądź taki niecierpliwy!*
– przy sugestiach i radach: *Może nie kupuj tego komputera? Jeszcze się zastanów!*
– przy propozycjach: *Zróbmy sobie małą przerwę i choć trochę odpocznijmy!*
– przy życzeniach: *Bądźcie ze sobą szczęśliwi i niech się spełnią Wasze marzenia!*

7a **Przeczytaj wiersz i na jego podstawie uzupełnij zdania w chmurkach.**

B. Maliszewski

Mój tryb życia

Kiedy byłem chłopcem małym,
uszy ciągle mnie bolały.
A od czego? Od rozkazów!
Siódma rano i od razu:
Wstawaj szybko! Przestań leżeć!
Jesteś chory? W to nie wierzę!
Nie mów „zaraz" i nie czaruj!
Idź się umyć! Już nie marudź!

Pod prysznicem było ciszej,
przez szum wody mogłem słyszeć:
Wychodź w końcu z tej łazienki!
Mamy dosyć tej kolejki!
Przy śniadaniu znowu hałas:
Wypij kefir! Powiedziałam!
Zjedz kanapkę! Umyj talerz!
Nie chcę tutaj żadnych „ale"!

W szkole także było głośno,
bo na lekcjach z panem Sosną[1],
często były polecenia,
których zestaw się nie zmieniał:
Słuchaj! Czytaj! To jest ważne!
Przepisz! Popraw! Patrz uważnie!
Powiedz! Zrozum! Zapamiętaj!
Ucz się! Pracuj! To nie święta!

Teraz jestem już dorosły,
więc rozkazy nowe doszły:
Jedź do pracy, podwieź dzieci
i się pospiesz, bo czas leci!
Już wróciłeś? Chodź na kawkę!
Zostaw cukier! Zamknij szafkę!
I skończ pisać te głupoty!
Weź się lepiej do roboty!

[1] Tak naprawdę nazywał się inaczej, a to było jego szkolne przezwisko (bo pan Sosna był wysoki jak sosna).

7b **Przeczytaj jeszcze raz wiersz, podkreśl w nim wszystkie formy trybu rozkazującego i je policz. Ile ich jest?**

8 **Co zrób najpierw, a co potem? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

ubrać się ~~*obudzić się*~~ uczesać się wstać umyć się

Obudź się 0, ... 1, ... 2, ... 3, ... 4!

wyjąć wziąć zamknąć otworzyć odłożyć

5, ... 6, ... 7, ... 8, ... 9!

napisać poprawić pomyśleć sprawdzić przeczytać

10, ... 11, ... 12, ... 13, ... 14!

wybrać zapłacić zamówić poczekać zjeść

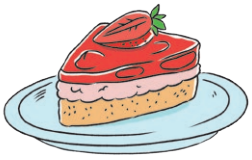

15, ... 16, ... 17, ... 18, ... 19!

skręcić zwolnić zawrócić uważać zatrzymać się

20, ... 21, ... 22, ... 23, ... 24!

9 **Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiednią ulotkę.**

~~być~~ zapisać się znaleźć zostać zacząć wziąć pomóc
ruszać pływać pamiętać jeść

BĄDŹ[0] WIDOCZNY NA DRODZE!

.....[1] TAŃCZYĆ!

.....[2] OFERTĘ PRACY DLA SIEBIE!

.....[3] W ŚWIAT RAZEM Z NAMI!

.....[4] KIEROWCĄ!

.....[5] STARSZYM LUDZIOM!

.....[6] ŻAGLÓWKĄ PO PIĘKNYCH JEZIORACH!

.....[7] SMACZNIE, TANIO I ZDROWO!

.....[8] O BADANIACH – ZDROWIE TO PODSTAWA!

.....[9] NA KURS JĘZYKOWY!

.....[10] UDZIAŁ W ŚWIĄTECZNYM KONKURSIE!

A-*0*

Zadbaj o swoje bezpieczeństwo! Daj się zauważyć!

Noś odblaski!

B-....

Naucz się jeździć bezstresowo i bezpiecznie!

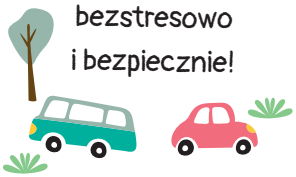

Zapisz się już dzisiaj!
E-mail: jazda@kursy.pl

C-....

Zostań wolontariuszem! Włącz się w naszą akcję i podaj innym swoją dłoń!

Szczegóły na stronie: serce.pl

D-....

Jesteś bezrobotny?
Jesteś bezrobotna?
Zgłoś się do nas!

Urząd Miasta
Plac Wolności 1

E-....

Angielski? Niemiecki? Hiszpański?
No problem!
Keine Problem!
¡No hay problema!

Skontaktuj się z nami i przyjdź na pierwszą lekcję! kurs@szkola.pl

F-....

Napisz list do Świętego Mikołaja i wygraj cenną nagrodę!

Szczegóły znajdź na stronie list.pl

G-....

Poznawaj egzotyczne kraje, ale najpierw przyjdź do nas!

Biuro Podróży Bajka
ul. Kubusia Puchatka 38

H-....

Bar sałatkowy CEBULA zaprasza od 10.00 do 17.00!

Odwiedź nas koniecznie i spróbuj naszych dań!
ul. Zielona 15

I-....

Pojedź na Mazury i weź udział w rejsach szkoleniowych!
Tel. 493-335-415-28

J-....

Zapisz się do naszej szkoły i poczuj rytm muzyki!

E-mail: lekcje@parkiet.pl
Tel. 389-194-209-10

K-....

DBAJ O SIEBIE i umów się na wizytę w naszej przychodni!

10 Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

~~*zakręcić*~~ wstawić naprawić wyrzucić odsłonić podlać wyłączyć zamknąć

Ale tu nieporządek! Następnym razem:

– ..... ***zakręć*** .....[0] kran,

– .....[1] piekarnik,

– .....[2] światło,

– .....[3] szafkę,

– .....[4] śmieci,

– .....[5] rolety,

– .....[6] kwiaty,

– .....[7] naczynia i sztućce do zmywarki!

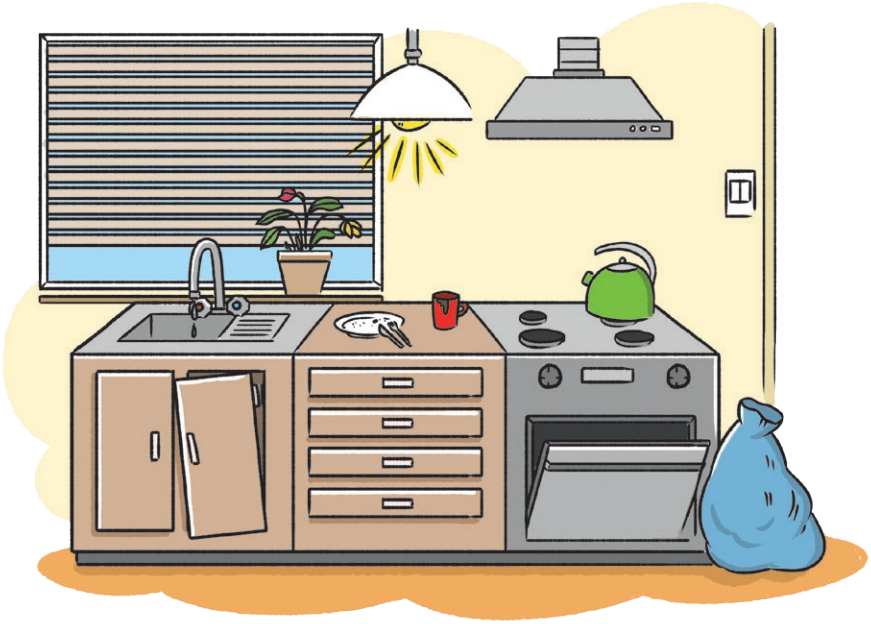

11 Zrób to ćwiczenie zgodnie z podanym przykładem albo nie rób tego ćwiczenia (jeśli wszystko już umiesz).

W przeczeniach (zakazach) używamy tylko czasowników niedokonanych, choć są wyjątki od tej reguły (np. *nie zapomnij*, *nie spóźnij się*, *nie obraź się*).

0	Pokrój ten chleb	albo jednak	nie ***krój tego chleba!*** !
1	Wypij tę herbatę		nie ..... !
2	Zjedz ten jogurt		nie ..... !
3	Usmaż jajecznicę		nie ..... !
4	Ugotuj dziś rosół		nie ..... !
5	Upiecz szarlotkę		nie ..... !
6	Zamów dużą pizzę		nie ..... !
7	Włącz czajnik		nie ..... !
8	Otwórz ten słoik		nie ..... !
9	Wyjmij szklankę		nie ..... !
10	Zamknij tę szafkę		nie ..... !
11	Weź książkę kucharską		nie ..... !
12	Połóż ten kubek na stole		nie ..... !
13	Siądź przy oknie		nie ..... !
14	Obejrzyj ten program		nie ..... !
15	Opowiedz mi tę historię		nie ..... !
16	Powiedz to, co myślisz		nie ..... !

12a **Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.**

żuć kłaść mówić prosić bawić się
korzystać zostawiać wycierać
wybierać ~~zapominać~~ opierać się

Dobre maniery przy stole

Czego nie wypada robić przy stole? Nie ***zapominaj***[0] o tych prostych zasadach:

- **nie** .....[1] serwetką ani naczyń, ani sztućców, bo dasz do zrozumienia, że są brudne,
- **nie** .....[2] łokciami na stole,
- **nie** .....[3] gumy,
- **nie** .....[4] sztućcami,
- **nie** .....[5] na talerz dużych porcji,
- **nie** .....[6] najlepszych kawałków,
- **nie** .....[7] o dokładkę,
- **nie** .....[8] jedzenia na talerzu,
- **nie** .....[9] z pełnymi ustami,
- **nie** .....[10] z telefonu komórkowego!

12b **Czego nie rób przy stole? Co mówią te zakazy?**

13 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

pójść usiąść przynieść ~~podziękować~~ przejmować się wysłać
przychodzić zadzwonić zapomnieć pamiętać przeszkadzać

Etykieta dla gości

Gdy dostaniesz zaproszenie na przyjęcie, to koniecznie za nie .....***podziękuj***.....[0]. Jeśli przyjąłeś / przyjęłaś zaproszenie, ...[1], żeby nie przychodzić w gości z pustymi rękami. Gdy wybierasz się na czyjeś urodziny, nie .....[2] o prezencie, a jeśli to impreza bez specjalnej okazji, ...[3] ze sobą jakąś sałatkę czy ciasto – na pewno będzie miło.

Nie .....[4] za wcześnie. Być może gospodarze nie będą jeszcze gotowi, więc nie .....[5] im w ostatnich przygotowaniach. Jeśli jesteś przed czasem, to po prostu .....[6] na krótki spacer albo .....[7] na pobliskiej ławce i tam spokojnie poczekaj.

Nie .....[8] drobnym spóźnieniem – to żaden problem. Jeśli jednak spóźnisz się ponad 15 minut, to .....[9] do gospodarzy albo .....[10] im SMS. Niech wiedzą, kiedy przyjdziesz i niech się nie martwią.

14 **Uzupełnij ofertę podróży zgodnie z podanym przykładem i połącz ulotki z odpowiednim zdjęciem.**

Przyjedź do Polski!

budować spacerować
szukać zbierać ~~opalać się~~

wypożyczyć zapomnieć
spędzać pływać odkrywać

0. Nad Bałtykiem

- ***opalaj się***[0] na pięknej plaży,
- .....[1] brzegiem morza,
- .....[2] bursztynów,
- .....[3] drobne muszelki,
- .....[4] zamki z piasku!

1. Na Mazurach

- .....[5] żaglówką,
- .....[6] kajak albo rower wodny,
- .....[7] wieczory przy ognisku,
- .....[8] piękne miejsca,
- .....[9] o stresie i problemach!

pójść bawić się zrobić zwiedzać

wypić wejść zwiedzić posłuchać

2. W Warszawie

- .....[10] na Stare Miasto,
- .....[11] selfie z Syrenką,
- .....[12] zabytki i muzea,
- .....[13] w klubach!

3. W Krakowie

- .....[14] zamek na Wawelu,
- .....[15] kawę na rynku,
- .....[16] na wieżę mariacką,
- .....[17] hejnału!

poczuć się wjechać zdobywać jeść

spróbować odpocząć chodzić poznać

4. W Tatrach

- .....[18] pyszne oscypki,
- .....[19] kolejką na szczyt,
- .....[20] wysokie góry,
- .....[21] jak alpinista!

5. W Bieszczadach

- .....[22] od codziennych spraw,
- .....[23] na długie spacery,
- .....[24] dawną architekturę,
- .....[25] pierogów z kaszą gryczaną!

A-*0*

B-....

C-....

D-....

E-....

F-....

15 **Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

Zasady bezpieczeństwa w górach

wziąć sprawdzić zostawić ~~zastanowić się~~

zacząć zrezygnować podchodzić uważać

Przed wyjściem w góry:

· dobrze ***się zastanów*** [0] nad wyborem trasy i ..... [1] pod uwagę jej długość oraz stopień trudności,

· ..... [2] prognozę pogody,

· ..... [3] wiadomość, dokąd idziesz i kiedy planujesz swój powrót!

Zagrożenia:

· ..... [4] z wyjścia w góry, jeśli nie ma dobrych warunków pogodowych,

· ..... [5] na śnieg i śliskie kamienie,

· nie ..... [6] do dzikich zwierząt,

· gdy nadchodzi burza, ... [7] schodzić z gór – tak będzie bezpieczniej!

zadzwonić ocenić zachować postarać się

Gdy zobaczysz wypadek:

· ..... [8] spokój,

· ..... [9] sytuację,

· w razie potrzeby ..... [10] pod numer alarmowy 112,

· ..... [11] udzielić pierwszej pomocy (jeśli to możliwe)!

TAK,
POTRZEBNA POMOC

NIE,
NIEPOTRZEBNA POMOC

Numer alarmowy: 112

16 **Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich odpowiedni obrazek.**

być smarować zwrócić założyć ~~skakać~~ słuchać pływać unikać wbiegać

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA NAD WODĄ

0. Nie ***skacz*** [0] do wody w nieznanych miejscach – to bardzo niebezpieczne.

1. ..... [1] poleceń ratownika i służb porządkowych.
2. ..... [2] uwagę na kolor flagi (czerwony oznacza zakaz kąpieli).
3. Nie ..... [3] bezpośrednio po posiłku – odczekaj dwie godziny.
4. Nie ..... [4] do wody – wchodź do niej powoli.
5. ..... [5] widoczny dla ratownika i nie odpływaj za daleko.
6. Gdy korzystasz ze sprzętu wodnego, ... [6] kamizelkę ratunkową.
7. ..... [7] ciało kremem do opalania i ..... [8] silnego słońca.

A-*0*

B-....

C-....

D-....

E-....

F-....

G-....

H-....

17a **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Jak dbać o siebie?

pić zapisać się znaleźć spać
~~słuchać~~ unikać uprawiać pomagać
oddychać spotykać się jeść

pracować rezygnować przejmować się
bać się siedzieć chodzić tracić wierzyć
~~oglądać~~ zapominać jeść

Co rób? (nakazy)

- ***Słuchaj*** [0] dobrych rad!
- ..... [1] sport!
- ..... [2] na siłownię!
- ..... [3] dużo wody!
- ..... [4] warzywa i owoce!
- ..... [5] świeżym powietrzem!
- ..... [6] czas na odpoczynek!
- ..... [7] siedem godzin na dobę!
- ..... [8] stresu i złości!
- ..... [9] z przyjaciółmi!
- ..... [10] innym ludziom!

Czego nie rób? (zakazy)

- Nie ***oglądaj*** [0] zbyt dużo telewizji!
- Nie ..... [11] długo przed komputerem!
- Nie ..... [12] o aktywności fizycznej!
- Nie ..... [13] zbyt ciężko i zbyt długo!
- Nie ..... [14] ze śniadania!
- Nie ..... [15] fast foodów!
- Nie ..... [16] zbyt późno spać!
- Nie ..... [17] czasu na głupoty!
- Nie ..... [18] hejtem!
- Nie ..... [19] reklamom!
- Nie ..... [20] prosić o pomoc!

17b **Co mówią te znaki?**

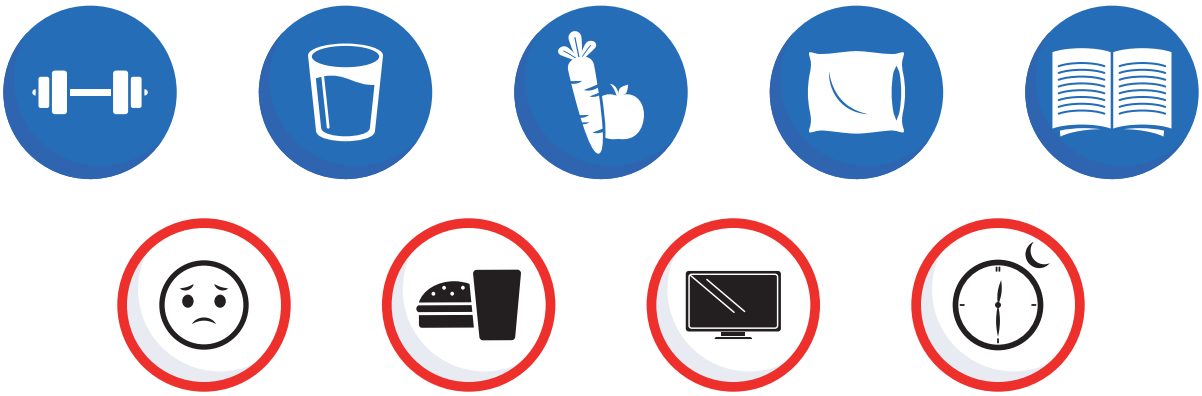

17c **Rozwiąż rebus.**

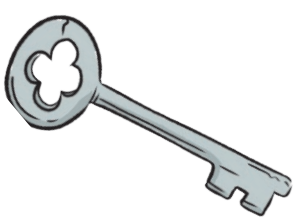

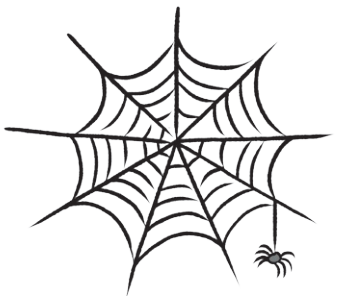

~~kl~~ eć = ę mu = ję

..... !

18a **Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

BĄDŹMY EKOLOGICZNI!

Ochronę środowiska ***zacznijmy*** (zacząć)[0] od własnego domu i pamiętajmy o kilku prostych zasadach.

Nie ..... (marnować)[1] wody – ..... (brać)[2] prysznic zamiast kąpieli, a podczas mycia zębów ..... (zakręcać)[3] kran. Jeśli mamy domek, to ..... (wykorzystywać)[4] deszczówkę do podlewania kwiatów.

Oszczędzajmy prąd – ..... (gasić)[5] niepotrzebne światło i ..... (wyłączać)[6] wszystkie sprzęty, których nie używamy. Zamiast czajnika elektrycznego ..... (wybrać)[7] zwykły czajnik i ..... (gotować)[8] w nim tyle wody, ile potrzebujemy.

Segregujmy śmieci i ..... (pilnować)[9], żeby trafiały do odpowiednich pojemników. ..... (Pomyśleć)[10] też o tym, co możemy zrobić, żeby naszych śmieci było mniej.

18b **Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.**

KUPUJMY MĄDRZE!

Przed wyjściem do sklepu ***zróbmy*** (zrobić)[0] listę zakupów i ..... (zastanowić się)[1], czego naprawdę potrzebujemy. ..... (Wziąć)[2] też ze sobą torbę na zakupy, żeby nie wydawać pieniędzy na foliowe siatki. Ich rozkład trwa aż 400 lat, więc ..... (starać się)[3] ich nie używać. Nie ..... (płacić)[4] też za wodę w plastikowych butelkach, a zamiast niej ..... (kupić)[5] szklaną butelkę z filtrem i ..... (napełniać)[6] ją wodą z kranu. Tak będzie taniej i lepiej!

Podczas zakupów nie ..... (patrzeć)[7] tylko na cenę produktów, ale też ..... (sprawdzić)[8] ich skład. ..... (Zwrócić)[9] jeszcze uwagę na kraj pochodzenia – ..... (szukać)[10] lokalnych produktów, których transport jest krótszy, a więc bardziej ekologiczny.

..... (Być)[11] rozsądnymi klientami – nie ..... (wrzucać)[12] do koszyka wszystkich produktów z promocji. ..... (Myśleć)[13] o tym, co kupujemy i ..... (dbać)[14] o swoje zdrowie oraz o nasze środowisko!

19 **Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem i zgadnij, dla kogo są te rady.**

sportowców ~~*mieszkańców*~~ maturzystów turystów kierowców

A

Rady dla ***mieszkańców***:

· nie ***otwierajcie*** [0] drzwi nieznanym osobom,
· ..... [1] przez wizjer, kto stoi za drzwiami,
· ..... [2] co najmniej dwa mocne zamki,
· nigdy nie ..... [3] kluczy pod wycieraczką,
· ..... [4] swoich sąsiadów,
· ..... [5] uwagę na obce osoby!

zamontować, patrzeć, poznać, ~~otwierać~~, zwracać, zostawiać

B

Rady dla .....:

· ..... [6] znane muzea i zabytki,
· ..... [7] zniżek i promocji,
· ..... [8] swojego bagażu,
· ..... [9] miejsc niebezpiecznych,
· ..... [10] polisę ubezpieczeniową!

pilnować, mieć, szukać, unikać, zwiedzać

C

Rady dla .....:

· ..... [11] naukę od ulubionych tematów,
· ..... [12] dużo testów i zadań,
· ..... [13] czas na odpoczynek,
· ..... [14] na swoich błędach,
· ..... [15] pozytywnie!

rozwiązywać, znaleźć, zacząć, myśleć, uczyć się

D

Rady dla .....:

· dobrze ..... [16] swoją trasę,
· zawsze ..... [17] na drogę i jej otoczenie,
· ..... [18] ostrożnie i nie za szybko,
· ..... [19] o przerwach w podróży,
· ..... [20] o swój samochód!

jechać, zaplanować, uważać, dbać, pamiętać

E

Rady dla .....:

· ..... [21] potrawy bogate w białko,
· ..... [22] dużo wody,
· ..... [23] rad dietetyków i trenerów,
· ..... [24] na siłowni,
· ..... [25] zasady fair play!

pić, stosować, ćwiczyć, słuchać, jeść

20 **Gdy zbliżają się wakacje, babcia Joasia zawsze ma złote rady dla swojego wnuka i swoich wnuczek. Uzupełnij jej maile zgodnie z podanym przykładem.**

A

Nowa wiadomość

smarować się nosić leżeć chodzić wchodzić
dbać ~~uważać~~ unikać poszukać pamiętać jeść

Kochany Adasiu!

Słyszałam, że wkrótce jedziesz z kolegami nad Bałtyk. To świetnie, ale ***uważaj*** [0] na siebie! Gdy będzie słoneczna pogoda, koniecznie .....[1] czapkę z daszkiem, ...[2] kremem do opalania i nie .....[3] zbyt długo na plaży. Jeśli będą wysokie fale, to absolutnie nie .....[4] do morza i .....[5], że z wodą nie ma żartów!

Bardzo Cię proszę – .....[6] też o swoją dietę. Przede wszystkim .....[7] tych okropnych fast foodów, a przynajmniej nie .....[8] zbyt często na pizzę czy frytki. Od razu .....[9] dobrej stołówki i tam .....[10] normalne obiady.

Całuję Cię mocno!

Babcia Joasia

B

Nowa wiadomość

pić zacząć odpocząć robić wchodzić myśleć cieszyć się
~~uważać~~ przysyłać przeczytać podziwiać

Kochana Gosiu! Kochana Basiu!

Słyszałam, że już niedługo jedziecie w Tatry. To cudownie, ale ***uważajcie*** [0] na siebie! Wiem, że jesteście bardzo ambitne, ale nie .....[1] od razu na najwyższe szczyty i .....[2] swoją wycieczkę od łatwiejszych tras. Nie .....[3] o tym, jakie góry musicie zdobyć, ale po prostu .....[4] z tego, że jesteście w Tatrach, ...[5] piękne widoki, ...[6] wspaniałe zdjęcia i .....[7] mi je mailem albo MMS-em. Jeśli będziecie już bardzo zmęczone, to .....[8] w parku wodnym. Uwierzcie mi – nie ma lepszego miejsca na relaks!

I bardzo Was proszę – nie .....[9] tych okropnych napojów energetycznych. W załączniku przysyłam Wam artykuł na ich temat. Koniecznie go .....[10].

Całuję Was mocno!

Babcia Joasia

21 Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.

Marek: – Macie już plany na weekend? Może ***pojedźmy*** (my-pojechać)[0] na dwa dni do Krakowa?

Jacek: – Świetny pomysł! Jestem za!

Łukasz: – To wy ..... (jechać)[1], a ja zostanę w domu. Muszę się uczyć do egzaminów.

Marek: – ..... (Ty-Przestać)[2] ciągle mówić o tych egzaminach i nie ..... (ty-siedzieć)[3] cały czas nad książkami. ..... (Ty-Zrobić)[4] sobie małą przerwę i ..... (ty-korzystać)[5] z życia!

Jacek: – Właśnie! Nie ..... (ty-być)[6] głupi i nie ..... (ty-uczyć się)[7] tyle! ..... (Ty-Popatrzeć)[8] na nas i ..... (ty-brać)[9] przykład!

Łukasz: – Już nie ..... (wy-mówić)[10] mi, co mam robić, a swoje cenne rady ..... (wy-zostawić)[11] dla siebie. Ale faktem jest, że trochę odpoczynku mi się przyda. ..... (My-Wybrać się)[12] więc razem na tę wycieczkę!

Marek: – To ..... (my-wziąć)[13] komórki i ..... (my-znaleźć)[14] jakiś dobry i tani hotel. Nie musi być w centrum, prawda?

Jacek: – Ale .... (on-mieć)[15] dobre opinie w Internecie!

Łukasz: – I .... (być)[16] śniadanie w formie szwedzkiego stołu!

Marek: – Dobrze! To ..... (my-wpisać)[17], co trzeba i ..... (my-zobaczyć)[18], jaki mamy wybór. Najpierw ..... (my-zarezerwować)[19] hotel, a potem ..... (my-kupić)[20] bilety na pociąg.

Łukasz: – Nie ..... (wy-obrazić się)[21], ale ja muszę już iść. Ostatnio zacząłem dawać korepetycje i niedługo mam kolejną lekcję. ..... (Wy-Wysłać)[22] mi SMS, co wybraliście i o której się spotkamy.

Jacek: – Dobrze, jeśli się spieszysz, to ..... (ty-iść)[23], a organizacją wycieczki .... (zająć się)[24] prawdziwi profesjonaliści!

Łukasz: – Czyli kto?

Jacek: – No właśnie my! ..... (Ty-Biegnąć)[25] już na tę swoją lekcję i ..... (ty-pozwolić)[26] nam działać.

Marek: – A jutro nie ..... (ty-spóźnić się)[27] na pociąg i oczywiście nie ..... (ty-zapomnieć)[28] wziąć ze sobą kilku podręczników.

Łukasz: – Oczywiście, że nie zapomnę. Niech cię o to głowa nie boli! Do jutra!

22 **Uzupełnij dialogi zgodnie z podanym przykładem i dopasuj do nich obrazki.**

A. – ***Pospieszcie się*** (Wy-Pospieszyć się)[0]! Wszyscy już czekają!
– To ..... (oni-poczekać)[1] jeszcze chwilę, a ty ..... (powiedzieć)[2] mi, który kapelusz mam wybrać. Ten czy tamten?

B. – Tato, ... (ty-pomóc)[3] mi zrobić to zadanie! Muszę obliczyć pole sześciokąta, który…
– Hmm. To może ..... (ty-iść)[4] do mamy i ją ..... (ty-poprosić)[5] o pomoc. Ja jestem zajęty!

C. – Mam już dość tej nauki! ..... (My-Chodzić)[6] do kuchni i ..... (my-zjeść)[7] coś słodkiego!
– Dobrze, ale najpierw ..... (my-skończyć)[8] te zadania. ..... (Ty-Zobaczyć)[9], jak mało pracy nam zostało! Damy radę!

D. – Jaka ładna pogoda! ..... (My-Wziąć)[10] rowery i ..... (my-pojechać)[11] na małą wycieczkę!
– A może ..... (my-zostać)[12] w domu i ..... (my-obejrzeć)[13] jakąś komedię?
– To ..... (my-rzucić)[14] monetą i niech los zdecyduje! Orzeł – wycieczka, reszka – dom!

E. – ..... (Wy-Patrzeć)[15], tam jest lis!
– Lis? W naszym ogródku? Nie ..... (ty-żartować)[16]!
– Mówię serio! ..... (Wy-Chodzić)[17] go zobaczyć!
– To przecież pies naszych sąsiadów! Może lepiej ..... (ty-zacząć)[18] nosić okulary?
– Ale ten pies naprawdę wygląda jak lis!

F. – ..... (My-Zaśpiewać)[19] wszyscy razem: *Sto lat, sto lat niech żyje, żyje nam!*
– Dziękuję wam za te piękne kwiaty, prezenty i życzenia! Proszę, ... (wy-siadać)[20] już do stołu, ... (wy-częstować się)[21] sałatkami i jeszcze ..... (wy-powiedzieć)[22] mi, czy wolicie kawę czy herbatę?

0- *A*

1-....

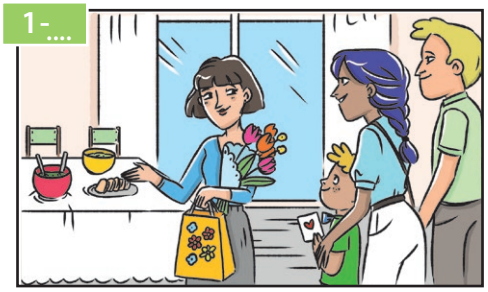

2-....

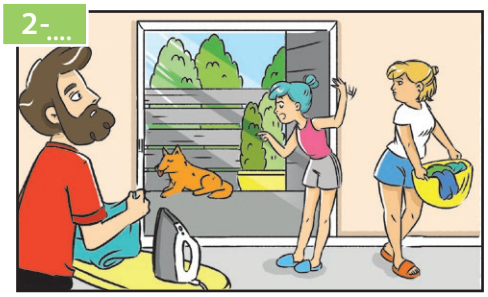

3-....

4-....

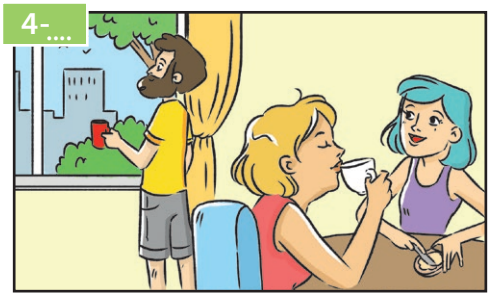

5-....

23a **Narysuj proste znaki, które będą mówić (tematy do wyboru):**

a) jak dbać o zdrowie?

b) jak dbać o środowisko?

c) jak bezpiecznie odpoczywać na wakacjach?

d) jak się zachowywać przy stole?

e) jak się uczyć języków obcych?

f) jak osiągnąć sukces?

Co rób?

Czego nie rób?

23b **„Przetłumacz" powyższe znaki na tryb rozkazujący. (Jeśli pracujesz z kimś w parze, to postaraj się zinterpretować znaki koleżanki / kolegi).**

Co rób? (nakazy)

Czego nie rób? (zakazy)

A na koniec piosenka!

24a **Napisz, z jakimi słowami kojarzy Ci się słowo *kołyska* i porównaj swoje skojarzenia z odpowiedziami innych osób.**

rzeczowniki

dziecko, ...

.....

.....

przymiotniki

mały, ...

.....

.....

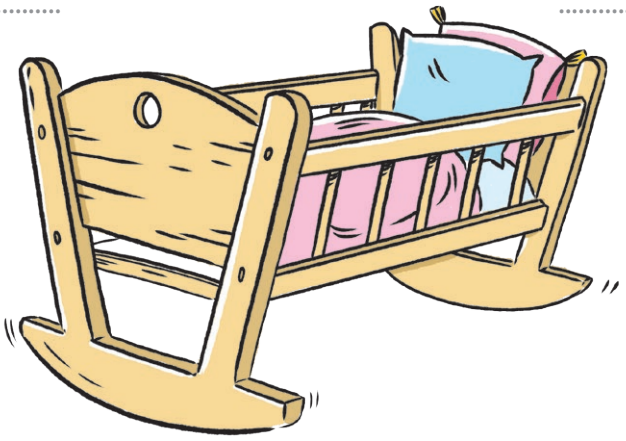

KOŁYSKA

czasowniki

kołysać, ...

.....

.....

przysłówki

cicho, ...

.....

.....

24b **Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.**

0	***kołyska***	A	najważniejszy cel, znaczenie czegoś
1	kołysanka	B	życie, trwanie, egzystencja
2	chwila	C	nocą świeci na niebie, ma różne fazy
3	łza	D	krótka piosenka przed snem (i na sen)
4	księżyc	**E**	***łóżeczko, którym można kołysać, żeby małe dziecko szybciej zasnęło***
5	sens	F	ból emocjonalny; stan, kiedy czujemy się źle i często płaczemy
6	spokój	G	bardzo krótki odcinek czasu, moment
7	istnienie	H	brak wrażliwości; stan, kiedy przestajemy czuć ból
8	zwątpienie	I	równowaga psychiczna, harmonia, cisza
9	smutek	J	stan, kiedy przestajemy wierzyć w coś, kiedy przestajemy być pewni czegoś
10	znieczulenie	K	kropla, która się pojawia, kiedy płaczemy

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

24c **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

sens	księżyc	życie	życzenia	ludzi	chwilę	trudnościami	~~kołysankę~~

O piosence

Tytuł *Do kołyski* zapowiada ***kołysankę***[0], ale nie jest to prosta piosenka o tym, że pora spać, bo już .....[1] świeci. Słyszymy tu cenne rady i piękne .....[2] dla małego dziecka, które ma całe .....[3] przed sobą. A co jest w nim najważniejsze? Żeby uśmiechać się do .....[4], być życzliwym, doceniać każdą .....[5], iść własną drogą i z pomocą Boga radzić sobie z .....[6], których na pewno nie będzie brakować. Trzeba odkrywać .....[7] istnienia i piękno życia, a jednocześnie pamiętać o tym, że wszystko przemija.

24d **Posłuchaj piosenki (możesz ją łatwo znaleźć w Internecie) i uzupełnij jej tekst.**

Zespół *Dżem*

Muzyka: *Jerzy Styczyński*
Słowa i śpiew: *Maciej Balcar*

Do kołyski

Żyj[0] z całych sił
i .....[1] do ludzi,
bo nie jesteś sam.

Śpij, nocą .....[2],
niech zły sen Cię nigdy więcej nie obudzi,
teraz śpij.

.....[3] dobry Bóg
zawsze Cię za rękę .....[4],
kiedy ciemny wiatr
porywa spokój,
siejąc smutek i zwątpienie.

.....[5], że
jak na deszczu łza
cały ten świat nie znaczy nic a nic.
Chwila, która trwa,
może być najlepszą z Twoich chwil.

.....[6] własną drogą,
bo w tym cały sens istnienia,
żeby umieć żyć,
bez znieczulenia,
bez niepotrzebnych
niespełnienia myśli złych.
Jak na deszczu łza…

Kod QR – piosenka „Do kołyski" zespołu *Dżem*

24e **Jak myślisz, co to znaczy: „żyj z całych sił"? Co rób, a czego nie rób? Napisz swoją interpretację tych słów i porównaj ją z odpowiedziami innych osób.**

.....

.....

.....

Rozdział VII

MOŻE POĆWICZYLIBYŚMY TRYB WARUNKOWY?

1a **Oleg myśli o tym, jak spędziłby czas w Krakowie. Połącz słowa z obrazkami.**

W Krakowie…

0. ***kupiłbym obwarzanka***
1. wypiłbym kawę na rynku
2. posłuchałbym hejnału
3. zwiedziłbym kościół Mariacki
4. obejrzałbym wystawę malarstwa
5. poszedłbym na Wawel
6. wszedłbym na wieżę katedry
7. dotknąłbym dzwonu
8. zobaczyłbym pomnik smoka
9. zjadłbym zapiekankę
10. zwiedzałbym synagogi
11. pojechałbym na cmentarz Rakowicki
12. poszedłbym na dworzec

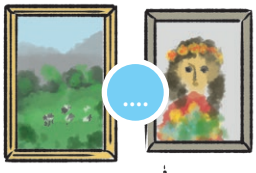

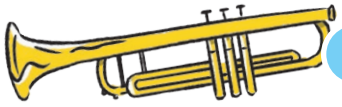
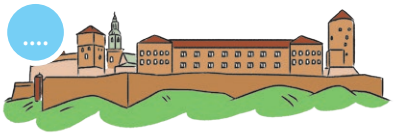

1b **Oleg pisze na blogu o tym, jak spędziłby czas w Krakowie. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Blog

(Ostatni, Ostatnie, ***Ostatnio***)[0] dostałem mail z pytaniem, dokąd pojechałbym na krótką wycieczkę. To był jakiś spam, ale (sam, samo, same)[1] pytanie było ciekawe i zacząłem się nad nim zastanawiać. Myślę, że (najchętniej, najczęściej, najbardziej)[2] pojechałbym do Krakowa. A jak (spędziłbym, obchodziłbym, prowadziłbym)[3] tam czas?

Od razu po wyjściu z dworca kolejowego kupiłbym (sobie, siebie, sobą)[4] obwarzanka i poszedłbym na rynek. Tam wypiłbym kawę, posłuchałbym (hejnał, hejnału, hejnały)[5] i obejrzałbym zabytkowe kamienice. Potem zwiedziłbym kościół Mariacki (z, ze, za)[6] znanym ołtarzem Wita Stwosza, a następnie poszedłbym do (muzeum, muzea, muzeami)[7], gdzie podziwiałbym piękne obrazy. Oczywiście, zwiedziłbym też Wawel – zamek oraz katedrę. Wszedłbym na jej wysoką (wagę windę, wieżę)[8], gdzie zobaczyłbym najsłynniejszy dzwon w Polsce. Chciałbym go jeszcze dotknąć, bo to podobno (przychodzi, przynosi, przywozi)[9] szczęście.

Potem poszedłbym nad Wisłę, żeby popatrzeć na (pomnik, pamiątkę, pamiętnik)[10] smoka. Pewnie byłbym już głodny, (bo, ale, więc)[11] zjadłbym jakąś zapiekankę, a potem długo spacerowałbym po Kazimierzu – zabytkowej dzielnicy, (gdzie, skąd, dokąd)[12] zwiedzałbym stare synagogi. Potem pojechałbym na cmentarz Rakowicki, (że, żeby, czy)[13] zobaczyć groby znanych artystek i artystów. A co zrobiłbym później? Po prostu poszedłbym (w, na, nad)[14] dworzec kolejowy i wróciłbym wieczornym (samolotem, tramwajem, pociągiem)[15] do domu!

1c **Oleg odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.**

0	***Kiedy chciałbyś pojechać do Krakowa?***
1	Z kim pojechałbyś na taką wycieczkę?
2	Dlaczego wybrałbyś podróż pociągiem?
3	Jakiego obwarzanka zjadłbyś najchętniej?
4	Do której kawiarni poszedłbyś na kawę?
5	Czyje obrazy chciałbyś zobaczyć?
6	Jak długo zwiedzałbyś Kazimierz?
7	Co kupiłbyś sobie na pamiątkę?
8	Czy chciałbyś zamieszkać na stałe w Krakowie?

A	Nie mam ulubionych malarzy. Po prostu poszedłbym do muzeum i oglądałbym tam wystawy.
B	Być może takiego z sezamem albo makiem. A może poprosiłbym o dwa?
C	Chciałbym tam spędzić co najmniej dwie godziny.
D	***Jeśli miałbym czas, to nawet jutro!***
E	Być może jakiś magnes z panoramą Krakowa albo ze smokiem wawelskim?
F	Jeżeli znalazłbym tam dobrą pracę, to wtedy tak. Mógłbym się przeprowadzić!
G	Bo tak jest dość tanio, szybko i wygodnie.
H	Do tej, gdzie byłyby wolne stoliki pod parasolami. ☺
I	Najchętniej z przyjaciółmi!

0	1	2	3	4	5	6	7	8
D								

1d **Czy pamiętasz, co Oleg robiłby na wycieczce? Zaznacz poprawną odpowiedź.**

Oleg…

0. pojechałby do Krakowa
a) ***pociągiem***.
b) autobusem.
c) samochodem.

1. najpierw zjadłby
a) pączka.
b) oscypka.
c) obwarzanka.

2. na rynku posłuchałby
a) hymnu.
b) hejnału.
c) koncertu.

3. w muzeum podziwiałby
a) obrazy.
b) stroje.
c) meble.

4. na wieży katedry dotknąłby
a) rzeźby.
b) zegara.
c) dzwonu.

5. nad Wisłą obejrzałby pomnik
a) smoka.
b) syrenki.
c) Neptuna.

6. na Kazimierzu zwiedzałby
a) kościoły.
b) synagogi.
c) kamienice.

7. pod koniec dnia poszedłby
a) do muzeum.
b) na wystawę.
c) na cmentarz.

8. na pamiątkę kupiłby sobie
a) torbę.
b) kubek.
c) magnes.

1e **Co Oleg zrobiłby najpierw, a co potem? Poukładaj obrazki w odpowiedniej kolejności.**

2a **Olga myśli o tym, jak spędziłaby czas we Wrocławiu. Połącz słowa z obrazkami.**

We Wrocławiu...

0. ***oglądałabym piękne kamienice***
1. słuchałabym ulicznych muzyków
2. poszłabym do muzeum
3. oglądałabym krasnale
4. zamówiłabym kluski wrocławskie
5. poszłabym nad Odrę
6. pojechałabym kolejką linową
7. spacerowałabym po Ogrodzie Japońskim
8. kupiłabym kilka pamiątek
9. robiłabym dużo zdjęć
10. spotkałabym się ze znajomymi
11. obejrzałabym ciekawy spektakl
12. napisałabym krótką relację z wycieczki

2b **Olga pisze na blogu o tym, jak spędziłaby czas we Wrocławiu. Zaznacz odpowiednie słowo.**

Blog

(Niedawna, Niedawne, ***Niedawno***)[0] dostałam mailem pytanie, dokąd pojechałabym na (krótka, krótką, krótkiej)[1] wycieczkę. To była jakaś reklama, (co, jaką, którą)[2] szybko wrzuciłam do spamu, ale mimo to zaczęłam (się zastanawiać, się zatrzymywać, się zajmować)[3], dokąd chciałabym pojechać. I wiecie co? Chyba wybrałabym Wrocław, bo to (dużo, wiele, bardzo)[4] ładne miasto, w którym już dawno nie byłam.

A jak spędziłabym tam czas? (Najpierw, Przedtem, Następnie)[5] poszłabym na rynek, gdzie oglądałabym (piękny, piękne, piękni)[6] kamienice i słuchałabym ulicznych muzyków. Potem poszłabym zobaczyć *Panoramę Racławicką*. (Coraz, Zaraz, Nieraz)[7] widziałam ten wielki obraz w Internecie, ale w muzeum wygląda o wiele (dobrze, lepiej, najlepiej)[8]!

Co jeszcze robiłabym (w, we, na)[9] Wrocławiu? Na pewno szukałabym krasnali i cieszyłabym się na ich (widok, wygląd, obraz)[10]. Kiedy byłabym już głodna, to zamówiłabym kluski wrocławskie, bo lubię (unikać, używać, próbować)[11] lokalnej kuchni. Po obiedzie poszłabym nad (Odra, Odrę, Odrą)[12], a na jej drugi brzeg pojechałabym (windą, łódką, kolejką)[13] linową. Potem spacerowałabym po Ogrodzie Japońskim, gdzie mogłabym usiąść nad pięknym (stawem, niebem, drzewem)[14] i trochę odpocząć.

A jak spędziłabym wieczór? Najchętniej umówiłabym się ze znajomymi, (który, którzy, którymi)[15] mieszkają we Wrocławiu i poszłabym z nimi do teatru, a potem na kolację. To byłoby najlepsze zakończenie tego pięknego dnia!

2c Olga odpowiada na pytania internautów. Dopasuj odpowiedzi do pytań.

0	***Kiedy pojechałabyś na taką wycieczkę?***	A	Co najmniej dwa dni! Nie lubię się spieszyć.
1	Czym pojechałabyś do Wrocławia?	B	Najchętniej z przyjaciółką!
2	Z kim zwiedzałabyś to miasto?	C	Być może jakiś magnes albo kubek z panoramą Wrocławia? I jakąś ładną torbę!
3	Czy robiłabyś sobie zdjęcia z każdym krasnalem?	D	Dlaczego nie? Myślę, że mogłabym się tam przeprowadzić.
4	Gdzie umówiłabyś się ze znajomymi?	E	Być może pociągiem albo autobusem – wszystko jedno!
5	Na jaką sztukę poszłabyś najchętniej?	F	Być może pod ratuszem albo już przed teatrem?
6	Jak długo byłabyś we Wrocławiu?	**G**	***Najlepiej w maju, bo wtedy każde miasto wygląda najpiękniej!***
7	Co kupiłabyś sobie na pamiątkę?	H	Myślę, że wybrałabym jakiś zabawny spektakl.
8	A chciałabyś zamieszkać we Wrocławiu?	I	To chyba niemożliwe – jest ich za dużo!

0	1	2	3	4	5	6	7	8
G								

2d Czy pamiętasz, co Olga robiłaby na wycieczce? Zaznacz poprawną odpowiedź.

Olga…

0. pojechałaby do
a) Gdańska.
b) Poznania.
c) ***Wrocławia.***

1. najpierw oglądałaby
a) ulice.
b) piwnice.
c) kamienice.

2. potem obejrzałaby
a) wielki obraz.
b) duży pomnik.
c) wysoki budynek.

3. cieszyłaby się na widok
a) korali.
b) krasnali.
c) motyli.

4. chętnie zamówiłaby
a) kluski.
b) frytki.
c) placki.

5. na drugi brzeg Odry pojechałaby
a) rowerem.
b) tramwajem.
c) kolejką linową.

6. poszłaby na spacer do
a) Parku Zachodniego.
b) Parku Południowego.
c) Ogrodu Japońskiego.

7. chciałaby usiąść nad
a) stawem.
b) jeziorem.
c) zalewem.

8. wieczorem poszłaby na
a) mecz.
b) spektakl.
c) wystawę.

2e Co Olga zrobiłaby najpierw, a co potem? Poukładaj obrazki w odpowiedniej kolejności.

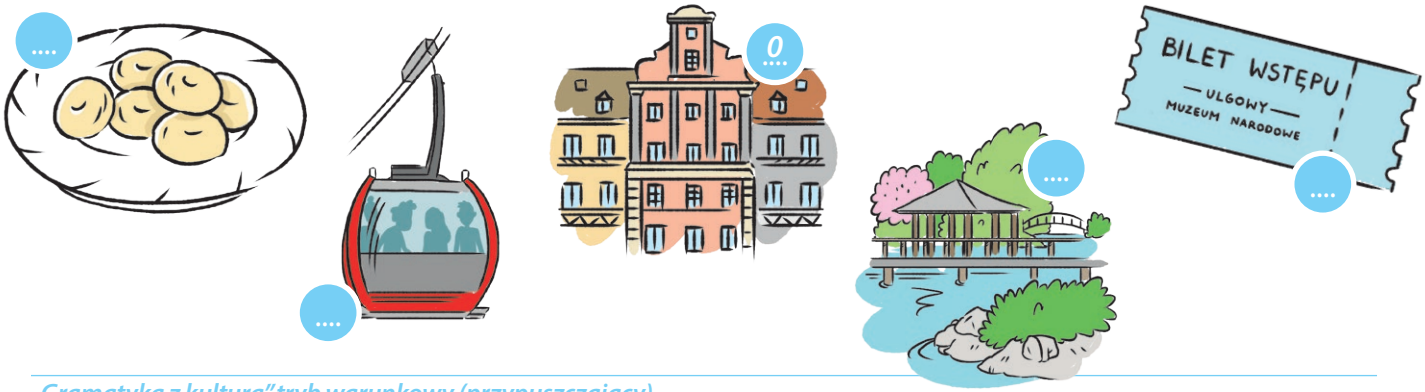

3 **Czy wiesz, jak spędzalibyśmy tam czas? Połącz kolumny.**

0	***W Krakowie***
1	We Wrocławiu
2	W Puszczy Białowieskiej
3	Na Mazurach
4	W Tatrach
5	Nad Bałtykiem

A	pływalibyśmy żaglówką.
B	***poszlibyśmy nad Wisłę.***
C	zdobywalibyśmy szczyty.
D	zbieralibyśmy bursztyny.
E	zobaczylibyśmy żubry.
F	oglądalibyśmy krasnale.

0	1	2	3	4	5
B					

4 **Połącz kolumny.**

0	***– Chłopcy! Może przestalibyście już grać na komputerze?***
1	– A może najpierw odrobilibyście lekcje?
2	– To może posprzątalibyście swoje pokoje?
3	– A nie wolelibyście pograć w piłkę z kolegami?
4	– A nie chcielibyście pójść do kina z koleżankami?
5	– To może porozmawialibyście z tatą i pomoglibyście mu w jego pracy?

A	– Ale to właśnie on włączył nam komputer i poszedł się położyć.
B	– Teraz nie grają tam nic ciekawego.
C	***– Ale dopiero co zaczęliśmy!***
D	– Już mamy tam porządek. Sama zobacz, jak jest czysto.
E	– Nauczyciele niczego nam nie zadali na weekend.
F	– W taką pogodę? Jest za zimno i boisko jest puste.

0	1	2	3	4	5
C					

5 **Zaznacz poprawną odpowiedź.**

0. Oni poszliby do
a) lasu.
b) sadu.
c) ***parku.***

1. Oni zobaczyliby tam
a) obraz.
b) rzeźbę.
c) wystawę.

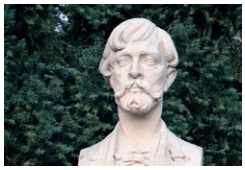

2. Oni usiedliby na
a) kocu.
b) fotelu.
c) ławce.

3. Oni karmiliby
a) żabki.
b) kaczki.
c) wiewiórki.

4. Oni zbieraliby
a) listy.
b) liście.
c) kwiaty.

5. Oni nosiliby
a) czapki.
b) parasole.
c) kapelusze.

6 Czy wiesz, jak tam spędzałybyśmy czas? Połącz kolumny.

0	***Za granicą***
1	W Krakowie
2	W Toruniu
3	W Gdańsku
4	We Wrocławiu
5	W Sudetach

A	poszłybyśmy na Wawel.
B	weszłybyśmy na Śnieżkę.
C	***poznawałybyśmy inną kulturę.***
D	spacerowałybyśmy nad Odrą.
E	zwiedziłybyśmy dom Kopernika.
F	zobaczyłybyśmy fontannę Neptuna.

0	1	2	3	4	5
C					

7 Połącz kolumny.

0	***– Dziewczyny! Może poszłybyście z nami na mecz?***
1	– A co powiedziałybyście na kino?
2	– To może poszłybyście z nami do ciastkarni?
3	– A może chciałybyście pójść na imprezę do klubu?
4	– A może pojechałybyście z nami nad jezioro?
5	– To może zagrałybyście z nami w szachy?

A	– O, nie! Tam jest tak głośno, że aż uszy bolą.
B	– Nie tym razem. Jesteśmy na diecie.
C	– O, to świetny pomysł! Zróbmy mały turniej!
D	– Innym razem. Jeszcze jest za zimno na takie wycieczki.
E	***– Nie interesujemy się piłką. To nudne!***
F	– To lepszy pomysł, ale teraz nie grają tam nic ciekawego.

0	1	2	3	4	5
E					

8 Zaznacz poprawną odpowiedź.

0. One pojechałyby
a) na plac.
b) ***<u>na wieś.</u>***
c) nad staw.

1. One wzięłyby
a) kubek.
b) wózek.
c) koszyk.

2. One poszłyby na
a) pole.
b) łąkę.
c) plażę.

3. One leżałyby na
a) kocu.
b) leżaku.
c) hamaku.

4. One oglądałyby
a) mewy.
b) motyle.
c) bociany.

5. One robiłyby
a) pączki.
b) opłatki.
c) wianki.

TRYB WARUNKOWY (PRZYPUSZCZAJĄCY)

– reguły i konteksty

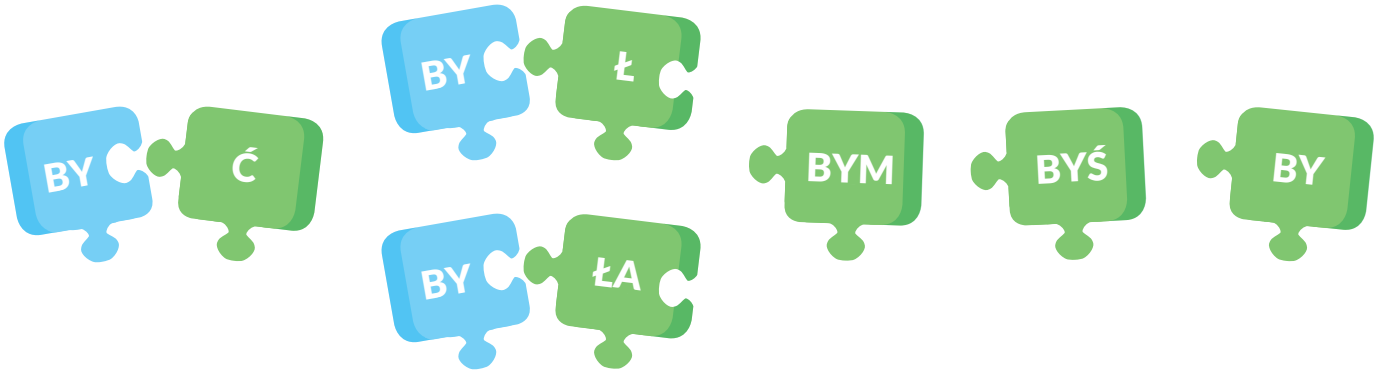

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
(ja) był+bym	(ja) była+bym	
(ty) był+byś	(ty) była+byś	
(on) był+by	(ona) była+by	(ono) było+by

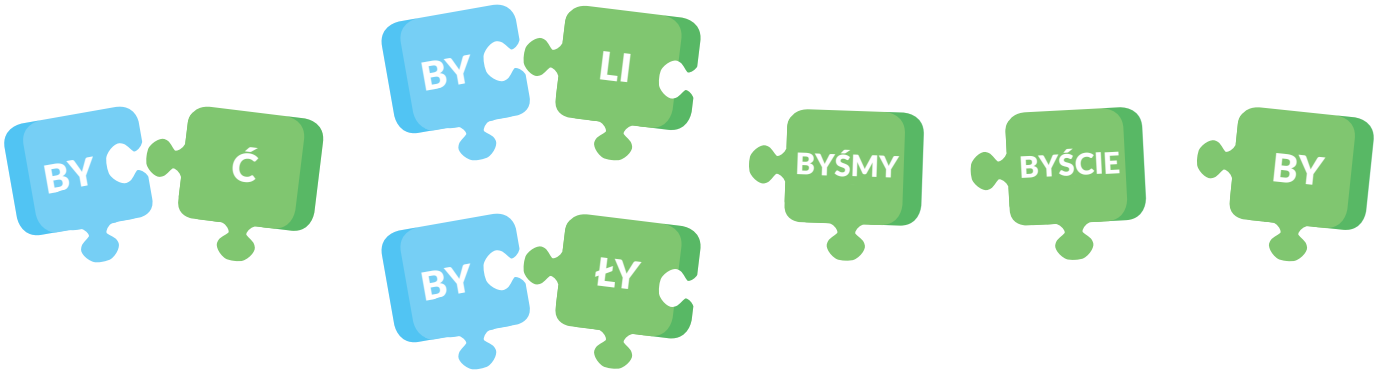

rodzaj męskoosobowy	rodzaj niemęskoosobowy
(my) byli+byśmy	(my) były+byśmy
(wy) byli+byście	(wy) były+byście
(oni) byli+by	(one) były+by

Trybu warunkowego (przypuszczającego) używamy:

– gdy wyrażamy swoje przekonania, przypuszczenia i wątpliwości o tym, co moglibyśmy zrobić (i czego nie moglibyśmy zrobić): *Jestem tak wysportowany, że mógłbym przebiec 10 kilometrów, ale na pewno nie przebiegłbym maratonu. Myślę, że zdałabym egzamin na poziomie B1, ale chyba nie poradziłabym sobie na poziomie B2.*

– gdy wyrażamy prośby: *Czy mógłbym zadać pytanie? Czy mogłabyś chwilkę poczekać?*

– gdy składamy propozycje: *Może poszlibyśmy do kawiarni? Może usiadłybyśmy pod oknem?*

– gdy wyrażamy życzenia: *Zjadłbym coś słodkiego! Zamówiłabym szarlotkę!*

9 **Do kogo moglibyśmy tak powiedzieć? Połącz kolumny zgodnie z podanym przykładem.**

0	**– *Wujku!***	A	Czy mógłby pan zmniejszyć klimatyzację? W całym autokarze jest za zimno!
1	– Ciociu!	B	Czy moglibyście tak głośno nie rozmawiać? Tu jest muzeum, a nie targowisko!
2	– Babciu i dziadku!	C	Czy mogliby państwo zająć miejsca jeszcze bliżej sceny? Tak byłoby o wiele lepiej – i dla państwa, i dla aktorów.
3	– Chłopcy!	D	Czy mogłybyście nie iść tak szybko? Już ledwo żyję!
4	– Drogie dzieci!	**E**	***Czy zrobiłbyś z nami placki ziemniaczane po węgiersku?***
5	– Panie kierowco!	F	Czy mogłaby mi pani powiedzieć, ile kosztowałaby pani porada prawna? Byłbym wdzięczny za informację.
6	– Panie doktorze!	G	Może zostalibyście dłużej? Zjedlibyśmy lody, wypilibyśmy kawę i jeszcze poszlibyśmy na krótki spacer do ogrodu.
7	– Pani mecenas!	H	Czy mogłaby pani sprawdzić i ocenić pierwszy rozdział mojej pracy magisterskiej? Byłabym bardzo wdzięczna!
8	– Pani profesor!	I	Czy zagrałabyś nam *Odę do radości*? Bardzo chcielibyśmy posłuchać twojego wykonania, bo pięknie grasz!
9	– Drodzy goście!	J	Czy mógłby pan powiedzieć coś więcej o tych lekarstwach? Chciałabym się dowiedzieć, jakie są ich skutki uboczne.
10	– Szanowni widzowie!	K	Może opowiedzielibyście nam o czasach swojej młodości? Chętnie posłuchalibyśmy waszych dawnych wspomnień!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

10a **Uzupełnij tabelkę odpowiednimi pytaniami.**

nieoficjalnie	oficjalnie	
– ***Kim chciałbyś być?*** [0]	– Kim pan chciałby być?	– Ekonomistą.
– ..... [1]	– Kim pani chciałaby być?	– Tłumaczką.
– ..... [2]	– Kim panowie chcieliby być?	– Kucharzami.
	– Kim państwo chcieliby być?	– Prawnikami.
– ..... [3]	– Kim panie chciałyby być?	– Lekarkami.

10b **Kim chciał(a)byś być? Dokończ zdanie.**

– Chciał(a)bym być .....

11 **Jak odpowiedział(a)byś na te pytania?**

0. Jakiego języka chciał(a)byś się jeszcze nauczyć?

Chciałbym jeszcze nauczyć się czeskiego.

albo:

Chciałabym jeszcze nauczyć się włoskiego.

1. – Komu dał(a)byś bukiet pięknych kwiatów? .....
2. – Jakie polskie miasto zwiedził(a)byś najchętniej? .....
3. – Jaki film obejrzał(a)byś jeszcze raz? .....
4. – Jaką potrawę umiał(a)byś szybko zrobić? .....
5. – Jaką pizzę zamówił(a)byś dla siebie? .....
6. – Co najchętniej zjadł(a)byś na deser? .....
7. – W co zagrał(a)byś teraz na komputerze? .....
8. – Na co wydał(a)byś 100 euro? .....
9. – Co zabrał(a)byś ze sobą na bezludną wyspę? .....
10. – Jakie ubrania nosił(a)byś najchętniej? .....
11. – Z kim porozmawiał(a)byś teraz przez telefon? .....
12. – Z którą znaną osobą chciał(a)byś się spotkać? .....
13. – O której najchętniej wstawał(a)byś codziennie? .....
14. – Jakie pytanie dodał(a)byś do tej listy? Dopisz je, a potem poproś wybraną osobę, żeby napisała swoją odpowiedź.

– ..... ?

– ..... .

12 **Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.**

Ona: Ale jestem głodna i zmęczona! Może ***zamówilibyśmy*** (my-zamówić)[0] pizzę? Taką dużą, z podwójnym serem!

On: A co ..... (ty-powiedzieć)[1] na naleśniki? Wiesz, że ..... (ja-móc)[2] je szybko usmażyć i też ..... (one-być)[3] pyszne!

Ona: Naprawdę ..... (ty-być)[4] tak miły? I naprawdę ..... (ty-umieć)[5] zrobić naleśniki?

On: A co to za problem? Tylko ..... (ja-potrzebować)[6] czasu, ale na pizzę też ..... (ty-musieć)[7] czekać.

Ona: To może razem ..... (my-usmażyć)[8] te naleśniki? Tak ..... (ono-być)[9] szybciej i ..... (my-móc)[10] porównać nasze domowe przepisy!

Uwaga!

Cząstki *-bym, -byś, -byśmy, -byście, -by* nie lubią stać w miejscu – łączą się z różnymi słowami i mogą też występować samodzielnie. Trzeba więc uważać na ortografię!

Cząstki *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście* piszemy razem:

– z osobowymi formami czasownika: *Poszedłbym na spacer! Poszłabym do teatru!*

– w formach z „się”: *Zjadłoby się coś dobrego*! *Pojechałoby się nad morze*!

– ze słowami: *choć, jeśli, gdy, jak, to, niech*: *Nie zmienię zdania, choćbyś sto razy mnie o to prosił! Gdybyś potrzebował pomocy, to dzwoń o każdej porze! Przywitał mnie, jakbyśmy się znali od lat – a ja go pierwszy raz na oczy widzę! Niechby już wrócili – ile można czekać!*

Cząstki *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście* piszemy osobno:

– z bezokolicznikami: *A może znów pojechać by w góry?*

– z formami: *trzeba, warto, można: Trzeba by to jeszcze przemyśleć. Warto by się nad tym dłużej zastanowić. Można by tak zrobić.*

– po zaimkach, rzeczownikach, przymiotnikach, przysłówkach, liczebnikach: *Kto by to wiedział? Koń by się uśmiał! To za proste by było! Dobrze by było to zapamiętać!*

13 Uzupełnij tabelki odpowiednimi słowami.

(ja)	*Gdybym* [0]	miał / miała	pieniądze, to …	kupiłbym / kupiłabym dom.
(ty)	..... [1]			kupiłbyś / kupiłabyś dom.
(on) (ona) (ono)	..... [2]	miał miała miało		kupiłby dom.
				kupiłaby dom.
				kupiłoby domek.
(my)	..... [3]	mieli / miały		kupilibyśmy / kupiłybyśmy dom.
(wy)	..... [4]			kupilibyście / kupiłybyście dom.
(oni) (one)	..... [5]			kupiliby / kupiłyby dom.

14 14 Uzupełnij tekst brakującymi fragmentami zgodnie z podanym przykładem.

Po co gdybać?

Czy zastanawiasz się czasem, co by było, gdyby…? Gdybyś [_____][0] i miałbyś zupełnie innych znajomych? Gdybyś [_____][1] w zupełnie inne miejsca i to właśnie do nich chciałabyś teraz wracać? Gdybyś [_____][2] do klubu i nie poznałbyś tam Magdy, bez której dziś nie mógłbyś żyć? Gdybyś [_____][3] na urodziny do koleżanki i nie spotkałabyś tam Adama, który teraz jest twoim chłopakiem? Takie gdybanie to rzecz ludzka i ma swoje zalety.

Zazwyczaj gdybamy na temat negatywnych sytuacji. Gdy jest nam źle, to lubimy myśleć o tym, [_____][4], gdyby było inaczej. Ten proces w psychologii nazywany jest myśleniem kontrfaktycznym. Układamy sobie takie piękne scenariusze, [_____][5], żeby były prawdą. Zdarza się nam jednak gdybać także wtedy, gdy mamy to, [_____][6]. Na przykład, kiedy dostajemy piątkę z egzaminu, to czasem mówimy, że [_____][7], bo nie byłoby tak miło, gdybyśmy dostali trudniejsze pytania.

Czemu ma służyć takie gdybanie? Czy [_____][8] o tym, co jest tu i teraz, a nie o tym, co mogłoby być? Czasu nie cofniemy i [_____][9]. To prawda, ale kiedy gdybamy, tu analizujemy swoją sytuację, [_____][10] i odczuwamy emocje. To bardzo ważne, bo dzięki temu lepiej rozumiemy samych siebie, uczymy się doceniać to, co mamy i wyciągamy lekcje na przyszłość.

Na podstawie:

A. Postoła, *Gdybanie ma więcej sensu niż myślicie,* wyborcza.pl/7,75400,23621998,gdybanie-ma-wiecej-sensu-niz-myslicie.html

A jak dobrze by było

B *chodził do innej szkoły*

C o czym marzyliśmy

D pewnego wieczoru nie poszedł

E nie lepiej byłoby myśleć

F myślimy o jej przyczynach

G rok temu nie poszła

H niczego już nie zmienimy

I mieliśmy trochę szczęścia

J jeździła na wakacje

K gdyż chcielibyśmy

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B										

15a **Przeczytaj bajkę i na jej podstawie dokończ zdania pod obrazkami zgodnie z podanym przykładem.**

B. Maliszewski

Bajka o biednym rybaku i złotej rybce

Żył raz sobie biedny rybak,
który bardzo lubił gdybać
i gdy tylko szedł na ryby,
mówił ciągle: *Gdybym..., Gdybym…*

Gdybym złotą rybkę złapał,
to już nigdy bym nie płakał.
Miałbym wtedy słodkie życie
– wieczny sierpień, a nie styczeń!

Gdybym złotą rybkę złowił,
to nie byłbym już ubogi.
Miałbym pałac zamiast chaty,
a w nim sale, w nim komnaty!

Gdybym złotą rybkę schwytał,
tobym jeszcze ją zapytał:
– A czy mógłbym znów być młody
i mieć włosy zamiast brody?

Nagle w sieci coś się rusza!
Aż z wrażenia rybak usiadł.
– Ale jak to? Ale co to?
Czy złowiłem rybkę złotą?

Rybka wzdycha: *– No to słucham!*
Trzy życzenia – mów do ucha!
Lecz niczego nie chciał rybak,
bo chciał sobie dalej gdybać.

Gdyby biedny rybak złowił złotą rybkę, to…

byłby bardzo bogaty	~~miałby słodkie życie~~
niczego by nie zmienił	byłby młody i przystojny

miałby słodkie życie 0

1

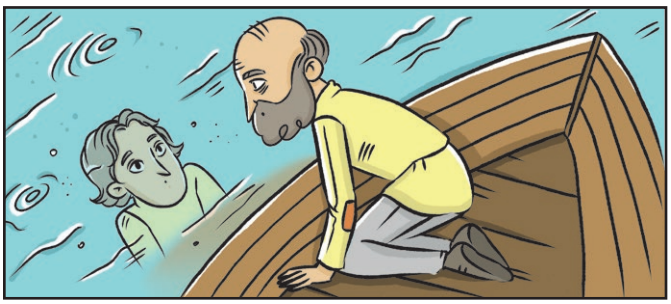

2

3

15b **Co zrobił(a)byś, gdybyś złowił(a) złotą rybkę? Dokończ zdanie i porównaj swoją odpowiedź z odpowiedziami innych osób.**

Gdybym .....

.....

.....

16 **Uzupełnij teksty zgodnie z podanymi przykładami.**

Gdybym był… / Gdybym była…

tęsknić pływać ~~śpiewać~~ mieć jeść	pracować wypisywać nosić ~~dbać~~ umieć
Gdybym był marynarzem:	**Gdybym była lekarką:**
· ***śpiewałbym*** [0] szanty i znałbym je na pamięć,	· ***dbałabym*** [0] o zdrowie swoich pacjentów,
· ..... [1] po morzach i oceanach,	· ..... [5] w przychodni,
· ..... [2] ryby i owoce morza,	· ..... [6] biały fartuch,
· ..... [3] tatuaż z syrenką,	· ..... [7] rozpoznawać choroby,
· bardzo ..... [4] za domem.	· ..... [8] recepty i zwolnienia.

Gdybyś był… / Gdybyś była…

gotować piec smażyć ~~oglądać~~ czytać	~~występować~~ czuć móc śpiewać zdobywać
Gdybyś był kucharzem:	**Gdybyś była piosenkarką:**
· ***oglądałbyś*** [0] programy kulinarne,	· ***występowałabyś*** [0] przed wielką publicznością,
· ..... [9] różne przepisy,	· ..... [13] tremę przed koncertem,
· ..... [10] smaczne naleśniki,	· ..... [14] piękne piosenki,
· ..... [11] pyszne zupy,	· ..... [15] nagrody muzyczne,
· ..... [12] świetne ciasta.	· ..... [16] uczyć śpiewu.

Gdybyśmy byli… / Gdybyśmy były…

zadawać bać się słuchać zbierać ~~rozmawiać~~	kupować ~~próbować~~ poznawać wysyłać zwiedzać
Gdybyśmy byli dziennikarzami:	**Gdybyśmy były podróżniczkami:**
· ***rozmawialibyśmy*** [0] ze znanymi osobami,	· ***próbowałybyśmy*** [0] potraw z całego świata,
· ..... [17] dużo pytań,	· ..... [21] znane zabytki,
· uważnie ..... [18] innych,	· ..... [22] nowych ludzi,
· ..... [19] różne informacje,	· ..... [23] różne pamiątki,
· nie ..... [20] trudnych tematów.	· ..... [24] pozdrowienia.

17a Uzupełnij teksty zgodnie z podanym przykładem.

www.naforumpopolsku.pl

NA FORUM PO POLSKU

Temat: Gdybym był bogaty… / Gdybym była bogata…

0. Nauczycielka

Czy znacie piosenkę *Gdybym był bogaty* z musicalu *Skrzypek na dachu*? Jeśli nie, to koniecznie jej posłuchajcie (a najlepiej obejrzyjcie cały musical), ale teraz odpowiedzcie mi na pytanie, co robilibyście, gdybyście byli bardzo bogaci? Na co wydawalibyście swoje pieniądze?

1. Robert

zajmować ~~chodzić~~ musieć zamawiać zostawiać

Gdybym był bogaty, to ***chodziłbym*** [0] na obiady do drogich restauracji. Tam [1] mały stolik pod oknem, leniwie przeglądałbym kartę, a potem [2] najlepsze dania, które polecaliby mi kelnerzy. Oczywiście, [3] im wysokie napiwki, bo już nie [4] się liczyć z każdym groszem. A teraz co? Idę do kuchni usmażyć sobie jajecznicę!

2. Beata

znaleźć założyć dać zadbać

Gdybym miała bardzo dużo pieniędzy, to nie trzymałabym ich na koncie, ale [5] własny biznes. Jaki? Najchętniej prowadziłabym salon kosmetyczny. Najpierw [6] ładny lokal w spokojnej dzielnicy, a potem [7] o nowoczesny sprzęt i [8] pracę najlepszym specjalistom i specjalistkom. Wszystko byłoby pięknie!

3. Natalia i Michał

móc mieć szukać narzekać

Gdybyśmy byli bardzo bogaci, to przestalibyśmy wynajmować mieszkanie od obcych ludzi i w końcu [9] spełnić marzenie o własnych czterech kątach. A jakiego mieszkania [10]? Najlepiej trzypokojowego, w wieżowcu, na ostatnim piętrze, bo wtedy [11] cudowny widok na miasto i nigdy nie [12] na zbyt głośnych sąsiadów z góry.

4. Martyna i Monika

zacząć kupić skończyć polecieć

Gdybyśmy miały pieniądze, to podróżowałybyśmy po świecie! Najpierw [13] do USA, bo bardzo chciałybyśmy zwiedzić ten piękny i ogromny kraj. Swoją podróż [14] od San Francisco, a [15] na Nowym Jorku. A co byłoby potem? Być może [16] bilety na rejs do Australii? To też byłaby niezwykła podróż!

17b Dopasuj numery postów do obrazków.

A -….

B -….

C -….

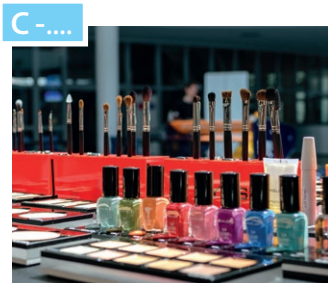

D -….

18a **Co wtedy robilibyśmy? Połącz kolumny.**

0	***Gdyby dziś był pierwszy kwietnia (prima aprilis),***	A	organizowalibyśmy wróżby i bawilibyśmy się przy nich.
1	Gdyby dziś był tłusty czwartek,	B	rano usiedlibyśmy do stołu i jedlibyśmy świąteczne śniadanie.
2	Gdyby dziś była Wielkanoc,	C	czekalibyśmy na pierwszą gwiazdkę i dzielilibyśmy się opłatkiem.
3	Gdyby dziś były mikołajki,	D	bylibyśmy bardzo szczęśliwi i myślelibyśmy o podróżach.
4	Gdyby dziś była Wigilia,	**E**	***nie zawsze mówilibyśmy prawdę i nie moglibyśmy we wszystko wierzyć.***
5	Gdyby dziś było Święto Niepodległości,	F	znajdowalibyśmy drobne prezenty (jeślibyśmy byli grzeczni).
6	Gdyby dziś był dzień Wszystkich Świętych,	G	chodzilibyśmy na cmentarze i odwiedzalibyśmy groby bliskich.
7	Gdyby dziś były walentynki,	H	jedlibyśmy dużo smacznych pączków i częstowalibyśmy nimi innych.
8	Gdyby dziś były andrzejki,	I	poszlibyśmy na imprezę, a o północy witalibyśmy nowy rok.
9	Gdyby dziś był sylwester,	J	widzielibyśmy flagi na ulicach i kwiaty na Grobie Nieznanego Żołnierza.
10	Gdyby dziś był pierwszy dzień wakacji,	K	dawalibyśmy sobie kartki z napisami „Kocham Cię”.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E										

18b **Wymyśl własne święto – podaj jego nazwę i napisz, co robilibyśmy (a czego nie robilibyśmy), gdybyśmy je obchodzili.**

Moje święto nazywałoby się ..... .

Gdybyśmy je obchodzili, to .....

.....

.....

.....

..... .

19 **Uzupełnij zdania tak, żeby miały sens i porównaj swoje propozycje z propozycjami innych osób.**

0. ..... *Gdybym tylko miał czas* ....., to na pewno pojechałbym z wami na tę wycieczkę.

1. ....., to już byłabyś na miejscu.

2. ....., to nosiłby garnitur.

3. ....., to wzięłaby duży plecak.

4. ....., to nie musielibyśmy rano wstawać.

5. ....., to miałybyście zniżkę na bilety.

6. ....., to pisałybyście pozdrowienia.

7. ....., to poszliby na plażę.

8. ....., to zwiedziłyby Wawel i kościół Mariacki.

20 **Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.**

Każdy mądry po szkodzie…

Jarek:
– Spałem przy otwartym oknie i mam teraz katar.
0. Gdybym ..... *nie spał przy otwartym oknie* ....., to ..... *nie miałbym teraz kataru* ..... .

Kasia:
– Poszłam późno spać i jestem teraz senna.
1. Gdybym ....., to ..... .

Wojtek:
– Nie zjadłem śniadania i jestem teraz głodny.
2. Gdybym ....., to ..... .

Sabina:
– Jechałam za szybko i dostałam wysoki mandat.
3. Gdybym ....., to ..... .

Marek i Adam:
– Nie wzięliśmy parasola i jesteśmy cali mokrzy.
4. Gdybyśmy ....., to ..... .

Renata i Patrycja:
– Wybrałyśmy główną trasę i stoimy teraz w korku.
5. Gdybyśmy ....., to ..... .

21 **Uzupełnij dialog zgodnie z podanym przykładem.**

Wnuczka: Dziadku, co ***robiłbyś*** (ty-robić)[0], gdybyś był w moim wieku?

Dziadek: Nie wiem, ale raczej nie ..... (ja-zadawać)[1] takich dziwnych pytań!

Wnuczka: Oj, dziadku! To jest moja praca domowa! Muszę porozmawiać ze starszymi ludźmi o tym, jak ..... (oni-spędzać)[2] czas, gdyby znów byli młodzi. Po prostu powiedz mi, co ..... (ty-chcieć)[3] robić i jakie cenne rady ..... (ty-mieć)[4] dla mnie!

Dziadek: To ..... (ja-musieć)[5] nad tym trochę pomyśleć. Czy nie ..... (ty-móc)[6] najpierw porozmawiać z babcią?

Wnuczka: Ale babcia też ..... (chcieć)[7] mieć czas do namysłu i to właśnie ona wysłała mnie do ciebie!

Dziadek: Ech… To może babcia i ja razem ..... (zastanowić się)[8] nad tym dziwnym pytaniem, a potem już w trójkę ..... (porozmawiać)[9] w salonie? Tak byłoby nam łatwiej!

Wnuczka: Dobrze. To kiedy ..... (ja-móc)[10] z wami porozmawiać?

Dziadek: Myślę, że za kilka minut ..... (my-być)[11] gotowi.

(Po kilku minutach).

Wnuczka: I już wiecie, co ..... (wy-chcieć)[12] robić, gdybyście byli w moim wieku?

Babcia: Tak! Myślę, że dużo czasu ..... (my-spędzać)[13] z rodziną, bo ona zawsze jest najważniejsza.

Dziadek: Ale znajomi też są ważni. Często ..... (ja-spotykać się)[14] z kolegami ze szkoły i być może ..... (ja-znaleźć)[15] wśród nich przyjaciół na całe życie!

Babcia: A ja na pewno ..... (mieć)[16] co najmniej jedną przyjaciółkę, która ..... (być)[17] dla mnie jak siostra. Razem ..... (my-chodzić)[18] na różne imprezy, a gdy ..... (my-spotykać się)[19] po latach, często ..... (my-wspominać)[20] dawne czasy. To też ..... (być)[21] miłe chwile!

Wnuczka: A ja myślałam, że tylko ..... (wy-uczyć się)[22] od rana do wieczora, bo ciągle mi powtarzacie, że szkoła jest najważniejsza!

Dziadek: Ale gdybyśmy znów byli młodzi, to ..... (my-przestać)[23] tak mówić. To dorośli ..... (powtarzać)[24] nam te słowa, a my tylko ..... (kiwać)[25] głowami.

Babcia: Tak by było! A teraz to ty nam powiedz, co ..... (robić)[26], gdybyś była w naszym wieku?

Wnuczka: Pewnie ..... (ja-dbać)[27] o swoją wnuczkę tak samo jak wy, ale ..... (ja-dawać)[28] jej więcej swobody. Sami przyznaliście, że warto chodzić na imprezy! To co? Mogę iść na koncert w tę sobotę?

22 **Czas pomarzyć! W mailu do kolegi / do koleżanki napisz o tym, jak spędził(a)byś najchętniej swoje wakacje i odpowiedz na te pytania:**

a) Dokąd chciałbyś pojechać / polecieć?

b) Kiedy i na jak długo?

c) Co wziąłbyś / wzięłabyś ze sobą?

d) Gdzie nocowałbyś / nocowałabyś?

e) Co często jadłbyś / jadłabyś?

f) Co zwiedzałbyś / zwiedzałabyś?

g) Co jeszcze robiłbyś / robiłabyś?

h) Co kupiłbyś / kupiłabyś sobie na pamiątkę?

i) Co powiedziałbyś / powiedziałabyś po powrocie do domu?

Nowa wiadomość

Temat: Podróż moich marzeń!

Cześć,
dziękuję Ci za mail. To dobrze, że nie martwisz się końcem lata i już myślisz o kolejnych wakacjach. Ja też o nich często myślę i z przyjemnością opowiem Ci o podróży swoich marzeń.

Najchętniej .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jeśli masz podobne marzenia, to może razem wybierzemy się kiedyś w taką podróż? Napisz mi, co o tym myślisz!

Pozdrawiam Cię serdecznie

.....

A na koniec piosenka!

23a **Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.**

0	***wiatr***	A	świeci i grzeje, wschodzi i zachodzi, (w Polsce chcielibyśmy mieć go więcej)
1	cień	B	błękitne, czasem ciemne i zachmurzone, a czasami jasne i bezchmurne
2	topola	C	uprawia je rolnik, rośnie tam zboże (żyto, pszenica, jęczmień, owies, kukurydza)
3	pole	D	rzucamy go na ziemię, gdy świeci słońce
4	słońce	**E**	***wieje, szumi, kołysze trawą, zbożem i drzewami***
5	niebo	F	drzewo, które jest bardzo popularne w Europie, (nie przypadkiem po łacinie nazywa się *Populus*)

0	1	2	3	4	5
E					

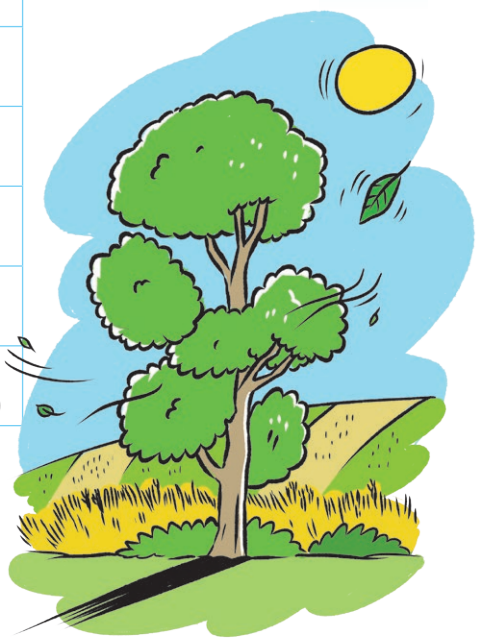

23b **Czy znasz te słowa? Połącz kolumny.**

0	***lubić***	A	nie przeszkadzać komuś
1	kochać	**B**	***czuć sympatię do kogoś, do czegoś***
2	zmienić się	C	nie pamiętać, nie myśleć o kimś, o czymś
3	zapomnieć	D	wyglądać inaczej, zachowywać się inaczej
4	dać komuś spokój	E	wybaczyć komuś jego złe zachowanie
5	darować komuś winę	F	czuć wielką sympatię do kogoś, do czegoś

0	1	2	3	4	5
B					

23c **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

po bez przez ale jak ~~który~~ gdyby gdyż

O piosence

Piosenka *Gdybyś kochał, hej* ma bardzo prosty tekst, ***który***[0] mówi o tym, co najważniejsze – o miłości i szczęściu (oraz o ich braku). Chcielibyśmy iść [1] życie z osobą, którą mocno kochalibyśmy i która nas kochałaby mocno, [2] niestety… Nie zawsze wszystko układa się [3] naszej myśli i czasem można się zakochać [4] wzajemności. Trudno poradzić sobie z tym problemem, [5] nie ma na niego żadnego lekarstwa. To właśnie w takich chwilach zaczynamy myśleć o tym, [6] bardzo bylibyśmy szczęśliwi, [7] spełniały się nasze miłosne marzenia.

23d **Posłuchaj piosenki (możesz ją łatwo znaleźć w Internecie) i uzupełnij jej tekst.**

Oryginalne wykonanie: *Mira Kubasińska* i zespół *Breakout*
Covery: *Kasia Kowalska*
Paulina Przybysz i zespół *Rita Pax*

Muzyka: *Tadeusz Nalepa*
Słowa: *Franciszek Walicki*
(pseudonim: *Jacek Grań*)

Gdybyś kochał, hej

Gdybyś ..... *lubił* .....[0] mnie choć trochę, hej,
gdybyś .....[1], jak nie kochasz mnie,
gdybyś nie .....[2], jaki jesteś,
.....[3], tak, jak nie chcesz mnie,
byłbyś .....[4], a ja polem, hej,
byłbyś .....[5], ja topolą, hej,
byłbyś .....[6], a ja cieniem,
gdybyś tylko zmienił się.

Gdybyś nie .....[7] mi się w nocy, hej,
gdybyś .....[8] mi wreszcie spokój, hej,
może .....[9] ci darowała,
może .....[10].

Kod QR – oryginalne wykonanie Miry Kubasińskiej i zespołu Breakout (1969 rok)

Kod QR – cover Kasi Kowalskiej (Opole 2012)

Kod QR – cover Pauliny Przybysz i zespołu Rita Pax (2022 rok)

23e **Co byłoby, gdyby on też ją kochał? Odpowiedz na to pytanie na podstawie obrazków.**

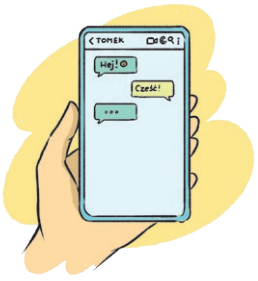

Gdyby on ją kochał, to *często dzwoniłby do niej.*

.....

.....

.....

Rozdział VIII

MÓWIĄ, ŻE TU JEST MOWA ZALEŻNA

1a **Połącz słowa z obrazkami.**

Mówią mi…

0. ***żebym chodził wcześniej spać***
1. żebym się porządnie uczesał
2. żebym poszedł do fryzjera
3. żebym pił mniej kawy
4. żebym jadł mniej słodyczy
5. żebym ciągle nie żuł gumy
6. żebym się uczył hiszpańskiego
7. żebym nie słuchał za głośno muzyki
8. żebym odkurzył swój pokój
9. żebym wyniósł śmieci
10. żebym wyszedł na spacer z Azorem
11. żebym częściej uprawiał sport
12. żebym myślał pozytywnie

1b **Zaznacz odpowiednie słowo.**

Nie jest (***łatwo***, jasno, miło)[0] być nastolatkiem, bo wszyscy dookoła mówią (mi, mnie, mną)[1], co mam robić. Mama często powtarza, żebym się uczył (hiszpański, hiszpańsku, hiszpańskiego)[2], bo to piękny i popularny język, a ojciec mi mówi, żebym nie siedział tak długo (na, po, przy)[3] biurku i częściej uprawiał sport. Babcia ciągle (powtarza, zamawia, zaprasza)[4], żebym w końcu poszedł do fryzjera, ale dziadek mi (radzi, prosi, dzwoni)[5], żebym tego nie robił i dodaje, że on też miał (bliską, zgodną, podobną)[6] fryzurę, kiedy był hipisem. Czasami już sam nie (znam, wiem, umiem)[7], kogo słuchać i co robić, żeby mieć święty (pokój, spokój, nastrój)[8].

1c **Czy pamiętasz, co oni mi mówią? Połącz kolumny.**

0	***Mama mi mówi,***	żebym	A	zmienił fryzurę.
1	Tata mi mówi,		B	dbał o formę fizyczną.
2	Babcia mi mówi,		**C**	***uczył się języka obcego.***
3	Dziadek mi mówi,		D	nie ścinał włosów.

0	1	2	3
C			

2a **Połącz słowa z obrazkami.**

Mówią mi…

0. ***żebym wracała wcześniej do domu***
1. żebym piła więcej soku pomidorowego
2. żebym jadła więcej warzyw i owoców
3. żebym unikała białego pieczywa
4. żebym nie spóźniała się do szkoły
5. żebym odrabiała lekcje
6. żebym nie grała tak często na konsoli
7. żebym się uczyła włoskiego
8. żebym słuchała muzyki klasycznej
9. żebym się zapisała na kurs prawa jazdy
10. żebym zaczęła nosić okulary
11. żebym studiowała prawo
12. żebym była silna i bardziej pewna siebie

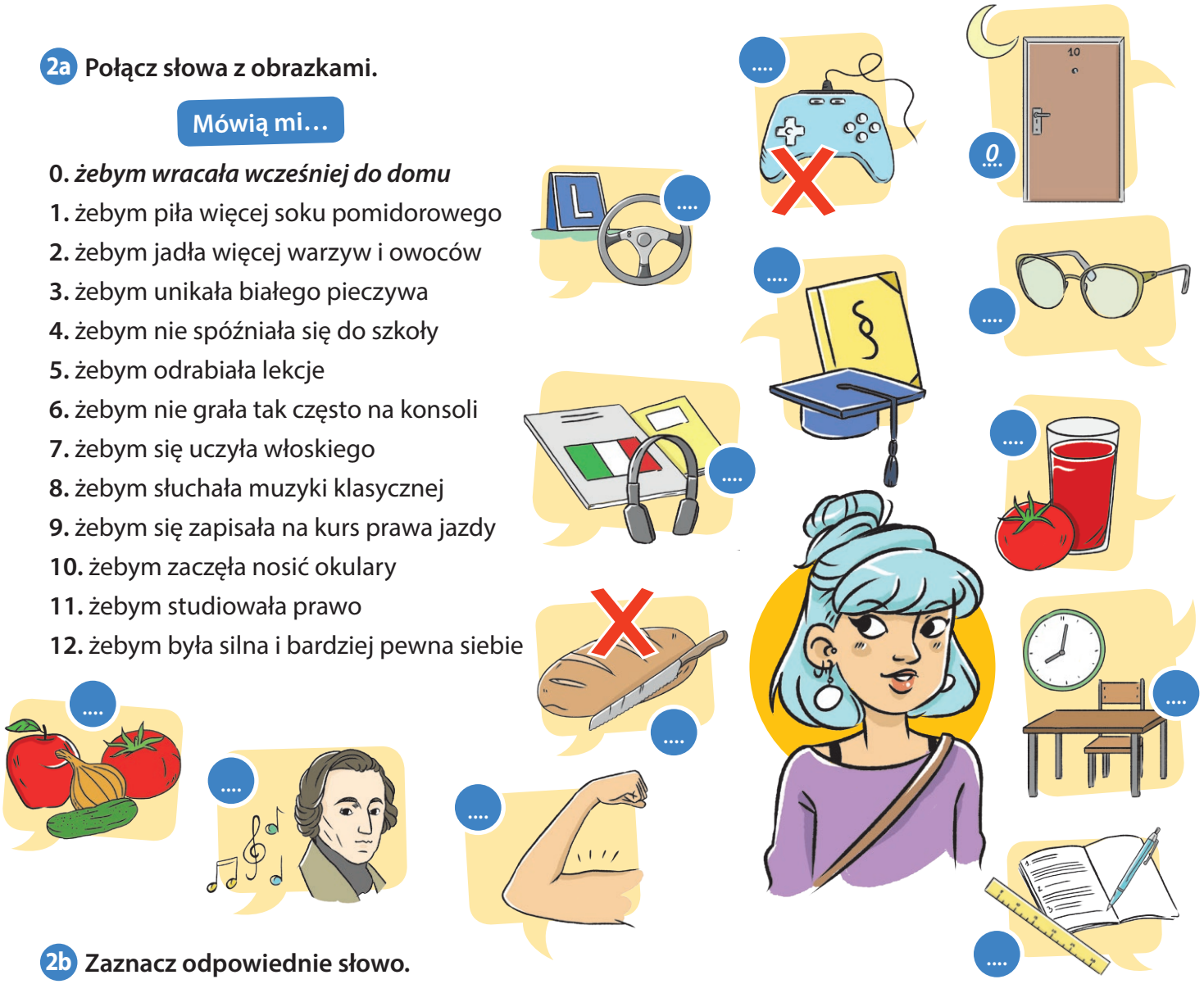

2b **Zaznacz odpowiednie słowo.**

Kiedy byłam dzieckiem, rodzice często mówili (***mi***, mnie, mną)[0], żebym nie spóźniała się (w, do, na)[1] szkoły. Dzisiaj też mi to mówią, ale (obok, oprócz, zamiast)[2] tego powtarzają i inne rzeczy. Mama namawia mnie, żebym (poszłam, poszła, poszedł)[3] na kurs włoskiego, bo to prosty i piękny język. Mówi też, żebym się zapisała na kurs prawa (ruchu, drogi, jazdy)[4], bo bez niego trudno żyć. Tata czasem (marudzi, wychodzi, jeździ)[5], żebym nie grała tak często na (konsolę, konsoli, konsole)[6], choć sam też lubi przy niej odpoczywać. Babcia prosi mnie, żebym oglądała z nią jej ulubione (serial, seriale, seriali)[7], a dziadek powtarza, żebym nie traciła na (nie, nim, nich)[8] czasu, ale też siada z nami przed telewizorem, bo lubi wszystko komentować.

2c **Czy pamiętasz, co oni mi mówią? Połącz kolumny.**

0	***Rodzice mi mówią,***	żebym	A	spędzała z nią czas.
1	Mama mi mówi,		B	nie oglądała seriali.
2	Tata mi mówi,		C	nie traciła czasu na gry.
3	Babcia mi mówi,		D	uczyła się nowych rzeczy.
4	Dziadek mi mówi,		**E**	***była punktualna.***

0	1	2	3	4
E				

3 **Odpowiedz na pytania i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych osób.**

	Jak często słyszysz…	bardzo często	często	czasami	nigdy tego nie słyszę
0	***żebyś się uczesał(a)?***	☐	☐	✗	☐
1	żebyś się pospieszył(a)?	☐	☐	☐	☐
2	żebyś zrobił(a) zakupy?	☐	☐	☐	☐
3	żebyś podlał(a) kwiaty?	☐	☐	☐	☐
4	żebyś jadł(a) więcej owoców?	☐	☐	☐	☐
5	żebyś posprzątał(a) swój pokój?	☐	☐	☐	☐
6	żebyś uczył(a) się angielskiego?	☐	☐	☐	☐
7	żebyś odrobił(a) lekcje?	☐	☐	☐	☐
8	żebyś przestał(a) grać na komputerze?	☐	☐	☐	☐

4a **Uzupełnij tekst słowami z ramki.**

~~*dbał*~~ skosił unikał posprzątał
dała wydawała posiedziała farbowała przejmowała się

Co często mówią członkowie mojej rodziny? Babcia powtarza dziadkowi, żeby bardziej ***dbał*** [0] o swoją dietę i ..... [1] tłustych potraw, a dziadek prosi babcię, żeby nie ..... [2] aż tak bardzo jego zdrowiem i pozwoliła mu zrobić porządny obiad. Mama mówi babci, żeby nie ..... [3] tylu pieniędzy na drogie kosmetyki, nie chodziła tak często do fryzjera i nie ..... [4] tak często włosów, a babcia jej odpowiada, że przecież warto wyglądać młodo i elegancko. Mama często mówi tacie, żeby ..... [5] trawę przed domem, podlał kwiaty w ogrodzie i ..... [6] przedpokój, a tata prosi mamę, żeby ..... [7] mu choć trochę odpocząć i ..... [8] razem z nim w salonie.

4b **Czy pamiętasz, co oni do siebie mówią?**

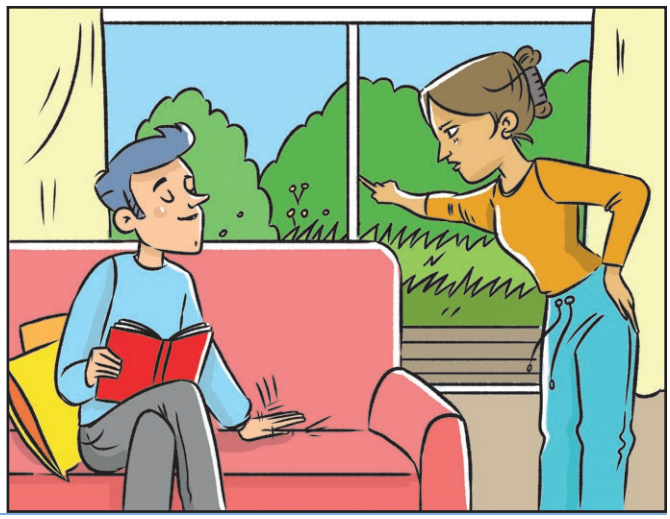

5a **Połącz kolumny.**

One mówią nam…

0	***żebyśmy byli bardziej poważni,***	A	ale wolimy bluzy z kapturem.
1	żebyśmy nie byli tacy uparci,	B	ale to dla nas świetna rozrywka.
2	żebyśmy więcej pracowali,	C	ale zawsze chcemy mieć swoje zdanie.
3	żebyśmy rzadziej grali na konsoli,	**D**	***ale my uwielbiamy żartować.***
4	żebyśmy nauczyli się tańczyć,	E	bo czasem jesteśmy zbyt leniwi.
5	żebyśmy częściej nosili marynarki,	F	bo to ważna i przydatna umiejętność.

0	1	2	3	4	5
D					

5b **Połącz kolumny.**

Mówimy wam też…

0	***żebyście byli bardziej ambitni***	A	bo jecie za dużo kebabów.
1	żebyście byli bardziej cierpliwi,	B	bo nie znosimy bałaganu.
2	żebyście uprawiali sport,	**C**	***i dostawali lepsze oceny.***
3	żebyście bardziej dbali o porządek,	D	zamiast oglądać go w telewizji.
4	żebyście bardziej dbali o dietę,	E	bo są piękne i romantyczne.
5	żebyście słuchali starych piosenek,	F	bo nie warto się denerwować.

0	1	2	3	4	5
C					

5c **Uzupełnij tekst słowami z ramki.**

nauczyli się ~~*dbali*~~ grali unikali uprawiali jedli

One zwykle im powtarzają, żeby bardziej ***dbali*** [0] o swoją dietę i ..... [1] fast foodów, a przynajmniej żeby nie ..... [2] tak dużo kebabów, bo to niezdrowo. Mówią im też, żeby byli bardziej aktywni i częściej ..... [3] sport zamiast oglądać go w telewizji. Proszą ich też, żeby rzadziej ..... [4] na konsoli, bo szkoda na to czasu, a także namawiają ich, żeby ..... [5] tańczyć, bo to ważna i przydatna umiejętność.

6a **Połącz kolumny.**

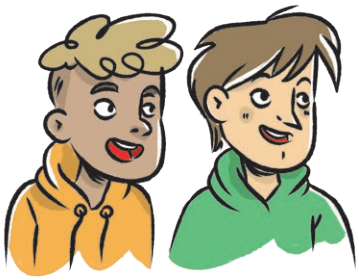

Oni mówią nam…

0	***żebyśmy nie były takie poważne,***	A	bo to bardzo smaczne danie.
1	żebyśmy tak dużo się nie uczyły,	B	ale my bardzo je lubimy.
2	żebyśmy się nie stresowały egzaminami,	**C**	***ale przecież lubimy się śmiać (choć nie zawsze).***
3	żebyśmy nie oglądały seriali,	D	ale my wolimy szachy.
4	żebyśmy grały z nimi w bilard,	E	bo i tak zdamy je na piątkę.
5	żebyśmy chodziły z nimi na kebab,	F	ale nauka to nasza pasja.

0	1	2	3	4	5
C					

6b **Połącz kolumny.**

Mówimy wam też…

0	***żebyście nie piły tak dużo kawy,***	A	bo są bardzo cenne i mądre.
1	żebyście częściej odpoczywały,	**B**	***bo to podobno nie jest zdrowe.***
2	żebyście pojechały w góry,	C	bo wyglądacie na zmęczone.
3	żebyście były optymistkami,	D	bo mamy też swoje zalety.
4	żebyście słuchały naszych rad,	E	bo są tam wspaniałe widoki.
5	żebyście nas nie krytykowały,	F	bo wszystko będzie dobrze.

0	1	2	3	4	5
B					

6c **Uzupełnij tekst słowami z ramki.**

~~były~~ znalazły podróżowały przejmowały się siedziały grały

Oni zwykle im mówią, żeby ***były*** [0] optymistkami i nie ..... [1] egzaminami, bo na pewno je zdadzą na piątkę. Powtarzają im też, żeby nie ..... [2] tak długo przy komputerze i ..... [3] trochę czasu na aktywny odpoczynek. Proponują im, żeby ..... [4] z nimi w bilard, ale one wolą szachy. Radzą im też, żeby więcej ..... [5], bo warto odkrywać nowe miejsca.

Mowa niezależna i mowa zależna

Mowa niezależna to dokładne cytowanie cudzych (albo swoich) słów, np. *On zapytał: „Masz czas po południu?", a ona odpowiedziała: „Po południu będę zajęta. Zadzwoń do mnie wieczorem!".*

Mowa zależna to niedokładne relacjonowanie cudzych (albo swoich) słów w zdaniach podrzędnych, np. *On zapytał ją, **czy** ma czas po południu, a ona odpowiedziała mu, **że** po południu będzie zajęta i poprosiła go, **żeby** zadzwonił do niej wieczorem.*

Spójnika „**czy**" używamy przy relacjonowaniu pytań, na które można odpowiedzieć "tak" lub "nie": *Zapytał ją, **czy** ma czas po południu.*

Spójnika „**że**" używamy przy relacjonowaniu informacji: *Odpowiedziała mu, **że** będzie zajęta.*

Spójnika „**żeby**" używamy przy relacjonowaniu propozycji, życzeń, rad, próśb, poleceń: *Poprosiła go, **żeby** zadzwonił do niej wieczorem.*

7a ***Czy, że, żeby*? Uzupełnij zdania odpowiednim słowem.**

0. Arek zapytał mnie, ***czy***[0] jestem głodna, a ja odpowiedziałam, ***że***[0] tak i poprosiłam go, ***żeby***[0] zamówił mi dużą pizzę z podwójnym serem, szynką, rukolą i pieczarkami.

1. Pani profesor powiedziała, ...[1] jest zajęta i poprosiła, ...[2] jej nie przeszkadzać, a potem dodała, ...[3] przyjść za godzinę.

2. Nasz sąsiad jest bardzo dziwny! Najpierw mówił, ...[4] mu pomóc, a potem nagle zmienił zdanie i powiedział, ...[5] sam sobie poradzi.

3. Pani dyrektor zapytała, ...[6] skończyłem już pracę, a gdy odpowiedziałem, ...[7] tak, to trochę się zdenerwowała i przypomniała mi, ...[8] miałem przygotować jeszcze jeden raport. Zapytałem, ...[9] mogę napisać go jutro, a pani dyrektor powiedziała, ...[10] nie chce nawet słyszeć takich pytań. Dodała, ...[11] w jej firmie niczego nie można odkładać na jutro i poprosiła, ...[12] nigdy o tym nie zapominać.

5. Zapytałem kolegę, ...[13] umie rozwiązać jedno zadanie z matematyki, a on odpowiedział, ...[14] musi się nad nim zastanowić i poprosił, ...[15] dać mu chwilę do namysłu. Czekam już dziesięć minut i mówię mu, ...[16] się pospieszył, a on mi powtarza, ...[17] to zadanie jest trudniejsze niż myślał i prosi, ...[18] dać mu jeszcze trochę czasu.

7a **Dopasuj opisy tych sytuacji do obrazków i opowiedz, co mówią widoczne na nich osoby.**

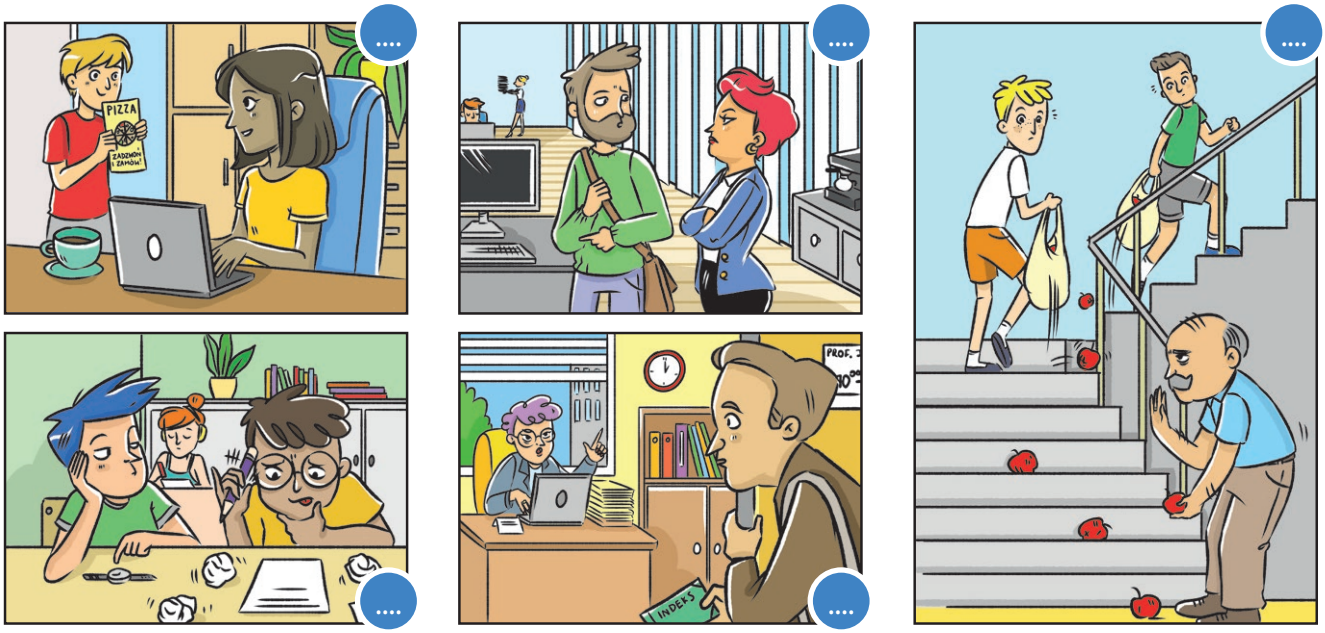

8 Uzupełnij tabelkę odpowiednim słowem.

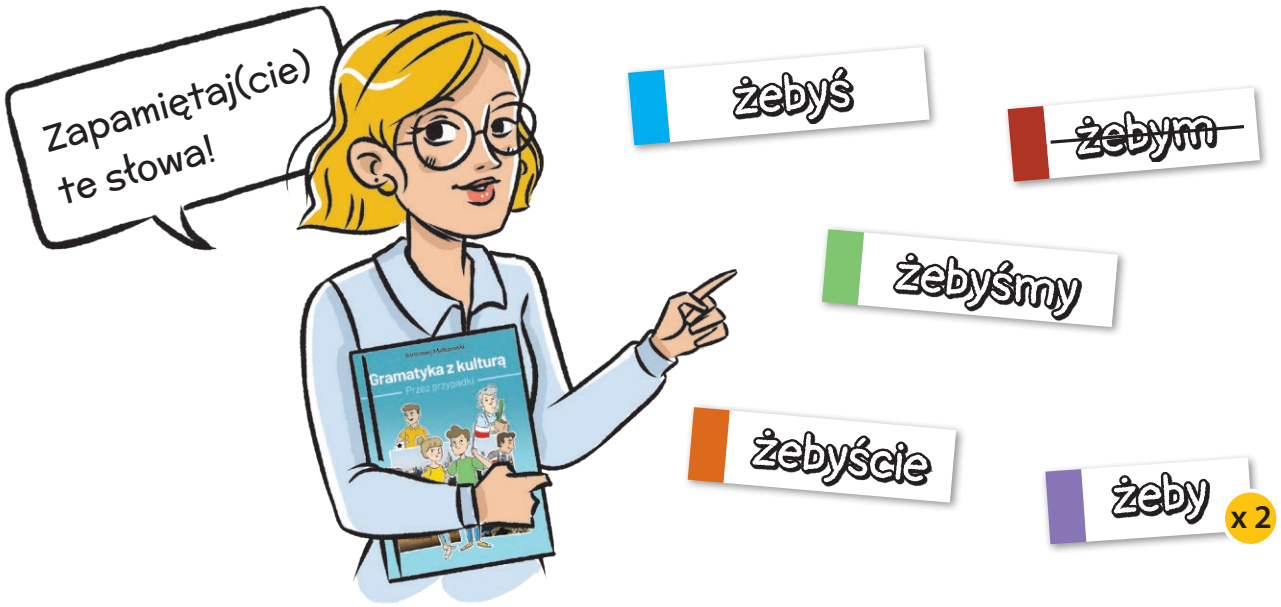

Nauczycielka powiedziała…

spójnik		3 os. l. poj. czasu przeszłego	spójnik		3 os. l. mn. czasu przeszłego
(ja)	***żebym*** [0]	zapamiętał te słowa / zapamiętała te słowa	(my)	..... [3]	zapamiętali te słowa / zapamiętały te słowa
(ty)	..... [1]		(wy)	..... [4]	
(on) (ona) (ono)	..... [2]	zapamiętał te słowa zapamiętała te słowa zapamiętało te słowa	(oni) (one)	..... [5]	zapamiętali te słowa zapamiętały te słowa

9 Uzupełnij zdania odpowiednim słowem.

0. Gosia powiedziała nam, ...***żebyśmy***..... [0] zamówiły tu szarlotkę. Podobno jest przepyszna.

1. Co ty przyniosłeś? Prosiłam cię, ... [1] kupił pieczywo, a nie pączki.
2. Mówiłem wam tyle razy, ... [2] nie jedli chipsów. Są bardzo niezdrowe!
3. Mama radziła mi, ... [3] studiowała prawo, ale jednak poszłam na ekonomię.
4. Babcia często nam powtarzała, ... [4] nie mówili wszystkiego, co myślimy.
5. Nauczycielka zaproponowała mi, ... [5] zagrała główną rolę w szkolnym spektaklu.
6. Prosiłam was, ... [6] wzięły większy plecak. Ten jest trochę za mały.
7. Radziłem im, ... [7] pojechały w Bieszczady, ale one wybrały Sudety.
8. Konduktor poprosił pasażerów, ... [8] przygotowali bilety do kontroli.
9. Przewodniczka powiedziała nam, ... [9] na nią poczekali pod tą kamienicą.
10. Mówiliśmy wam, ... [10] nie kupowali tego samochodu. Trzeba było nas słuchać.

10a Uzupełnij tekst słowami z ramki.

kto co ~~czy~~ jak długo gdzie jacy jakie
że żeby żebym żebyśmy

Niedawno zadzwonił do mnie Tomek i zapytał, ***czy***[0] mam czas w sobotę wieczorem. Odpowiedziałam mu, ...[1] tak i od razu zapytałam, ...[2] proponuje, a on powiedział, ...[3] poszli do Teatru Współczesnego na „Tango" Sławomira Mrożka, bo ma dwie darmowe wejściówki. Zapytałam go, ...[4] trwa ta sztuka, ...[5] jest jej reżyserem, ...[6] aktorzy w niej występują i najważniejsze – .....[7] ma recenzje, a Tomek poprosił, ...[8] dała mu chwilę, bo musi to wszystko sprawdzić w Internecie. I taka to z nim rozmowa… Poprosiłam go, ...[9] już nie szukał tych informacji i tylko powiedział mi .....[10] i kiedy się spotkamy.

10b Uzupełnij tekst słowami z ramki.

kim ~~co~~ czego czy dokąd jaki jakie
że żeby żebym żebyśmy

Wczoraj w centrum handlowym spotkałam Marka. Zapytałam go, ***co***[0] u niego słychać, a on mi powiedział, ...[1] musi kupić prezent urodzinowy dla swojej koleżanki i zapytał mnie, ...[2] mogę mu w tym pomóc. Trochę się zdziwiłam, bo przecież nie znam tej koleżanki i nie wiem, co jej się podoba, ale Marek bardzo prosił, ...[3] mu pomogła i .....[4] poszukali czegoś razem. W końcu się zgodziłam, ale chciałam się dowiedzieć, dla kogo dokładnie ma być ten prezent. Pytałam, ...[5] jest ta koleżanka, ...[6] ma zainteresowania, ...[7] lubi słuchać, ...[8] sport uprawia, ...[9] najbardziej chciałaby pojechać na wakacje, a Marek cierpliwie odpowiadał na moje pytania. Nagle zobaczył bardzo ładną i nawet niedrogą grafikę w ramce, a ja od razu mu powiedziałam, ...[10] to właśnie kupił na prezent. I w ten sposób pomogłam Markowi rozwiązać jego problem.

10c Czy pamiętasz, co oni mówią?

1. On mówi jej, że ..... i proponuje jej, żeby ..... .

2. On mówi jej, że ..... i prosi ją, żeby ..... .

11 **Zamień zdania zgodnie z podanymi przykładami.**

Mój kolega mówi mi:	On mówi mi:
• „Nie siedź tyle przed komputerem!”,	• ***żebym nie siedział***[0] tyle przed komputerem,
• „Bądź bardziej aktywny!”,	• ……[1] bardziej aktywny,
• „Zapisz się na siłownię!”,	• ……[2] na siłownię,
• „Pójdź na mecz siatkówki!”.	• ……[3] na mecz siatkówki.

Twój przyjaciel powtarza ci:	On powtarza ci:
• „Bądź realistą!”,	• ***żebyś był***[0] realistą,
• „Myśl o przyszłości!”,	• ……[4] o przyszłości,
• „Nie wierz reklamom!”,	• ……[5] reklamom,
• „Spełniaj swoje marzenia!”.	• ……[6] swoje marzenia.

Babcia prosi dziadka:	Ona prosi go:
• „Nie pij tyle kawy!”,	• ***żeby nie pił***[0] tyle kawy,
• „Jedz ciemne pieczywo!”,	• ……[7] ciemne pieczywo,
• „Skoś trawę przed domem!”,	• ……[8] trawę przed domem,
• „Nie narzekaj na pogodę!”.	• ……[9] na pogodę.

Moja koleżanka mówi mi:	Ona mówi mi:
• „Odpoczywaj aktywnie!”,	• ***żebym odpoczywała***[0] aktywnie,
• „Zacznij biegać!”,	• ……[10] biegać,
• „Uprawiaj jogę!”,	• ……[11] jogę,
• „Pojedź na wycieczkę!”.	• ……[12] na wycieczkę.

Twoja przyjaciółka powtarza ci:	Ona powtarza ci:
• „Unikaj stresu i złości!”,	• ***żebyś unikała***[0] stresu i złości,
• „Rozwijaj swoje talenty!”,	• ……[13] swoje talenty,
• „Nie trać czasu na głupoty!”,	• ……[14] czasu na głupoty,
• „Idź za głosem serca!”.	• ……[15] za głosem serca.

Dziadek prosi babcię:	Ona prosi go:
• „Usiądź i odpocznij trochę”!,	• ***żeby usiadła i odpoczęła***[0] trochę,
• „Nie przejmuj się moim zdrowiem”!,	• ……[16] jego zdrowiem,
• „Włącz jakąś muzykę!”,	• ……[17] jakąś muzykę,
• „Pomóż mi rozwiązać krzyżówkę!”.	• ……[18] mu rozwiązać krzyżówkę.

12 Uzupełnij tekst słowami z ramki.

robić uczyć się ~~nie spóźniać się~~ zwracać zadawać

Nasi nauczyciele często mówią nam, ***żebyśmy nie spóźniali się*** [0] na lekcje, choć i tak jesteśmy punktualni. Często proszą nas, ... [1] im pytania, a nie tylko siedzieli i słuchali. Ciągle powtarzają nam, ... [2] kolejne ćwiczenia, bo praktyka czyni mistrza. Przypominają nam jeszcze, ... [3] uwagę na polecenia oraz przykłady i nigdzie się nie spieszyli. Mówią też, ... [4] na swoich błędach i starali się ich nie powtarzać. Łatwo powiedzieć, trudniej zrobić!

13 Uzupełnij tekst słowami z ramki.

zrezygnować zostać ~~pojechać~~ wziąć znaleźć

W ten weekend chciałabym pojechać z koleżanką do Gdańska, ale niełatwo się z nią dogadać. Proponuję jej, ***żebyśmy pojechały*** [0] autobusem, a ona mówi, że woli podróżować pociągiem. Mówię jej, ... [1] tani i mały hotel, a ona odpowiada, że woli duże hotele, bo tam są lepsze pokoje i lepsze śniadania. Proszę ją, ... [2] ze sobą niewielkie bagaże, bo tak łatwiej będzie nam podróżować, ale ona powtarza, że bez dużej walizki nigdzie się nie rusza. A ostatnio zaczęła mnie namawiać, ... [3] z tego wyjazdu i przełożyły go na później, bo w ten weekend może padać. Już sama nie wiem, co robić, a koleżanka proponuje, ... [4] w Warszawie i po prostu poszły do klubu. Może to też dobry pomysł?

14 Odpowiedz na pytania i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych osób.

1. O co dzieci proszą rodziców?

One proszą ich, żeby ..... .

2. O co rodzice zwykle proszą dzieci?

Oni zwykle proszą je, żeby ..... .

3. Co zwykle mówisz swoim kolegom?

Mówię im, że ..... .

Mówię im, żeby ..... .

4. Co zwykle mówisz swoim koleżankom?

Mówię im, że ..... .

Mówię im, żeby ..... .

ROZDZIAŁ IX

CZĘSTO UŻYWANE IMIESŁOWY

1 **Czy te słowa są Ci znane? Która odpowiedź powinna być zaznaczona?**

0. Ten napis oznacza, że
a) trzeba na siebie uważać.
b) ten obiekt jest zabytkowy.
c) ***<u>to miejsce jest pod obserwacją.</u>***

1. Ten napis oznacza, że
a) nie można tam teraz wejść.
b) trzeba chwilę poczekać.
c) trzeba zadzwonić później.

2. Ten napis oznacza, że
a) można tam wejść.
b) nie wolno tam wchodzić.
c) za wstęp trzeba zapłacić.

3. Ten napis oznacza, że
a) warto tego spróbować.
b) lepiej tego nie dotykać.
c) warto to kupić albo zamówić.

4. Ten napis oznacza, że
a) światła są zepsute.
b) sygnalizacja działa.
c) droga jest zamknięta.

5. Ten napis oznacza, że
a) trzeba zapłacić za wstęp.
b) dla każdego znajdzie się miejsce.
c) nie wszyscy chętni mogą być przyjęci.

6. Ten napis oznacza, że pociąg
a) będzie za 15 minut.
b) nie przyjedzie punktualnie.
c) odjedzie za kwadrans.

7. Ten napis oznacza, że mecz
a) zaraz się zacznie.
b) został przerwany.
c) odbędzie się w innym terminie.

8. Ten napis oznacza, że
a) tego spektaklu nie będzie.
b) ten spektakl już się zaczął.
c) ten spektakl zdobył nagrodę.

9. Ten napis oznacza, że
a) można już kupować bilety.
b) skończyła się już sprzedaż biletów.
c) można kupić bilety po niższej cenie.

2 Czy te słowa zostaną dobrze dopasowane?

0 ***kolacja***	A nucona i śpiewana na dobranoc
1 kołysanka	B ***podawana i jedzona wieczorem***
2 komórka	C prana, prasowana, wkładana, zapinana
3 koperta	D włączona, wyciszona, zajęta, rozładowana
4 korona	E kupowana na poczcie, zamykana i otwierana
5 koszula	F wkładana, zdejmowana, noszona przez władców

0	***B***
1	
2	
3	
4	
5	

3 Czy ta krzyżówka zostanie rozwiązana?

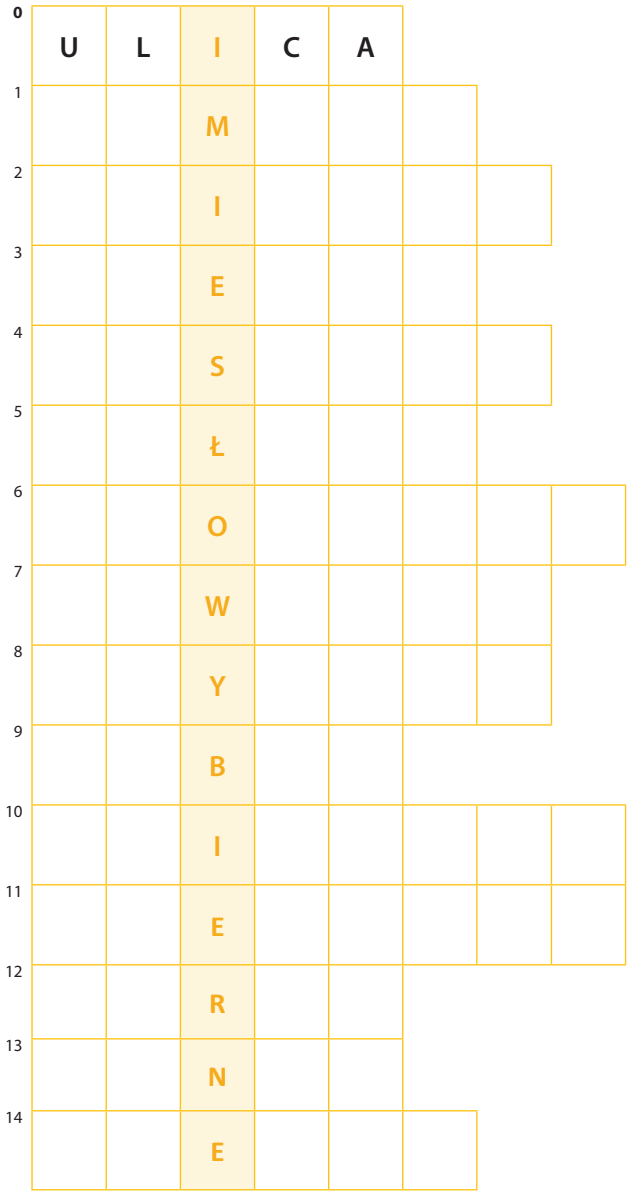

0. *brukowana, oświetlona, nazwana*

1. często stawiany znanym ludziom (czasem też burzony)
2. kupowana, wypożyczana, czytana, trzymana na półce
3. pięknie napisany i recytowany, czasem rymowany
4. oglądana w sklepie, w galerii, w muzeum
5. ulepiony ze śniegu, czasem uśmiechnięty
6. nucona, śpiewana, słuchana, czasami znana na pamięć
7. czytana, zwykle podzielona na tomy, często filmowana
8. zmieniana za pomocą grzebienia i nożyczek
9. trzymany za ucho, czasem kupowany na prezent
10. zapalana i gaszona, często stawiana na torcie
11. grany na scenie, oglądany przez widzów
12. malowany, wieszany na ścianie, podziwiany
13. smażone, gotowane, pieczone, elegancko podawane
14. zrobiona z drewna lub kamienia (albo z lodu)

4 Która odpowiedź powinna być zaznaczona?

0. Telefon czasem jest a) ***zajęty.*** b) zapracowany.	8. Herbata jest już a) zrobiona. b) ugotowana.
1. Problem może być a) zawiązany. b) rozwiązany.	9. Pizza jest chętnie a) zamawiana. b) zakazywana.
2. Garnitur powinien być świetnie a) uszyty. b) umyty.	10. Negatywna ocena powinna być a) przepisana. b) poprawiona.
3. Samochód jest nowy albo a) użyty. b) używany.	11. Do egzaminu powinniśmy być a) ugotowani. b) przygotowani.
4. Film dla dzieci jest a) animowany. b) ilustrowany.	12. Mamy katar, kiedy jesteśmy a) przeziębieni. b) schłodzeni.
5. Na poczcie wysyłamy list a) zamówiony. b) polecony.	13. Dzieci chcą spać, bo są już a) zmęczeni. b) zmęczone.
6. Egzamin może być zdany albo a) podlany. b) oblany.	14. Uszy są czasem a) przekłuty. b) przekłute.
7. Złoty medal może być a) zdobyty. b) zdobyta.	15. Nie mogę wejść. Te drzwi są a) zamknięte. b) zakryte.

Gramatyka w wierszykach

5 Jak uzupełnić ten rymowany wierszyk?

zrobiony ~~*zrobione*~~ zaśpiewanych wynalezione odkryte napisanych zdobyte

B. Maliszewski

Co tu zrobić?

Co tu zrobić, by być znanym,
uwielbianym, podziwianym?
Wszystko przecież jest ***zrobione*** [0].
koło jest ..... [1],
piękne wyspy są ..... [2],
wielkie góry są ..... [3],
wiele książek ..... [4],
i piosenek ..... [5].

Siedzę i tak o tym myślę,
ale koniec tych przemyśleń,
bo dobiega mnie głos żony:
– *A czy obiad już* ..... [6]?

IMIESŁOWY PRZYMIOTNIKOWE BIERNE

– są tworzone od czasowników za pomocą końcówek: *-ny*, *-ony*, *-ty* (jeśli przy czasowniku występuje cząstka *się*, to jest ona pomijana),

– są używane, gdy mówi się o obiektach czynności: *wysłany mail*, *wyciszona komórka, umyte jabłko, zaproszeni gości, przyniesione prezenty*,

– są tworzone od wielu czasowników (niedokonanych i dokonanych), ale nie od wszystkich (np. czasowniki *mieć, leżeć, wstać, iść, pływać, lecieć* nie mają takich imiesłowów),

– podobnie jak przymiotniki są odmieniane przez liczby, przypadki i rodzaje,

– ze słowem „nie" są pisane razem: *niewysłany mail, nieprzeczytana książka, nieznane słowa.*

Uwaga!

pokroić – ***pokrojony***	znaleźć – ***znaleziony***
upiec – ***upieczony***	przywieźć – ***przywieziony***
zjeść – ***zjedzony***	przynieść – ***przyniesiony***

Uwaga!

-ONY : -ENI

On jest zaproszony. – Oni są zaproszeni.

On jest spóźniony. – Oni są spóźnieni.

On jest zmęczony. – Oni są zmęczeni.

6 Jakie formy powinny tu zostać utworzone?

-ANY	-ONY	-TY, -ĘTY
czasowniki zakończone na **-ać**, **-eć**	czasowniki zakończone na **-ić, -yć**	krótkie czasowniki zakończone na **-ić**, **-yć**, **-uć** oraz czasowniki zakończone na **-ąć**
napisać – ***napisany***	naprawić – ***naprawiony***	pić – ***pity***
wysłać –	włączyć –	bić – .....
odebrać –	zakręcić – ***zakręcony***	myć – ***myty***
przeczytać –	skrócić –	szyć – .....
usłyszeć – ***usłyszany***	słodzić – ***słodzony***	kłuć – ***kłuty***
obejrzeć –	sprawdzić –	psuć – .....
przemyśleć –	zaprosić – ***zaproszony***	zamknąć – ***zamknięty***
zrozumieć –	zgasić –	zająć – .....
powiedzieć –	zarazić – ***zarażony***	
zapomnieć –	obrazić się –	

Także:

zasłonić – ***zasłonięty***

odsłonić – ***odsłonięty***

7 Jakie formy powinny tu zostać utworzone?

Co najbardziej lubiłam w dzieciństwie? Oczywiście, uwielbiałam bajki ***czytane*** (czytać)[0] przez rodziców, a także filmy ..... (animować)[1], które i dziś czasami oglądam. Miałam też swoją ..... (nie zapomnieć)[2] maskotkę – takiego dużego misia Uszatka. Bardzo też lubiłam ..... (nadziewać)[3] czekoladę i ..... (piec)[4] jabłka. A czego nie znosiłam? Zapachu ..... (kroić)[5] cebuli!

8 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

Uwielbiam święta ***spędzane*** (spędzać)[0] z całą rodziną. Wtedy już nie jesteśmy tacy ..... (zająć)[1] nauką czy pracą. Robimy tylko to, co lubimy, więc nie czujemy się ani ..... (zestresować się)[2], ani ..... (zmęczyć)[3]. Lubię zwłaszcza te chwile, kiedy są ..... (składać)[4] życzenia i kiedy są ..... (wręczać)[5] pięknie ..... (zapakować)[6] prezenty. Wtedy wszyscy są ..... (uśmiechnąć)[7] i elegancko ..... (ubrać się)[8], a stół jest ..... (nakryć)[9] białym obrusem, na którym stoją pięknie ..... (podać)[10] potrawy. Potem wszyscy są ciągle ..... (zachęcać)[11] do tego, żeby próbować kolejnych dań i nawet jeśli ktoś mówi, że jest ..... (najeść się)[12], to i tak musi wszystkiego spróbować. Taki to u nas zwyczaj! Niestety, święta szybko się kończą i czas wracać do szarej codzienności…

9 **Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

~~*zakręcić*~~ wstawić naprawić wyrzucić odsłonić podlać wyłączyć zamknąć

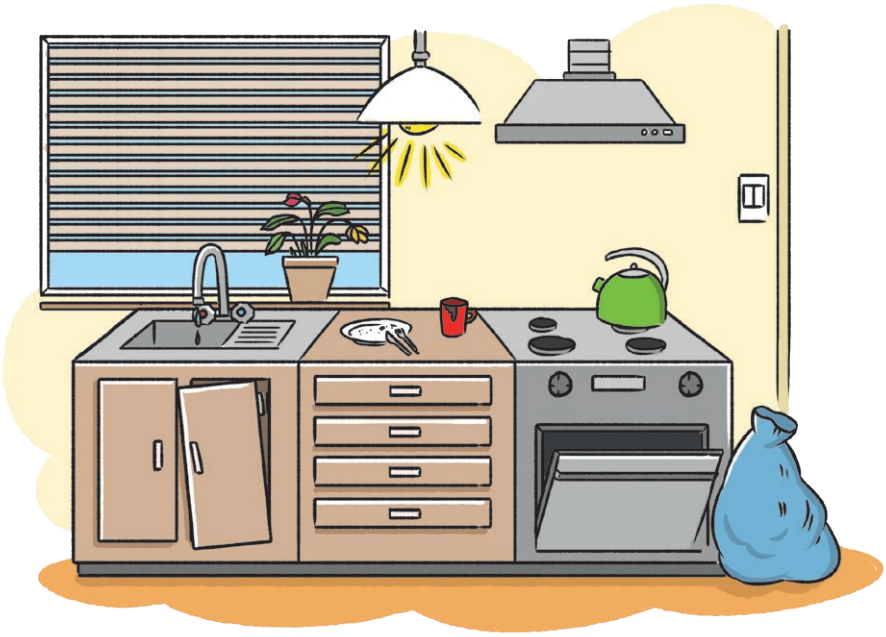

Ale ta kuchnia jest zaniedbana:

– kran nie jest ***zakręcony*** [0],

– piekarnik nie jest ..... [1],

– szafka nie jest ..... [2],

– światło nie jest ..... [3],

– rolety nie są ..... [4],

– kwiaty nie są ..... [5],

– śmieci nie są ..... [6],

– naczynia i sztućce nie są ..... [7] do zmywarki.

10 **Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

On jest...

uczesać się ~~*nie wyspać się*~~ uśmiechnąć się ogolić się ubrać się

niewyspany 0, ... 1, ... 2, ... 3, ... 4.

Ona jest...

zdenerwować się zająć się zamyślić się zmęczyć się

5, ... 6, ... 7, ... 8.

Oni są...

przytulić się wzruszyć się zaręczyć się zakochać się

9, ... 10, ... 11, ... 12.

Te zdjęcia są…

wydrukować wysłać zawiesić oprawić

13, ... 14, ... 15, ... 16.

ROZDZIAŁ X

I STRONA BIERNA ZOSTANIE PRZEZ NAS ZROBIONA!

1a **Przez kogo to zostało zrobione? Połącz kolumny na podstawie obrazków.**

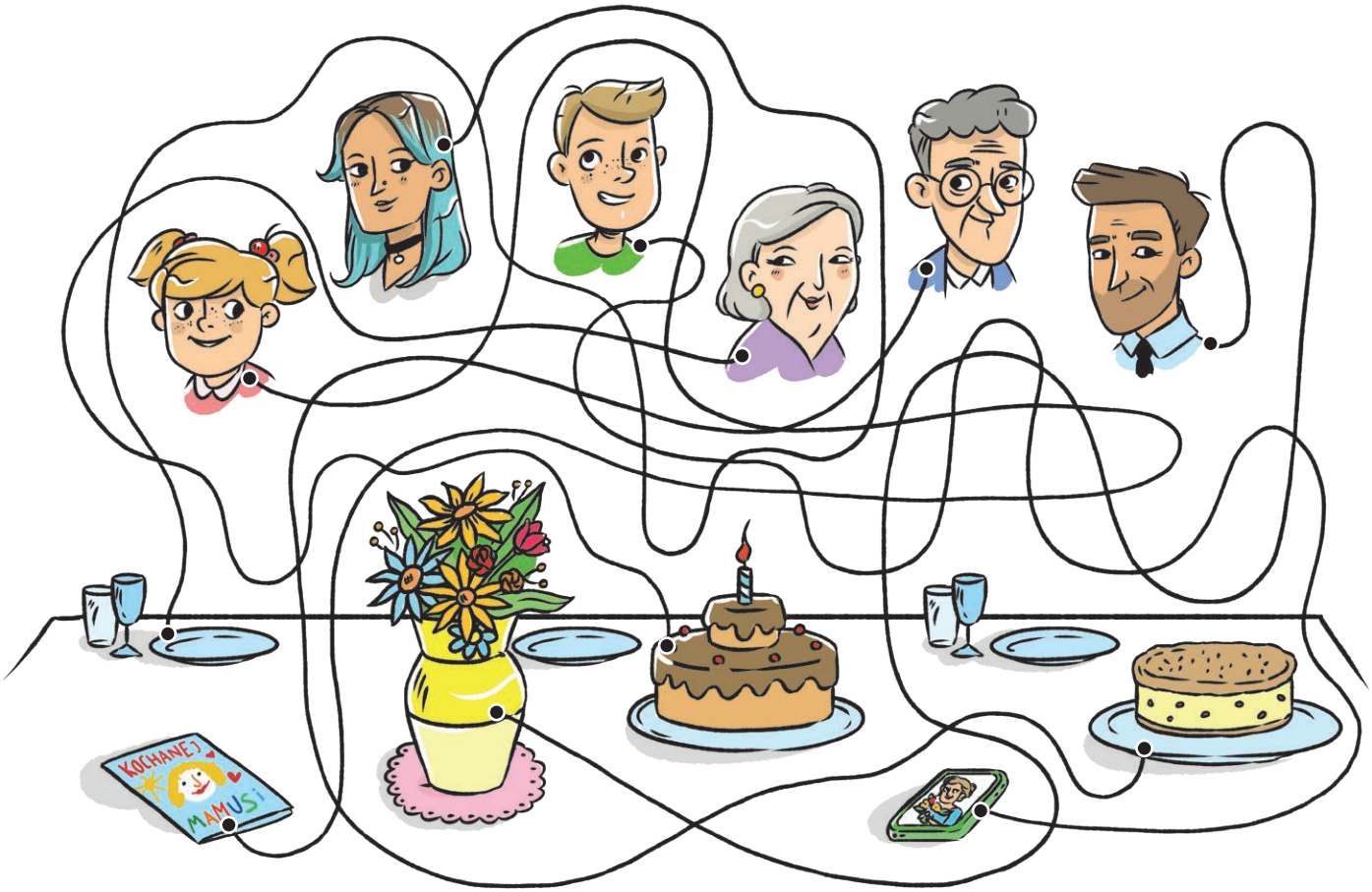

0	***Laurka została narysowana***	A	przeze mnie.
1	Stół został nakryty	B	przez dziadka.
2	Tort został zrobiony	C	przez tatę.
3	Sernik został upieczony	D	przez babcię.
4	Największy bukiet został wręczony	E	przez starszą siostrę.
5	Zdjęcia były robione	**F**	***przez młodszą siostrę.***

0	***F***
1	
2	
3	
4	
5	

1b **Czy odpowiednie słowo zostanie przez Ciebie zaznaczone?**

Muszę przyznać, że urodziny mamy zostały (przed, ponad, ***przez***)[0] nas świetnie zorganizowane. Mama była bardzo szczęśliwa i wiele razy dziękowała za kwiaty i prezenty, które (było, byli, były)[1] po kolei przez wszystkich wręczane. (Najbardziej, Najwięcej, Najmniej)[2] się wzruszyła, gdy zobaczyła laurkę, która została (ułożona, narysowana, rozwiązana)[3] przez małą Zosię. Nawet piękny pierścionek, (co, jaki, który)[4] został kupiony przez tatę, nie był tak długo oglądanym prezentem! A dla mnie najlepszą rzeczą były (ciasta, pączki, pierogi)[5], które zostały zrobione przez babcię i dziadka. Szkoda tylko, że cała ta (wystawa, impreza, podróż)[6] już dawno się skończyła. A co po (jej, nią, niej)[7] zostało? Oczywiście, nasze piękne wspomnienia i zrobione przeze (mi, mną, mnie)[8] zdjęcia!

STRONA CZYNNA	STRONA BIERNA	
Uczeń czyta książkę.	Książka jest czytana przez ucznia.	Czynności mają swoich wykonawców i swoje obiekty. Przy stronie czynnej kierujemy uwagę na wykonawcę czynności, a przy stronie biernej uwaga jest kierowana na obiekt czynności.

W stronie biernej używamy imiesłowów przymiotnikowych biernych, a razem z nimi używamy:

– form czasownika ***być***, jeśli imiesłowy pochodzą od czasowników niedokonanych, np. *Ta książka chętnie <u>była / jest / będzie czytana</u> przez młodzież.*

– form czasownika ***zostać***, jeśli imiesłowy pochodzą od czasowników dokonanych, np. *Ta książka <u>została / zostanie przeczytana</u> i przez nas.*

2 **Czy te zdania zostaną przez Ciebie dobrze uzupełnione?**

ASPEKT NIEDOKONANY		ASPEKT DOKONANY	
Magda **malowała** obraz.	Obraz .....[1] przez Magdę.	Magda **namalowała** obraz.	Obraz .....[2] przez Magdę.

W stronie biernej używamy konstrukcji: ***przez kogo, przez co*** (przez + biernik). Pamiętajmy, że w języku polskim biernik liczby mnogiej rzeczowników niemęskoosobowych („one") jest taki sam jak mianownik liczby mnogiej, np. *Te zasłony są często wybierane <u>przez kobiety</u>., Te piosenki zostały zaśpiewane <u>przez trzy młode wokalistki</u>., Te laurki zostały narysowane <u>przez nasze kochane córki</u>.*

Obraz jest oglądany **przez turystów.**
(rodzaj ONI: biernik = dopełniacz)

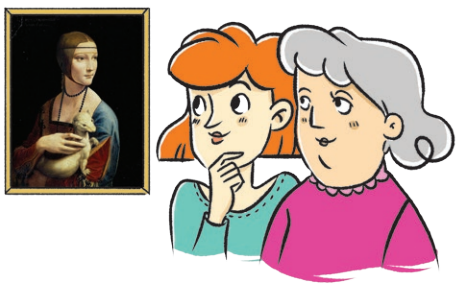

Obraz jest oglądany .....[3].
(rodzaj ONE: biernik = mianownik)

3 ***Być czy zostać?*** **Które formy będą przez Ciebie wybierane? Które formy zostaną przez Ciebie wybrane?**

Ona: Czy wiesz, w jakich latach (***był***, został)[0] budowany Teatr Wielki w Warszawie?

On: Nie pamiętam dokładnych dat, ale wiem, że teatr (był, został)[1] zaprojektowany przez włoskiego architekta – Antonio Corazziego i (był, został)[2] zbudowany w pierwszej połowie XIX wieku.

Ona: To i tak dużo wiesz!

On: No, pewnie! W szkole często (byłem, zostałem)[3] chwalony przez swoje nauczycielki.

Ona: A czy (byłeś, zostałeś)[4] przez nie zapraszany do udziału w konkursach i olimpiadach?

On: Tak, ale się nie zgłaszałem, bo to dla mnie za duży stres.

4 **Jak zamienić stronę czynną na bierną? Czy to ćwiczenie zostanie przez Ciebie dobrze zrobione?**

Mikołaj Kopernik ogłosił[0] teorię heliocentryczną. — 1543 r.

Teoria heliocentryczna ***została ogłoszona***[0] przez Mikołaja Kopernika.

Fryderyk Chopin skomponował[1] „Etiudę rewolucyjną". — 1831 r.

„Etiuda rewolucyjna" ..... [1] przez Fryderyka Chopina.

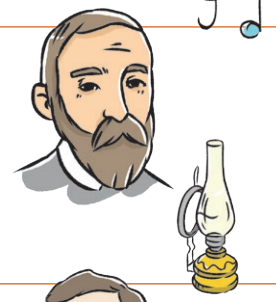

Ignacy Łukasiewicz wynalazł[2] lampę naftową. — 1853 r.

Lampa naftowa ..... [2] przez Ignacego Łukasiewicza.

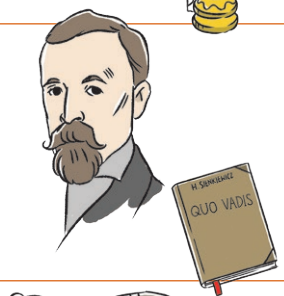

Henryk Sienkiewicz napisał[3] powieść „Quo vadis". — 1896 r.

Powieść „Quo vadis" ..... [3] przez Henryka Sienkiewicza.

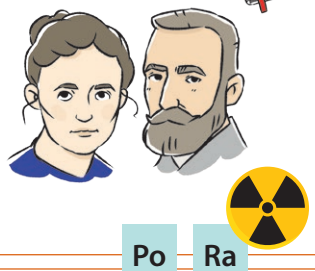

Maria Skłodowska-Curie i Piotr Curie odkryli[4] polon i rad. — 1898 r.

Polon i rad ..... [4] przez Marię Skłodowską-Curie i Piotra Curie.

Po Ra

5a Czy te luki zostaną przez Ciebie dobrze uzupełnione? Uważaj na czas i aspekt!

Kraków – jak każde miasto – ma swoje tajemnice, które jeszcze przez nikogo nie ***zostały odkryte*** (odkryć)[0], ale pewne fakty ***są powtarzane***[0] (powtarzać)[0] chyba przez wszystkich nauczycieli polskiej historii. Każdy, kto się nią interesuje, pewnie słyszał o tym, że Akademia Krakowska, która teraz ..... (znać)[1] jako Uniwersytet Jagielloński, ma bardzo długą historię. Ta uczelnia ..... (założyć)[2] już w XIV wieku przez króla Kazimierza Wielkiego i do dziś ..... (doceniać)[3] przez ludzi nauki.

Chyba każdy uczeń polskiej szkoły wie, że w kościele Mariackim można podziwiać ołtarz, który ..... (wyrzeźbić)[4] w XV wieku przez Wita Stwosza – artystę z Norymbergii. Wiadomo, że na wieży katedry wawelskiej wisi najsłynniejszy w Polsce dzwon, który w XVI wieku ..... (ufundować)[5] przez króla Zygmunta Starego i dlatego nosi jego imię (dzwon Zygmunt). A chyba najbardziej znanym faktem jest to, że w Krakowie znajduje się „Dama z gronostajem" – obraz, który przed wiekami ..... (namalować)[6] przez Leonarda da Vinci i który dziś ..... (oglądać)[7] przez tysiące turystów.

5b Co możesz powiedzieć o tych obiektach?

6 Czy to ćwiczenie zostanie przez Ciebie dobrze zrobione?

0. Dyrekcja naszego liceum ogłosiła konkurs historyczny.
Konkurs historyczny ***został ogłoszony przez dyrekcję*** naszego liceum.
Uczniowie i uczennice z różnych klas wysyłali zgłoszenia.
Zgłoszenia ***były wysyłane przez uczniów i uczennice*** z różnych klas.

1. Także i ja wypełniłem odpowiedni formularz.
Odpowiedni formularz ..... .
2. Nauczycielki historii przygotowały długą listę pytań.
Długa lista pytań ..... historii.
3. One także sprawdzały nasze odpowiedzi.
Nasze odpowiedzi ..... .
4. Nie mogłem się doczekać, aż organizatorki konkursu ogłoszą wyniki.
Nie mogłem się doczekać, aż wyniki ..... konkursu.
5. Główną nagrodę zdobyła moja koleżanka z klasy.
Główna nagroda ..... z klasy.
6. A ja zająłem drugie miejsce!
A drugie miejsce ..... !

Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego Fot. Wikipedia, Zygmunt Put Zetpe0202 - Praca własna, Ołtarz Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny, Fot. Wikipedia, Zygmunt Put - Praca własna, Dzwon Zygmunt, Fot. Wikipedia, Zygmunt Put - Praca własna

ROZDZIAŁ XI

POMYŚLANO I O FORMACH NIEOSOBOWYCH

1a **Co wtedy zrobiono? Połącz słowa z obrazkami.**

W dniu polskiego Święta Niepodległości:

0. ***zawieszono flagi***
1. zagrano i zaśpiewano hymn
2. złożono wieńce i zapalono znicze na Grobie Nieznanego Żołnierza
3. złożono kwiaty pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego
4. zorganizowano defiladę wojskową
5. wygłoszono przemówienia
6. przygotowano wystawę historyczną
7. noszono kotyliony
8. zatańczono poloneza
9. zamknięto główną ulicę
10. pilnowano porządku
11. podziwiano pokaz fajerwerków

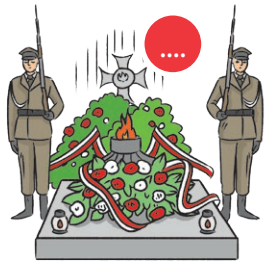

1b **Wybierz odpowiednie słowo.**

W 1918 roku, po 123 latach zaborów, Polska znów była (neutralna, ***niepodległa***, samodzielna)[0]. Zaczęto więc się zastanawiać, kiedy (obchodzić, wchodzić, wychodzić)[1] Święto Niepodległości. Na początku zdecydowano, że będzie ono 3 maja – na pamiątkę dnia, w którym uchwalono (pierwsza, pierwszą, pierwszej)[2] polską konstytucję (w 1791 roku). Zwolennicy Józefa Piłsudskiego – bohatera, który walczył o niepodległość, a potem rządził (Polska, Polskę, Polską)[3], chcieli jednak upamiętnić jego zasługi i (sprowadzić, wprowadzić, wyprowadzić)[4] inną datę. Potem wybrano więc dzień 11 listopada, bo to wtedy (w 1918 roku) w Europie zakończono pierwszą wojnę światową, a w Polsce (przekazano, pokazano, wysłano)[5] władzę Józefowi Piłsudskiemu. Od 1926 roku w dniu 11 listopada organizowano defilady wojskowe, a w 1937 roku oficjalnie (ogłoszona, ogłoszone, ogłoszono)[6], że to właśnie ten dzień jest Narodowym Świętem Niepodległości.

1c **Prawda (P) czy fałsz (F)? Zaznacz właściwą odpowiedź.**

		P	F
0	***Pierwszą polską konstytucję uchwalono w 1918 roku.***		*X*
1	Najpierw zdecydowano, żeby Święto Niepodległości obchodzić 3 maja.		
2	W kolejnych latach zmieniono datę Święta Niepodległości.		
3	W 1937 zrezygnowano z obchodów Święta Niepodległości.		

2 **Uzupełnij tekst odpowiednimi fragmentami zgodnie z podanym przykładem.**

Historia Polski w animacji

„Animowaną historię Polski" po raz pierwszy publicznie pokazano podczas światowych targów EXPO 2010 w Szanghaju, gdzie [_____][0] z bardzo wielu krajów. Twórcą animacji jest znany artysta Tomasz Bagiński, którego w 2002 roku [_____][1] za film „Katedra" (ale niestety samej nagrody mu wtedy nie przyznano).

W ośmiominutowej animacji [_____][2] z historii Polski – od tych najstarszych do tych najnowszych, a związane z nimi daty [_____][3] i trzeba przyznać, że zmieniają się one bardzo szybko. W filmie pokazano też [_____][4] – na przykład handel na Rynku Głównym w Krakowie, a także znane osoby – [_____][5], ale i Mikołaja Kopernika, Fryderyka Chopina czy Adama Mickiewicza.

Oczywiście, nie o wszystkich ważnych wydarzeniach oraz bohaterach wspomniano w tak krótkim filmie i [_____][6], że za mało jest w nim kobiet (zwracano uwagę, że pominięto Marię Curie-Skłodowską). Doceniano jednak piękno animacji oraz [_____][7] ponad tysiącletniej historii Polski – np. rozbiory [_____][8] prowadzonej przez groźnych sąsiadów oraz jako trzęsienie ziemi dla mieszkańców Rzeczypospolitej.

„Animowaną historię Polski" [_____][9] i obejrzano ją tam miliony razy. Na pewno warto polecić ten film wszystkim, którzy [_____][10], a także uwielbiają nowoczesne i dynamiczne animacje.

Na podstawie: K. J. Zarębski, *Animowana historia Polski,* http://culture.pl/pl/dzielo/animowana-historia-polski

A czasem krytykowano go za to

B udostępniono w serwisie YouTube

C różne sceny z życia codziennego

D nie tylko samych władców

E nominowano nawet do Oscara

F pomysłowy sposób pokazania

G zaprezentowano najważniejsze wydarzenia

H ***był oglądany przez odbiorców***

I przedstawiono jako wynik gry

J interesują się polską kulturą

K umieszczono w lewym dolnym rogu

Kadr z filmu „Animowana historia Polski"

Źródło: Platige.com

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
H										

Kod QR – „Animowana historia Polski" Tomasza Bagińskiego (rok 2010) Długość filmu: 8:20 min

FORMY NIEOSOBOWE

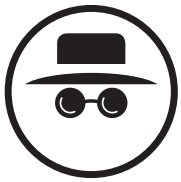

– są zakończone na *-no*, *-to*,

– ukrywają osobę, liczbę i rodzaj (to takie językowe „formy incognito"),

– w języku polskim te formy nie łączą się z czasownikiem *być* i nie można powiedzieć: ~~*To było zrobiono*~~. Mówimy po prostu: *To zrobiono*.

Uwaga!
pokroić – ***pokrojono***
upiec – ***upieczono***
zjeść – ***zjedzono***
znaleźć – ***znaleziono***
przywieźć – ***przywieziono***
przynieść – ***przyniesiono***

3 Czy już wszystko zrozumiano? Uzupełnij tabelkę na podstawie przykładów.

-ANO	-ONO	-TO, -ĘTO
czasowniki zakończone na **-ać**, **-eć**	czasowniki zakończone na **-ić, -yć**	krótkie czasowniki zakończone na **-ić**, **-yć**, **-uć** oraz czasowniki zakończone na **-ąć**
wybrać – ***wybrano***	postawić – ***postawiono***	pić – ***pito***
zagrać –	złożyć –	bić –
zaśpiewać –	rzucić – ***rzucono***	myć – ***myto***
posłuchać –	zapłacić –	szyć –
usłyszeć – ***usłyszano***	sprawdzić – ***sprawdzono***	kłuć – ***kłuto***
obejrzeć –	nagrodzić –	psuć –
przemyśleć –	poprosić – ***poproszono***	zamknąć – ***zamknięto***
zrozumieć –	wygłosić –	zacząć –
powiedzieć –	obrazić – ***obrażono***	
zapomnieć –	przywozić –	

Także:
zasłonić – ***zasłonięto***
odsłonić – ***odsłonięto***

4 Co wtedy zrobiono? Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

Oto kilka (mniej lub bardziej) znanych faktów z historii Polski:
– w 966 r. ***przyjęto*** (przyjąć)[0] chrzest,
– w 1038 r. ..... (przenieść)[1] stolicę z Gniezna do Krakowa,
– w 1364 r. ..... (założyć)[2] Akademię Krakowską (dziś: Uniwersytet Jagielloński),
– w 1791 r. ..... (ogłosić)[3] Konstytucję 3 maja,
– w 1918 r. ..... (przyznać)[4] kobietom prawa wyborcze,
– w 1989 r. ..... (przywrócić)[5] koronę wizerunkowi orła na godle,
– w 1999 r. ..... (przystąpić)[6] do NATO,
– w 2003 r. ..... (zorganizować)[7] referendum w sprawie przystąpienia do Unii Europejskiej,
– w 2004 r. ..... (świętować)[8] wejście do Unii Europejskiej.

5a **Jak dawniej spędzano urlop? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

zacząć	chodzić	~~wprowadzić~~	korzystać	opalać się	wybierać	grać

W dwudziestoleciu międzywojennym ***wprowadzono*** [0] obowiązek miesięcznego urlopu dla pracowników umysłowych. Szukano więc niedrogich miejsc, gdzie można by miło spędzić ten czas. Często .....[1] miejscowości pod Warszawą i wyjeżdżano tam całymi rodzinami. Odpoczywano podobnie jak i dzisiaj, choć oczywiście nie .....[2] tak często z techniki. Bardziej skupiano się na kontakcie z naturą, rozmowach oraz zabawach. Chętnie .....[3] w szachy, kąpano się w rzekach i jeziorach, ...[4] na kocach albo leżakach, a także .....[5] na długie spacery. Dzięki tej turystyce podwarszawskie miejscowości zaczęły dynamicznie się rozwijać – .....[6] tam budować nowe domki, pensjonaty, sklepy, cukiernie i restauracje.

Na podstawie: A. Kondek-Dyoniziak, *Letniska, czyli jak spędzano wakacje w międzywojniu*, http://dzieje.pl/rozmaitosci-historyczne/letniska-czyli-jak-spedzano-wakacje-w-miedzywojniu

5b **Jak dawniej się ubierano? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.**

kierować się	~~odrzucić~~	chodzić	nosić	przywozić	odsłonić	przeglądać

Pola Negri – polska aktorka, światowa gwiazda kina niemego

Jak wyglądała moda damska w Polsce po roku 1918? Kobiety stawały się coraz bardziej niezależne, więc ***odrzucono*** [0] ciasne gorsety, w których trudno było oddychać, ...[1] nogi i promowano krótkie fryzury. W ciepłe dni najczęściej .....[2] ciemne spódnice z białą bluzką, a w zimniejsze dni zakładano duże płaszcze. Zazwyczaj .....[3] modą francuską. A skąd ją znano? Czasem podróżowano na Zachód i .....[4] stamtąd piękne stroje albo po prostu .....[5] czasopisma o modzie i zamawiano u krawców prezentowane tam wzory ubrań. Oczywiście, ...[6] też do kina, gdzie podziwiano elegancko ubrane gwiazdy i wzorowano się na ich stylu.

Na podstawie: K. Szychowska, *Moda polska w dwudziestoleciu międzywojennym*, http://historia.org.pl/2017/09/15/moda-polska-w-dwudziestoleciu-miedzywojennym/

6 Co tu zrobiono?

umyć upiec ~~ugotować~~ usmażyć zjeść

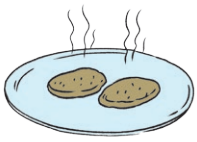

Ugotowano [0], ... [1], ... [2], ... [3], ... [4].

podać posolić obrać pokroić wymieszać

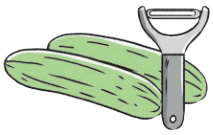

..... [5], ... [6], ... [7], ... [8], ... [9].

wypić przynieść zarezerwować zapłacić zamówić

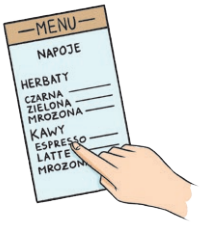

..... [10], ... [11], ... [12], ... [13], ... [14].

7 Co tu zrobiono? Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

~~zakręcić~~ wstawić naprawić wyrzucić odsłonić podlać wyłączyć zamknąć

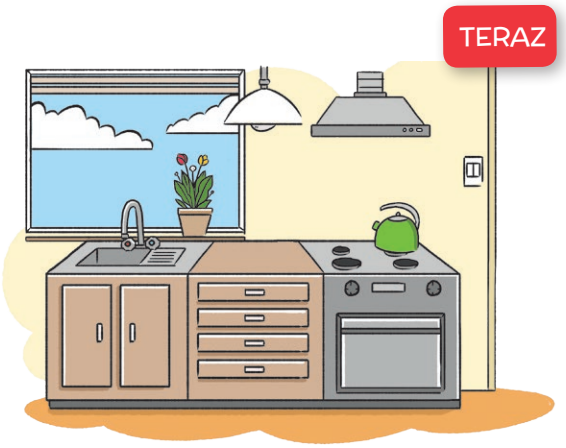

W końcu zrobiono w tej kuchni porządek:

– *zakręcono* [0] kran,
– ..... [1] piekarnik,
– ..... [2] światło,
– ..... [3] szafkę,
– ..... [4] śmieci,
– ..... [5] rolety,
– ..... [6] kwiaty,
– ..... [7] naczynia i sztućce do zmywarki.

8 **Co zrobiono? Uzupełnij protokół zgodnie z podanym przykładem.**

wyjąć rozpocząć wskazywać ~~poprosić~~ przeliczyć zakończyć
przypomnieć przywitać zabierać ogłaszać zapraszać

Szkoła Języka
i Kultury Polskiej
„POLSKI DLA KAŻDEGO"
ul. Bursztynowa 21
00-057 Warszawa

Warszawa, 28.06.20[illegible] r.

Protokół egzaminu

Punktualnie o godzinie 9.00 ...*poproszono*.....[0] wszystkich zebranych o wchodzenie do sali egzaminacyjnej Zgodnie z procedurą najpierw sprawdzano ich tożsamość (na podstawie dokumentów ze zdjęciem), następnie .....[1] do depozytu telefony komórkowe (oraz inne urządzenia z dostępem do Internetu), a na końcu .....[2] ponumerowane miejsca, które należało zajmować (były one oddalone od siebie co najmniej o dwa metry).

O godzinie 9.30 oficjalnie .....[3] wszystkich zebranych, przedstawiono skład komisji egzaminacyjnej i krótko .....[4] strukturę egzaminu oraz jego zasady. Dano też możliwość zadawania pytań, a następnie udzielano na nie krótkich odpowiedzi. Następnie .....[5] z kopert arkusze egzaminacyjne, które dwukrotnie .....[6], żeby sprawdzić, czy są wszystkie egzemplarze.

Punktualnie o godzinie 10.00 rozdano arkusze i .....[7] pierwszą część egzaminu. Po każdej z nich .....[8] dziesięciominutową przerwę i proszono uczestników egzaminu o opuszczenie sali. Po przerwie ponownie wszystkich .....[9] i po raz kolejny dokonywano sprawdzenia tożsamości.

Ostatnią część egzaminu .....[10] o godzinie 14.20, po czym oddano wszystkim telefony komórkowe. Egzamin przebiegał zgodnie z przyjętym harmonogramem i nie odnotowano żadnych zakłóceń.

Podpisano:

dr hab. Sylwia Wilczak
(przewodnicząca komisji)
Sylwia Wilczak

dr Mieczysław Adamski
(sekretarz komisji)
Mieczysław Adamski

mgr Weronika Wrzesień
(członkini komisji)
Weronika Wrzesień

Rozdział XII

CZASOWNIKI ORAZ ICH (DOBRZY) SĄSIEDZI

MIANOWNIK JEST PROSTY I NARZĘDNIK JEST PROSTYM PRZYPADKIEM!

(mianownik) (narzędnik)

Gdy mówimy, kto **jaki** jest, używamy form mianownika: *On jest miły. Ona jest sympatyczna*, a gdy mówimy, kto **kim** jest, używamy form narzędnika: *On jest miłym chłopakiem. Ona jest sympatyczną dziewczyną.*

✓ *On jest leniwy, a ona jest pracowita.*

✓ *On jest leniwym uczniem, a ona jest pracowitą uczennicą.*

✗ ~~*On jest leniwym, a ona jest pracowitą*~~.

1 **Zaznacz odpowiednie słowo.**

Rodzice czasem narzekają, że jestem (***leniwy***, leniwym)[0], choć pani wychowawczyni mówi, że jestem (niezły, niezłym)[1] uczniem. Może i nie jestem (najlepszy, najlepszym)[2] w klasie, ale przecież nie muszę mieć samych piątek czy szóstek. Jestem po prostu (zwykły, zwykłym)[3] chłopakiem, który dostaje lepsze i gorsze oceny. Rodzice czasem mają do mnie pretensje, że nie jestem (ambitny, ambitnym)[4], a ja po prostu uczę się tego, co jest dla mnie (ciekawe, ciekawym)[5] i lubię mieć dużo wolnego czasu. Stopnie nie są dla mnie bardzo (ważne, ważnymi)[6]. Chcę być po prostu (szczęśliwy, szczęśliwym)[7] człowiekiem, który robi to, co lubi!

2 **Jaki on jest? Jaka ona jest? Kim on(a) jest? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

ambitna koszykarka	~~*młoda lekarka*~~	silny mężczyzna	elegancki pianista
0a ***Ona jest młoda.***	1a	2a	3a ..... .
0b ***Ona jest młodą lekarką.***	1b	2b	3b ....

MAMA PRACUJE JAKO SPRZEDAWCZYNI, A TATA JEST ZAWODOWYM KIEROWCĄ

(mianownik) (narzędnik)

O tym, jaki kto ma zawód, mówimy na dwa sposoby:

- używamy konstrukcji ***pracować jako*** oraz form mianownika: *On pracuje jako dentysta, a jego żona pracuje jako okulistka*.
- używamy czasownika ***być*** oraz form narzędnika: *On jest dentystą, a jego żona jest okulistką*.

3a Zamień zdania zgodnie z podanym przykładem.

0. Pracuję jako fryzjerka.
Jestem ***fryzjerką*** .

1. On pracuje jako sprzedawca.
On jest ..... .

2. Ona pracuje jako sprzedawczyni.
Ona jest ..... .

3. Czy pracujesz jako tłumacz?
Czy jesteś ..... ?

4. Czy pan pracuje jako architekt?
Czy pan jest ..... ?

5. Czy pani pracuje jako trenerka?
Czy pani jest ..... ?

3b Jaki oni mają zawód? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

lekarz ~~*urzędniczka*~~ kucharka kelner dziennikarka kierowca dentysta nauczycielka

0a Ona pracuje ***jako urzędniczka*** .

0b Ona jest ***urzędniczką*** .

1a On pracuje ..... .

1b On jest ..... .

2a Ona pracuje ..... .

2b Ona jest ..... .

3a On pracuje ..... .

3b On jest ..... .

4a Ona pracuje ..... .

4b Ona jest ..... .

5a On pracuje ..... .

5b On jest ..... .

6a Ona pracuje ..... .

6b Ona jest ..... .

7a On pracuje ..... .

7b On jest ..... .

3c Jaki chcesz mieć zawód? Dokończ zdanie.

Chcę pracować ..... .

CZASOWNIKI Z NARZĘDNIKIEM

Narzędnikiem możemy się też posługiwać przy wielu czasownikach, które określają czynności – robimy coś **czymś**: *piszemy długopisem*, *robimy zdjęcia telefonem*, *płacimy kartą*.

4a **Co możemy powiedzieć o tych osobach? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

zajmować się + muzyka ~~*interesować się + malarstwo*~~
opiekować się + dziecko stresować się + egzamin

0. Ona *interesuje się malarstwem* .

1. Ona ..... .

2. On ..... .

3. On ..... .

4b **Za kim / za czym możemy tęsknić? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

rodzina szkoła ~~*dom*~~ wakacje

0. Tęsknimy *za domem* .

1. Tęsknimy ..... .

2. Tęsknimy ..... .

3. Tęsknimy ..... .

4c **Czym oni się posługują? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

malować + pędzel pokazywać + ręka rysować + kredka ~~*pisać+pióro*~~

0. On *pisze piórem* .

1. Ona ..... .

2. On ..... .

3. Ona ..... .

JEŻDŻĘ AUTOBUSEM

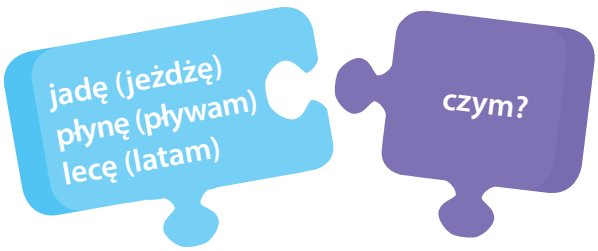

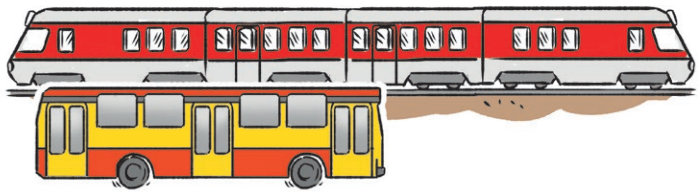

Gdy mówimy, **czym** się poruszamy, używamy narzędnika: *jadę taksówką, płynę statkiem, lecę samolotem, podróżuję autobusami*.

Czasem możemy używać konstrukcji z miejscownikiem: *jeździć **na czymś***, ale tylko wtedy, gdy fizycznie jesteśmy na górze czegoś: *jeździć na rolkach, na łyżwach, na nartach*.

Są też takie sytuacje, kiedy możemy używać obu konstrukcji: *jeżdżę rowerem* (bo rower to mój środek transportu) i *jeżdżę na rowerze* (bo rower jest na dole, a ja jestem na górze). Podobnie: *jeżdżę motocyklem – jeżdżę na motocyklu, jeżdżę hulajnogą – jeżdżę na hulajnodze*.

✔ *Jadę autobusem.*
✔ *Jadę na snowboardzie.*
✘ ~~*Jadę na autobusie.*~~

5 **Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

Jedziemy / Jeździmy…

winda metro kolejka ~~*samochód*~~

samochodem 0,

..... 1,

..... 2,

..... 3,

Płyniemy / Pływamy…

żaglówka kajak łódka statek

..... 4,

..... 5,

..... 6,

..... 7,

Lecimy / Latamy…

balon helikopter samolot paralotnia

..... 8,

..... 9,

..... 10,

..... 11.

CZAS NA BIERNIK

Biernika używamy po bardzo wielu czasownikach: *jem kanapkę, piję herbatę, czytam książkę, wysyłam SMS, lubię gramatykę*. Często używamy go także w połączeniach z przyimkami: *gram w piłkę, idę na kawę (do kawiarni), idę po kawę (do sklepu), rozmawiam przez telefon.*

6 **Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

Oni studiują… prawo ~~*chemia*~~ ekonomia medycyna

chemię 0, ... 1, ... 2, ... 3, ...

Oni lubią grać… badminton ~~*piłka nożna*~~ koszykówka siatkówka

w piłkę nożną 0, ... 4, ... 5, ... 6, ...

Oni czekają… ~~*autobus*~~ odpowiedź przerwa zamówienie

na autobus 0, ... 7, ... 8, ... 9, ...

Oni narzekają… inflacja pogoda ~~*zdrowie*~~ hałas

na zdrowie 0, ... 10, ... 11, ... 12, ...

NEGATYWNY DOPEŁNIACZ

Po wielu czasownikach używamy biernika: *uprawiam sport, lubię muzykę, kocham kino,* ale gdy używamy słowa ***nie***, to wtedy zamieniamy biernik na dopełniacz: *nie uprawiam sportu, nie oglądam telewizji, nie piję herbaty z cukrem.*

7 Biernik czy dopełniacz? Zaznacz odpowiednie słowo.

Gdy wyjeżdżam na wakacje, nie zabieram ze sobą (dużą walizkę, ***dużej walizki***)[0], bo wolę nosić (niewielki plecak, niewielkiego plecaka)[1]. Pakuję do niego lekkie buty, ubrania i kosmetyczkę. Nie zabieram ze sobą (złotą biżuterię, złotej biżuterii)[2], bo się boję, że ją zgubię. Nie biorę też (drogie perfumy, drogich perfum)[3], bo się boję, że je stłukę. Żałuję, że nie mogę zabrać (swoją gitarę, swojej gitary)[4], bo bardzo (ją, jej)[5] lubię, ale jest trochę ciężka, więc nie chcę (ją, jej)[6] nosić. Szkoda, że nie mogę spakować (ją, jej)[7] do plecaka!

8a Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

Na wakacje bierzemy ze sobą…

namiot torba ~~*plecak*~~ walizka

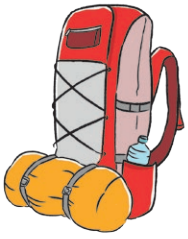

plecak[0], ... [1], ... [2], ... [3].

<u>Nie</u> bierzemy ze sobą…

garnek budzik ~~*komputer*~~ konsola

komputera[0], ... [4], ... [5], ... [6].

8b Co warto wziąć ze sobą w góry?

– ..... .

8c Czego <u>nie</u> warto brać ze sobą w góry?

– ..... .

POTRZEBUJEMY DOPEŁNIACZA

Po wielu czasownikach używamy biernika: *czytam książkę, oglądam telewizję, kupuję telefon,* ale jest grupa czasowników, po których używamy dopełniacza: *uczę się polskiego, słucham muzyki, używam telefonu, dotykam ekranu, próbuję ciasta*. Dopełniacz często pojawia się w negatywnych kontekstach, więc nieraz używamy go z czasownikami, które mówią o tym, że **czegoś nie mamy**: *szukam parasola, potrzebuję czasu, zapomnieliśmy komórki*[1]. Także czasowniki, które mówią o tym, że **czegoś nie chcemy**, łączą się z dopełniaczem: *boję się pająków, unikam konfliktów, nienawidzę kłamstwa.*

[1] Po czasowniku *zapominać* używamy dopełniacza, kiedy mówimy o tym, że czegoś nie mamy: *zapomnieliśmy klucza* albo używamy konstrukcji z miejscownikiem, kiedy mówimy o tym, że o czymś przestaliśmy myśleć: *zapomnieliśmy o tym spotkaniu.*

9 Co do czego pasuje? Połącz kolumny.

0	***Używam***	A	zdrowia, szczęścia, pomyślności.	**0**	***H***
1	Uczę się	B	tekstu, długopisu, portfela, kluczy.	1	
2	Życzę	C	audiobooka, śpiewu, hejnału, muzyki.	2	
3	Próbuję	D	matematyki, historii, języków obcych.	3	
4	Słucham	E	oscypka, bigosu, zupy, sałatki, ciasta.	4	
5	Potrzebuję	F	ciemnych ulic, myszy, węży, pająków.	5	
6	Zapominam	G	czasu do namysłu, odpoczynku, pomocy.	6	
7	Boję się / Unikam	**H**	***Internetu, GPS-u, komputera, komórki.***	7	

10 Jakiego języka się uczymy?

włoski ~~*polski*~~ angielski ukraiński hiszpański

Polskiego[0], ...[1], ...[2], ...[3], ...[4].

11 **Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

Słuchamy… audiobook wykład śpiew ptaków ~~radio~~ piosenka

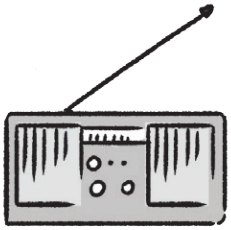

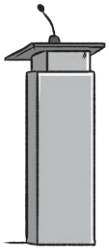

radia[0], ... [1], ... [2], ... [3], ... [4].

Używamy… ręcznik szampon mydło suszarka

.....[5], ...[6], ...[7], ...[8].

Czasami zapominamy… hasło klucz długopis kod

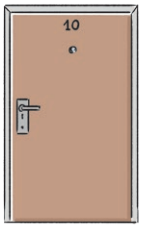

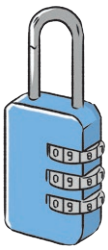

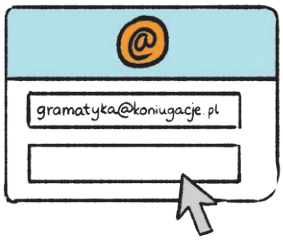

.....[9], ...[10], ...[11], ...[12].

Czasami zazdrościmy… zwycięstwo uroda bogactwo talent

.....[13], ...[14], ...[15], ...[16].

Wolimy unikać… konflikty komary korki kolejki

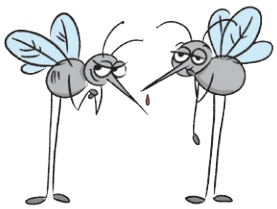

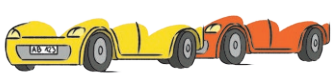

.....[17], ...[18], ...[19], ...[20].

I JESZCZE TROCHĘ DOPEŁNIACZA (DOPEŁNIACZ CZĄSTKOWY)

Dopełniacza często używamy przy określeniach różnych miar i wielkości: *kilo cukru, litr wody, karton mleka* i także po wielu czasownikach możemy użyć dopełniacza, kiedy mówimy o części czegoś, np. *przynieść chleba, nalać wody, dodać mleka* (takie formy nazywamy dopełniaczem cząstkowym).

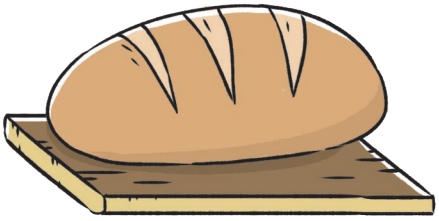

przynieść **chleb**
(biernik)

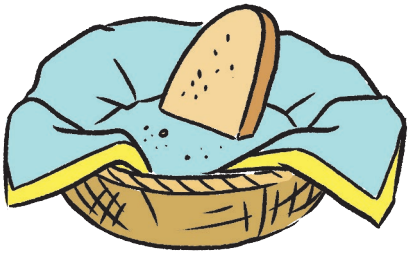

przynieść **chleba**
(dopełniacz cząstkowy)

12 Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

On zjadł (trochę)… ciasto miód mizeria ~~rosół~~

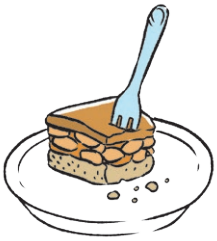

rosołu 0, ... 1, ... 2, ... 3, ...

Ona wypiła (trochę)… koktajl sok kawa woda

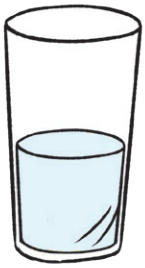

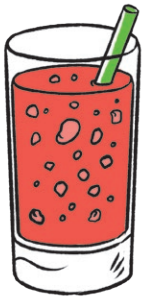

..... 4, ... 5, ... 6, ... 7.

Oni przynieśli (dużo)… grzyby warzywa cukierki owoce

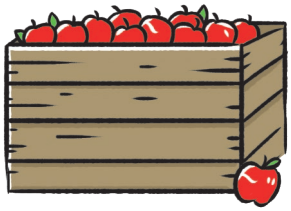

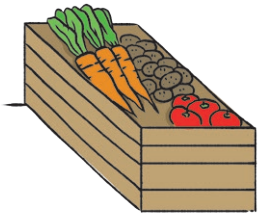

..... 8, ... 9, ... 10, ... 11.

TU TEŻ KORZYSTAMY Z DOPEŁNIACZA

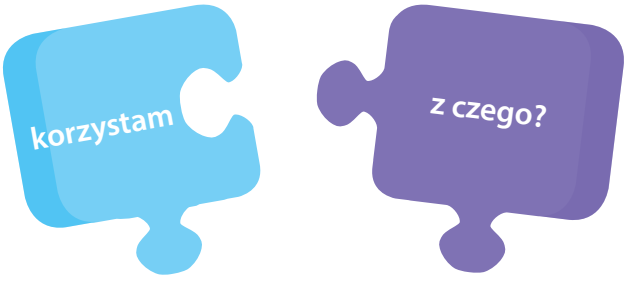

(dopełniacz)

13 **Z czego on(a) korzysta? Połącz kolumny.**

0	*uczeń / uczennica*	A	GPS-u i mapy
1	urzędnik / urzędniczka	B	pomocy lekarza
2	czytelnik / czytelniczka	C	promocyjnej ceny
3	klient / klientka	D	biblioteki i katalogów
4	pacjent / pacjentka	E	jednorazowych rękawiczek
5	turysta / turystka	F	przeglądarki i wyszukiwarki
6	dentysta / dentystka	G	komputera, drukarki i pieczątki
7	internauta / internautka	H	rzutnika, tablicy i mikrofonu
8	wykładowca / wykładowczyni	I	*podręcznika i zeszytu ćwiczeń*

korzysta z…

0	1	2	3	4	5	6	7	8
I								

14 **Z czego one korzystają? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

0. Ona korzysta *z mapy* .

1. Ona korzysta ..... .

2. Ona korzysta ..... .

3. Ona korzysta ..... .

15 **Z czego korzystamy?**

Często korzystamy z ..... .

16 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

używać potrzebuję ~~boję się~~ uczę się życzę zazdroszczę
słucham korzystam zapominam

Wkrótce będę zdawać maturę i trochę ***boję się***[0] egzaminu z matematyki. Mój kolega powtarza, że to nic trudnego, a ja .....[1] mu tego spokoju, optymizmu oraz wiedzy. On świetnie zna wszystkie potrzebne wzory, a ja często ich .....[2], bo nie mam tak dobrej pamięci. Zaglądam więc do podręcznika albo .....[3] z Internetu, żeby to wszystko sobie przypomnieć. Szkoda, że na maturze nie będę mógł .....[4] komputera! A co robię, kiedy .....[5] odpoczynku? Jeśli jest ładna pogoda, to idę na krótki spacer, a kiedy pada deszcz, to .....[6] muzyki albo gram na gitarze, a potem znów siadam przy biurku i znów .....[7] matematyki, bo nie mogę sobie pozwolić na zbyt długi odpoczynek. Matura już niedługo! Wszystkim .....[8] powodzenia i mam nadzieję, że będzie dobrze!

17 Uzupełnij tekst zgodnie z podanym przykładem.

pozbyć się próbuję potrzebuję boję się ~~uczę się~~
unikam używam korzystam szukam słucham zapominam

Od lat ***uczę się***[0] włoskiego, a od niedawna studiuję italianistykę. Studia są ciekawe, ale nie jest lekko. Trochę .....[1] egzaminów i nie wiem, jak .....[2] tego stresu. Oczywiście, mówię dobrze po włosku – .....[3] z dobrych podręczników, pamiętam o regułach i .....[4] prostych błędów, ale jednak mam trochę problemów, bo czasem .....[5] słów, których regularnie nie .....[6]. To zrozumiałe. Po prostu .....[7] większej praktyki. Ale nie interesuję się tylko samym językiem i samą literaturą. Codziennie .....[8] włoskich piosenek i cudownych arii operowych. Często .....[9] też włoskich potraw (bo bardzo mi smakują) i .....[10] w Internecie ciekawych przepisów na pizzę czy spaghetti. Uwielbiam włoską kulturę w jej różnych postaciach!

Kod QR – „Nessun dorma", aria z opery „Turandot" G. Pucciniego (piękny występ przed jednym z warszawskich szpitali)

18 Poszukaj czasowników, po których używamy dopełniacza.

0. studiować, ***uczyć się***, umieć, rozumieć
1. słyszeć, widzieć, słuchać, oglądać
2. mieć, trzymać, używać, posługiwać się
3. zgubić, wyrzucić, szukać, znaleźć
4. lubić, kochać, podziwiać, zazdrościć
5. zapamiętać, zapomnieć, przypomnieć
6. uprawiać, unikać, urządzać, uwielbiać
7. dotykać, ściskać, obejmować, przytulać
8. gotować, smażyć, piec, próbować
9. zapraszać, witać, gratulować, dziękować
10. potrzebować, pożyczać, mieć, oddawać
11. bać się, stresować się, denerwować się

PYTASZ O BIERNIK, CZY MÓWISZ O MIEJSCOWNIKU?

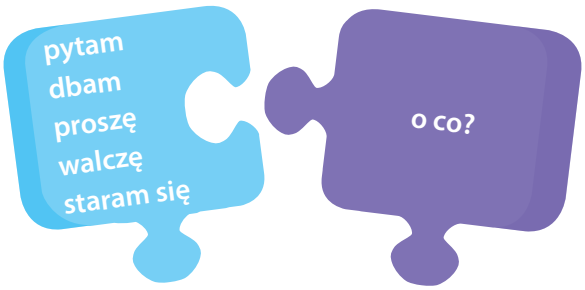

(biernik)

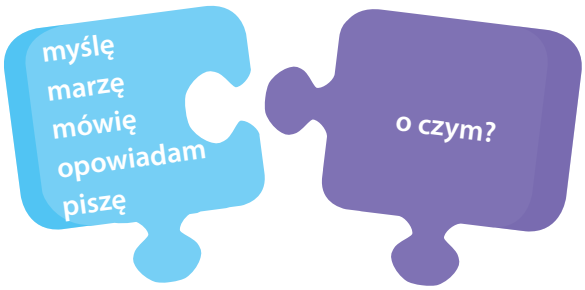

(miejscownik)

Musimy uważać na przyimek *o*, który w języku polskim może się łączyć nie tylko z miejscownikiem, ale i biernikiem: *pytamy o zdrowie, dbamy o kondycję, prosimy o ciszę, walczymy o złoty medal, staramy się o dobrą ocenę.*

19 Co robimy? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.

droga ~~*cena*~~ godzina opinia

0. Pytamy ***o cenę*** .

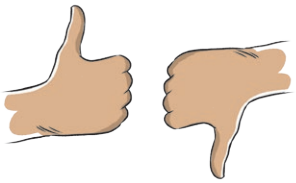

1. Pytamy ..... .

2. Pytamy ..... .

3. Pytamy ..... .

~~*porządek*~~ wygląd forma dieta

0. Dbamy ***o porządek*** .

4. Dbamy ..... .

5. Dbamy ..... .

6. Dbamy ..... .

chomik papuga kot ~~*pies*~~

0. Dbamy ***o psa*** .

7. Dbamy ..... .

8. Dbamy ..... .

9. Dbamy ..... .

20 Biernik czy miejscownik? Zaznacz odpowiednią formę.

Dziś opowiem wam o (swojego brata, ***swoim bracie***)[0]. Jego pasją jest sport, więc bardzo dba o (swoją kondycję, swojej kondycji)[1] i codziennie biega albo pływa. Kiedy go pytam o (plany, planach)[2] na przyszłość, to mówi, że marzy o (karierę, karierze)[3] sportowej. Nie wiem, czy to dobrze. Każdy sportowiec walczy o (złoty medal, złotym medalu)[4], ale przecież nie każdy go zdobywa. Mój brat jest jednak bardzo ambitny i uparty. Teraz stara się o (miejsce, miejscu)[5] w drużynie juniorów i prosi trenera o (przyjęcie, przyjęciu)[6] go do składu. Kto wie? Może mu się uda i już niedługo napiszę wam o (sukcesy, sukcesach)[7] mojego brata?

Uwaga na liczbę mnogą!

rodzaj męskoosobowy	rodzaj niemęskoosobowy
BIERNIK = DOPEŁNIACZ	BIERNIK = MIANOWNIK
Widzę **tych mężczyzn.** Oni mają **małych synów.**	Widzę **te kobiety.** One mają **małe córki.**

21 **Kogo tu widzimy? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

student / studentka ~~uczeń / uczennica~~ turysta / turystka pasażer / pasażerka

Widzimy ***uczniów*** 0.

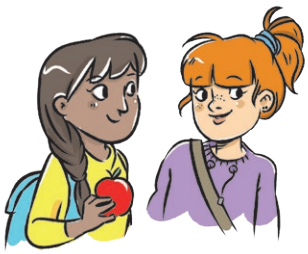

Widzimy ***uczennice*** 0.

Widzimy ..... 1.

Widzimy ..... 2.

Widzimy ..... 3.

Widzimy ..... 4.

Widzimy ..... 5.

Widzimy ..... 6.

22 **Co robimy? Podpisz obrazki zgodnie z podanym przykładem.**

pies ptak ~~kot~~ koń

Karmimy ***koty*** 0.

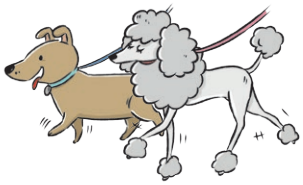

Wyprowadzamy ..... 1.

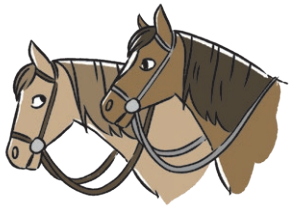

Hodujemy ..... 2.

Oglądamy ..... 3.

komar bocian niedźwiedź wiewiórka

Patrzymy na ..... 4.

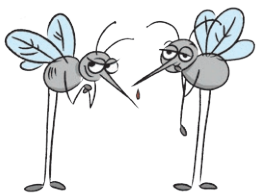

Narzekamy na ..... 5.

Uważamy na ..... 6.

Czekamy na ..... 7.

23 **Zadaj pytania (nieoficjalne i oficjalne) zgodnie z podanym przykładem.**

unikać korzystać dbać czekać jechać ~~*interesować się*~~ tęsknić

pytanie nieoficjalne, forma „ty”	pytanie oficjalne, forma „pan / pani”	odpowiedź
– ***Czym się interesujesz?*** 0	– ***Czym pan(i) się interesuje?*** 0	– Teatrem i muzyką.
– 1	– 2	– Autobusem.
– 3	– 4	– Za rodziną.
– 5	– 6	– Na kolegę.
– 7	– 8	– O zdrowie.
– 9	– 10	– Glutenu.
– 11	– 12	– Z tego podręcznika.

24 **Odpowiedz na pytania.**

0. Czym często jeździsz? ***Autobusem, pociągiem, samochodem.***

1. – Za czym tęsknisz? .....
2. – Co bierzesz ze sobą, gdy jedziesz nad jezioro? .....
3. – W co lubisz grać? .....
4. – Na co narzekasz? .....
5. – O co dbasz? .....
6. – O co pytasz, gdy nie masz zegarka? .....
7. – Czego często zapominasz? .....
8. – Czego unikasz? .....
9. – Do kogo często dzwonisz? .....
10. – Z czego często korzystasz? .....
11. – O czym lubisz opowiadać? .....
12. – O czym teraz myślisz? .....

KLUCZ

I Już jest czas teraźniejszy

0. Skąd jesteś?

1

1. D
2. A
3. J
4. B
5. G
6. C
7. E
8. K
9. F
10. I

3

1. jesteś
2. są
3. Jesteśmy
4. jest
5. jest
6. są
7. jest
8. jesteśmy
9. jesteście
10. jest
11. są
12. jesteś
13. jestem
14. jest

+

1. F
2. B
3. D
4. A
5. C

1. Czym się zajmujesz?

1b

1. prysznic
2. lustrem
3. przystanek
4. nauką
5. sklepu
6. biurku
7. strony
8. świecie
9. obowiązków
10. piękna

2a

P	I	O	R	Ę	W	I	O	Z	Ę
L	E	W	Ę	N	M	E	S	Ę	T
A	B	I	I	I	O	T	Ę	D	A
P	I	E	D	E	Ż	J	A	D	Ę
I	E	Z	Z	S	E	E	A	O	M
E	R	I	I	I	S	D	I	D	Ę
R	Z	E	E	E	Z	Z	M	Ę	B
Z	E	S	S	S	B	I	O	R	Ę
E	S	Z	Z	Z	Ę	E	O	W	O
S	Z	S	N	I	O	S	Ę	Ę	L
Z	B	M	O	G	Ę	Z	P	A	T

2b

1. wiozę – wieziesz
2. jadę – jedziesz
3. biorę – bierzesz
4. idę - idziesz
5. biorę – bierzesz
6. mogę – możesz

3

1. G
2. B
3. J
4. H
5. C
6. E
7. K
8. I
9. A
10. F

4

1. E
2. G
3. K
4. J
5. C
6. H
7. B
8. F
9. D
10. A

5

1. F
2. I
3. J
4. Ł
5. L
6. A
7. H
8. K
9. G
10. D
11. C
12. E

6

1. B
2. B
3. A
4. B
5. C

9

1. piję herbatę
2. jadę autobusem
3. piszę test
4. idę na zakupy
5. gotuję obiad
6. pracuję przy biurku
7. piekę pizzę

10

1. idę
2. biorę
3. myję
4. czeszę się
5. jadę
6. zajmuję się
7. rysuję
8. maluję

11

1. Piekę.
2. Piorę.
3. Prasuję.
4. Myję okna.
5. Szyję.
6. Piszę.
7. Maluję.

12a

1. piekę
2. dekoruję
3. niosę
4. czuję się
5. występuję
6. zadaję
7. oczekuję
8. otrzymuję
9. biorę
10. maluję
11. sprzedaję
12. pokazuję
13. studiuję
14. zdaję
15. dostaję
16. chcę
17. jadę
18. podejmuję
19. piję
20. mogę

12b

1. Magdalena
2. Adam
3. Michał
4. Barbara

14

1. Co gotujesz?
2. Co pan(i) gotuje?
3. Co pieczesz?
4. Co pan(i) piecze?
5. Co trenujesz?
6. Co pan(i) trenuje?
7. Co szyjesz?
8. Co pan(i) szyje?
9. Co piszesz?
10. Co pan(i) pisze?

15a

1. instaluje
2. kasuje
3. pisze
4. chatuje
5. jedzie
6. łamie
7. wiezie
8. pokazuje
9. piecze
10. kładzie
11. częstuje
12. bierze
13. trenuje
14. bije
15. chce
16. poddaje się
17. posługuje się
18. maluje
19. sprzedaje
20. znajduje się
21. pierze
22. obserwuje
23. kupuje
24. daje
25. kryje się
26. idzie
27. niesie
28. podróżuje

15b

A – 6
B – 4
C – 2
D – 5
E – 7
G – 3
H – 1

16

1. wpisujemy
2. poszukujemy
3. możemy
4. fotografujemy
5. publikujemy
6. bierzemy
7. jedziemy
8. kupujemy
9. pokonujemy
10. startujemy
11. lądujemy
12. nocujemy
13. gotujemy
14. wydajemy
15. wynajmujemy

17

1. Co bierzecie?
2. Co państwo biorą?
3. Z kim podróżujecie?
4. Z kim państwo podróżują?
5. Gdzie nocujecie?
6. Gdzie państwo nocują?

19a

1. chorujesz
2. skaczemy
3. kąpiemy
4. wynajmujemy
5. płyniemy
6. Żyjemy
7. Nocujemy
8. gryzą
9. kłują
10. dajemy
11. marzniemy
12. mokniemy
13. Gotujemy
14. pieczemy
15. smakują
16. pachną
17. potrzebuję
18. Żałuję
19. biegnie
20. się stają
21. się psuje
22. idzie
23. Całuję

20

1. chcę
2. mogę
3. żałuję
4. idziesz
5. idę
6. niesiesz
7. niosę
8. jedzie
9. jadę
10. wiezie
11. wiozę
12. bierzemy
13. piję
14. proponuję
15. mogę
16. skaczesz
17. płaczesz
18. się śmiejesz
19. pachnie
20. piekę
21. czuję
22. piorę
23. myję
24. żartuję
25. bierzemy się

+

1. C
2. E
3. F
4. G
5. B
6. A

2. Co robisz?

1b

1. łóżku
2. smażę
3. szynką
4. przystanku
5. korku
6. kominku
7. patrzę
8. polskiego
9. marzę
10. żadnych

2a

S	T	O	J	Ę	W	O	Ż	Ę	M
A	S	I	C	H	O	D	Z	Ę	U
S	I	E	D	Z	Ę	Ę	I	C	S
T	E	I	W	T	I	S	P	H	I
O	D	N	O	K	N	Ę	R	O	S
I	Z	I	Z	R	Z	Ę	O	D	Z
S	I	S	I	O	M	U	S	Z	Ę
Z	S	Z	S	I	D	Z	I	I	Ś
E	Z	T	Z	S	W	Ę	S	S	T
P	R	O	S	Z	Ę	O	Z	Z	A
K	R	O	J	Ę	N	O	S	I	Ę

2b

1. wożę – wozisz
2. chodzę – chodzisz
3. siedzę – siedzisz
4. muszę - musisz
5. proszę – prosisz
6. kroję – kroisz

3

1. A
2. J
3. F
4. B
5. E
6. H
7. K
8. G
9. C
10. D

4

1. L
2. A
3. F
4. B
5. K
6. C
7. G
8. H
9. Ł
10. E
11. I
12. J

5

1. B
2. L
3. E
4. F
5. A
6. I
7. J
8. G
9. Ł
10. K
11. H
12. D

6

1. D
2. G
3. A
4. B
5. E
6. I
7. C
8. H

7

1. C
2. A
3. B
4. A
5. B

9

1. smażę jajecznicę
2. uczę się polskiego
3. robię zakupy
4. kroję warzywa na sałatkę
5. jeżdżę rowerem
6. ćwiczę na siłowni

10

1. leżę
2. muszę
3. robię
4. kroję
5. słodzę
6. siedzę
7. wychodzę
8. jeżdżę
9. stoję
10. kończę
11. chodzę
12. ćwiczę
13. się męczę
14. wolę
15. mówię

11

1. Chodzę.
2. Siedzę.
3. Stoję.
4. Jeżdżę.

12a

1. wożę
2. muszę
3. tęsknię
4. dzwonię
5. leczę
6. tłumaczę
7. martwię się
8. cieszę się
9. chodzę
10. uczę się
11. marzę
12. ćwiczę
13. kroję
14. smażę
15. czyszczę
16. służę
17. siedzę
18. znoszę
19. jeżdżę
20. robię

12b

1. Ryszard
2. Julia
3. Katarzyna
4. Jacek

14

1. Na co chodzisz?
2. Na co pan(i) chodzi?
3. Co nosisz?
4. Co pan(i) nosi?
5. Co ćwiczysz?
6. Co pan(i) ćwiczy?
7. Za kim tęsknisz?
8. Za kim pan(i) tęskni?
9. O czym marzysz?
10. O czym pan(i) marzy?

15a

1. Uczy
2. dzieli się
3. tłumaczy
4. boi się
5. nosi
6. służy
7. broni
8. wierzy
9. musi
10. Jeździ
11. patrzy
12. troszczy się
13. siedzi
14. tuli
15. leczy
16. cieszy się
17. lubi
18. leży
19. śpi
20. zazdrości
21. stoi
22. nosi
23. męczy
24. woli

15b

B – 4
C – 5
D – 1
E – 3
F – 2

16

1. widzimy
2. lepimy
3. robimy
4. obchodzimy
5. kłócimy się
6. dzielimy się
7. życzymy
8. chodzimy
9. bawimy się
10. patrzymy
11. musimy
12. jeździmy
13. siedzimy
14. tęsknimy

17

1. O czym marzycie?
2. O czym państwo marzą?
3. Za czym tęsknicie?
4. Za czym państwo tęsknią?
5. Dokąd jeździcie?
6. Dokąd państwo jeżdżą?

19a

1. uczymy się
2. czynimy
3. chwali
4. cieszy
5. zachodzi
6. nudzimy
7. chodzimy
8. siedzimy
9. patrzymy
10. tańczy
11. prosimy
12. myślimy
13. lubię
14. leży
15. skrzypi
16. lepią
17. jeżdżą
18. bawią się
19. marudzą
20. skarżą się
21. lubią
22. mówią
23. tęsknisz
24. wolisz

20

1. słyszysz
2. dzwoni
3. nosisz
4. noszę
5. muszę
6. widzę
7. mrużysz
8. patrzysz
9. siedzisz
10. milczysz
11. mówię
12. myślę
13. zazdroszczę
14. skrzypi
15. się uczy
16. bolą
17. ćwiczy
18. czyni
19. wątpię
20. tańczycie
21. lubimy
22. wolicie
23. siedzi
24. stoi
25. Proszę
26. śpią
27. krzyczycie
28. kończymy
29. się stroisz
30. musi

+

1. G
2. E
3. F
4. A
5. B
6. D

3. Jak spędzasz dzień?

1b

1. śniadania
2. autobus
3. klientami
4. siebie
5. telewizję
6. mieszkanie
7. dywany
8. naczynia
9. śmieci
10. porządek

2a

P	O	M	A	G	A	M	O	Z	O
R	T	W	Ł	Ą	C	Z	A	M	P
Z	W	Y	S	I	A	D	A	M	O
E	S	Ł	U	C	H	A	M	M	W
S	I	Ą	C	S	I	S	W	Y	I
Z	A	C	H	T	W	I	E	R	A
K	D	Z	A	M	Y	K	A	M	D
A	A	A	M	M	S	D	P	P	A
D	M	M	O	T	I	S	O	Y	M
Z	B	I	E	R	A	M	L	T	P
A	W	Y	R	Z	U	C	A	M	Y
M	O	T	W	I	E	R	A	M	T
S	P	O	Z	N	M	T	A	W	A
O	D	P	O	W	I	A	D	A	M

2b

1. włączam – wyłączam
2. wsiadam – wysiadam
3. słucham – opowiadam
4. pytam - odpowiadam
5. zamykam – otwieram
6. zbieram – wyrzucam

3

1. J
2. B
3. A
4. D
5. H
6. K
7. C
8. F
9. E
10. I

4

1. G
2. A
3. C
4. Ł
5. K
6. L
7. B
8. F
9. E
10. J
11. D
12. H

5

1. G
2. L
3. K
4. B
5. D
6. I
7. H
8. F
9. J
10. A
11. Ł
12. C

6

1. A
2. F
3. B
4. D
5. E

7

1. B
2. B
3. C
4. A
5. B

9

1. mam lekcje
2. gram w koszykówkę
3. wracam do domu
4. odpoczywam
5. sprzątam i odkurzam pokój
6. podlewam kwiaty

10

1. korzystam
2. siadam
3. wybiegam
4. czekam
5. wsiadam
6. szukam
7. słucham
8. odpowiadam
9. zabieram
10. wracam
11. włączam
12. gram
13. czytam
14. oglądam
15. uprawiam
16. zakładam
17. biegam
18. Uwielbiam

11

1. Oglądam telewizję.
2. Słucham muzyki.
3. Czytam książkę.
4. Gram na konsoli.
5. Biegam.
6. Gram w koszykówkę.
7. Pływam.

12a

1. udzielam
2. uwielbiam
3. zachęcam
4. narzekam
5. mam
6. rozmawiam
7. pytam
8. badam
9. uprawiam
10. biegam
11. rzucam
12. trafiam
13. dbam
14. wybieram
15. unikam
16. spędzam
17. zabieram
18. opowiadam
19. odpowiadam
20. znam

12b

1. Maciej
2. Renata
3. Julia
4. Michał

14

1. Czego słuchasz?
2. Czego pan(i) słucha?
3. Co śpiewasz?
4. Co pan(i) śpiewa?
5. Co oglądasz?
6. Co pan(i) ogląda?
7. Co czytasz?
8. Co pan(i) czyta?
9. Z kim rozmawiasz?
10. Z kim pan(i) rozmawia?

15a

1. wypłaca
2. sprawdza
3. zmienia
4. zdradza
5. ma
6. wygląda
7. bada
8. dba
9. zna się
10. czyta
11. przemawia
12. słucha
13. wybiera się
14. przygląda się
15. sprawdza
16. ufa
17. opiera się
18. trzyma
19. zastanawia się
20. zna
21. uśmiecha
22. rozkłada
23. wita
24. poprawia

15b

A – 2
B – 4
C – 1
D – 3
E – 5

16

1. wyjeżdżamy
2. odpoczywamy
3. pływamy
4. zakładamy
5. zdobywamy
6. podziwiamy
7. zapraszamy
8. rozmawiamy
9. wspominamy
10. opowiadamy
11. gramy
12. przyglądamy się
13. wracamy
14. czekamy

17

1. Co urządzacie?
2. Co państwo urządzają?
3. Co zabieracie?
4. Co państwo zabierają?
5. W co gracie?
6. W co państwo grają?
7. Kiedy wracacie?
8. Kiedy państwo wracają?

19a
1. Mam
2. korzystasz
3. odpoczywam
4. śpiewają
5. przeszkadza
6. słucham
7. zapominam
8. poprawia
9. wpływa
10. dbam
11. pada
12. biegam
13. wsiadam
14. wygląda
15. ma
16. urządzam
17. zapraszam
18. spotykamy się
19. rozmawiam
20. wspominam
21. oglądamy
22. narzekamy
23. mija
24. trwają
25. Pozdrawiam
26. czekam

20
1. przeszkadzam
2. czekamy
3. zapraszamy
4. zamawiają
5. poleca
6. mamy
7. uwielbiam
8. czekacie
9. się spóźnia
10. uważa
11. wysiadamy
12. sprawdzam
13. działa
14. korzystasz
15. pada
16. narzekacie
17. podziwiam
18. wygląda
19. zapewniam
20. opowiada
21. grają
22. śpiewają
23. znasz
24. pamiętam

+
1. F
2. G
3. B
4. E
5. D
6. A

4. Czy to wiesz?

1
1. B
2. A
3. C
4. A
5. B
6. C
7. B

2
1. P
2. P
3. F
4. P

6
1. rozumiecie
2. wiemy
3. rozumiemy
4. śmiem
5. wiedzą
6. rozumieją
7. wiesz
8. wiem
9. wie
10. powie
11. jemy
12. umiecie
13. umiemy
14. wiedzą
15. wiemy
16. śmie
17. wie
18. jesz
19. jem
20. jedzą
21. śmiem
22. je
23. umiem
24. umiesz
25. powiesz

+
1. G
2. E
3. F
4. A
5. D
6. C

5. Miksujemy

1
1. A
2. B
3. B
4. A
5. B
6. C
7. C
8. B
9. B
10. C
11. C
12. A
13. C
14. C
15. B

2
1. dentysta
2. krawiec
3. kompozytor
4. fryzjer
5. ratownik
6. kierowca
7. przewodnik
8. pianista
9. adwokat
10. piosenkarz
11. podróżnik
12. psycholog

hasło: znamy te zawody

3a
1. biorę
2. obsługuję
3. odpisuję
4. piję
5. przyjmuję
6. gotuję
7. piekę
8. podaję
9. siedzę
10. stoję
11. chodzę
12. patrzę
13. bronię
14. służę
15. wierzę
16. boję się
17. rozmawiam
18. pytam
19. słucham
20. badam

3b
1. Helena
2. Tomasz
3. Anna
4. Wojciech

7a
1. kładziemy się
2. wstajemy
3. idziemy
4. bierzemy się
5. chcemy
6. możemy
7. czujemy
8. potrzebujemy

7b
1. ćwiczymy
2. jeździmy
3. wolimy
4. wychodzimy
5. leżymy
6. prosimy
7. się nudzimy
8. musimy

7c
1. ograniczamy
2. siadamy
3. włączamy
4. oglądamy
5. uprawiamy
6. biegamy
7. gramy
8. pływamy

8a
1. pracujemy
2. wykonujemy
3. ścielimy
4. zmywamy
5. sprzątamy
6. odkurzamy
7. wynosimy
8. dbamy
9. się czujemy
10. możemy
11. musimy
12. chcemy

8b
1. Pierzemy. / Robimy pranie.
2. Myjemy okna.
3. Prasujemy.
4. Gotujemy.
5. Pieczemy.
6. Zmywamy naczynia.
7. Odkurzamy.
8. Podlewamy kwiaty.
9. Zamiatamy podłogę.

8c
1. Oglądamy telewizję.
2. Czytamy książkę.
3. Słuchamy muzyki.
4. Malujemy.
5. Rysujemy.
6. Gramy na konsoli.
7. Ćwiczymy.
   / Uprawiamy gimnastykę.
8. Kąpiemy się.
   / Bierzemy kąpiel.
9. Idziemy spać.
   / Kładziemy się spać.
   / Śpimy.

9
1. jedziemy
2. zostajemy
3. musimy
4. nastawiamy
5. śpimy
6. jemy
7. patrzymy
8. mamy
9. bierzemy
10. czujemy

10
1. słyszymy
2. jedziecie
3. lecicie
4. wiemy
5. myślimy
6. mają
7. dają
8. spacerujemy
9. leżymy
10. się opalamy
11. lubimy
12. biegniemy
13. kąpiemy się
14. pływamy
15. jeździmy
16. zdobywamy
17. czujemy się
18. wolimy
19. chcemy
20. bierzemy
21. wybieramy
22. wolicie

11

1. grzeje
2. biorę
3. idę
4. znajduję
5. kładę się
6. smaruję
7. piję
8. kryję się
9. kąpię się
10. marznę
11. dostaję
12. wieje
13. powstają
14. rezygnuję
15. spaceruję
16. zostaję
17. piszę
18. możesz

+

1. wolę
2. jeżdżę
3. świeci
4. siedzę
5. chodzę
6. boję się
7. należy
8. troszczę się
9. walczę
10. śpię
11. noszę
12. bolą
13. zazdroszczę
14. leżysz
15. martwisz się
16. musimy

12

1. wiemy
2. służy
3. siedzą
4. oglądają
5. jedzą
6. postępują
7. zapominają
8. dbają
9. chodzą
10. ćwiczą
11. biegają
12. jeżdżą
13. wybiera
14. rozwijają
15. cieszą się
16. umieją
17. wiedzą
18. chcą

14a

1. L
2. K
3. I
4. F
5. B
6. J
7. E
8. G
9. D
10. H
11. A

14b

1. kraj
2. kwiat
3. mgła
4. kolor
5. kształt
6. smak
7. usta
8. powieki
9. senny
10. okrągły
11. słodki

14c

1. C
2. G
3. I
4. J
5. B
6. A
7. D
8. E
9. H

14d

1. witać – żegnać
2. grzać – chłodzić
3. pozwalać – zabraniać

14e

1. trwa
2. śpią
3. się czują
4. wracają
5. grzeje
6. słuchamy
7. możemy

14f

1. usta
2. chcą
3. kolor
4. kształt
5. oczy
6. kraju
7. okrągły
8. każe
9. śpiewam
10. tańczę
11. jem

15a

1. odpoczywać
2. zmywać
3. smażyć
4. jeść
5. zabierać
6. śpiewać
7. lecieć
8. zwiedzać
9. zdobywać
10. zapominać

15b

1. myć się
2. iść
3. pisać
4. żyć
5. chcieć
6. wstawać
7. szyć
8. zasypiać
9. wiedzieć
10. pić

15c

1. prać
2. jechać
3. spać
4. brać
5. pisać
6. kąpać się
7. poznawać
8. wydawać
9. dyskutować
10. skakać

II Tego trzeba się (na)uczyć – pary aspektowe

Grupa I

2

1. sałatkę
2. łyżkę
3. dania
4. okno
5. frytki
6. przyprawy
7. rosół
8. cebulę
9. ciasto

3

1. 3-4 minuty
2. 10 minut
3. 60 minut

5

1. J
2. E
3. G
4. C
5. H
6. D
7. K
8. B
9. A
10. I

6

1. zważyć
2. ulepić
3. zjeść
4. ugotować
5. spróbować
6. posłodzić
7. zrobić
8. posmarować
9. pozmywać
10. umyć
11. schować
12. posprzątać

7

1. usmażyć
2. umyć
3. pokroić
4. zrobić
5. upiec
6. pozmywać
7. posprzątać

8a

1. A
2. B
3. I
4. G
5. K
6. H
7. C
8. F
9. E
10. D

8b

1. pakować
2. spakować
3. pisać
4. napisać
5. gasić
6. zgasić
7. dbać
8. zadbać
9. tłumaczyć
10. przetłumaczyć
11. kosić
12. skosić

10

1. **na**uczyć się
2. **na**malować
3. **na**rysować
4. **za**grać
5. **po**radzić
6. **o**golić się
7. **u**czesać
8. **z**robić
9. **po**jechać
10. **s**korzystać
11. **ze**skanować
12. **s**kopiować
13. **na**pisać
14. **wy**drukować
15. **za**projektować
16. **u**szyć
17. **za**rezerwować
18. **z**organizować
19. **za**dbać
20. **s**kontaktować się
21. **u**wierzyć
22. **za**dzwonić
23. **za**pytać
24. **u**smażyć
25. **po**sprzątać
26. **u**myć
27. **za**płacić
28. **s**kosić
29. **z**budować
30. **po**malować

11

narysować
skopiować
zeskanować
sfotografować
opublikować
wydrukować
Hasło: *nasze sowy*

Grupa II

2

1. pudełko
2. wiersz
3. szklankę
4. sukces
5. bramę

3

1. sprawdz**a**ć / sprawdz**i**ć
2. odkurz**a**ć / odkurz**y**ć
3. podłącz**a**ć / podłącz**y**ć
4. zawie**sz**ać / zawie**si**ć
5. zamyk**a**ć / zamk**nąć**

4

1. A
2. D
3. C
4. F
5. B
6. I
7. G
8. E

5

1. wybrać
2. obrać
3. odkurzyć
4. wyrzucić
5. wstawić
6. włączyć
7. sprawdzić
8. wysłać
9. pobrać
10. uzupełnić

7

1. zamknąć
2. wyłączyć
3. naprawić
4. wyrzucić
5. odsłonić
6. podlać
7. wstawić

8a

1. E
2. D
3. F
4. C
5. G
6. I
7. A
8. H

8b

1. poznawać
2. poznać
3. zdobywać
4. zdobyć
5. zwiedzać
6. zwiedzić
7. się opalać
8. się opalić
9. wstawać
10. wstać
11. odwiedzać
12. odwiedzić
13. urządzać
14. urządzić
15. się spotykać
16. się spotkać

Grupa III

1

1. c
2. a
3. c
4. b
5. c
6. a
7. b
8. c
9. b

2a

Z	N	A	J	D	O	W	A	Ć	P	L
N	S	P	A	W	B	I	C	W	E	Ś
A	P	O	W	I	E	D	Z	I	E	Ć
L	I	Ł	S	S	J	Z	O	D	R	M
E	E	O	I	K	R	I	B	Z	W	Ó
Ź	Ć	Ż	A	Ł	Z	E	A	E	S	W
Ć	W	Y	D	A	E	Ć	C	Ć	I	I
O	L	Ć	A	Ś	Ć	W	Z	I	Ą	Ć
B	R	A	Ć	Ć	O	Ł	Y	Ć	Ś	S
P	O	G	L	Ą	D	A	Ć	H	Ć	M

2b

1. mówić – powiedzieć
2. brać – wziąć
3. oglądać – obejrzeć
4. kłaść – położyć
5. wsiadać – wsiąść
6. widzieć – zobaczyć

2c

Hasło: *Znaleźć czas*

3a

1. wziąć	1. D
2. położyć	2. I
3. wsiąść	3. A
4. wysiąść	4. C
5. złożyć	5. J
6. założyć	6. H
7. znaleźć	7. G
8. zobaczyć	8. F
9. obejrzeć	9. L
10. powiedzieć	10. Ł
11. opowiedzieć	11. E
12. odpowiedzieć	12. K

3b

1. wziąć	5. położyć
2. wsiąść	6. odpowiedzieć
3. znaleźć	7. powiedzieć
4. rozłożyć	8. obejrzeć

4

1. obejrzeć
2. wypożyczyć
3. zwiedzić
4. kupić
5. wziąć
6. zmienić
7. przymierzyć
8. nauczyć się
9. zagrać
10. dostać

5

1. zrobić	9. zdobyć
2. ugotować	10. siąść
3. upiec	11. wziąć
4. urządzić	12. przymknąć
5. zaprosić	13. posłuchać
6. porozmawiać	14. kupić
7. spędzić	15. wysłać
8. sprawdzić	16. ubrać

III Tu byłem! – czas przeszły (niedokonany i dokonany)

1b

1. tańczyć	11. miasta
2. garnitur	12. na
3. muchę	13. jeziorem
4. ferie	14. żaglówką
5. nartach	15. widać
6. kondycję	16. do
7. maju	17. samotny
8. radę	18. przez
9. studia	19. grypę
10. wakacje	20. zajęcia

1d

1. E	5. J	9. K
2. F	6. C	10. I
3. H	7. A	
4. D	8. G	

1e

1. b	5. b	9. c
2. a	6. b	10. a
3. c	7. c	11. b
4. a	8. b	

1f

1. chodziliśmy	6. znaliśmy
2. słyszeliśmy	7. przestaliśmy
3. kupiliśmy	8. spacerowaliśmy
4. oglądaliśmy	9. zwiedzaliśmy
5. próbowaliśmy	10. poznawaliśmy

1g

1. A	4. B
2. F	5. D
3. E	

1h

1. F	3. P
2. F	4. P

2b

1. suknię
2. naszyjnik
3. lodowisko
4. kurs

5. kierowałam
6. kierownicą
7. dojrzałości
8. wyniki
9. je
10. spędziłam
11. zwiedzałam
12. wycieczka
13. Bałtyk
14. dużo
15. bursztynów
16. studia
17. koleżanki
18. właśnie
19. zobaczyłam się
20. którą

2d

1. J
2. A
3. H
4. C
5. G
6. I
7. K
8. F
9. E
10. B

2e

1. c
2. c
3. a
4. b
5. b
6. c
7. b
8. a
9. c
10. c
11. a

2f

1. spotkałyśmy się
2. poszłyśmy
3. poprosiłyśmy
4. rozmawiałyśmy
5. zwiedziłyśmy
6. posłuchałyśmy
7. kupiłyśmy
8. spacerowałyśmy
9. robiłyśmy
10. cieszyłyśmy się

2g

1. E
2. A
3. C
4. F
5. D

2h

1. F
2. P
3. P
4. P

3

1. Gdzie pan był?
2. Gdzie byłaś?
3. Gdzie pani była?
4. Gdzie byliście?
5. Gdzie panowie byli?
6.Gdzie państwo byli?
7. Gdzie byłyście?
8. Gdzie panie były?

7a

1. spędzałem
2. dziękowałem
3. sprzątałem
4. zmywałem
5. rozmawiałam
6. pytałam
7. słuchałam
8. oglądałam
9. spacerowaliśmy
10. zwiedzaliśmy
11. kupowaliśmy
12. robiliśmy
13. pływałyśmy
14. chodziłyśmy
15. jeździłyśmy
16. grałyśmy

7b

1. A – 2
2. B – 4
3. C – 1
4. D – 3

10

1. chciały
2. wolały
3. wiedziały
4. siedziały, milczały
5. myślały
6. powiedziały

11

1. zrozumieliśmy
2. słyszeliśmy
3. zapomnieliśmy
4. myślałam
5. widzieliście
6. widzieliśmy
7. siedział
8. leżał
9. mruczał
10. słyszeliście
11. słyszał
12. dowiedziałem
13. obejrzałyście
14. obejrzałyśmy
15. musieli
16. musieliśmy
17. chcieliśmy
18. wolała
19. chciałem
20. wiedziałyśmy
21. umiałem
22. myślałam
23. zapomnieliście
24. miałam
25. zapomnieliśmy
26. chcieliśmy

12

1. D
2. E
3. B
4. F
5. G
6. C

13

1. zajęła
2. zapięła
3. wzięła
4. rozpięła
5. sięgnęła
6. wyjęła
7. Dotknęła
8. kliknęła
9. zaczęła
10. westchnęła
11. zasnęła
12. minęła

14a

1. J
2. K
3. B
4. F
5. G
6. D
7. I
8. C
9. A
10. H

14b

1. zamknęła
2. zaczęła
3. Uśmiechnęła się
4. przystanęła
5. sięgnęła
6. wyjęła
7. zajęła
8. zapięła
9. dotknęła
10. westchnęła

14c

1. zamknąłeś
2. zamknąłem
3. zapiąłeś
4. zapiąłem
5. zamknęłaś
6. zamknęłam
7. zapięłaś
8. zapięłam
9. zamknęliście
10. zamknęliśmy
11. zapięliście
12. zapięliśmy

16

1. Dokąd pan poszedł?
2. Dokąd poszłaś?
3. Dokąd pani poszła?
4. Dokąd poszliście?
5. Dokąd panowie poszli?
6. Dokąd państwo poszli?
7. Dokąd poszłyście?
8. Dokąd panie poszły?

17

1. Dwadzieścia minut.
2. Dziesięć minut.
3. Pięć minut.

18a

1. Ona wyszła z łazienki.
2. Oni wyszli z domu.
3. One wyszły ze sklepu.
4. On wyszedł z gabinetu.
5. Ona wyszła z sali.
6. Oni wyszli z restauracji.
7. One wyszły z pokoju.

18b

1. Ona poszła do muzeum.
2. Oni poszli do kościoła.
3. One poszły do ogrodu.
4. On poszedł na pocztę.
5. Ona poszła na dworzec.
6. Oni poszli na targ.
7. One poszły nad rzekę.

20

1. wszedł
2. podszedł
3. odszedł
4. zszedł
5. nadszedł
6. weszła
7. podeszła
8. odeszła
9. zeszła
10. nadeszła
11. weszli
12. podeszli
13. odeszli
14. zeszli
15. nadeszli

21a

1. przeszedłem
2. podszedłem
3. wszedłem
4. wyszedłem
5. wyszłam
6. przyszłam
7. podeszłam
8. obeszłam
9. przyszliśmy
10. podeszliśmy
11. odeszliśmy
12. wyszliśmy
13. przeszłyśmy
14. doszłyśmy
15. obeszłyśmy
16. weszłyśmy

21b

A – 2
B – 4
C – 3
D – 1

23a

1. H
2. B
3. C
4. F
5. A
6. D
7. E

23b

1. mogłam
2. biegłam
3. upadłam
4. podbiegł
5. pomógł
6. uciekł
7. upiekłam

25a

1. D
2. G
3. C
4. H
5. E
6. B
7. A

25b

1. zjadłam
2. jedli
3. zjadł
4. wsiadłam
5. znalazłam
6. znalazłaś
7. znalazłam
8. przywiozłeś
9. przywiozłem
10. zjadłem
11. przywieźliście
12. przywieźliśmy
13. zanieśliśmy
14. wynalazł
15. znalazłyśmy

26a

1. zaniosłem
2. kładłem
3. mogło
4. ukradł
5. wpadł
6. znalazł
7. wyniósł
8. siadł
9. zjadł
10. pobiegł
11. uciekł
12. mógł

28a

1. uczyłem się
2. czytałem
3. rozwiązywałem
4. jadłem
5. się stresowałem
6. wszedłem
7. wziąłem
8. zaznaczałem
9. czekałem
10. dostałem
11. mogłem
12. zrozumiałem
13. straciłem
14. zdałem

28b

1. Co czytałeś?
2. Co pan czytał?
3. Co rozwiązywałeś?
4. Co pan rozwiązywał?
5. Co jadłeś?
6.Co pan jadł?
7. Na co czekałeś?
8. Na co pan czekał?
9. Czego nie zrozumiałeś?
10. Czego pan nie zrozumiał?

29a

1. musiałam
2. spędzałam
3. czytałam
4. robiłam
5. jadłam
6. słuchałam
7. szłam
8. czułam
9. wierzyłam
10. dostawałam
11. myślałam
12. cieszyłam się
13. dzwoniłam
14. zdałam

29b

1. Co czytałaś?
2. Co pani czytała?
3. Czego słuchałaś?
4. Czego pani słuchała?
5. Co jadłaś?
6. Co pani jadła?
7. Co dostałaś?
8. Co pani dostała?
9. Do kogo dzwoniłaś?
10. Do kogo pani dzwoniła?

30a

1. szukaliśmy
2. znaleźliśmy
3. kupiliśmy
4. wyjęliśmy
5. spakowaliśmy
6. spotkaliśmy się
7. wsiedliśmy
8. rozmawialiśmy
9. oglądaliśmy
10. wysiedliśmy
11. musieliśmy
12. dojechaliśmy
13. weszliśmy
14. narzekaliśmy

30b

1. Co kupiliście?
2. Co panowie kupili?
3. Czym podróżowaliście?
4. Czym panowie podróżowali?
5. Co wzięliście?
6. Co panowie wzięli?
7. Co oglądaliście?
8. Co panowie oglądali?
9. Gdzie mieszkaliście?
10. Gdzie panowie mieszkali?

31a

1. planowałyśmy
2. kupiłyśmy
3. szukałyśmy
4. sprawdzałyśmy
5. znalazłyśmy
6. spotkałyśmy się
7. wsiadłyśmy
8. czekałyśmy
9. czytałyśmy
10. zadawałyśmy
11. dowiedziałyśmy się
12. przyjechałyśmy
13. wysiadłyśmy
14. poszłyśmy

31b

1. Co wynajęłyście?
2. Co panie wynajęły?
3. Czym podróżowałyście?
4. Czym panie podróżowały?
5. Gdzie się spotkałyście?
6. Gdzie się panie spotkały?
7. Na co czekałyście?
8. Na co panie czekały?
9. Co widziałyście?
10. Co panie widziały?

32a

1. leżałem
2. brałem
3. piłem
4. obejrzałem
5. spałam
6. siedziałam
7. jadłam
8. malowałam
9. jeździliśmy
10. chodziliśmy
11. jedliśmy
12. narzekaliśmy
13. musiałyśmy
14. mieszkałyśmy
15. poszłyśmy
16. spacerowałyśmy

33

1. widziałem
2. siedziałem
3. chciałem
4. zadzwonili
5. chcieli
6. zaproponowali
7. słyszałem
8. byłem
9. odpowiedziałem
10. spotkaliśmy się
11. zajęliśmy
12. byliśmy
13. poszliśmy
14. obeszliśmy
15. Stały
16. zbudowali
17. weszliśmy
18. oglądaliśmy
19. zwiedzaliśmy
20. poszliśmy
21. płynęła
22. były
23. zrobiłem
24. byłaś
25. widziałaś

1 – F
2 – D
3 – C
4 – E
5 – A

34

1. oglądałam
2. przypomniałam
3. widziałam
4. byłam
5. mogłam
6. kupili
7. zjadłam
8. wypadł
9. zaczęłam
10. pobiegł
11. uśmiechnęła się
12. dała
13. pojechałam
14. słyszałeś
15. zwiedzałam
16. weszłyśmy
17. obeszłyśmy
18. poszłyśmy
19. zrobiło
20. postanowiłyśmy
21. Zajęłyśmy
22. podszedł
23. przyniósł
24. wiedziałyśmy
25. wyglądały

1 – D
2 – A
3 – E
4 – C

36a

1. D
2. B
3. E
4. F
5. A

36b

1. molo
2. szum
3. kres
4. skwer
5. wybrzeże

36c

1. zobaczył
2. szła
3. biegł
4. była
5. postanowił
6. poznali się
7. nadszedł
8. stała się
9. śpiewały

36d

Hasło: *Historia jednej znajomości*

36e

1. Szłaś
2. uśmiechnęłaś
3. upływały
4. zapadał
5. nadszedł
6. musieliśmy

IV Tu będzie czas przyszły (złożony i prosty)

Kim będziesz?

1a

1. będą
2. będziesz
3. będziemy
4. będę
5. będzie

1b

1. Kim pan będzie?
2. Kim pani będzie?
3. Kim będziecie?
4. Kim panowie będą?
5. Kim panie będą?
6. Kim państwo będą?

1c

1a. On się interesuje ekonomią.
1b. On będzie ekonomistą.
2a. On się interesuje prawem.
2b. On będzie prawnikiem.
3a. Ona się interesuje architekturą.
3b. On będzie architektem.

3

1. będę
2. będzie
3. będziesz
4. będzie
5. będę
6. będzie
7. będą
8. będzie
9. będą
10. będzie
11. będziecie
12. będzie
13. będziemy
14. będą
15. będziemy
16. będzie

1 – F
2 – D
3 – B
4 – C
5 – E

Czas przyszły złożony

1b

1. porządki
2. pisanki
3. życzeniami
4. nad
5. kajakiem
6. komary
7. lesie
8. liści
9. ptaki
10. choinkę

2a

1. A
2. G
3. F
4. D
5. H
6. C
7. E

2b

1. F
2. P
3. F
4. F
5. P

3

1. E
2. D
3. G
4. F
5. C
6. H
7. A

4

1. wiosną
2. zimą
3. wiosną
4. jesienią
5. zimą
6. latem
7. wiosną
8. zimą
9. jesienią
10. zimą
11. latem
12. jesienią

6

1. D
2. B
3. C
4. A
5. E

7

1. a
2. b
3. c
4. b
5. b

8

1. się uczył
2. jeździł
3. leżał
4. pracowała
5. czytała
6. siedziała
7. słuchali
8. się nudzili
9. rozumieli
10. podróżowały
11. poznawały
12. leciały

9

1. będę mógł
2. będę musiał
3. będę chciała
4. będę musiała
5. będę mogła
6. będziemy mogli
7. będziemy chcieli
8. będziemy musieli
9. będziemy musiały
10. będziemy chciały
11. będziemy mogły

10a

1. będę chodzić / będę chodził
2. będę słuchać / będę słuchał
3. będę tłumaczyć / będę tłumaczył
4. będę mógł
5. będę słuchać / będę słuchała
6. będę pływać / będę pływała
7. będę rozwijać / będę rozwijała
8. będę mogła
9. będziemy oglądać / będziemy oglądali
10. będziemy wykonywać / będziemy wykonywali
11. będziemy znać / będziemy znali
12. będziemy chcieli
13. będziemy korzystać / będziemy korzystały
14. będziemy projektować / będziemy projektowały
15. będziemy się zajmować / będziemy się zajmowały
16. będziemy musiały

10b
1 – D
2 – B
3 – A
4 – C

Czas przyszły prosty

1b
1. firanki
2. siłownię
3. uprawiać
4. sprawdzę
5. szczytów
6. na
7. który
8. łyżwy
9. śniegu
10. bałwana

2
1. pójdziesz
2. odpoczniesz
3. poznasz
4. spróbujesz
5. obejrzysz
6.wyjmiesz
7. zapłacisz
8. podłączysz
9. zdasz
10. dostaniesz
11. dowiesz się

3

1. c	6. c	11. a
2. b	7. a	12. c
3. c	8. c	13. a
4. a	9. a	14. b
5. b	10. a	15. c

5
1. wstanę
2. umyję się
3. uczeszę się
4. ubiorę się
5. Ugotuję
6. usmażę
7. upiekę
8. zjem
9. pozmywam
10. Obiorę
11. pokroję
12. posolę
13. wymieszam
14. spróbuję
15. Upiorę
16. uprasuję
17. przyszyję
18. powieszę
19. spakuję
20. Pokażę
21. narysuję
22. namaluję
23. powiem
24. napiszę

7a
1. Wyjmę
2. wezmę
3. pójdę
4. Wsiądę
5. Znajdę
6. zostanę
7. Rozbiję
8. Odpocznę
9. wrócę
10. zobaczę

7b
1. weźmie
2. pójdzie
3. wsiądzie
4. popłynie
5. znajdzie
6. rozbije
7. odpocznie
8. wróci

8a
1. powiem
2. pójdę
3. kupię
4. zajmę
5. poczekam
6. wstanę
7. sprawdzę
8. wezmę
9. zdobędę
10. wrócę
11. zwiedzę
12. wejdę
13. poszukam
14. poproszę
15. poczęstuję
16. zacznę
17. zjem
18. wypiję
19. pojadę
20. wysiądę

8b
1. Nadia
2. Łukasz
3. Wanda

9a
1. włączy
2. zaloguje się
3. przeczyta
4. odpowie
5. wstanie
6. zje
7. zabierze
8. pojedzie
9. pójdzie
10. wsiądzie
11. zajmie
12. wysiądzie
13. wejdzie
14. wyjmie
15. pokroi
16. zrobi
17. zacznie
18. posłucha
19. zagra
20. zdobędzie

9b
1 – C
2 – A
3 – D
4 – B

10a
1. kupimy
2. odpowiecie
3. wymyślimy
4. damy
5. obejrzy
6. postawi
7. zapomni
8. poszukamy
9. zapłacimy
10. zbankrutujemy
11. pójdziemy
12. znajdziemy
13. pomoże
14. doradzi
15. podpowie
16. da
17. zrobimy
18. pojedziecie
19. zajmiecie się
20. pójdę
21. wybiorę
22. zostawię
23. pojadę
24. wybierzemy

10b
1. Co złożycie?
2. Co państwo złożą?
3. Z kim się spotkacie?
4. Z kim państwo się spotkają?
5. Czego spróbujecie?
6. Czego państwo spróbują?
7. Za co podziękujecie?
8. Za co państwo podziękują?

Czas przyszły złożony i prosty

1a
1. zjem
2. wezmę
3. odpowiem
4. rozwiążę
5. przeczytam
6. napiszę
7. obejrzę
8. nauczę się

1b
1. Będę czytać / Będę czytał(a)
2. Będę spędzać / Będę spędzał(a)
3. Będę jeść / Będę jadł(a)
4. Będę grać / Będę grał(a)
5. Będę oglądać / Będę oglądał(a)

1c
1. Pójdę
2. Upiekę
3. Odwiedzę
4. Spotkam się
5. Zaplanuję

3a
1. wstaniesz
2. będziesz grać / będziesz grał
3. umówimy się
4. weźmiemy
5. pojedziemy
6. powiesz
7. wybiorę
8. wsiądziesz
9. poczujesz się
10. przestaniesz
11. Odpoczniemy
12. wynajmiemy
13. zagramy
14. będą
15. pojedzie
16. będzie mógł
17. będzie musiał
18. pojadą
19. wyjedziemy
20. wyślę
21. zadzwonię
22. odezwę się

4
1. będziesz czytać / będziesz czytała
2. zaczną się
3. wezmę
4. przyjadę
5. odwiedzę
6. będę zwiedzać / będę zwiedzała
7. zabierze
8. pokaże
9. zobaczymy
10. wejdziemy
11. pojedziemy
12. będziemy zwiedzać / będziemy zwiedzały
13. dowiem się
14. będę mogła
15. poczuje się
16. znajdzie
17. będę musiała
18. pojedziesz
19. będziesz odpoczywać / będziesz odpoczywała
20. będziemy mogły
21. odpiszesz
22. każesz

5a
1. przypomnę
2. dodam
3. wysiądziemy
4. przejdziemy
5. obejrzymy
6. opowiem
7. sprawdzę
8. zadam
9. odpowie
10. dostanie
11. powiem
12. zobaczymy
13. wejdziemy
14. będziemy mogli
15. zrobią
16. zejdziemy
17. dam
18. wystarczy
19. spotkamy się
20. będziemy wracać / będziemy wracali
21. zabiorę
22. pokażę

7a
1. D
2. E
3. A
4. C
5. B

7b
1. obiad
2. kwiat
3. bukiet
4. miłość
5. marzenie

7c
1. przeszkodzi
2. będzie padać
3. nadejdzie
4. będą chcieli
5. będzie szła
6. będzie czekał
7. zaprosi
8. wypiją
9. zaśpiewa
10. będą mogły

7d
Hasło: *Piosenka o miłości*

7e
Jej piosenka o miłości
1. przyjdę
2. będę szła
3. wręczysz
4. wyjdę
5. będę suszyć się
6. będziesz parzył
7. Wypijemy

Jego piosenka o miłości
1. przyjdziesz
2. będziesz szła
3. wręczę
4. wyjdziesz
5. będzie suszyć się
6. będę parzył

8
A
1. obudzić się
2. powiesić
3. usmażyć
4. zjeść
5. polecieć
6. kupić
7. obejrzeć
8. spóźnić się
9. pomyśleć
10. otworzyć
11. wrócić
12. przeprosić

B
1. umyć się
2. obrać
3. pokazać
4. dostać
5. sprzedać
6. zabrać
7. uszyć
8. wypić
9. zapisać
10. zepsuć
11. zamknąć
12. spotkać się

C
1. dostać
2. pojechać
3. podlać
4. zatańczyć
5. spróbować
6. zapisać
7. ocenić
8. pojeździć
9. zostać
10. poczęstować

V Formy z „się”? Robi się!

1b
1. A
2. F
3. I
4. H
5. K
6. J
7. B
8. D
9. G
10. E

1c
1. różne
2. pomoc
3. prezentacje
4. głos
5. zadania
6. Dawniej
7. sztuki
8. budowę
9. zdania
10. pisma
11. za
12. do
13. przez
14. używało
15. papierowych

2
1. myje się
2. pierze się
3. siedzi się
4. idzie się
5. szuka się
6. słucha się
7. pakuje się
8. rusza się
9. zwiedza się
10. próbuje się
11. rozmawia się
12. wysyła się
13. chodzi się
14. robi się
15. dekoruje się
16. zbiera się
17. zakłada się
18. zapomina się
19. lepi się
20. rzuca się
21. jeździ się
22. ogląda się
23. pije się
24. bierze się

3
1. pracuje się
2. odpoczywa się
3. odkurza się
4. gotuje się
5. smaży się
6. piecze się
7. sprząta się
8. zamawia się
9. pije się
10. je się
11. płaci się
12. siedzi się
13. czyta się
14. liczy się
15. pisze się

4
1. je się
2. częstuje się
3. bierze się
4. idzie się
5. zaczyna się
6. składa się
7. daje się
8. dyskutuje się
9. robi się
10. zachowuje się
11. ma się
12. wstaje się
13. zagląda się
14. szuka się
15. patrzy się
16. czeka się
17. siada się
18. organizuje się
19. żegna się
20. wita się

B Wielka Sobota
C Święto Kobiet
D prima aprilis
E mikołajki
F Wigilia
G sylwester

5a
1 - B
2- C
3- A

5b
1. organizowało się
2. podchodziło się
3. czekało się
4. patrzyło się
5. wierzyło się
6. organizuje się
7. traktuje się
8. zaprasza się
9. wierzy się
10. czuje się
11. pamięta się
12. pisze się

5c
1. P
2. F
3. F
4. P
5. F

5d
Hasło: *O andrzejkach się pamięta!*

6
1. pisze się
2. odwraca się
3. przekłuwa się
4. sprawdza się
5. leje się
6. wyjmuje się
7. ogląda się
8. myśli się
9. wykorzystuje się
10. układa się
11. przenosi się
12. powtarza się
13. kładzie się
14. zostawia się
15. zamienia się
16. wybiera się

7a
1. pisało się
2. pisze się
3. płaciło się
4. płaci się
5. jeździło się
6. jeździ się
7. brało się
8. bierze się
9. prało się
10. pierze się
11. stało się
12. stoi się
13. jadło się
14. je się
15. nosiło się
16. nosi się
17. korzystało się
18. korzysta się
19. szło się
20. idzie się

VI Poćwiczmy wreszcie tryb rozkazujący!

2
1. C
2. E
3. G
4. F
5. A
6. B
7. D

3
Hasło: *Ratujmy naszą planetę!*

4
1. D
2. A
3. B

5
1. księżyc
2. woda
3. wiatr
4. chmury
5. drzewa
6. pszczoły

7a
1. Przestań
2. Wychodź
3. Wypij
4. Zjedz
5. Patrz
6. Weź się

8
1. wstań
2. umyj się
3. uczesz się
4. ubierz się
5. Weź
6. otwórz
7. wyjmij
8. zamknij
9. odłóż
10. Przeczytaj
11. pomyśl
12. napisz
13. sprawdź
14. popraw
15. Wybierz
16. zamów
17. poczekaj
18. zjedz
19. zapłać
20. Uważaj
21. zwolnij
22. zatrzymaj się
23. skręć
24. zawróć

9
1. Zacznij – B – 4
2. Znajdź – C – 5
3. Ruszaj – D – 2
4. Zostań – E – 9
5. Pomóż – F – 10
6. Pływaj – G – 3
7. Jedz – H – 7
8. Pamiętaj – I – 6
9. Zapisz się – J – 1
10. Weź – K – 8

10
1. zamknij
2. wyłącz
3. napraw
4. wyrzuć
5. odsłoń
6. podlej
7. wstaw

11
1. pij tej herbaty
2. jedz tego jogurtu
3. smaż tej jajecznicy
4. gotuj dziś rosołu
5. piecz szarlotki
6. zamawiaj dużej pizzy
7. włączaj czajnika
8. otwieraj tego słoika
9. wyjmuj tej szklanki
10. zamykaj tej szafki
11. bierz książki kucharskiej
12. kładź tego kubka na stole
13. siadaj przy oknie
14. oglądaj tego programu
15. opowiadaj mi tej historii
16. mów tego, co myślisz

12a
1. wycieraj
2. opieraj się
3. żuj
4. baw się
5. kładź
6. wybieraj
7. proś
8. zostawiaj
9. mów
10. korzystaj

13
1. pamiętaj
2. zapomnij
3. przynieś
4. przychodź
5. przeszkadzaj
6. pójdź
7. usiądź
8. przejmuj się
9. zadzwoń
10. wyślij

14
1. spaceruj
2. szukaj
3. zbieraj
4. buduj
5. pływaj
6. wypożycz
7. spędzaj
8. odkrywaj
9. zapomnij
10. pójdź
11. zrób
12. zwiedzaj
13. baw się
14. zwiedź
15. wypij
16. wejdź
17. posłuchaj
18. jedz
19. wjedź
20. zdobywaj
21. poczuj się
22. odpocznij
23. chodź
24. poznaj
25. spróbuj

15
1. weź
2. sprawdź
3. zostaw
4. zrezygnuj
5. uważaj
6. podchodź
7. zacznij
8. zachowaj
9. oceń
10. zadzwoń
11. postaraj się

16
1. Słuchaj
2. Zwróć
3. pływaj
4. wbiegaj
5. Bądź
6. załóż
7. Smaruj
8. unikaj

17a
1. Uprawiaj
2. Zapisz się
3. Pij
4. Jedz
5. Oddychaj
6. Znajdź
7. Śpij
8. Unikaj
9. Spotykaj się
10. Pomagaj
11. siedź
12. zapominaj
13. pracuj
14. rezygnuj
15. jedz
16. chodź
17. trać
18. przejmuj się
19. wierz
20. bój się

17c
Hasło: *Ucz się języka!*

18a
1. marnujmy
2. bierzmy
3. zakręcajmy
4. wykorzystujmy
5. gaśmy
6. wyłączajmy
7. wybierzmy
8. gotujmy
9. pilnujmy
10. Pomyślmy

18b

1. zastanówmy się
2. Weźmy
3. starajmy się
4. płaćmy
5. kupmy
6. napełniajmy
7. patrzmy
8. sprawdźmy
9. Zwróćmy
10. szukajmy
11. Bądźmy
12. wrzucajmy
13. Myślmy
14. dbajmy

19

1. patrzcie
2. zamontujcie
3. zostawiajcie
4. poznajcie
5. zwracajcie
6. zwiedzajcie
7. szukajcie
8. pilnujcie
9. unikajcie
10. miejcie
11. zacznijcie
12. rozwiązujcie
13. znajdźcie
14. uczcie się
15. myślcie
16. zaplanujcie
17. uważajcie
18. jedźcie
19. pamiętajcie
20. dbajcie
21. jedzcie
22. pijcie
23. słuchajcie
24. ćwiczcie
25. stosujcie

B – turystów
C – maturzystów
D – kierowców
E – sportowców

20

A

1. noś
2. smaruj się
3. leż
4. wchodź
5. pamiętaj
6. dbaj
7. unikaj
8. chodź
9. poszukaj
10. jedz

B

1. wchodźcie
2. zacznijcie
3. myślcie
4. cieszcie się
5. podziwiajcie
6. róbcie
7. przysyłajcie
8. odpocznijcie
9. pijcie
10. przeczytajcie

21

1. jedźcie
2. Przestań
3. siedź
4. Zrób
5. korzystaj
6. bądź
7. ucz się
8. Popatrz
9. bierz
10. mówcie
11. zostawcie
12. Wybierzmy
13. Weźmy
14. znajdźmy
15. niech ma
16. niech będzie
17. wpiszmy
18. zobaczmy
19. zarezerwujmy
20. kupmy
21. obraźcie się
22. Wyślijcie
23. idź
24. niech zajmą się
25. Biegnij
26. pozwól
27. spóźnij się
28. zapomnij

22

1. niech poczekają
2. powiedz
3. pomóż
4. idź
5. poproś
6. Chodźmy
7. zjedzmy
8. skończmy
9. Zobacz
10. Weźmy
11. pojedźmy
12. zostańmy
13. obejrzyjmy
14. rzućmy
15. Patrzcie
16. żartuj
17. Chodźcie
18. zacznij
19. Zaśpiewajmy
20. siadajcie
21. częstujcie się
22. powiedzcie

24b

1. D
2. G
3. K
4. C
5. A
6. I
7. B
8. J
9. F
10. H

24c

1. księżyc
2. życzenia
3. życie
4. ludzi
5. chwilę
6. trudnościami
7. sens

24d

1. uśmiechaj się
2. śnij
3. Niech
4. trzyma
5. Pamiętaj
6. Idź

VII Może poćwiczylibyśmy tryb warunkowy?

1b

1. samo
2. najchętniej,
3. spędziłbym
4. sobie
5. hejnału
6. ze
7. muzeum
8. wieżę
9. przynosi
10. pomnik
11. więc
12. gdzie
13. żeby
14. na
15. pociągiem

1c

1. I
2. G
3. B
4. H
5. A
6. C
7. E
8. F

1d

1. c
2. b
3. a
4. c
5. a
6. b
7. c
8. c

2b

1. krótką
2. którą
3. się zastanawiać
4. bardzo
5. Najpierw
6. piękne
7. Nieraz
8. lepiej
9. we
10. widok
11. próbować
12. Odrę
13. kolejką
14. stawem
15. którzy

2c

1. E
2. B
3. I
4. F
5. H
6. A
7. C
8. D

2d

1. c
2. a
3. b
4. a
5. c
6. c
7. a
8. b

3

1. F
2. E
3. A
4. C
5. D

4

1. E
2. D
3. F
4. B
5. A

5

1. b
2. c
3. c
4. b
5. c

6

1. A
2. E
3. F
4. D
5. B

7

1. F
2. B
3. A
4. D
5. C

8

1. c
2. b
3. a
4. b
5. c

9

1. I
2. K
3. B
4. D
5. A
6. J
7. F
8. H
9. G
10. C

10a
1. Kim chciałabyś być?
2. Kim chcielibyście być?
3. Kim chciałybyście być?

12
1. powiedziałabyś
2. mógłbym
3. byłyby
4. byłbyś
5. umiałbyś
6. potrzebowałbym
7. musiałabyś
8. usmażylibyśmy
9. byłoby
10. moglibyśmy

13
1. Gdybyś
2. Gdyby
3. Gdybyśmy
4. Gdybyście
5. Gdyby

14

1. J	4. A	7. I	10. F
2. D	5. K	8. E	
3. G	6. C	9. H	

15a
1. byłby bardzo bogaty
2. byłby młody i przystojny
3. niczego by nie zmienił

16
1. pływałbym
2. jadłbym
3. miałbym
4. tęskniłbym
5. pracowałabym
6. nosiłabym
7. umiałabym
8. wypisywałabym
9. czytałbyś
10. smażyłbyś
11. gotowałbyś
12. piekłbyś
13. czułabyś
14. śpiewałabyś
15. zdobywałabyś
16. mogłabyś
17. zadawalibyśmy
18. słuchalibyśmy
19. zbieralibyśmy
20. balibyśmy się
21. zwiedzałybyśmy
22. poznawałybyśmy
23. kupowałybyśmy
24. wysyłałybyśmy

17a
1. zajmowałbym
2. zamawiałbym
3. zostawiałbym
4. musiałbym
5. założyłabym
6. znalazłabym
7. zadbałabym
8. dałabym
9. moglibyśmy
10. szukalibyśmy
11. mielibyśmy
12. narzekalibyśmy
13. poleciałybyśmy
14. zaczęłybyśmy
15. skończyłybyśmy
16. kupiłybyśmy

17b

A – 4	B – 3	C – 2	D – 1

18

1. H	4. C	7. K	10. D
2. B	5. J	8. A	
3. F	6. G	9. I	

20
1. Gdybym nie poszła późno spać, to nie byłabym teraz senna.
2. Gdybym zjadł śniadanie, to nie byłbym teraz głodny.
3. Gdybym nie jechała za szybko, to nie dostałabym wysokiego mandatu.
4. Gdybyśmy wzięli parasol, to nie bylibyśmy cali mokrzy.
5. Gdybyśmy nie wybrały głównej trasy, to nie stałybyśmy teraz w korku.

21
1. zadawałbym
2. spędzaliby
3. chciałbyś
4. miałbyś
5. musiałbym
6. mogłabyś
7. chciałaby
8. zastanowilibyśmy się
9. porozmawialibyśmy
10. mogłabym
11. bylibyśmy
12. chcielibyście
13. spędzalibyśmy
14. spotykałbym się
15. znalazłbym
16. miałabym
17. byłaby
18. chodziłybyśmy
19. spotykałybyśmy się
20. wspominałybyśmy
21. byłyby
22. uczylibyście się
23. przestalibyśmy
24. powtarzaliby
25. kiwalibyśmy
26. robiłabyś
27. dbałabym
28. dawałabym

23a

1. D	4. A
2. F	5. B
3. C	

23b

1. F	4. A
2. D	5. E
3. C	

23c

1. przez	5. gdyż
2. ale	6. jak
3. po	7. gdyby
4. bez	

23d

1. kochał	7. śnił
2. był	8. dał
3. zechciał	9. bym
4. wiatrem	10. zapomniałabym
5. niebem	
6. słońcem	

VIII Mówią, że tu jest mowa zależna

1b

1. mi	5. radzi
2. hiszpańskiego	6. podobną
3. przy	7. wiem
4. powtarza	8. spokój

1c
1. B
2. A
3. D

2b

1. do	5. marudzi
2. oprócz	6. konsoli
3. poszedł	7. seriale
4. jazdy	8. nie

2c

1. D	3. A
2. C	4. B

4a
1. unikał
2. przejmowała się
3. wydawała
4. farbowała
5. skosił
6. posprzątał
7. dała
8. posiedziała

5a
1. C
2. E
3. B
4. F
5. A

5b
1. F
2. D
3. B
4. A
5. E

5c
1. unikali
2. jedli
3. uprawiali
4. grali
5. nauczyli się

6a
1. F
2. E
3. B
4. D
5. A

6b
1. C
2. E
3. F
4. A
5. D

6c
1. przejmowały się
2. siedziały
3. znalazły
4. grały
5. podróżowały

7a
1. że
2. żeby
3. żeby
4. żeby
5. że
6. czy
7. że
8. że
9. czy
10. że
11. że
12. żeby
13. czy
14. że
15. żeby
16. żeby
17. że
18. żeby

8
1. żebyś
2. żeby
3. żebyśmy
4. żebyście
5. żeby

9
1. żebyś
2. żebyście
3. żebym
4. żebyśmy
5. żebym
6. żebyście
7. żeby
8. żeby
9. żebyśmy
10. żebyście

10a
1. że
2. co
3. żebyśmy
4. jak długo
5. kto
6. jacy
7. jakie
8. żebym
9. żeby
10. gdzie

10b
1. że
2. czy
3. żebym
4. żebyśmy
5. kim
6. jakie
7. czego
8. jaki
9. dokąd
10. żeby

11
1. żebym był
2. żebym się zapisał
3. żebym poszedł
4. żebyś pomyślał
5. żebyś nie wierzył
6. żebyś spełniał
7. żeby jadł
8. żeby skosił
9. żeby nie narzekał
10. żebym zaczęła
11. żebym uprawiała
12. żebym pojechała
13. żebyś rozwijała
14. żebyś nie traciła
15. żebyś szła
16. żeby się nie przejmowała
17. żeby włączyła
18. żeby pomogła

12
1. żebyśmy zadawali
2. żebyśmy robili
3. żebyśmy zwracali
4. żebyśmy się uczyli

13
1. żebyśmy znalazły
2. żebyśmy wzięły
3. żebyśmy zrezygnowały
4. żebyśmy zostały

IX Często używane imiesłowy

1
1. a
2. b
3. b
4. a
5. c
6. b
7. c
8. a
9. b

2
1. A
2. D
3. E
4. F
5. C

3
1. pomnik
2. książka
3. wiersz
4. wystawa
5. bałwan
6. piosenka
7. powieść
8. fryzura
9. kubek
10. świeczka
11. spektakl
12. obraz
13. danie
14. rzeźba

4
1. rozwiązany
2. uszyty
3. używany
4. animowany
5. polecony
6. oblany
7. zdobyty
8. zrobiona
9. zamawiana
10. poprawiona
11. przygotowani
12. przeziębieni
13. zmęczone
14. przekłute
15. zamknięte

5
1. wynalezione
2. odkryte
3. zdobyte
4. napisanych
5. zaśpiewanych
6. zrobiony

7
1. animowane
2. niezapomnianą
3. nadziewaną
4. pieczone
5. krojonej

8
1. zajęci
2. zestresowani
3. zmęczeni
4. składane
5. wręczane
6. zapakowane
7. uśmiechnięci
8. ubrani
9. nakryty
10. podane
11. zachęcani
12. najedzony

9
1. zamknięty
2. naprawiona
3. wyłączone
4. odsłonięte
5. podlane
6. wyrzucone
7. wstawione

10
1. ogolony
2. uczesany
3. ubrany
4. uśmiechnięty
5. zajęta
6. zdenerwowana
7. zmęczona
8. zamyślona
9. zakochani
10. zaręczeni
11. wzruszeni
12. przytuleni
13. wysłane
14. wydrukowane
15. oprawione
16. zawieszone

X I strona bierna zostanie przez nas zrobiona!

1a
1. E
2. D
3. B
4. C
5. A

1b
1. były
2. Najbardziej
3. narysowana
4. który
5. ciasta
6. impreza
7. niej
8. mnie

2
1. był malowany
2. został namalowany
3. przez turystki

3
1. został
2. został
3. byłem
4. byłeś

4
1. została skomponowana
2. została wynaleziona
3. została napisane
4. zostały odkryte

5a
1. jest znana
2. została założona
3. jest doceniana
4. został wyrzeźbiony
5. został ufundowany
6. został namalowany
7. jest oglądany

6
1. został wypełniony także przeze mnie
2. została przygotowana przez nauczycielki
3. były sprawdzane także przez nie
4. zostaną ogłoszone przez organizatorki
5. została zdobyta przez moją koleżankę
6. zostało zajęte przeze mnie

XI Pomyślano i o formach nieosobowych

1b
1. obchodzić
2. pierwszą
3. Polską
4. wprowadzić
5. przekazano
6. ogłoszono

1c
1. P
2. P
3. F

2
1. E
2. G
3. K
4. C
5. D
6. A
7. F
8. I
9. B
10. J

4
1. przeniesiono
2. założono
3. ogłoszono
4. przyznano
5. przywrócono
6. przystąpiono
7. zorganizowano
8. świętowano

5a
1. wybierano
2. korzystano
3. grano
4. opalano się
5. chodzono
6. zaczęto

5b
1. odsłonięto
2. noszono
3. kierowano się
4. przywożono
5. przeglądano
6. chodzono

6
1. usmażono
2. upieczono
3. zjedzono
4. umyto
5. obrano
6. pokrojono
7. posolono
8. wymieszano
9. podano
10. zarezerwowano
11. zamówiono
12. przyniesiono
13. wypito
14. zapłacono

7
1. zamknięto
2. wyłączono
3. naprawiono
4. wyrzucono
5. odsłonięto
6. podlano
7. wstawiono

8
1. zabierano
2. wskazywano
3. przywitano
4. przypomniano
5. wyjęto
6. przeliczono
7. rozpoczęto
8. ogłaszano
9. zapraszano
10. zakończono

XII Czasowniki oraz ich (dobrzy) sąsiedzi

1
1. niezłym
2. najlepszy
3. zwykłym
4. ambitny
5. ciekawe
6. najważniejsze
7. szczęśliwym

2
1a. On jest silny
1b. On jest silnym mężczyzną
2a. Ona jest ambitna
2b. Ona jest ambitną koszykarką
3a. On jest elegancki
3b. On jest eleganckim mężczyzną

3a
1. sprzedawcą
2. sprzedawczynią
3. tłumaczem
4. architektem
5. trenerką

3b
1a. jako lekarz
1b. lekarzem
2a. jako nauczycielka
2b. nauczycielką
3a. jako kierowca
3b. kierowcą
4a. jako dziennikarka
4b. dziennikarką
5a. jako kelner
5b. kelnerem
6a. jako kucharka
6b. kucharką
7a. jako dentysta
7b. dentystą

4a
1. zajmuje się muzyką
2. stresuje się egzaminem
3. opiekuje się dzieckiem

4b
1. za rodziną
2. za wakacjami
3. za szkołą

4c
1. rysuje kredką
2. maluje pędzlem
3. pokazuje ręką

5
1. metrem
2. kolejką
3. windą
4. statkiem
5. żaglówką
6. łódką
7. kajakiem
8. samolotem
9. helikopterem
10. balonem
11. paralotnią

6
1. prawo
2. medycynę
3. ekonomię
4. w siatkówkę
5. koszykówkę
6. badmintona
7. na przerwę
8. na zamówienie
9. na odpowiedź
10. na pogodę
11. na hałas
12. na inflację

7
1. niewielki plecak
2. złotej biżuterii
3. drogich perfum
4. swojej gitary
5. ją
6. jej
7. jej

8a
1. walizkę
2. torbę
3. namiot
4. konsoli
5. budzika
6. garnka

9
1. D
2. A
3. E
4. C
5. G
6. B
7. F

10
1. ukraińskiego
2. włoskiego
3. hiszpańskiego
4. angielskiego

11
1. piosenki
2. audiobooka
3. wykładu
4. śpiewu ptaków
5. mydła
6. ręcznika
7. szamponu
8. suszarki
9. klucza
10. kodu
11. długopisu
12. hasła
13. urody
14. bogactwa
15. talentu
16. zwycięstwa
17. komarów
18. kolejek
19. korków
20. konfliktów

12
1. mizerii
2. ciasta
3. miodu
4. soku
5. wody
6. kawy
7. koktajlu
8. owoców
9. warzyw
10. grzybów
11. cukierków

13
1. G
2. D
3. C
4. B
5. A
6. E
7. F
8. H

14
1. z telefonu / z komórki
2. z podręcznika / z książki
3. z mikrofonu / ze słuchawek

16
1. zazdroszczę
2. zapominam
3. korzystam
4. używać
5. potrzebuję
6. słucham
7. uczę się
8. życzę

17
1. boję się
2. pozbyć się
3. korzystam
4. unikam
5. zapominam
6. używam
7. potrzebuję
8. słucham
9. próbuję
10. szukam

18
1. słuchać
2. używać
3. szukać
4. zazdrościć
5. zapomnieć
6. unikać
7. dotykać
8. próbować
9. gratulować
10. potrzebować
11. bać się

19
1. o opinię
2. o godzinę
3. o drogę
4. o wygląd
5. o dietę
6. o formę
7. o kota
8. o chomika
9. o papugę

20
1. swoją kondycję
2. plany
3. karierze
4. złoty medal
5. miejsce
6. przyjęcie
7. sukcesach

21
1. studentów
2. studentki
3. pasażerów
4. pasażerki
5. turystów
6. turystki

22
1. psy
2. konie
3. ptaki
4. wiewiórki
5. komary
6. niedźwiedzie
7. bociany

Zbiór zadań *Gramatyka z kulturą. Przez osoby* jest poświęcony fleksji oraz składni werbalnej i – zgodnie z postulatem zintegrowanego nauczania sprawności – odznacza się bogatą oraz różnorodną leksyką. Publikacja powstała z myślą o osobach z Ukrainy uczących się języka polskiego na poziomie B1, ale ma charakter uniwersalny. O uniwersalizmie można mówić w dwóch znaczeniach. Po pierwsze, w odniesieniu do językowo-kulturowego kręgu odbiorców, który może wykraczać poza Słowian. Po drugie, w kontekście wieku uczących się, ponieważ doskonale się sprawdzi w nauczaniu dzieci, poprzez młodzież, aż do dorosłych.

Każdy rozdział ma przemyślany układ wyznaczany triadą: *prezentacja*, *informacja*, *transformacja*. Typy ćwiczeń są różnorodne i opierają się na rozmaitych tekstach dotyczących znanych spraw oraz wydarzeń. Metajęzyk jest ograniczony do minimum, a komentarz, pisany prostym językiem, pojawia się tylko tam, gdzie jest niezbędny. Zamieszczony na końcu podręcznika klucz umożliwia samodzielną pracę ucznia. Na tle innych podręczników do nauczania gramatyki ten wyróżnia się także bogatą szatą graficzną, która sprzyja aktywizowaniu uwagi odbiorcy, ułatwia proces rozumienia i zapamiętywania.

Sposób prezentacji materiału gramatycznego świadczy o dogłębnej znajomości zarówno metodyki nauczania języka polskiego jako obcego, jak i potencjalnie trudnych dla cudzoziemców miejsc polszczyzny. W całym podręczniku widać nadrzędny cel, którym jest aktywizowanie uwagi i przekazywanie wiedzy o gramatyce nie dla samej gramatyki, lecz dla doskonalenia kompetencji komunikacyjnej. Nacisk został też położony na rozwijanie wiedzy kulturowej – mowa jest bowiem o tradycjach i zwyczajach, polskiej przyrodzie i polskich miastach, a także elementach etykiety. Dobór leksyki sprzyja upowszechnianiu wiedzy geograficznej, historycznej oraz promowaniu polskiej kultury.

Podsumowując, recenzowany zbiór zadań wyróżnia się na tle współczesnych podręczników sposobem opracowania i zawartością treściową. Pokazuje, że gramatyka może być łatwa i przyjemna, a rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem polskim może stać się wspaniałą przygodą porównywalną do odkrywania nieznanych lądów.

Z recenzji dr hab. Agaty Małyski, prof. UMCS

UMCS
CENTRUM JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ
DLA POLONII I CUDZOZIEMCÓW